289

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

'टिळक भवन', गोखले रोड (दक्षिण),
लेडगाझी, दादर, मुंबई २८.

तार– "EMPICICI"
DADAR, BOMBAY.
दूरध्वनि– ४५१२६९

श्री. विनायकराव पाटील
अध्यक्ष
श्री. वसंतराव पाटील
उपाध्यक्ष
श्री. हरि गोविंदराव वर्तक
कोषाध्यक्ष
सरचिटणीस
श्री. मोहन धारिया
श्री. एकनाथराव निंबाळकर
श्री. शंकरराव गेडाम
श्री. ए. आर. अंतुले
श्री. शिवाजीराव पाटील

संदर्भ :

दिनांक : Camp. - Bombay 28
16/11/66

પૂ૦ ડૉ૦ સાહેબ

સાદર પ્રણામ.

આપણે ફૂલ પત્ર મોકલ્યો. સારવા ડિઠ્ઠ
મારે. તિલક્યા પેઢી પ્રત્યેક્ષ આપણા કામ વારવ
વાવે તા પ્રયત્ન રુપ આહે

સોબત જોડલેલે પત્ર માજની રાત્રી પાઠવા,
આહે મહારાષ્ટ્રાતૂ નિવડણૂક મંડળાને માઝ્યા યાદીતીલ
૬૦ ટક્કે ઉમેદવાર સેવાદળાંતીલ ઘેતલે આહેત મી
૭૦ કાર્યકર્ત્યાંચી નાંવે દિલી હોતી અસો. મેતીઓંતીલ
જાલે મેલ્યા ડિસેંબરાંત નિવડ્યુન યેતિલ. મી આજ પત્ર
મુંબ્યાસ પેઠ્યાંતરી જાત આહે

કળાવણી નસાવ

નિ૦ આ૦

[illegible]

290

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी

टिळक भवन, गोखलेरोड-दादर-मुंबई २८

६५७९४

आनंदीराम कुमट

दलपति

काँग्रेस सेवादल महाराष्ट्र प्रांत

निवास

आनंद भवन

मीलरोड, धुळे

फोन पी. पी. २६५ व ३७९

तारीख १६-११-६६

मा. श्री. .....

यांना सप्रेम प्रणाम

महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस सेवादलांत १२ वर्षांपासून माझ्या बरोबर खालील कार्यकर्ते सेवादल अधिकारी म्हणून काम करित होते. या शिस्तप्रिय निष्ठावान कार्यकर्त्यांचा सार्वजनिक क्षेत्रांतील कार्य लक्षांत घेऊन त्यांना सार्वत्रीक निवडणूकीसाठी आपण उभे राहण्यास मान्यता दिली व त्यांची आपण निवड केली याबद्दल मी आपला आभारी आहे.

१. श्री. पठाण गुरुजी-माजी दलपती.

२. श्री. ज. दौ. राऊळ-माजी प्रांतसंघटक.

३. श्री. एकनाथराव साळवी वकील-जिल्हाधिनायक.

४. श्री. दत्ताजीराव बगाडे वकील-जिल्हाधिकारी.

५. श्री. चंद्रहार पाटील - ,,

६. श्री. यादव देवगडे - ,,

कळावे ही विनंती

विनीत

(आनंदीराम कुमट)
दलपति.

291

Sheshgiri H.Nargund.
A- 19,
At & P.O. :- DANTIWADA
COLONY,
Via :- Palanpur (Dist.BK)
North Gujrat.

Dated the Novr.1966.

Respected Doctor saheb,

I know that you are quite busy with a number of activities in your field and there is not som much time to spare . Yet, I am approaching you with this deep request of mine to help me. The help required by me is your good personal and moral support to my case - whereby I can end the unfortunate my self-imposed exile from my motherland and come back to Karnataka.

Before going in details, I seek your permission to introduce myself. I am the eldest son of late Shri Hanumant--rao S.Nargund of Bagalkot. If you can ask my aunt Smt.Padmavati-tai Nargund about 'Shesha' she will tell you all about me.My uncle Shri Bhimrao S.Nargund is practicing medicine at Nargund itself and I have not heard from him since a long time.

I am serving in Gujarat, P.W.D., ever since 1954. I am at present a Divisional Store-keeper, getting pay in the scale of 145 to 195. I have already reached the maximum. My wife is also serving with me here only, as a senior clerk, in the scale of 137 to 185 and she has reached the stage of 167. And we both want to come back to Mysore state so that we can train our children for their future in line with our society and culture.

I have put in an application for inter state transfer

to Mysore State. It was forwarded to the Secretariat here. But there it is held up as there was a general letter from the Mysore State not to entertain such cases of inter-state transfer.

It is here that I appeal for your help. You have got good many friends at the Congress House at Ahmedabad and I was told that even Shri. Morarjibhai Desai has a good respect for you. Can you please suggest them and the authorities here through them to help us in going back to Mysore state? All I request you is to put a few words to the respectable persons here and to see our case is forwarded to Mysore state authorities. Can you please take the troubles? And once the application goes there, I shall come down personally and try at Mysore state level.

I do not know if I am asking for a very big thing. The circumstances are fast changing now in the country and I feel that I must come down to my land and live and die there. So far we were alone. Now we have children and the question of their education is a great problem. In spite of their being quite intelligent they are not able to compete with the local children here. It is because that they are not having that proficiency in Gujarati which the local children have due to their mother tongue being Gujarati. I do not know any great persons except you at Mysore state who can take a sympathetic view of my case and try. Therefore I am approaching you with this letter. You are the one and only person who can lift me up from this state of being and help to improve the future of our children.

I am prepared to accept the Mysore service with any conditions, provided there is no change in the remunerations we are getting here. I am prepared to forego the seniority even, if needed.

Please do the needful and advise me

I am writing separately to my aunt also. I am rather afraid that she would get angry with me for having woken up after so many years, that too to ask for help!

We sincerely pray for health, happiness and prosperity to you all.

With sincere Namaskars,

Yours truly

Sheshgiri Nargund

P.S.- Sir
I am not sure of accuracy in address etc On getting a word from you, I shall furnish you details of our service etc - Can you oblige us ? yt.
Sgn

My Respected Sir, 293 Lexington 19-11-1966

I am feeling little bit nervous for having not received a single letter from you Sir since my coming over to U.S.A. What might be the reason? I am really at a loss to know, whether I am a troublesome youth? or have I done a mistake by addressing a letter to Shri Kamarkoiji and to Shri Krishnamurthy Rao. (Ofcourse I took this decision after a good thinking. When I had approached them they had personally instructed me to write in case I need any assistance) Or Am I intending to take undue advantage from you Sir. Some how I am really at a loss to know all these. I know Sir that I am a Sensitive. I am little bit purturbed. I shall be highly obliged to have your letter of Solace. I look forward How about your health. Now the Climate must be cool. Is it O.K to your health? Really I am anxious to have a letter from you Sir. By the by. I am not in receipt of any letter from my brother Shri. N.R. MATHAD - Bangalore about my leave. Does it mean that I am rather impatient to get my leave sanctioned from Govt of Mysore I know the working of my Govt - which is rather slow. Honble Shri R.M. Patil Minister - Panchyati Raj - Development & Cooperation and Housing Department must be engrossed in the General Election. Ofcourse if he minds he can very well Sanction me leave of 6 months as earned leave and another 18 months as leave with pay treating me as a deputee to U.S.A for higher studies. However I have also asked leave without pay in case Govt of Mysore is rather unwilling to treat me as deputee. Therefore I earnestly request you Sir to kindly address a letter to Shri R.M. Patil at your earliest convenience. I do not know whether my brother Narhari is pushing the matter in Vidhan Soudh. I had also requested my brother to contact Shri G.V.K. Rao - the Development Commissioner Govt of Mysore - Vidhan Soudh - Bangalore. Shall I once again request you Sir to kindly write a letter to Shri G.V.K. Rao to sanction my leave asked for. No doubt he has helped me lot. I can not forget Really such chances are rare in one's career. I intend to make

the best use of this opportunity ~~25~~ bestowed on me by your kind effort, I have not dared to address any letter to Shri P.V.K. Rao & I will not do it Sir. My assignment under American Peace Corps is likely to be over by 16-12-1966. I must have the definite reply from my Govt so that I can extend my stay in U.S.A This is worring me Sir. My Pass-port is Valid upto 23-6-1969 & vissa upto 26-2-1967. I am trying for my admission for my M.Sc in Agricultural Extension - Simultaniously I am hoping to have about $1500 by 16-12-1966. This is really an excellant opportunity for me. Let me study the world. Let me have the general knowledge I have no desire to fly back to my country without enrishing my sphere of activity. #

FIRST FOLD

DO NOT USE TAPE OR STICKERS TO SEAL

NO ENCLOSURES PERMITTED

Mr. M R MATHAD
PEACE CORPS PROJECT | INDIA
CENTER FOR DEVELOPMENTAL CHANGE
UNIVERSITY OF KENTUCKY
LEXINGTON - Kentucky (U.S.A)

AÉROGRAMME • PAR AVION

To Dr N. S. HARDIKAR
KARNATAK HEALTH INSTITUTE
CHATNAPRABHA - Dist: BELGAUM
MYSORE-STATE
CHATNAPRABHA - (INDIA)

AIR MAIL
U.S.A

SECOND FOLD

Sir kindly take earnest action regarding my leave sanction of. Kindly write me a letter & I do not mind it it is too short. I know it is always sweet. When I was in India I was weighing 112 lbs Now my weight is 131 Lbs I have no ulcers in my mouth. I am o k. On 22-9-1966 my wife - Shalini had a male-child. I am a father of 3 sons. Of course it is pinching me. I am feeling shame to express this. I was rather at a fault. I am definitely going for Visectomy operation. Sir I know that we are too many on our Soil. Ordinary American feels that there is famine in my country. I sit because that we are purchasing grains from U.S.A. [redacted] I will be writing in detail Sir. Yours loving man

295

Sardar Vallabhbhai Patel Congress Seva Dal Academy

FUND COMMITTEE

T. No. 353527/28

Congress House,
V. P. Road, Bombay 4.

Date 19th November 1966.

Dear Doctor Hardikar,

Pradesh Seva Dal Board, Bombay, has undertaken to complete the construction work and furnish the Sardar Vallabhbhai Patel Congress Seva Dal Academy in Malad, Bombay. Construction work of this building is in progress. The Board has organised a variety entertainment programme on 31st December 1966, during Seva Dal week, at Patkar's Hall, in aid of the Academy. On this occasion, a Souvenir befitting the occasion, is to be brought out so that it may help in collecting the funds necessary for completing the work the Pradesh Seva Dal Board has undertaken. This will be the second Academy in India for training Seva Dal volunteers and youths, where camps and classes will be held for imparting training to youths to develop their body, mind and spirit, to serve the country in a better way. The Institute will also conduct some other nation building activities.

We shall be grateful to you if you will kindly send a message and blessings for the function, which will inspire Seva Dal workers.

With kind regards,

Yours sincerely,

B. M. Yagnik

Chairman,
Pradesh Seva Dal Board,
Bombay.

Dr.N.S.Hardikar.,
Ghatprabha,
Dist: Belgaum.

टेलीफोन २०९२४
भानुकुमार नायक,
१७, भागवाडी, बम्बई-२.

BHANUKUMAR NAYAK
17, BHANGWADI, BOMBAY, 2. INDIA.
PHONE : 20924

ता॰ 21/1/66

Respected Dr. Saheb,

Please find here -with 29 photos and some magazines.

Sri Maniti gave me your letter of 20th Jan. I have already written to you one P.C. today.

I hope this will be useful to you. Five photos are from Nav Shakti and others from Jan Shakti. The photos from Nav Shakti are to be returned after exhibition. Of some other

(P.T.O.

arrangement is made I will write to you.

I am going to Delhi as I have already written to you.

Bhanu kumar

Nayak

297 22.11.66

My dear Dr.

I trust you had a nice Diwali and I hope the New year will be a good one.

I got your letter some time ago but I am sorry for the delay in replying the same. I have asked for the details on the cardiograph machine "cardette". I will be getting a copy and I have also asked the company to send you a copy. I will arrange to go over one day and see the unit.

Chi Narayan and Kameshwari is here. They went to America on a 10 day holiday and couple of days before Chi Narayan was due back. to London he picked up some infection. He was taken ill with a temp. of 102°. It was nearly 3 weeks before the temperature came down to normal. Then he flew back to London last wednesday and was admitted to hospital for observation. Now — today only he has come home. He is feeling a little better. The doctors think it could be an amoebic infection. He is under treatment. They have asked him to take complete rest. It will be a few weeks before he will be back to flying.

The London weather is as usual cold-wet-windy. The winter will be a cold one this time. We had not had any Summer. It is just a continuation from winter to winter.

I have spoken the Deputy hospital Secretary about

the various details you wanted. I will be seeing him again in a couple of days. I hope to have the papers then.

I will write again soon. Narayan Sends his Salams to you.

affly Yours
Devi

FIRST FOLD HERE

Sender's name and address:

AN AIR LETTER SHOULD NOT CONTAIN ANY ENCLOSURE; IF IT DOES IT WILL BE SURCHARGED OR SENT BY ORDINARY MAIL.

SECOND FOLD HERE

BY AIR MAIL
PAR AVION
AIR LETTER
AEROGRAMME

Dr. N.S. Hardikar
Karnatak Health Institute
Ghatprabha
Dist Belgaum.
INDIA

२९८.

श्री

मुंबई
२९-११-६६

सप्रेम नमस्कार वि. वि.

माझं मागचं पत्र पोचलं असेलच? सध्या महिना झाला इथे येऊन. आता परतावंसं वाटू लागलंय. एक म्हणजे थंडीमुळं फारसं कोठे जाता येत नाही; आणि त्याच कारणामुळं सर्व प्रेक्षणीय बागाबगीचे १ ऑक्टोबरपासूनच बंद झाले आहेत. काही ओळखीच्या लोकांना भेटावं म्हटलं तर त्यांची ठिकाणं येथून ५००, ६००, १२०० मैल दूर. पैसा आणि वेळ दोन्ही कोणाजवळ नाहीत. मला इथे यायला सरकारी परवानगी मिळाली तीच मुळी असल्या भाडेकऱ्या सीझनमध्ये. पण त्याला कोणाचाच इलाज नव्हता.

गेल्या शनिवारी श्री. करमरकर जेवायला आले होते. पुढील आठवड्यांत U.N.O चं पुरवठं सेशन पहायला आम्ही जाऊ असं म्हणतोय. श्री. करमरकरांचं आमंत्रण आहेच.

श्रीमती सॉयर गेल्या आठवड्यात भेटली होती. तिने पाठविलेल्या मासाकोरस्कोसाठी ती पुन्हा काही 'डाय' पाठवू इच्छिते. मागे पाठविलेला बाटलीतच काही सांडला, हरवला आणि हैसूरहून पाठविलेला पण काही तरी झाला. असं ती सांगते. कदाचित तुम्ही मला सांगितलं असेल पण माझ्या ते लक्षात नाही. त्यामुळं मला तिला काही सांगता आलं नाही. सध्या त्याचा उपयोग टी.बी. पुरताच मर्यादित रहाणार आहे की आणखी काही विभागांना त्याचा उपयोग केला जाणार आहे म्हणजे त्याप्रमाणं ती डाय पाठवू इच्छिते. असं तिने विचारलं आहे. त्याप्रमाणं आपण तिला जागर मला शक्य तितक्या लवकर कळवाल.

१०० ग्रॅमची एक बाटली त्याप्रमाणं सध्या नक्की ग्रॅम तिला मिळणार आहेत. ती ती माझ्याबरोबर पाठविणार आहे. तिला किती तऱ्हेनं समजावलं, किती नको म्हटलं अन परत केलं तरी ती आणून टाकतेच. ह्या माझ्या सुखाच्या आड कोणी येऊ नये. त्यांत मला फार सुख वाटतं? के.ए.म.आय. बद्दल तिला जबरदस्त आपलेपणा आहे अन मी के.ए.म.आय. ची म्हणून सगळा मारा माझ्यावर - अनाठायी - होतोय. काय करायचं? मी अगदी हतबुद्ध झालेय. के.ए.म.आय. ला मदत करणं ठीक आहे. पण व्यक्तिगत मला कापडं, औषधं, फार होतंय हे! माझ्या मनोवृत्तीत ते बसत नाही आणि मला ते टाळता तर येत नाही! असो.

काल एका ६ आठवड्याच्या मुलाचं हार्ट ऑपरेशन पाहिलं Conjenital septal defect ~~of~~ Pulmonary Artery फारच मोठी होती ती कमी बारीक केली. छान आहे फार. आज एक Cardiac catheterisation

श्री करमरकरांच्याशी अद्याप फारसं बोलणं झालं नाही. आणखी २-३ दिवसांत आमची पुन्हा भेट व्हायची आहे तेव्हा बोलू.

हिकडच्या हॉस्पीटलमध्ये आपल्या भारतीय नर्सेस बऱ्याच आहेत बहुतेक सगळ्या केरळच्या आहेत Exchange services च्या ठरावानुसार त्या येतात. Apply directly to the Hospitals and you get the admission for 2 yrs. तोवर फुलटेन्ड. बघायची आट नाही. बहुधा सर्व स्टाफ नर्सेस येतात. सुमारे 300 डॉलर्स त्यांना पगार मिळतो. पहिल्या वर्षाच्या पगारांतून जाण्या येण्याचा सर्व हॉस्पीटल कापून घेतं. बाकी सर्व नियम आपल्याकडच्या सारखेच. सध्यातरी माझ्या डोळ्यापुढे आपल्याकडे कोणी नाही - मेट्रन सेक्रेटरी. पण मेट्रनच्या सध्याच्या तब्येतीला हे झेपेलसं मला वाटत नाही. हवा आणि दगदग दोन्हीही.

चि. सौ. ताराचा सर्वांत धाकटा भाऊ बोटीवर असतो. त्याची बोट नुकतीच आली होती. आम्ही तिकडे जेवायला गेलो होतो. तेव्हा बोट हा डम्बार पाहिला. असो. आज आता मेट्रनला लिहायला वेळ आणि जागा दोन्ही नाही. बाकी पुढील पत्री. तो पर्यंत हे पत्र हास्यलोकच. सर्वांना यथायोग्य नमस्कार व आ कळावे हे वि.

मधुताई.

c/o Dr. Tara Kanetkar
165/171 Lyons Avenue
Newark
N.J. U.S.A.

NEWARK ... 1966

11¢ AIR MAIL
JOHN F. KENNEDY
U.S.A.

To Dr. M. K. VAIDYA M.S.
KARNATAK HEALTH INSTITUTE
GHATAPRABHA
Dist BELGAUM.
MYSORE State
INDIA.

Philips of Holland

AÉROGRAMME • PAR AVION

FIRST FOLD

SECOND FOLD

डॉ. दुर्गीकर श्री   न्यूयॉर्क
22-11-66

कृ. शि. सा. न. वि. वि.

आपले पत्र पोचले.
शेवटी एकदाचा इतक्या दिवसानंतर श्री. करमरकरांच्या भेटीचा योग आला. गेल्या शनिवारी ते आमच्याकडे जेवायला आले होते. श्री. मपारा त्यांना व त्यांचे एक मित्र पण त्यांच्याबरोबर आले होते. त्यांना [illegible] करण्यास [illegible] होतं त्यासाठी ते जात होते (भारतातील नियंत्रणांतील बंधनं कडक झाल्यानं इकडे इथे एकाच दुकानात मिळणारी [illegible] ना हरवल्याचे [illegible] बंद झाले आहे. पूर्वीचं थोडं पीठ शिल्लक होतं म्हणून काम झालं). श्री ~~मपारा~~ गोवर्धन मपारा हे महाराष्ट्र आर्सुन आचार्य भागवतांचे व त्यांची चांगली ओळख आहे. डॉ. भागवत व त्यांच्या कुटुंबियांची ते [illegible] करीत होते असं भागवतांना कळविणे.
सर्व प्रेक्षणीय स्थळं थंडी व बर्फामुळं बंद झाली आहेत तेव्हा कुठे जाता येत नाही. माझं हॉस्पिटलचं रुटीन चालू आहे. इतर वेळी मी एकटीच घरी असतो त्यामुळं फार कंटाळवाणं होऊं लागलंय आणि लवकर परत जावसं वाटू लागलंय.
बाकी प्रकृति वगैरे ठीक आहे.

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन) तार: कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

23.11.62

प्र. डॉक्टर,
आपले ता १६ चे कार्ड मिळाले.

१) श्री शंकरराव यांचे कडून जालाजीचा पत्र mis placed झाल्याचा खुलासा दिसतात. दुसरीकडची कागदपत्रे पाठविण्याची राहिली आहे. पाहिजे तेवढा वाट बघितली. ते सुद्धा तपास करता आहोत. दुसरा मजकूर बघितला की कदाचित आपले पत्र त्यांना मिळाले नसावे असे वाटते.

२) नांदेड म्युनिसिपल कडून रेल्वेवरील व्यवहाराचा जालाजीचा पत्र यायची राहिली असावी त्यांनी आपल्याला पाहिजे ती माहिती पाठविली आहे.

३) आपल्या कोर्टाची नोटीस ही पेरुमल्ला पाठविता आहे काय कोर्टाकडून याबद्दल आपल्याला नाही.

४) श्री. शहाजी संबंधी गेल्या काही दिवसांपूर्वी त्यांचे वकील श्री व्ही. नरसिंहाचारी पाठविले जात आहे (PCC कडून) कोड प्रत्यक्ष हजार होणार आहे असा त्यांचे वकिलांच्या तारेवरून पाठविलेल्या बंगलोरच्या जाहीर केलेला. त्यांच्या हजारी ची Programme आहे असे श्री नरसिंहाचारी यांनी सांगितले. त्यांच्या धावत्या आहेत शहाजीकार्यक्रमाचा पुरा संबंधी पत्र व्यवहार करत आहोत तेवढा आपल्या कडून यात अजिबात करण्याची आवश्यकता दिसत नाही असे वरतले पत्र व्यवहार या कडेलोट देणे जरूर आहे [illegible] श्री त्यांचे पोहोचविण्यात आले.

५) पंतुलाजींच्याना आपल्या पंजाबी भाषेचे कार्य करण्याची विनंती करावी.

६) श्री संपतराव यांनी रचना कशा प्रकारची पाहिजे याची कल्पना दिल्याबद्दल ती आपल्याला पाठवीत.

७) दिल्लीचे गडबड आटोक्यात होती सरकारच्या गोळीबाराचा व पोलिसांच्या लाठीमाराचा परिणाम झाला. [illegible] ती Plea मानले असल्याचे सरकारची होती.

Lawsuits या बाबतीतील संवादकाचे काम करण्याचे बाबतीतही वेगळे पद नाही. कारण्या निरनिराळी कार्ये निरनिराळ्या त्यांची व्यवस्था पोलिसांकडून करतात. कायदेशीर व्यवस्थेच्या कर्मचाऱ्यांवर वेगवेगळ्या पोलिस बंदोबस्ताचे कर्तव्य सोपविण्यात येते. उदा. Public व anti-Capsen programs मध्ये संवादकाचे कार्य आणि Court mended सारखी अदालत. गुन्हेगारांच्या प्रकरणांवर वेगवेगळ्या प्रकारचे गुन्हे दाखल होतात. ते सोडविण्यासाठी राजकारणी नेमले जातात. D.C. office मध्ये स्वयंसेवकांचे प्रकरण पाहून ते सोडवतात. [illegible] ८) गांधीजींनंतर पद - स्थानिक "हरिजन" जागेवर "सत्याग्रह" "गुट" "कार्यकर्ते" या शब्दांची पुनरावृत्ती झाली आहे. ती आहे तुलनेच पद संघीपाहून पुन्हा तोंड वर काढत आहे इतकेच. कधी कधी परिस्थिती व लोक गरजेची विकृत कल्पना या दुर्ग [illegible] अन्यायग्रस्त लोकांना पद महत्व प्राप्त होत गेल्या दुर्ग [illegible] राहत आहेत. कधी संवादक बोर्ड या संस्थेचा होता. सीमाबंदी व सेविका बेन पुन्हा काम करण्यास तयार आहेत. त्यामुळे काम सोपविले असे कधी वाटते. निदान यांचे कार्यक्रम या तंत्राचा

← पहला मोड़ First fold →

अन्तर्देशीय पत्र
INLAND LETTER
NO ENCLOSURES ALLOWED

भेजनेवाले का नाम और पता : Sender's name and address

[illegible]

← दूसरा मोड़ Second fold →

वडगाव तलीपडे या संवादकाच्या काही अपेक्षा राहीला. त्याच प्रमाणे स्वतःच्या जोरावर व अडचणीतून मार्ग काढू शकतील. फक्त अडचण ही आहे की त्यांनी पुरेसा बळ दर्प व संवादाच्या साधनाचा अभाव. यावर मार्ग निघेल या दृष्टिने अत्यंत गांधीजींसह वार्ता. गांधीजी बैठकीवर बडबड [redacted] नेहमीच्या उठाठेवी सारख्या विचार पाहून वाटते की हे काय आहे व आपण कोण याचाच अंदाज येत नाही? याचा अभ्यास करणे जरूर आहे. [redacted] म्हणजे विचार सरणी नेहमी संवादकाच्या स्थितीची अॅनालिसीस केल्यावर उपाय योजनेची आखणी करून * फक्त प्रश्नांच्या प्रश्नांची बैठक बोलावून त्यांची मांगणी पूर्ण करावी.

२) हल्ली विशेष तक्रारी म्हणजे कार्यक्रम बऱ्याच पैसे खेचत नाही हे आहे. दुसरा म्हणजे पुरेसे कार्यकर्ते. नवीन कार्यकर्त्यांची आवश्यकता असली आहे (याचा अर्थ असे की ते अयोग्य नाही) पण तो पूर्ण करण्या करता पैसे खोदून आणावे लागतील. थोड्याफार शांत कोणी कार्यकर्ते यांना परंतु त्यांचे प्रश्न ही तसेच असल्याने राहतील या थोडेच वरून.

Part time Honorary ~~Officer~~ कार्यालय ३५ कोस
करण्याचा प्रस्ताव ~~केला होता~~ ~~मान्य केला~~ ~~नाही~~
तेथे नियुक्ती व नियमितता देऊ शकणार नाही.
व आजवर अशा प्रकारे दुर्लक्षित झालेल्या की
त्या वेळी नियुक्तता व नियमितता यांचीच
तरतूद असेल.

१०) श्री. रघुनाथ "इंदूरकर" महाराज यांनी
पत्रकार संरक्षण कायद्याची मागणी केली
होती. त्यांच्या पत्रामध्ये मानवी हक्क
रक्षणाची पूर्व त्यांना मारहाणीचा झालेला
प्रकार तसेच त्यांच्या पत्रकारितेच्या
संदर्भात काही विधाने केली आहेत.

११) पत्रकारांवर होणाऱ्या अन्यायाबाबत
बोलताना काही ठरावही करावयाचा होता असे
तरी सदर ठराव पारित करता येईल.

माझी प्रकृती चांगली आहे आशा व
तिच्या पुढील सर्व आनंदात असेल.

आपला
रा. वा. इनामदार

नवी दिल्ली
24-7-91

प्रति डॉक्टर

[illegible]

पाठवत आहे. त्याचे पैसा [illegible]

[illegible] Executive Council करता दोन नावे पाठवत आहे. पैकी एकाची निवड करून कळवावी. त्याचे नियमाप्रमाणे Executive पदासाठी कमीत कमी 5 वर्षे अनुभव असणे आहे. आपल्या पदाला पुरेसा आहे. तरीही हा आकडा पुन्हा तपासून करून ही दोन नावे पाठवावी आहे. आपण संमती करून कळवावी असे वाटते.

मी 2 वाजेपर्यंत मुंबईला पोचणार आहे. तो 12 वाजेपर्यंत येईन.

आ.

[illegible]

P.T.O.

आवडता टॉपिक आत्मविश्वास वाढवा.

1) आपण पाठ्यपुस्तक कोणत्या क्रमाने अभ्यासतो ते लिहा व का.

2) Remark for profile Power मानवरती अवलंबित्व. स्वतंत्र व्यक्तिमत्व असावे. अथवा तेथील वातावरणाचे बदल होऊन परिस्थिती प्रमाणे व्यवस्थापन असावे. अभाव असावा. अथवा व्यक्तिमत्व व लोक यांचे चुकीचे व्यवस्थापन व्यक्ति वर्तन व पूर्वग्रहदूषित असावे. त्यामुळे आपला व गोष्टी प्रत्यक्ष विचारणीवरून येतात. Indecision, delay, Irresponsibility असे हे या गुणाचा दोष आहे असे वाटते. प्रसंगावधान असणे, वेळेचे व कार्य, आपल्या आवाक्या बाहेर आपल्या व्यापू वाढवणे व आपण मोठे झालो याचा अभिमान बाळगणे ही कारणे आहेत. ही सर्व संवेदनशील असणे हे वरील दोषाचे लक्षण लक्षात घेऊन त्यावर उपाय करता.

पाठ्यपुस्तकाच्या पलीकडे वाचणे ही आहे की ज्ञानवाढ होते. आता वर आहेत पण त्यांचा थोडी मते परिस्थिती विचारात घेऊन विश्लेषण करता.

त्यांची तरी सौजन्यता वाटपद्धतीची हमी
[redacted] दिली पाहिजे. [redacted] कमीतकमी
पाळली आहे.

५) जप्ती पूर्वी वकील आपण पुरवणी दिली आहे. काही कारणे ही आहेत की "फक्त
ज्यांनी खोलात जाऊन वाटी की कार्यालयीन
या बद्दल आग्रह धरतील. दुसरं असं की
असं कार्यक्रम लोकसभा-विधानसभा-पंचायत
पदाचे खरोखर काय आहेत त्याच्या
~~[redacted]~~ कार्यक्रमाची [redacted]
राहील. अर्थात हे सार्वजनिक कार्यक्रम
संबंधी मतभेदीत आहे: काही स्वातंत्र्य
स्वातंत्र्य संबंधी (without reservation)
असं मत आहे की त्या level ला पोचता
नाही.

आ.

[redacted]

all india congress committee
7, jantar mantar road, new delhi — phone : 45851

युडेकर,

आपण पंताला रुग्णवाहिका
आणि औषधांविषयीचा
खर्च उपलब्ध करता आहात
याबद्दल आपले मनःपूर्वक
धन्यवाद आहेत. यांचा परतावा
त्यांना आपल्याकडे मागणी पाठविली
आहे. त्यांचा परतावा
आपल्याकडे पाठवण्यात येईल.

परतफेडीचा तपशील सविस्तर
आम्हाला कळविला आहे.

आ

के. वा. इनामदार

20-11-82

with best compliments from : The Printsman, New Delhi-5.

G. N. C. C.
MADRAS. 2.
26. 11. 66.

Respected Dr ji

Namaskar. Received your letter dt 19/11 on 21st

I was little busy with my office work I am unable to give reply soon. Please excuse me. I am not in seva Dal now. Shri. V.R. Karuppaswami state organiser and Shri. K.S. Narayan is the Convenor for Seva Dal now. I am very far away from Seva Dal. Even I am not attending any function of seva Dal. So I don't know what is going on in Seva Dal and also about its strength so please excuse me.

I am writing letters to Navinbhai. He is also giving me reply.

At Present I am incharge for the publication section also women's dept work. I would like to meet you in person I don't know when it will fall?

I hope you are doing well.

Thanking you.

yours Sincerely

N. Kanth

306

स्थापना) ॥ सत्य शिवं सुदरम् ॥ (१९५८

सेवादल शिक्षण संस्था, नागपूर

जा न (र. नं. बी/४१ आणि र. नं. एफ्./२६८/एन) दि. 21.11 १९६६

सरकारमान्य :– * विदर्भ बुनियादी हायस्कूल, (सिरसपेठ आणि ओमनगर) * अेस. डी. शिवणकला आणि भरतकला विद्यालय, (रेशीमबाग आणि ओमनगर) * म. भगवानदीन बालक मंदीर, (ओमनगर) * स्व. धनवतीदेवी रांका बालवाडी (सिरसपेठ) * सेवादल कला निकेतन, (सिरसपेठ) * विदर्भ बुनियादी प्राथमिक विद्यालय, (ओमनगर) नागपूर

श्री सुलेमान खां पठान
B.M.L.C & G.O.C
अध्यक्ष
श्री विठ्ठलराव अंकलवार
उपाध्यक्ष
श्री यादवराव देवगडे
कार्यवाह
श्री नाथुराम झाडे
संचालक
श्री विठ्ठलराव महाकाळकर
का. मंत्री

कार्यालय :–
ज. आवारी निवास
आणि
राका कॉलनी,
सिरसपेठ, नागपूर–३

21.11.66
नागपूर.

परम पूजनीय, डॉक्टर साहेब,

स. न. वि. वि

दिर्घ अवधिनंतर आपणास मी पत्र देत आहें प्रथमतः मी आपल्या पुर्वीच्या आपणास क्षमा प्रार्थना करीत आहो. मी जैसे राखी आहें मी आपणास वेळोवेळी पत्र लेखन दिले नाहीं. क्षमा करावे.

मी नागपूरचा असलो. सेवादल हि संस्था मी काम करून वेळ मिळो आज सेवादल व कॉंग्रेस कार्यकर्ते ही वेळ देतो.

महाराष्ट्रातून महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस कमेटीनें सेवादलाच्या दृ कार्य कर्त्यांना निरांतरा क्या शिबिरातून विधान सभेचें तिकिटे दिलेले आहेत. त्यांचे नांवें खालीलप्रमाणे –

(१) श्री एकनाथराव साळवे (चांदा)
(२) " यादवराव देवगडे (नागपूर)
(३) " राजेंद्र . (पश्चिम महाराष्ट्र)
(४) " पाटील "
(५) " बागडे . "
(६) " सुलेमानखां पठान नागपूर (कमिटी)

मी विधान सभेचे कामकरी संभावना टिकीट मागितले होते
ते मिळाले आहे. महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस कमेटीने
वयोवृद्ध सेवादलाच्या संघटनेचा चार मोठा सन्मान केला आहे.
त्यामुळे उत्साह सर्वत्र निर्माण झाला आहे. आम्ही
इकडे निवडणुकीच्या कामाला लागलो आहोत.

श्री सुभाष भाईचे पत्र अभिनंदनाचे आले आहे.
तेथील वडिलांच्या सहकार्यासाठी येणार आहेत.
श्री दादासाहेब रायकर, श्री सुब्बारावजींचे पण असे असेल
आहेत मी सर्वांना सेवाभावी वृत्तीने आहे.

आपली आठवण आम्हाला आयुष्यात वेळोवेळी
राहील; आपण आमच्या हृदयात कायमचे आहात; आमच्या
सर्वांचे हृदयस्थान आहात मला आपली आठवण
सर्वदा, वेळोवेळी येते; मला विस्मरण होणे शक्य नाही.

इकडील सर्वजण आपली आपुलकीने वाट पहात आहेत.
की. डॉ. डॉक्टर साहेबांचे दर्शन आम्हाला
आमचे वडिलांचे मार्गदर्शन आम्हाला मिळेल.

आपण आम्हाला आशिर्वाद द्यावा; आमच्या
सर्वांच्या यशासाठी आपल्या कृपेची आम्ही अपेक्षा
करतो; आपले सर्वांना उत्साह वाढविण्याच्या दृष्टीने
संदेश पाठवावा ही विनंती.

श्री अण्णाजी गांधी, आपली आठवण नेहमीच
करतात; त्यांना नमस्कार आपणास कळविणे आहे.
श्री अंकलवार, डॉ. मुलाडे, श्री यादवराव देवगडे,
श्री शेंडे, श्री तुलशीरामजी हुरे, श्री दिनकरराव हरडे,
श्री आडे, श्री शंकरराव सावरकर, यांनाही नमस्कार

नागपूर २७.११.९८

विनित
सुखेमानवॉ पठान

सुखेमानवॉ पठान
सेवादलाचे कार्य संघटक
रा. काँग्रेस कमेटी
नागपूर.

308

65 Morton St.
New York, N.Y. 10014
November 27, 1966

Dear Dr. Hardikar:

Both of us are delighted to receive your letter of November 11th and we are thankful to you for writing. Yes, I did get your letterof some months back. I was aware that it had remained unreciprocated.

I had fully meant to write to you, but somehow the weeks passed by. It is not procrastination or neglect so much as sheer lack of energy because of the great burden of my each day's chores in addition to the new problems that constantly bob up in connection with my business.

I did finally get to write to you by way of Christmas Greetings which were mailed recently via ocean mail a few days back.

I am well enough to carry on not withstanding my debilities which I acquired from my stroke. My right foot is numb and my balance below the waist is disturbed. This makes my movements hazardous.

Conditions in the U.S. have become extremely difficult due to the ever mounting inflation. The ever rising costs challenge the wits of consumers and business men alike. Life at every turn is being severly affected.

Thank you for your reference to Mr. D. P. Karmakar. I will write to him and if possible, arrange to meet him.

As to your specific inquiry regarding organizations of Indian groups, I do not know of any nor do I know of any publications. Here and there some students' groups may claim to be associations but these are local. In this matter you may write to the Information Services Embassy of India, Washington.

Two years ago this month, I was in the Northcote Nursing Home in Bombay and on my last day there I had a telephone call from Nimkar and also a visit from Mrs. Nimkar. I was thankful to them. Mrs. Nimbkar gave me much courage for my scheduled air journey to N. Y.

We see Mr. and Mrs. Marathe very rarely. However, we did inform her of your inquiry about the dolls. Mrs. Marathe said she would tell her husband and would write you. I take it that she has not done so. I understand that he is not very well.

There are few of us old-timers left now and those of us who are have limited energies and activities. However, there is a new crop of young ones to take over.

I do hope to hear from you again.

Affectionately,

J. M. Burgan

~~Hotel~~ Fourteen 509
14 EAST 60 St
New York (N.Y.) U.S.A.
24-11-1966

My dear Doctor,

Received all your kind letters. Dr. Govindrao Vaidya untimely demise was naturally a great shock to the Vaidya family and therefore to all of us. My Sincere Condolences to Dr. Vaidya and members of the family of the distinguished deceased.

I was happy to learn about the supplementary having been received. As for this year's grant, I think it would be advantageous to us, your application is to place before the Committee sometime in January. I am thinking of personally taking up this matter on my arrival at Delhi

I had the pleasure of meeting Dr. Atharale at the time of a function of the Indian Association, when M. Subbulaxmi sang some songs last week. I with another friend Mr Mapara had been to their place at Newark and had a good dinner. I have specially asked for some Pithod. We spent a good time with Dr Atharale with the Kanetkar. Yesterday, all of them had come to the U.N. I showed them round, and they were good enough to have lunch with me here, at the U.N.

I had occasion to speak on the phone with Mrs Sawaya At an early date, I and Dr. Mrs. Atharale, propose calling on them

All else is well here with me and my work. I read from Delhi regularly once a week and write back regularly All are keeping at home

Work here is quite interesting. I have my full

assistance in my work as I am enjoying my work. Last time, I was here in 1963, I did all the sightseeing, so I take walks a little and fill the hours.

Economically, the U.S. is at its top - there is full employment and everyone looks well fed and prosperous. Urbanisation has led to some undesirable results. In spite of good health progress, there is great mental problem. Divorce and related social complications are a nightmare,

FOLD

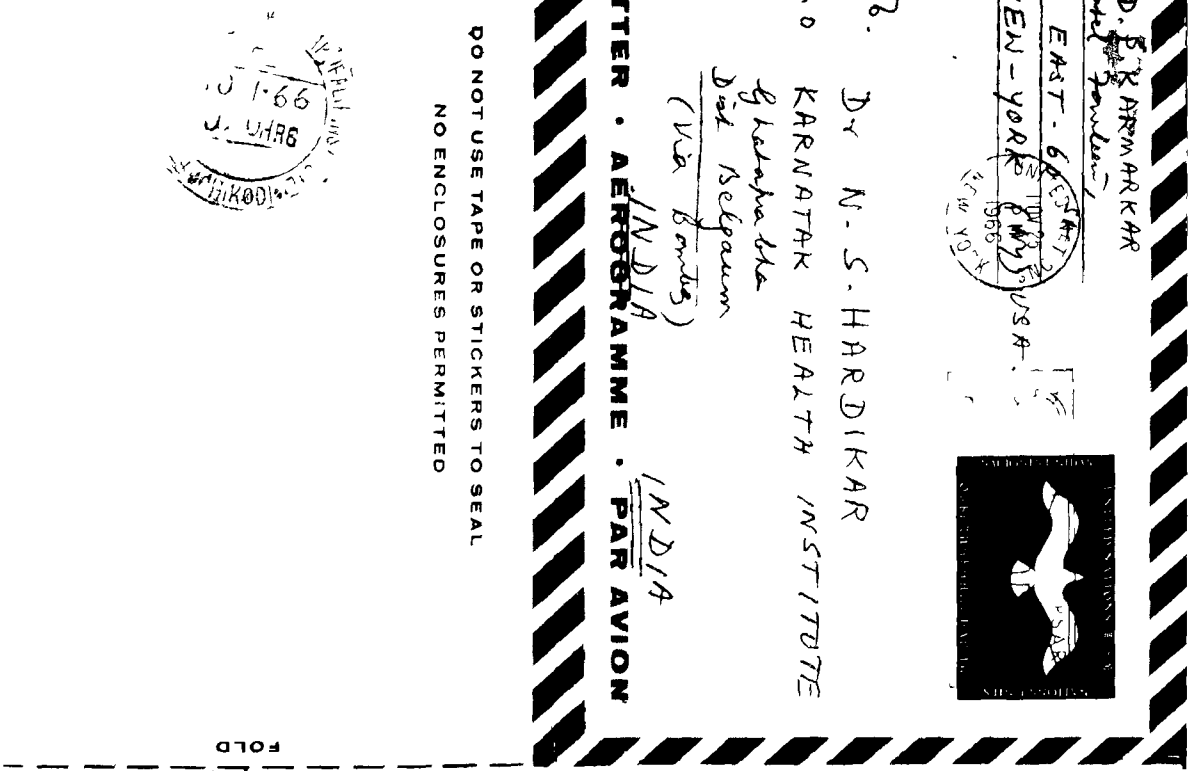

FOLD

(3)

of farmers, boys parted from the family on marriage, now the daughters leave their parents immediately on seeing employment. Longevity has increased, but the old couples live alone and deserted. The other day, a prosperous old lady, died, but she being alone, her death was known only after 36 hours. So that is that.

Do you remember, what place you stayed with Balaji stayed when in New York? I will love to visit that place physically, even if only for sentimental reasons. Please convey my best compliments to Dr. Vaidya & all colleagues of S.

Yours affly
D.B. Karmarkar

29/11/66. 311

My Dear Dr.

Your letter of 18th inst. in hand. I trust you had a nice Diwali. Here we dinot celebrate Diwali. Every year I get to know when Desera & Diwali is but here there is no atmosphere of festivity. We make some nice things to eat. Perform Laxmi Pooja and that is all. This time we didnot do anything special. Chi Narayan [illegible] is feeling very much better now. He is still off duty. He is suppose to have complete rest. He will be writing to you in a few days. Rameshwari is planning to go back and join duty in a few weeks.

I have got 3 days off next week I shall try and check up on the cardiograph machine. I had phoned them to send me the details so far they have not done so. Did they send you one?

I spoke to the asst. hospital Secretary about giving me the report on running of the hospital. I understand they have stopped doing it since last 12-14 years. He has given me the budget for 1965-66.

The hospital has 574 beds. They do a lot of gastro-intestinal work here. It is specialised in that field. They have four main theatres. 1 Orthopaedic and rest general. It is a very nice new block. It cost a quarter of a million pounds to build it and fully equipped set up. There are 24 wards, all active. It is the busiest hospital in south west London area. It is not a very big hospital. It is well organised. They employ - on the medical side

15 House Surgeons
12 Senior House Surgeons
20 Registrars + Senior R.
and a no. of Consultants and part time.

ver exp. for the year ending 1972
31.3.66.

£1,102,197. Salaries & wages £777,942.

Radiology dept. is quite big. There are six rooms*. 1 room for fluroscopy with a close circuit television. There radiologist and 14 radiographers in the Dept. apart from the clerical staff.

* There are 3 400 MA units — Dean unit
3 1000 MA units - Philips make
old models

For my coming to India at this stage - I cannot really say when.

Well. write again soon.

Please give my regards to Jayanna.

With love

Devi

FIRST FOLD HERE

Sender's name and address:

DEVI
19 Montague Rd
RICHMOND, SURREY
ENGLAND

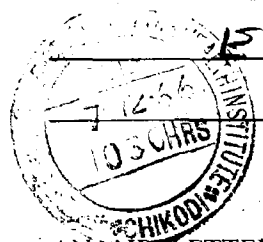

AN AIR LETTER SHOULD NOT CONTAIN ANY ENCLOSURE; IF IT DOES IT WILL BE SURCHARGED OR SENT BY ORDINARY MAIL.

SECOND FOLD HERE

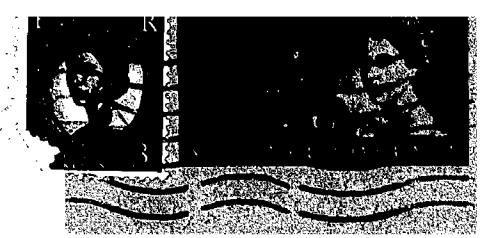

Dr. N.S. Hardaker,
Karnataka Health Institute,
CHATPRABHA
Dist (Belgaum.)
INDIA

TO OPEN SLIT HERE

3/13

ফোন : ৩৩ ২৭৪২

কাংগ্রেস সেবাদল, জিলা বড়বাজার

১৭৬, মহাত্মা গান্ধী রোড, কলকাতা-৭

কংগ্রেস সেবাদল
জিলা বড়বাজার
১৭৬, মহাত্মা গান্ধী রোড,
কলিকাতা-৭

CONGRESS SEVADAL
Distt. BURRABAZAR
176, Mahatma Gandhi Road,
CALCUTTA-7.

30th November, 1966.

Dr. N.S. Hardikar,
Sanchalak, Congress Seva-Dal,
Karnatak Health Institute,
Ghatprabha,
Mysore.

Respected Sir,

You will be glad to know that we are going to celebrate the Anniversary of our Organisation on the 25th December 1966 from 9-30 A.M. Your presence amongst us in this connection will not only grace the occasion but will be encouraging and inspiring to us in our pursuit of the noble ideal of giving services to the people. We, therefore, take the liberty of extending our cordial invitation to you to kindly inagurate the function.

We beg to be excused for encroaching on your valuable time.

Yours faithfully,

N.S. Hardikar

ZILLA ADHINAYAK.

c.c. All India Organiser,
Congress Sevadal,
New Delhi.

314

India's Premier House or Hospital Blankets & Beddings.

Tele { Phones 221 & 131 / Gram "SUPPLIERS" — On Government & Railways Lists — Estd.. 1917

GANESHILAL DUNICHAND

MANUFACTURERS, GOVT. CONTRACTORS & BANKERS

Specialists in :—

BLANKETS, BEDDINGS & SURGICAL DRESSINGS

BHARAT HOUSE

Ref. No. C/4251

PANIPAT (INDIA) 30 NOV 1966

Dear Sir,

For a long time we have not been favoured with your esteemed Orders.

We are now supplying 100% pure wool Scarlet Blankets, Popular quality size 90″×54″, whipped ends @ Rs. 31/- and baby size, 45″×27″ @ Rs. 8/50 P. Superior quality, size 90″×60″ @ Rs 35/50, baby size 45″×30″ with silk borders, @ Rs. 10/50 P. and cradle size @ Rs 5/- only Grey woollen blankets size 90″×54″ whipped ends @ Rs. 16/50 P. Woollen check blankets, size 90″×54″ with fringed ends @ Rs. 24/50 P.

We are also manufacturing fine, durable cotton bed sheets, long cloth size 90″×52″, @ Rs 5/- and of thick Dasuti cloth, @ Rs. 5/50 P. each only. Bed covers, Smart quality, size 84″×52″ in blue colour with fancy striped borders @ Rs 6.50 P each. Drawsheets, dasuti cloth, size 36″×52″ @ Rs 2.37 P each only Mattresses of Superior ticking cloth, size 6′×3′, filled with 20 lbs Finest quality coir @ Rs 23 - and with 18 lbs. cotton @ Rs. 26 . Baby mattresses size 54″×30″ cotton filled @ Rs 20 and crip mattresses size 27″×17″ cotton filled @ Rs. 6/- each only. Mattress covers of superior long-cloth, 6′3″×3′2″ @ Rs. 7.50 P. Pillows ticking cloth, size 16″×26″, filled with cotton @ Rs 2/75 P. and pillow covers long cloth, size 17″×27″ @ Rs. 1.25 P. each only Patients suits, adult size, of superior striped cloth-shirt @ Rs 3.50 P. and Pyjamas at Rs. 3/25 P Female suits, shirts @ Rs 4 - and shalwar @ Rs 3/75 P and Dupattas Malmal size 2¼yd. ×36 , @ Rs. 3/50 P Strong quality cotton bed durries, in blue shade size 6′×3′ and 7′×3¼ , @ Rs 7/- and Rs 8/- each only Mosquito nets, superior quality, white square mesh, 72″×36″×48″ @ Rs. 10/50 P. each only Office Durries, with blue ground and red borders, @ Rs. 4 per sq. yard (any size made to order) Towels plain size 27″×36″, @ Rs 1/95 P and Turkish size 20″×36″ @ Rs 1.90 P each Blouses white long cloth @ Rs 2/50 P. and skirts @ Rs 3 - each only Dusters, strong quality size 24″×24″ @ Re .75 P each only

Bandages starched, 5 yds long, for plaster of Paris (Gauze) @ Re -/62 P Superior loose wove @ Re -/88 P. and 'Everlast' heavily washable quality @ Re 0.95 P per inch per dozen rolls (all sizes available) Superior quality Abs. Gauze size 20 yds ×36″, @ Rs. 5.50 P and best quality Abs, cotton @ Rs 2.31 P per 400 gram packets, Superior quality bandage cloth, size 20 by×45 unbleached, @ Rs 9/25 P. and bleached, size 20 yd×40″ @ Rs 9/50 P. per packets. Rubber sheeting @ Rs 2.62 P. and Mackintosh @ Rs. 3/62 P. per vard only.

Awaiting your valued orders & assuring you best services in this line

Note :- Superior quality broad striped children Suits whose actual price comes to Rs 6.50 can be had @ Rs. 5.50 per suit only. Stock limited.

Yours faithfully,
GANESHILAL DUNICHAND

THE COUNTRY'S LEADING BLANKETS MANUFACTURERS

315

India's Premier House for Blankets & Clothing

Tele { Phones : 221 & 131 / Grams . "SUPPLIERS" } ON GOVERNMENT LISTS Estd : 1917

GANESHILAL DUNICHAND

MANUFACTURERS, GOVT. CONTRACTORS & Bankers

Specialist in

BLANKETS, HOSIERY & CLOTHING

BHARAT HOUSE

Ref.N. C/3145 PANIPAT (INDIA) .. 2 NOV 1966

Dear Sir,

Ref:- Uniforms for Security Staff Peons Workers etc.

We beg to inform you that we are leading manufactureas and suppliers of the following products :

(1) Khaki drill, Coats, bush-shirts, pant, shorts, pyjamrs, Overalls, caps, etc.

(2) Khaki cellular shirts, bush-shirts.

(3) The above garments of navy blue drill.

(4) Khaki and Blue woollen cloth coats. pants, overcoats and caps.

(5) Woollen Grey, Blankets and khaki uniform cloths.

(6) Woollen & cotton Hosiery:-jerseys, stocking, Socks Hosetops, Putties, Vests. etc.

(7) Militia Uniform for workers.

(8) Beret-caps, Jungle-Hats, Peak-caps, Web-Belts, Lanyards, Whistles etc.

(9) Floor Durries, Curtain cloth, Table Covers, Dusters and Cotton & Woollen Cloth also Supplied.

We shall be glade to submit our rates for the item in which you are interested.

Kindly also note our name for your future requirements

Thanking you and awaiting your valued enquiries.

yours faithfully
GANESHILAL DUNICHAND

भारतीय देवनागरी परिषद् द्वारा संचालित

अखिल भारतीय देवनागरी प्रचार सम्मेलन

Akhil Bharatiya Devanagari Prachar Sammelan

Patron : **Hon'ble Sri S. Nijalingappa,** *Chief Minister of Mysore*

महामहोपाध्याय
प्रो. दत्तो वामन पोतदार
अध्यक्ष

पंडित सिद्धनाथ पंत
सोहनलाल सिसोदिया
मन्त्री

स्थायी समिति कार्यालय
चिकपेट, बेंगलोर २

दि. Dec.3, 1966.

Dear Sri Iyerji,

I had recently been to Ghataprabha and had discussion with Dr.Hardikar Saheb about the finalisation of his biography. Sri Sampatgiri Rao has promised to edit and finalise the manuscript by the end of this month or at any rate by the middle of next month. I came to know this from his letter addressed to Sri Bhau Shevade. I have written to Sri Inamdar about the progress so far and getting the manuscript ready for the press by the end of January, 1967.

As regards the publication, Dr.Saheb is of opinion that you can get it done in collaboration with Bharatiya Vidyabhavan, Bombay. I am sure, your acquaintance with Sri K.M.Munshiji will be very helpful and the book will be ready well in time so that we may get it released on the occasion of Docter's next birthday.

It is suggested, during the next birthday of Docter Saheb, a Conference of Seva Dal workers, both old and new, is to be organised on a grand scale befitting the occasion In fact, Sri Inamdar had expressed this idea to me last ti When I met him at Delhi.

I hope, we will be able to celebrate Docter'sn birt day successfully together the publication of his biograph and also the Seva Dal Workers' Conference.

Expecting to hear from you at the earliest,

Yours sincerely,

Address:

Pandit Sidhnath Pant,
Near Cosmos Club,
DHARWAR-1.

With warm Sant

Copy for information to Dr. Hardikar Ghataprabha

ए-1004, 91(M) 1/21
M(903) 69-703, Gard-
Respected Dr. Sahab, Shefa-Lucknow
Best Namaskar to you. 1/12/66
you will be satisfied that I
unanimously
this term also congress accepted
my name from my old constituency
(CHATHRAS). I have started the
work. I hope you will kindly send
good wishes and blessings for my
success.

Kindly grant audience
me some instructions and guidance
for the future elections.

फोन: 71677 317

अखिल भारतीय देवनागरी परिषद

२३४ शांतवीरय्या लेन, चिकपेट-बेंगलोर २

7/12
पा. २४३

सादर प्रणाम,

आपका कृपा-पत्र दि. ६ ना./मेला/ मैं पहुँचा
कुशली। यथा कृपा। पेंड आऊँगा। नगरी से परावर्तन आया।
आपकी सकुशल पहुँच पसन्द आयी। मैंने रुपये पिटीसनरों को
दे दिये लिखा है। मैं दिसंबर के अंत तक कोलोंबो जाऊँगा
और मुझे की प्रेस कापी लौटा आऊँगा। अब आपके पत्र की
प्रतीक्षा कर रहा हूँ। जनवरी के प्रथम सप्ताह कुछ मदुरा
जाना होगा यदि अपनी योजना कि अनुसार [illegible] अधिक
हो। अहिंदी भाषी राज्यों से भी जाने की इच्छा है।

Shri M. N. Shankikar
Founder and director of
congress seva dal
A. I. C. Committee
Ghatprabha sanitorium
GHATPRABHA
Dist. Belgaum - Southern

How are you and what is your programme. will you come to visit us at Delhi in near future I am going to Delhi in a week and will see shri Gnandas and other friends. I have visited shri Shastri's house and met his family members.

your most obedient
servant
N. K. Deoprashad

1-11-66

318

सेवा में,

डॉ. ना. सु. हर्डीकर साहब

मनोरुग्ण आरोग्यधाम

घर पर

Ghalaprabha

Dist Belgaum

321

Telephone:
RESIDENCE: 24

Telegrams:
"GIANT"

SYNDICATE BANK LTD.

Registered Office: Manipal, Mysore State.

Dr. T. M. A. PAI, M.B., B.S.
CHAIRMAN

MANIPAL
MYSORE STATE, INDIA

December 9, 1966.

Dear Dr.Hardikar,

I have your letter of 2-12-1966. I have forwarded the application of Mr.R.G.Kulkarni to the bank for disposal. They will address the party if there are any chances at present.

The chances of gainful employment in the bank today are meagre. We are now selecting candidates from the Calcutta, Delhi, Ahmedabad areas and not from Karnataka region. We have practically more than half the number of candidates of Mysore State and we find that in the expansion scheme, they will be misfits unless the Reserve Bank permits us to have more branches in Mysore State. Many of the candidates when they are posted outside, are not able to talk in the local languages.

Another difficulty with us is that after graduation, he has had about 7-8 years' service in various capacities in other places and we will not be able to give proper weightage to him which will always give him a damper in his enthusiasm. I think it is better to advise him to see that he finds himself happy with the work that he has got at present instead of jumping into some other things where he may be a misfit. I have only given you the policy matters and that does not mean that if the bank can still employ him, they should not select him.

I thank you for your invitation. But I am pinned down at present to the institutions that have been started by me and which require a lot of nursing I have got also to go round and pay official visits to the branches of the bank and see that all the anti-social factors that are creeping into the banking structure are able to be weeded out. However, I will take the earliest opportunity to spend some time with you by previous appointment.

Yours sincerely,

(Dr. T.M.A.Pai)

Dr.N.S.Hardikar,
Administrator,
Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA. (Belgaum Dt.)

nvb.

322

A. S. E. Iyer
CHAIRMAN
COFFEE BOARD

Phone { Office : 22717
Residence : 28872
"Sneha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

December 9, 1966

My dear Doctor,

This is in continuation of my letter dated the 2nd of December. Krishnamurthi has again written to me. I quote:--

> "Re: Dr. Hardiker's biography I sounded some persons in the Bhavan. The response was not very satisfactory. They say, so far, they have not published any biography of a living person. If Mr. Diwakar, who is still a joint editor with Munshiji of the Bhavan's publications, writes to Mr. Munshi, the Bhavan may undertake the publication. In fact, I was told that the first reaction may not be sympathetic, but if persisted may yield results because of the selfless service of Doctor and the fact that the biography is being compiled by Shri Sampatgiri Rao."

In view of the foregoing, it is worthwhile considering whether somebody could broach the subject with Mr. Diwakar. I was wondering if Mr. Krishnamurthy Rao may be useful in this regard. Please think it over.

What about my suggestion that you should come and stay here for about a fortnight?

With love,

Yours affectionately,

A. S. E. Iyer

Dr. N.S.Hardiker,
Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA.

323

NITTOOR SREENIVASA RAU
CENTRAL VIGILANCE COMMISSIONER

PHONE: 611871
27 SAFDARJANG ROAD
NEW DELHI-11

December 11, 1966.

Respected Friend,

I am leaving for Bangalore by plane on the morning of the 15th inst. and I shall be travelling from Bangalore to Poona by the Deccan Express which leaves Bangalore on the afternoon of the 21st inst. I shall be passing through Ghataprabha on the morning of the 22nd. If it is convenient to you, you know it will be a matter of great happiness for me to meet you. In all probability my wife also will be travelling with me.

Believing you are well and with my greetings to you and all your colleagues,

Yours sincerely

(Nittoor Sreenivasa Rau)

Dr.N.S. Hardiker,
Karnatak Health Institute,
GHATAPRABHA.
District Belgaum
via Bombay.

P.S: A copy of my tour programme is enclosed herewith.

M K. Vaidya

324. ચૂંટણી
૬૬-૬૨

સહુને નમસ્કાર કરું છું.

મેળો ગોઠવવા બરાબર ગોઠવણીનો મેળો બાબાનો પોગલ્યા ગોદડી પહોંચવા મિચ્છલ્યા. પુષ્ક ગાગદી અમદાવાદ આવી પુષ્ક કાપ્યારણ હોસ્પીટલમાં પહોંચવા મિચ્છલી. ગોવિંદ દર ગાડો રો ૭-૮ વર્ષ પાર્દિલી. બાર્ડિયાક, બ્રેઈટરાયફોનાન આવી પલ્મનરી ઓપરેશનથી પહોંચવા મજા બાદેલી. સરવાણી પોસ્ટ ગારોર પર્યંત સર્વ ઓપરેશનો કુમળાસ્ થયા. ગોવિંદભાઈ ઘોડલેલ્યા પુણા બાબ્યાર મજા પહોંચવા મિચ્છલી. દ્વાણ બાદલે ફુનેલ્યા ગાબ્યાબાત હોસ્પીટલગાર્ધ્યે ૬ સર્વ ગાગાર મજા પુણ્યાર્થે રામ મધ્યલ્યા T.V. નાર પહોંચવા મિચ્છાલે. બોરિવામ પુણ્યમા બારિવામ મિલ્ યણ તિર્ચિન T.V નાર પાર્દિલે. બંને ગામી હોવા મહુળ, મહેળાઓ ચ્યા ફોરવાળાબાન્યા કોબદલ્યા. ગોવિંદાર ગ્યુરો. સાર્વજનિક ડિપાર્ટમેન્ટ પહોંચવાપો ફરવા પ્યાર હોવા ૬ હોસ્પીટલ ગ્યુરાબા મધ્યે ગાગે ગાગી ને પહોંચવાપી પરવાનગી મિચ્છાપો મહુળ બોયર ગાદેગાબાર ઘડકપડા હોવા. ગોવિંદ ફી ગ્યવસ્થા બોલોજિ ગિચ્યા બોગાલ્ રાર્ચિસોસ મધ્યુન ગિલ્યા પ્યારબ્ધ ગોડા બંધ મિચ્છાનો ગાગી ફ્યા બારિવા ગિલ્યા પુણ્યા પુણ્યા ગાસ દેવા પાર્ક્યા ડિબોલ્વર યોગ. દુરોર મહુળે ને બરોબર ગાસલ્યો બંધ ગાડો બાસ સર્વ ગીરો ગિચ્ય રાખ્યે પ્યારબ્ધ. ગાબાપી પુણ્યા મહુળો બારિવાપી તોફીવિવા પરવાનગાનો ગો બારિવાના મિચ્છાનો- ડિબોલ્વાના ગિબાય ફી હોસ્પીટલ્યા બાધ્યા યોગ ગાહીન. ગાપલ્વાબાડે હોસ્પીટલ્પી પાડો ફિરાલો ગી ડિરેક્ટર ગાગા ગાબ્ પાર્દિલે સર્વ નસ્ર રૂપે ગાદી ગારો

મેળ્યા ગોઠવણાના ગાગાનો પુણ્યો ગોપાર ડિબાવવાલા ગાલ્યો હોવી ગાડ્યા ગાગી -પપાગાંચ પ્યારબ્ધ ગો ગિચ્યા પ્યારબ્ધાવર્ધ્યાપી બાર્સી બાર્ડ ગાદે મહુળ ગિચ્યા ગાપલ્વ પર

काही नको. अभ्यास झालेलं नाही? 28 नंबर काय आहे हेच
जाणे! गेले २-३ दिवस टेंपरेचर १०° पर्यंत येतेय
खाली. भयंकर थंड वाटतं. बाहेर पडले की.

कोठेच ८-१० दिवसांपूर्वी पण आलेय. फिरतीवर अस-
ल्याने गाडी पण तिला उशीरा मिळाले आणि त्याच कारणास्तव
तिला बोलणं शक्य नाहीं म्हणून दिलगिरी व्यक्त करीत लिहिलं
आहेत आणि बुधवारीच आपली भेट हिंदुस्थानात होईलच
असं म्हणते आहे. केवढा सध्या कारण थंड असते।

ह्या दिवसातल्या आतां कंटाळा येऊ लागलाय
तुम्ही हल्लीमुळं आणखीच उदास वाटतं. आतां ऑक्टोबरपर्यंत सारखं
K H I येतो किती लांब होत असेल सर्वांना! तुम्[illegible]
लोकांच्या चांगुलपणाच्या आधारावर ~~किती~~ फायदा घेतं
मला फारसा वाटत नाहीं. मला तिकडे लवकर यायला मिळेल
तर फार बरं असं वाटतंय

आम्ही सर्व ठीक आहोत.

सोयरचं ३०० gms डाय मार्केटमधून आणून टाकला आहे
आणि श्री करमरकरांनी तो नेण्याचं कबूल केले आहे.
ती ओळखीतल्यांच्या इंपोर्ट लायसेन्ससाठी रोज तगादा लावते.
काय ते तिलाच कळवावं लागेल तुम्हाला.

आताच आपले पत्र
पोचले. हॉलंडची संस्था पहायला मला फार आवडेल. मी
अवश्य जाईन. हे गुर्जर कोण? पत्रात तुम्ही दि[illegible] आहे
पण हे कोण हे माहित नसल्याने मी कॉन्टॅक्ट केले नाही
अजून पण टाळीन. 'येण्याची वाट करु नको' म्हणून लिहिलेय
म्हणजे कमाल आहे ... अवघड आहे त्या बद्दल.
गायत्रीचा अभ्यास पाहिला नाही. चि. सौ. आशाचं मला
काही पत्र नाहीं.

पत्राला उत्तर उशीरा झाल्याबद्दल क्षमस्व बाकी मजकूर
पुढील पत्री सर्वांना यथायोग्य नमस्कार व आशीर्वाद
कळावे हे वि. मथुताई.

My respected Sir 326 LEXINGTON Dated 6-12-1966

I am extremly sorry for my letter dated November ~~October~~ 19th 1966. I understood my folly. I will not write once again. I do not know whether I was impatient. I understand that I have written the letter dated November 19th 1966 in an impatient mood

Received your letter dated 29-11-1966. On 22-11-1966 I am in receipt of a letter from my brother Narhari MATHAD stating that Chances for the leave being sanctioned were rare. Earlier to me one Shri. Premnath Alva (a relative of Shri Nagappa Alva-Honble Minister for Health) B.Do had been to U.S.A under Peace Corps programme. He wanted to extend his stay in U.S.A to prosecute his studies in Agri Economics. Govt of Mysore did not sanction his leave & as his passport was valid up to 31-12-1966 - the visa up to 31-10-1966 he had to proceed to India on 31-10-1966. Govt of Mysore, I am informed by my brother, intends to take the same decision as it took in case of Shri Premnath Alva - the B.D.O. "There shall be no Special treatment to Mr. M.R. Mathad" that what Govt of Mysore interprets. O.K. I am least disturbed. My passport is valid up to 23-6-1969 and B1 - Multiple Visa valid up to 26-2-1967. To day only I have addressed a letter ~~to~~ to SHRI. KARMARKARSI - to his New-York Address. Similarly I have also addressed a letter to Shri B.D. Kaleji c/o. Population Studies Center 3935 Locust Street - Philadelphia 19104-U.S.A requesting them to kindly guide in my undertakings. As I have not yet been sanctioned with my leave I am not seriously thinking about my admission. There is possibility of getting admission in The University of Kentucky Lexington since The Director of Admission MR F.A Santabalo has taken keen interest in me after perusing my Biodata. In case my leave is not sanctioned I shall be returning to my country after seeing the world to the extent possible. My wife-Shrimati Shalini Mathad, 576-Math. Galli - Belgaum is under the impression that I may loose my Service in Govt of Mysore if I do not return to India soon. Yesterday only I have replied to her that it is not so. My assignment under

American Peace Corps is scheduled to be completed on 16-12-66 and accordingly I am in receipt of a memorandum. I am thinking to go to Noxville (Tennessee) where my friend is there who has come to Tennessee University for Doctorate in Agriculture. Sir I shall be always in touch with you & I shall intimate my address. Some how I could not implement my ideas. May be, my ideas must not have been liked by The Govt of Mysore o-k. Of course by accepting Govt Service I have become Cowardice. I have lost my originality - that what I guess. Many a time I had Submitted This to you Sir. Let me not repeat. In the absence of leave being Sanctioned & if I Continue my studies There is possibility of getting The same regularised. However I will take decision later.

FIRST FOLD

M.R. MATHAD.
PEACE CORPS PROJECT | INDIA.
CENTER FOR DEVELOPMENTAL CHANGE.
UNIVERSITY OF KENTUCKY.
X LEXINGTON-KENTUCKY (U.S.A.)

DO NOT USE TAPE OR STICKERS TO SEAL
NO ENCLOSURES PERMITTED

AEROGRAMME • PAR AVION

CHATAPRABHA (INDIA)
CHATAPRABHA.
MYSORE-STATE
Distrct: BELGAUM

To.
DR. N. S. HARDIKARJI.
KARNATAK HEALTH INSTITUTE.
CHATAPRABHA.

LEXINGTON DEC 9 1966

SECOND FOLD

on by studying all possibilities. University at Kentucky Lexington may admit me to September 1967 Course. If so what should be done till then. All these aspects I am thinking seriously.

I am quite happy with my health & work. Definite reply from my brother is yet awaited. However I am likely to here the decision of the University of Kentucky - Lexington on 9-12-66.

I was proud to read that you are all enjoying my letter. Similar is the case with me Sir. I am too much inspired to go through your letters. They are guide lines to me. I owe much to you Sir.

Yours lovingly

My "Pranamas" to Dr. Vaidya and other

6/12

159, Subbarama Chetty Road, 332 Bangalore-4

13-12-1[illegible]

My dear Kaka,

I have your sweet and kind post card acknowledging the receipt of the parcel of books. Thank you very much. Yes, it is true that those huge old volumes will not be of much use, except for the fundamental principals of fast advancing medical science. I can not afford to venture [illegible] advise, [illegible] regarding the use of those books. Before taking them from the Hon'ble lady I also did not know exactly what were the kinds of books she was going to give us. Now, in my opinion I think they may be added with the other ancient literatures of medical sience in the K.H.I.Library.

I had met brother Parthanarayan during last week (last Monday), and again today I will meet him.

P.T.O.

330 Bangalore 2

Dear Doctor,

How is it That you have not favoured me with a reply so far I had made a request for photos of the centre for being reproduced in papers. I require two sets, different photos better. The articles are held up for want of photos. May I once again request you kindly to send photos and thus assist me to

Dear Doctor, 328 Bangalore 2 14/12/86

The Panjavarni has promised to publish an illustrated article on Karnataka Health centre. I request you kindly to send me 5 or 6 good photos, well printed for making blocks. A photo of Dr Kokatnur, of Dr Hasbiker, a bird's eye view of the entire area, I should think would be good. I again met Sri Mangeli yesterday. Vol I of Freedom's Fight is not in stock & it will have to be obtained from DPI's office. I am assured that the books will

him in the evening.

My mother is now here and she is pleased to hear about you often from me, especially whenever I get your letters. Now she is also seventyone.

With Pranams!

Yours affectionate child,

K. S. Visvanathan

B83

पोस्ट कार्ड
POST CARD

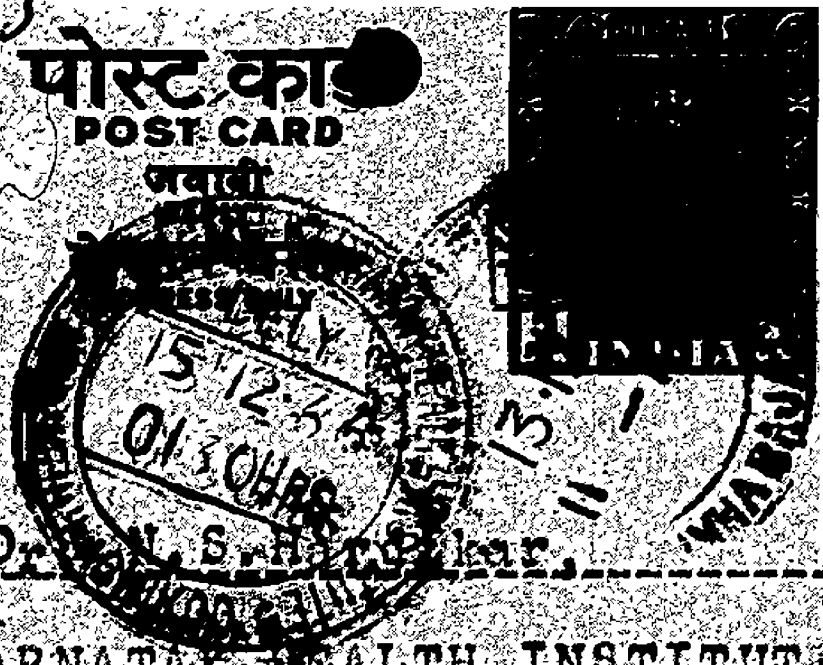

Dr. V. S. Hattiangadi

KARNATAK HEALTH INSTITUTE

GHATAPRABHA P.O.

(Mysore State)

331

Rendering my humble
service to the Health
Centre

Yours Sincerely
V S Warangaonkar

पोस्ट कार्ड
POST CARD
केवल पता
ADDRESS ONLY

INDIA

Dr. N. S. Harolikar
Karnataka Health
Institute
Ghalaprabha
ಘಟಪ್ರಭಾ

be sent direct to you. I will be sending Ramayana & some Readers, which may be useful for patients today. Please convey my respects to Dr Vaidya, Dr Kulkarni, Smt Deshpande & others. The visit has left deep impressions on me

Yours truly

V S Narayanan

329

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता के लिए
ADDRESS ONLY

INSTITUTE CHIKODI CHARS

INDIA

Dr N S Hardiker

Karnatak Health

Centre

GHATAPRABHA

ಘಟಪ್ರಭಾ

(Belgaum Dt)

384.

Prof. V.K. Gokak,
Vice-Chancellor,

BANGALORE UNIVERSITY
BANGALORE-1

Dated 14th Decr. 1966

VCP 875/66

Dear Dr. Hardikar,

I am delighted to receive your kind letter of 1st December. It was so good of you to have written it. With the good wishes of elders like you I expect I will be able to carry on with the work here, though it is varied and heavy. I trust this finds you in the best of health and all good cheer.

With the kindest regards,

Yours affectionately,

VKGokak

Dr. Hardikar, N.S.,
Ghataprabha,
Hukkeri Road R.S.
Dist: Belgaum.

157 A.C. 65-66

23.12.●●

385

आजा● मेरी

आवह जेह, हावड़ा

आदरणीय डा० हार्डिकर मुख्यपक्ष
कांग्रेस सेवादल के जन्म दिवस पर आजाद
मंडली के सब सदस्यगण अपनी
हार्दिक शुभ कामनाएं भेजते
हैं।

336

K. K. Patil

Secretary

AZAD COMMERCE

Chamar Gate Hathras

Karnatak Health Institute

GHATPRABHA

Dt. Belgaum

(Mysore State)

337

Dr. Mohan G. Kokatnur
Dept of Pathology
L.S.U. School of Medicine
New Orleans, La.

Dec. 16 th 1966

Dear Dr Hardikar

Thank you for your letter of Nov. 17 1966. You might kindly note that I am no more in Illinois neither in Lexington Kentucky. As a matter of fact Lexington Kentucky is about 800 miles northeast of here and I have never seen the place. Shri Nagappa probably did not know the exact place where I have been.

Mrs. Helen Kokatnur lives in a small town near San-Juan, Puerto Rico. CANOVANAS is up in the hills about 20-22 miles away from the big city. She perhaps rents a home and intends to live quietly. That is all the address. Since it is a very small town everybody must be knowing her. However she intends to spend christmas and New years in New York and you might reach her on the following address — 30 w. 71st street New York, N.Y. 10023.

My return to India being uncertain I decided to bring my mother here for some time so she can be with me in her old age. With highly significant changes taking place in political and economic fields in India in both directions, good and bad, I doubt if I have any chance in the immediate future to seek a worthwhile position in the society. I still call it my own society and country and some day soon wish to return indeed.

There is a small Indian Community here totalling about 35-40. We have founded India Association of New Orleans last month and I am the treasurer. Formerly there was a loose organization of similar nature which broke up due to differences and misunderstanding as many of associations do all across the nation. All the college and University towns have a sizable Indian community in U.S.A. In big cities the number may run into hundreds, significant percentage of them being immigrant scientists of all sorts. There is usually an association or club where many of them meet on special occasions. By far this decidedly does not represent a closed knit national or cultural group. There may be several reasons but lack of financial structure seems to be most

important all. Because majority of the organizations are run by and supported by students.

Saroj & baby Sharmila are visiting Belgaum & Miraj now. I expect them to return soon, perhaps by end of January. My mother would come along with them too.

How is everything going at Chatapraha and how are you keeping now?

With my best greetings for the new year of

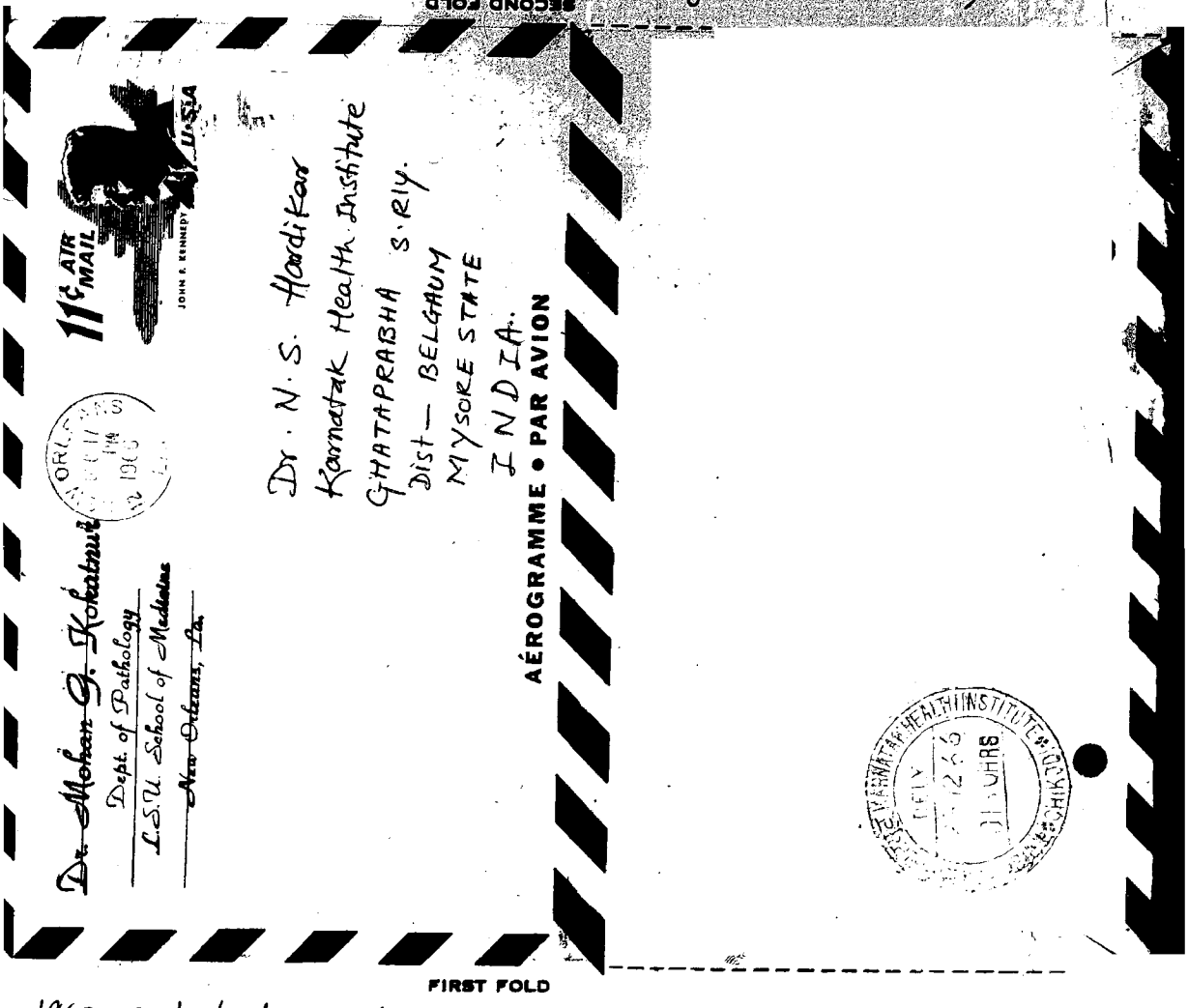

1967 and best regards to you.

Affectionately

Mohan Kolastnur.

339

Phone Nos:
Bungalow – 397
Office – 231
Phone No: Office 27201
Resi 7[illegible]36
Dr R. S. MUGALI M.A. B.T.
Swaminilaya 35/4, Kumara Park East
Near Gandhi Bhavan
BANGALORE-1.

Dr. R. S. Mugali,
M. A. B. T. D. Litt.
Principal
Willingdon College,
Sangli,

Date 16-12-66

Dear Shri. Hardikar,

Your p.c of 30-11 only to hand. Yes, I am now in Bangalore as Director, Literary & Cultural Development. I am arranging to send the two volumes of the History of Freedom Movement in Mysore as complimentary copies. You were one of the foremost fighters for freedom and it is but proper that

these books should be presented to you. The only difficulty is that the first volume is nearly exhausted and I will have to secure a copy from somewhere. The second is with us. Please excuse me if there is some delay. The other publications of this Dept are for sale. A list will be sent to you.

I am all right. Dear Prof. Gokak is here in Bangalore as V.C of the Univ

With regards, Yours sincerely,

POST CARD

To

Dr. V. S. Hardikar

Karnatak Univ

Dharwar

Prof. Chattopadhya

D. Religions

૩૫,

જય જવાન

જય કિસાન

વડોદરા જિલ્લા કોંગ્રેસ સમિતિ

સરદાર ભવન,
વડોદરા-૧.

ફોન : ૪૪૨૪

પત્ર નં.

તા. ૭ - ૧૨-૬૬

માનનીયશ્રી,

કેન્દ્રિય સેવાદળ ગુજરાતની રેલ્વે શાખાનો તા. ૧૦-૧૧ ડિસેમ્બર ૬૬ ના રોજ વડોદરા મુકામે યોજવાનું નક્કી કર્યું છે.

કેન્દ્રિય સેવાદળ એ કેન્દ્રિયનું મહત્વનું અંગ હોઈ આ રેલ્વેમાં આપ હાજર રહી આવનાર સ્વયંસેવક ભાઈબહેનોને આપનું માર્ગદર્શન મળે એમ ઇચ્છું છું.

સંજોગવશાત પત્રો ટુંક મુદતે આપશ્રીને આમંત્રણ પાઠવું છું . તો સમય કાઢી આપ જરૂરથી આવવાનું ગોઠવશો.

આપશ્રી ન આવી શકો તેમ હોય તો આપનો પ્રોત્સાહિત સંદેશો મોકલી આપવાનું ગોઠવશો. એજ વિનંતિ.

આપનો,

: જશવંતલાલ શાહ :

પ્રમુખ ,

વડોદરા જીલ્લા કોંગ્રેસ સમિતિ

342

चतुरभाई पितांबर शहा
सांगली. (महाराष्ट्र)

फोन नं. { दुकान ७८
बंगला ८७
पोस्ट बॉक्स न ६६

१२-१२-५६.

स.न.वि.वि.

माझी नात, चि.बाबूभाई यांची कन्या, चि.शैलाताई हिचा विवाह ता.३१-१२-५६ शनिवार रोजी दोनप्रहरी ३-५५ वाजता करणेचे निश्चित केले आहे.

आमंत्रण पत्रिका रीतसर पाठवीत आहेच.माझे घरी नातवंडापैकी हे पहिलेच लग्नकार्य आहे.आणि म्हणून आपण आशिर्वादासाठी उपस्थित असले पाहिजे अशी माझी आत्यंतिक इच्छा आहे.ता.३१-१२-५६ हा दिवस आपण आमचेसाठी राखून ठेवावा.कृपया त्याची आपलेकडे नोंद ठेवावी अशी विनंती आहे.

आपला नम्र,
(चतुरभाई पितांबर शहा.)

ति.बाबांचे विनंतीस मान देऊन आपण माझे पुतण्याचे शुभकार्यास आवश्य उपस्थित रहावे अशी नम्र विनंती आहे.

कळावे.

आपला नम्र,
(वालचंद शहा.)
अध्यक्ष,
जिल्हा कॉंग्रेस कमिटी, सांगली.

श्री. मान.डॉ.ना.वा.देशपांडे
इस्लामपूर.

Ref. No. 348 Phone : 22810

ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು 2.

VICHARA SAHITYA (PRIVATE) LIMITED

1, PURNIAH CHATRAM ROAD, BANGALORE-2

PUBLISHERS AND BOOK-SELLERS

Agents for Publications of Government of India, Mysore, Navajivan and McGraw-Hill

Overseas Agents : Simpkin Marshall, London

Chairman
U. R. RAMACHAR

Bankers
State Bank of Mysore, Branch
BANGALORE-9

Managing Director
V. S. NARAYANA RAO

Reg. Office
Indian Press Buildings
BANGALORE 2

1797/66

18/12/66

Dear Doctor,

I have sent 3 vols of ರಾಮಾಯಣ as also other gift books by rail this day & the relative Rly Way Bill is enclosed.

The text books are a gift by an education officer & I trust they may be useful to patients.

I trust you have sent the photos by now as requested in my earlier report.

Election of office bearers to Bharat Seva Dal took place last Sunday. The same office bearers were re-elected.

How is Kumari (?) who was practically acting as your P.A. She was not feeling well when I left. I hope she is better now

V S Narayana Rao

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१५-१२-६६

पू. डॉक्टर

गुजरात हून भाव्यावर परवलेले पोस्ट कार्ड किंवा अर्ज. मी ८ तारखेला दिंडो, ता १० ११ कारंजी होती. २ हजार लोक हजर होते श्री मोरारजी अध्यक्ष होते. आपल्याला कसले अर्थकाम की श्री मधुकर पटेल लोकसत्ताकरता बडोदा हून आहेत. दिनवेडून येतील.

आज श्री रंगनेकर यांचे बरोबर फोनवर बोलणे. त्यांना लोकमान्य टिळकांच्या पत्रांची फॉरीपाहिजे आहे म्हणजे टिळकपत्रे पुस्तकरूपाने करता येईल. असे तर हपाडो आपण पाठवू शकाल का? इंग्रजी पुस्तक. शिवाय दिंडी पुस्तक होतांतल्यतीला कांही त्यांना आहे त्या दृष्टीने इंग्रजी पुस्तक प्रसिद्ध करण्याचा सांगू त्यांच्या कडून आणखी काही व कोटिंग आपण कडे पाठवत आहे.

नेहरू म्युझियम म्युझियम चेयरमन आपल्याशी काही बोलले? त्यांचे संबंधी आपण काय ठरवले

श्री टी० तारकुंडे केरळला जाण्याचा क्रम आहे. १० १२ दिवसानी परत येईल. कोपाडा मध्ये तिथे मुक्त शिबिर आहे त्यात शिकवण्या करता रहाण्याबद्दल बोलावले आहे ते २६ तारखेस येतील व १० दिवस तेथे राहतील.

श्री. भवानी बाबूंचा "मूड" जुळवाजुळव येत नाही!

मी बडोद्यास दोन दिवस होतो. श्री नवीनभाई दक्षिणेकडे आहेत श्री मामा आपल्याशी बोलले होते की त्यांच्या बायकोची प्रकृती ठीक नाही. त्या मुळे त्यांना बाहेर ज्यास्त वेळ फिरणे कठीण होत आहे. मी त्यांना दिल्ली येथे येवून राहण्यास सांगितले पण त्यांना त्यांच्या बायकोच्या प्रकृतीच्या दृष्टीने घाडच्या जेवढ्या जागा पाहिजे आहे. तो आता मिळत नाही. त्यांच्या या परिस्थिती बद्दल या वेळी त्यांचे बरोबर चर्चा केली. ते मुंबईला Honorary काम करीन. म्हणजे फार दिवस घराबाहेर जाता आले नाही तसेच कोणाच्या आग्रहाप्रमाणे राहणार नाही. ते जानेवारीत येथे येतील व काही दिवस येथेच राहतील.

येथे आता निवडणुकीची गडबड चालू आहे. आज नि. आरोग्य धुळ्याला होती. त्यांच्या प्रकृती चांगली आहे.

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7 - JANTAR MANTAR ROAD

NEW DELHI - 1.

(CONGRESS SEVA DAL)

No. SD/ December 19, 1966.

Dear Brother,

This year, the six monthly meeting which generally takes place along with the Congress Session, shall have to the postponed to March or April. But you will send the following information which we collect at the end of the year in the said meeting.

1. Annual report of the Pradesh.
2. Statement of expenses during 1966.
3. Approved budget for 1967.
4. Recommendations for Jawahar prizes
5. Names of workers who could be spared for work outside, the Pradesh (during duration time).
6. Names of those who wish to represent Seva Dal in this and other countries in their specialised subject.
7. Number of volunteers ready to go out of the Pradesh for emergency or all India work project.

This may be sent by the end of this month. I am sending here with points as regards future working of Seva Dal. Will you write about your view on these ?

Yours sincerely,

S V Iraman

(S.V. IRAMAN)
ALL INDIA ORGANISER.

The Pradesh Heads

NEW APPROACH

To bring more life, activities, workers and integrity in Seva Dal it is felt that the following points be considered for the next year.

1. Expansive and extreme programmes along with positive approach.

2. Unrestrictive unit activity and specific work at places by individuales. These will be shaped or moulded through discussions seminars etc The program shall have to be on local initiative and responsibility.

3. Strict discipline in the field, in uniform and in camps (Discipline means rigid obedience, subordination and hard work).

4. In training, stress to be given more on correct attitude and the points noted for short talks in the sainik training course.

5. Inspection by the immediate officer and reporting to second immediate officer essential.

Appointments by immediate officer but removal by the second immediate officer and appeal with the third immediate officer which would be final.

The follwoing policy to be strictly observed (directives

i) Workers(on posts) understanding, not to contest any elections for 3 years. No interest in group politics.

ii) Voluntary spirit in service.

iii) No handling of money without previous approval of the Pradesh Head.

iv) Heads (Pradesh District, Block and Local) not to have responsibility or executive positions other than that in Seva Dal.

v) Loose talks, lethargy, disrespect for the authority should not be tolerated.

Dated 20-12-66

(S.V.Inamdar)

CENTRAL SOCIAL WELFARE BOARD 447

Telegram:-
"SANGHASE VA"New Delhi.

No. CB/HU/HTP/Mys(1)/60

Jeevan Deep Building,
Parliament Street,
New Delhi.

Dated: 20 DEC 1966
, Agrahayana 1888

The Administrator,
Karnatak, Health Institute,
Ghataprabha (P.O.),
Dist. Belgaum,
Mysore State.

Subject: Handicrafts procurement Unit, under the Socio-economic programme

Sir,

I am directed to refer to this office letter of even number dated November 14,1966, on the subject indicated above, and to request you kindly to favour us with an early rely.

Yours faithfully,

(G.N.GAGROO)
INSPECTING OFFICER

G.C./
19/12/66

44E

21-12-66
10 Akbar Rd

My dear Doctor,

The central election Committee also has let me down: you must have read from this morning's papers. S. K. Patil, Y. B. Chavan, Ram Subhag Singh, Morarji Desai, Satyanarain Sinha definitely promised me that would fight for me. But yesterday the whole thing was finished in two hours with not one raising his voice. Syndicate has prevailed. So I am out. I remain M.P. upto 1-4-67. Whether there is any other opening or not depends on who the next P.M. will be and on his or her likes and dislikes. At present this is nothing. I have to plan my future course of action, when I should settle. I want your advice also. I am flying to Bombay on the 23rd and then go to Karaikudi to inaugurate a seminar on the 27th. There I will fly back to Delhi before I go to Shimoga. On my way to Shimoga I will spend 2 days in Baroda, 2 days in Bombay and a day with you and a few hours in Chennai and see mother.

and then go to Shimoga. Before I retire from politics I have to discharge my duty ('ऋण') to the Congress though it has been unfair to me. If I have been anything in public life, it is mainly due to the Congress. Let them not point a finger and say, here is a rebel.

I have not yet heard for charges reaching Coimbatore. I have a mind a cable to Raja. Perhaps in their exhuberance, the young people might have forgotten to send. Cable. We were also young. With kind regards.

Yours affly
Anna

Respected Sir, 349 KNOXVILLE
(Tennessee State)
Dated 25-12-1966.

My assignment under the American Peace Corps programme was over on 16th December 1966. I, immediately after completion of my assignment came over to KNoxville on 16th Dec 1966 to stay with my friend Mr M K Badiger who has come over here for his PhD in Agronomy (Agriculture). My other collegues left to India on the very day via New-York, London, Paris etc & They would be in Bombay on 27-12-1966. On 23-12-1966 I am in receipt of a letter from my brother Narhar Mathad from Bangalore stating that my leave has been refused Infact I had established lot of contacts with The University of Tennessee-KNOXVILLE regarding my higher studies. I was also sure to get about $ 126 to 150 Laboratory Assistanceship through the Kind efforts of Dr F.A Santopolo - the Director of Extension University of Kentucky Lexington I was further intimated by my brother that the Govt of Mysore took my affair very seriously. Now I thought that it is better to return to my mother land Now I am to day planning to proceed to Washington. Here I may stay for 2-3 days & Then I will be going to Newyork where I shall stay for 2-3 days From Newyork I will be proceeding to New-Delhi via London, Dover Paris, Frankfert, Berlin, Genova, Rome and Ciro At each place I may stay necessarily in Y M C-A for 1- or 2 days I Shall try to contact Shri KARMARKARJI in New-York Of course I wanted to stay without The Sanction of leave - but this may result in unnecessary Complication As a matter of fact University of Tennessee KNOXVILLE has taken a contract to train the personnel from Mysore-State & Mysore-State has accordingly agreed to Inspite of This my leave was refused O.K I should not be sorry. I did my best but it was not a success to me I thought to resign

the post - but at what cost? Sir I am coming back to my country In Delhi I shall definitely see Shri S V Krishnamurthy Rao Ji and Shri S.N Subbrao. From Delhi I shall come to Bombay & then to Belgaum. I am definite to come over to Ghataprabha before joining to my Service Ofcourse I may not be again posted to MANVI Taluka as an independent officer has already been posted to Manvi during November end. I am quite happy with my health Ofcourse Snowy has commenced. Quite possible I may not enjoy the return journey because of Snow by Sea.

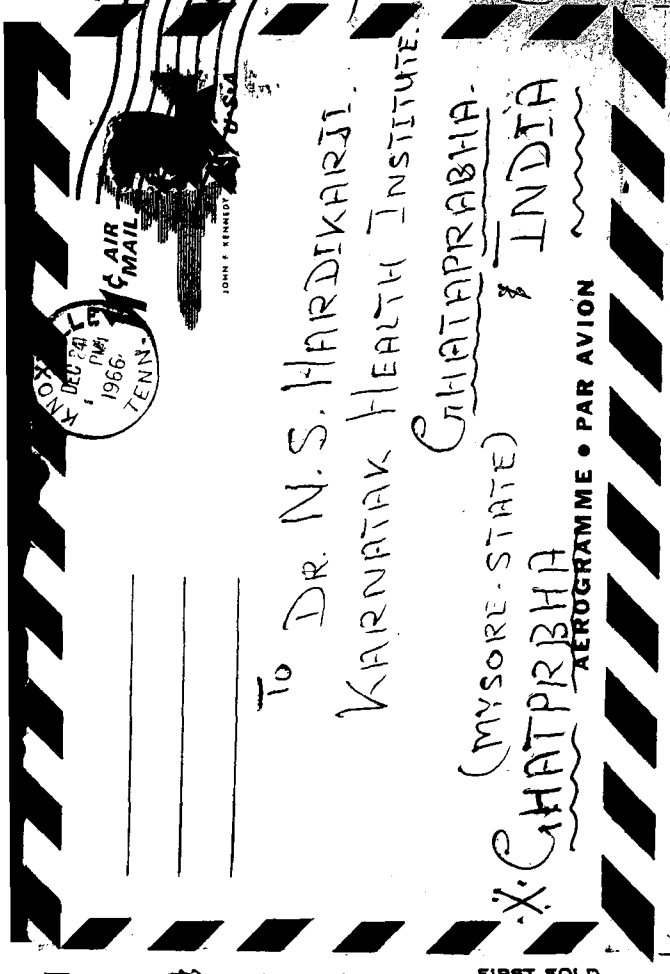

I am Thinking to Cross British Channel by Ship. This I shall be finalising with the PAN American Airelines at Washington on 26th, 27th Dec 1966.

I am o.k Sir. Kindly extend my "Pranamas" to Dr. Vaidyaji.

My "Pranamas" to you Sir

Yours Lovingly

25/12

K.Siddaiah, B.Sc., I.D.D.,
Superintendent.

Government Milk Supply Scheme,
Dharwar, dated 25-2-1966.

D.O.NO.A4/DMS/2099 /65-66

Dear Sir,

I am in receipt of your kind letter dated 23-2-1966 and thank you very much for extending an invita-tion to visit your institution at Ghataprabha.

Dr. Kabbur met me and briefed about the urgent requirements of milk to your health centre. As a matter of fact, I would be very glad tc arrange milk supply to your institution.

As you also aware of the scarcity of good milk in the summer season, matters may be worse this year as I see the condition of fodder and water in the rural areas. I am making an attempt to cover some other area around Dharwar and Belgaum, wherein it may be possible to procure some more good milk.

I shall be comming on 6th Sunday March 1966 to Ghataprabha by morning train and we can finalise the arrangements for supplying milk to your institution.

With respects,

Yours, younger brother,

(K.Siddaiah)

Dr. N.S.Hardikar,
Ghataprabha, Belgaum District.

352.

V. T. C. Iyer
CHAIRMAN
COFFEE BOARD

Phone { Office : 22717
Residence : 28872

"Sesha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

BY REGD. POST.

26th December 1966.

My dear Doctor,

We have been anxiously awaiting the first batch of your biography duly corrected and edited by you. This was sent to you some time ago and you promised to return the same to me. I am sure it is on its way. Herewith enclosed is the second batch of 28 pages starting from 61 and ending with 88. Kindly go through the same and after editing wherever you think it necessary please send it back as early as possible.

I am going away on a week's tour tomorrow morning. Raja has already left for Manipal and will meet me there on the 29th. From there we go to Mangalore. We will be visiting Sringeri and other places and will be back here on the 3rd January.

With love,

Yours affectionately,

V. T. C. Iyer

Dr. N.S. Hardiker,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.
(Belgaum Dt.)

Encls:

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७ जन्तर मन्तर रोड,नई दिल्ली
कांग्रेस सेवा दल
==========

कार्य-विवरण - माह दिसम्बर १९६६

परिपत्र तथा गश्ती चिट्ठियां

तारीख १४ दिसम्बर ६६ को गश्ती चिट्ठी द्वारा जनवरी ६७ के जवाब भेजने के लिए प्रदेशीय प्रमुख अधिकारियों के नाम स्मरण पत्र भेजा गया ।

तारीख १९ दिसम्बर ६६ को गश्ती चिट्ठीद्वारा अखिल भारतीय खेलाही बैठक आगामी मार्च में होने सम्बन्धी जानकारी दी गई । साथ ही वार्षिक कार्य विवरण, सन् ६६ में हुवा खर्च, सन् ६७ के लिए मंजूर बजट, जवाहर बाई पारितोषिक के लिए सिफारिश, प्रदेश से बाहर जाने के लिए कार्यकर्ता, सेवादल का प्रतिनिधित्व करने के लिए किसी खास विषय में दक्ष कार्यकर्ताओं के नाम, आकस्मिक कार्य के समय या अखिल भारतीय श्रम शिविर के लिए आने वाले स्वयंसेवकों की संख्या आदि भेजने की सूचना दी गई ।

तारीख ३१ दिसम्बर ६६ को जिला कार्यालयों, वाचनालयों तथा सूचना केन्द्रों के नाम सन् ६६ का कार्य विवरण भेजने के लिए गश्ती चिट्ठी भेजी गई । यह भी जानकारी दी गई कि उत्तर आने पर ही प्रवृत्ति का नवीनीकरण माना जायेगा ।

निरीक्षण तथा प्रवास

श्री स०वा० हनामदार अखिल भारतीय संगठन कांग्रेस सेवादल केरल के दौरे पर तारीख २० दिसम्बर ६६ को रवाना हुए । २३ दिसम्बर ६६ को एरनाकुलम पहुंचे कार्यक्रम में चल रहे दल कार्य का निरीक्षण किया । २४ दिसंबर को प्रात: आजिम्खल के लिए रवाना हुए । वहां से वापिस लौटने के बाद सेवा दल बोर्ड की बैठक में उपस्थित रहे । इसके बाद वल्लिवरम पदम नाम के गांव में गये । जहां पर दिसम्बर-की-प्रथम:वधी में सेवक-सेविकाओं का निरीक्षण किया और मार्गदर्शन दिया । बहुधता में सेवादल स्वयं सेवकों द्वारा प्रस्तुत सांस्कृतिक कार्यक्रम के बाद चुनाव सभा हुई । तारीख २५ दिसम्बर को प्रात: कांपीकांडे पहुंचे । ध्वजवन्दन कार्यक्रम के बाद जमयें २०० सैनिक उपस्थित थे । सेलम्पूर में स्थित सेवादल फार्म के निरीक्षण के लिए गये । दोपहर में जिला अधिकारियों की बैठक में मार्ग दर्शन दिया । रात्रि में श्री हनामदारजी के चुनाव कार्य का उद्घाटन किया । २६ दिसम्बर को त्रिवेन्द्रम पहुंचे । स्वयं सेवकों की

सभा में मार्गदर्शन किया । केरल के दौरे के बाद महाबलेश्वर में आयोजित सेवादल के प्रदेश व चुनाव शिविर का उद्घाटन किया । इस शिविर में चार सौ बावदी कार्यकर्ता उपस्थित थे । महाबलेश्वर से १ जनवरी ६७ को रवाना होकर ४ जनवरी को दिल्ली पहुंचे ।

श्री श्रीराम सुरसाले सहायक अखिल भारतीय संगठक कांग्रेस सेवादल इस माह में हैदराबाद में रहकर दल कार्यकर्ताओं का मार्गदर्शन करते रहे ।

श्री मक्खनसिंह कमान्डेन्ट आल इंडिया यूथ कांग्रेस सेवादल ने कटक में जिला अधिकारियों की बैठक में मार्गदर्शन किया । चुनाव शिविर में आयोजन के लिए पुरी, भुवनेश्वर, आदि का प्रवास किया और कटक में कार्य बढ़ाने के लिए मार्गदर्शन करते रहे ।

कार्यविवरण - नवम्बर १९६६

मध्य प्रदेश - प्रकाशनगर उज्जैन और धवारी जिला सतना में क्रमशः १ से १६ नवम्बर और ३ से १५ नवम्बर ६६ तक सैनिक वर्ग चलाये गये जिनमें क्रमशः १२ और १५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

उत्तरप्रदेश - पन्ना-बाराबंकी, कुठौंदा-जालौन, उदईपुर-सुल्तानपुर, कुठौंदा,- जालौन, माखी उन्नाव, जरेलिया-उन्नाव, नजीरपुर-जालौन, करहिया-हमीरपुर, नरौली - बाराबंकी, नगरा - फतेहपुर, मनहन - जौनपुर में सैनिक प्रशिक्षण - वर्ग वा शिविरों में दिया गया । जिनमें २६१ पुरुष और २२ महिलाओं ने प्रशिक्षण प्राप्त किया । दोस्तपुर-सुल्तानपुर में २५ से ३० नवम्बर ६६ तक चुनाव प्रशिक्षण-वर्ग शिविर चलाया गया जिसमें १५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

राजस्थान - बूंदी में चेचक के टीके लगवाने में सहयोग दिया गया ।

मणिपुर - काकचिंग खोनूह में १८-१२-६६ से २२-१२-६६ तक ब्लाक आफिसर ट्रेनिंग पाठ्यक्रम का शिविर चलाया गया जिसमें ५४ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया । श्री काशिंग कोइरिंग ने शिविर संचालन किया और श्री मनिमाचा शर्मा ने संचालन में मदद की ।

आन्ध्र, पंजाब, उत्कल, त्रिपुरा, आसाम आदि से कार्यविवरण मिला ।

जौनपुर - मनहन जलालपुर में १४-११ से २०-११ तक सैनिक प्रशिक्षण वर्ग चलाया गया जिसमें ३० व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

कपूरथला - हुडियंडी में २४-११ से ३०-११ तक सैनिक प्रशिक्षण वर्ग चलाया गया जिसमें ८७ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

जम्मू - राज्य हायर सेकन्डरी स्कूल कुम्भ में तारीख २७ नवम्बर से ३० नवम्बर ६६ तक चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ६६ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

भटिण्डा - बुढलाड़ा में २८ नवम्बर से ४ दिसम्बर ६६ तक सैनिक वर्ग चलाया गया जिसमें २४ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

फिरोजपुर - २७ नवम्बर से ३ दिसम्बर ६६ तक सैनिक वर्ग चलाया गया जिसमें २५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

लुधियाना - नगरांव कार्यालय में २ दिसम्बर से ६ दिसम्बर ६६ तक सैनिक प्रशिक्षण वर्ग चलाया गया जिसमें ३१ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

उज्जैन जिला - ६ नवम्बर को भाषण माला कार्यक्रम का श्रीमती हेसाबेन पटेल ने उद्घाटन किया । श्री तोमर दलपति कांग्रेस सेवादल मध्य प्रदेश का निरीक्षण हेतु उज्जैन पधारने पर स्वागत किया गया ।

स्काउट बैण्ड बम्बई - बाल दिवस पर अठारह साल से कम उम्र के विद्यार्थियों की वक्तृत्व स्पर्धा का आयोजन किया था । सफल विद्यार्थियों को (तीन) पारितोषक दिया गया ।

जलंधर - पब्लिक मिडल स्कूल पढ़ियाणा में २२ दिसम्बर से ३१ दिसम्बर ६६ तक सैनिक पाठ्यक्रम चलाया गया जिसमें ३०० व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया।

भोपाल - भोपाल में विधायक विश्राम गृह में २८ दिसम्बर ६६ से ३१ दिसम्बर, ६६ तक चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ६२ पुरुष व २१ महिलाओं ने प्रशिक्षण प्राप्त किया । शिविर का संचालन श्री सुशील मुखर्जी ने किया । श्री वृन्दावन सिंह तोमर, श्री गजानन्द वर्मा, मसूद अहमद अली, तुकाराम वाहबुधे और कनकलाल मेहता ने शिविर संचालन में सहायता की ।

निम्नलिखित जिला कार्यालयों से नवम्बर ६६ का कार्यविवरण प्राप्त हुआ :

(१)अमृतसर शहर २. जगरांव ३.सहारनपुर ४.बाराबंकी ५.फैजाबाद ६.गोरखपुर ७.अमरेली ८.सीतापुर ९. बाराणसी १०.दिल्ली नगर ११. फतेहपुर १२.कुन्डा प्रतापगढ़ १३.फर्रुखाबाद १४.गाजीपुर १५.बान्दा १६.कानपुर १७.मथुरा शहर १८.इलाहाबाद १९.मिर्जापुर २०.मैनपुरी २१.सुल्तानपुर २२.बलिया २३.सूरत जिला २४.कांकरापार २५.के वार्ड बम्बई २६.छिंदवाड़ा २७.नागपुर शहर २८.ग्वालियर २९.सतना ३०.उज्जैन जिला ३१.नागपुर जिला ३२.आजमगढ़ ३३.मथुरा जिला ३४.मंगलदोई ३५.गुलबर्गा ३६.कानपुर शहर ३७.गोंडा ३८. सीतापुर ३९.सतमानगर ४०.करनाल ४१.जलंधर ४२.जयपुर जिला ४३.बड़ावचार ४४-कलकत्ता ४५-सबरकन्थमर ४४.अहमदनगर ४५.वाली एच वार्ड बम्बई ४६.गोलाघाट

४७. हम्मीर शहर ४८. हमीरपुर ४९. हैदराबाद शहर ५०. पुरी जिला ५१. बहराइच ५२. औरंगाबाद ५३. बाड़मेर शहर ५४. बोरहाट ५५. कांकीकांडे ५६. जे वार्ड बम्बई ५७. आर वार्ड बम्बई ५८. रामपुर ५९. वाराणसी ६०. कु० उम्बाय ।

साहित्य प्राप्ति तथा प्रकाशन

१. जर्मन न्यूज वीकली प्राप्त हुआ ।
२. चन्द्रपुर दर्शन प्राप्त हुआ ।
३. आव्हान का दिसम्बर अंक मिला ।
४. वालैंटियर इन एक्शन का नं० ३ प्राप्त हुआ ।
५. नवभारत दीपोत्सव अंक ।
६. कांग्रेस सेवादल पत्रिका बम्बई ।
७. कुशल गीतावली आलना से
८. रशियन लैंगवेज का नम्बर नवम्बर अंक मिला ।
९. गुजरात रैली का स्मृति अंक ।
१०. पत्र मित्र दिसंबर अंक ।
११. करन युथ का दिसम्बर अंक ।
१२. राष्ट्र सेवादल पत्रिका दल दिन विशेषांक ।
१३. अनुपम्योति का दिसम्बर अंक ।
१४. युथ एण्ड फ्रीडम का दिसम्बर अंक ।

मेनुअल संख्या ५ का हिन्दी और अंग्रेजी के नये संस्करण प्रकाशित किए गए ।

-स०वा० हनामदार-
अखिल भारतीय संगठक

११ जनवरी, १९६७

ठाणे जिल्हा काँग्रेस सेवा दल स्मरणिका कमिटी, ठाणे

तपासे नगर, राबोडी,

ठाणे, दि. १६-१२-१९६६

जा. नं.

डॉ. ना.सु. लुईकर,
काँग्रेस सेवादल संस्थापक,
७ जंतर मंतर रोड, न्यू दिल्ली,

सादर प्रणाम,

आपणांस मुद्दाम हे पत्र लिहून आपला अमूल्य वेळ घेण्याबद्दल आम्ही क्षमा मागत आहोत. याबद्दल क्षमा करावी.

१९६७ च्या निवडणूका जवळ आल्या असून त्यासाठी काँग्रेसच्या वतीने आमचे प्रचारकार्य जोरदारपणे चालू आहे. या कार्याला आणखी चालना मिळावी. या हेतूने काँग्रेस सेवादलाचे संघटन अधिक कार्योन्मुख करण्याचा आमचा प्रयत्न चालू आहे. त्यासाठी घोडावा म्हणून आम्ही येत्या दि. २६ जानेवारी १९६७ रोजी (प्रजासत्ताक दिना) स्मरणिका प्रसिद्ध करण्याचा आमचा संकल्प आहे. या शुभ संकल्पाला आपला आशिर्वाद मिळावा याबद्दल आम्हांला खात्री वाटते. पण लेखनानेच मागण्यासारखे नाही म्हणून हे प्रार्थना पत्र आपणांकडे पाठवीत आहोत.

आमच्या या संकल्पित स्मरणिकेसाठी आपला आशीर्वाद लेख मिळाला तर आमच्या स्मरणिकेच्या उपयुक्ततेत भर पडेल. म्हणून आपणांस नम्रपणे विनंती करीत आहोत की, आपण वेळेअभावी काही आमच्यासाठी कांही मजकूर अवश्य पाठवावा. आपल्या बहुमोल वेळावर आम्ही अतिक्रमण करीत आहोत याची पूर्ण जाणीव आहे, पण आपले काँग्रेस सेवादलासाठी असलेले जिव्हाळ्याचे संबंध ध्यानात घेऊनच आम्ही हे धाडस केले आहे. त्याबद्दल क्षमा करावी.

... कृ.मा.नसे....

कार्याध्यक्ष
श्री का. रा. राऊत
ठाणे जिल्हा काँग्रेस कमिटी, ठाणे
फोन नं. १०३७

उपाध्यक्ष
श्री य. दा. ताणेकर
जिल्हा अधिनायक
काँग्रेस सेवा दल, ठाणे जिल्हा
फोन नं. १०४३

सचिव
श्री म. मा. नाईतावडेकर
संघ, प्रचार आणि प्रसिद्धी
काँग्रेस सेवा दल, ठाणे
फोन नं. ९९९९४

आपणांकडील पत्र दि. ८ जानेवारी १९५७ पूर्वी आमच्या हाती आले तर आम्हांस ते सोयीचे होईल. आपणांकडून पत्राचे उत्तर येईल अशा आशा आहे.

कळावे ही विनंती.

आपला स्नेह

म. मा. नांदगांवकर

(म. मा. नांदगांवकर) २६/१/५७

कार्यवाह,

ठाणे जिल्हा काँग्रेस सेवादल स्मारकाचा कमिटी,

ठाणे.

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7-Jantar Mantar Road
New Delhi-1.

G-26/14654. December 27, 1965

Dear friend,

In continuation to our earlier notice No.G-26/14151 of December 16, 1965 this is to inform you that a change has been made in the dates of the 70th Congress Session scheduled to be held at Jaipur in Rajasthan. At an informal meeting of the Working Committee it has been decided to hold the next Session from 10th to 12th February, 1966 at Jaipur. Details of the programme are given at the reverse of this notice. Now it has been decided that the non-official resolutions can be sent till Saturday, January 22, 1966 at the AICC Office, 7-Jantar Mantar Road, New Delhi. Members who have already given notice of their non-official resolutions need not send them afresh.

Yours sincerely,

(T. Mancen)
GENERAL SECRETARY

To

ALL MEMBERS OF THE A.I.C.C.

c.c. ALL PRADESH AND TERRITORIAL
CONGRESS COMMITTEES

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, Jantar Mantar Road
NEW DELHI-1

TENTATIVE PROGRAMME FOR 70TH SESSION OF THE INDIAN NATIONAL CONGRESS TO BE HELD AT JAIPUR (RAJASTHAN)

February 1966

Wednesday, the 9th	
11.00 a.m.	Working Committee meeting at New Delhi.
Thursday, the 10th	
9.30 a.m.	Flag Hoisting.
10.00 a.m.	AICC meeting followed by the Subjects Committee meeting.
4.30 p.m.	Subjects Committee meeting.
Friday, the 11th	
9.30 a.m.	Subjects Committee meeting.
4.30 p.m.	Open Session.
Saturday, the 12th	
9.30 a.m. to 12.30 p.m.	Open Session
4.30 p.m. to 7.00 p.m.	Open Session.

.....

856

CENTRAL SOCIAL WELFARE BOARD

Telegram:
"SANGHASEVA" New Delhi

Jeevan Deep Building,
Parliament Street,
New Delhi

No.CB/IU/HTP/Mys(1)/62

Dated: 27 DEC 1966
Paus 1888

The Administrator,
Karnatak Health Institute,
P.O. Ghataprabha,
Dist, Belgaum, (Mysore State)

Subject: Handicrafts procurement unit, under the socio-economic programme

-.-

I am directed to refer to this office d.o. letter of even number dated June 8, 1966 and reminder dated December 20, 1966 (Copy enclosed for ready reference) of letter dated 8-6-66 only on the subject indicated above, and to request you kindly to favour us with an early reply.

Received on 2-1-67
Inward No. 4
Replied on.....
Outward No .....
Main file No .....
Cross file No .....

2. I am also to request you kindly to furnish (i) separate progress reports for each quarter from January'64 to December '66, and (ii) Audited statements of accounts for the training period, at a very early date.

Yours faithfully,

(G.N. Gagroo)
Inspecting Officer

Encl: as above (one letter)

R.S. Chitkara
Secretary

D.O.No.CB/IU/HTP/Mys(1)/62

June 8, 1965

Dear Dr. Herdiker,

Kindly refer to your letter dated March 3, 1965 addressed to the Chairman, Central Social Welfare Board, and her reply of even number dated March 5, 1965 to you, regarding the handicrafts production unit for soft toys attached to Karnataka Health Institute, Chataprabha. We are awaiting a detailed report from you, as promised in your letter dated March 3, 1965.

2. In this connection, I would also like to refer to my earlier letter to you dated November 28, 1964 ~~taxlat~~ (copy enclosed for ready reference) and to request you to let us have reply on the points contained therein, as well.

3. Kindly also let us knowthe period upto which the training was given to the trainees and you may also kindly furnish us the audited statement of accounts, for the raining period, pertaining to this grant of Rs. 14,000.

With regards,

Yours sincerely,

Sd/-
(R.S. Chitkara)

Encl: as above

Dr. N.S.Hardikar,
Administrator,
Karnataka Health Institute,
Ghataprabha P.O.
Dist. Belgaum Mysore State)

(True copy)

PANKAR & CO.
TERED ACCOUNTANTS

512 HARBHAT ROAD
SANGLI

KARNATAK HEALTH INSTITUTE, CHATRABHA.

Handicraft Training Centre for Self Toy making.

Receipts and Payments account for the year ending 31-3-1964.

To Op.Balance	Nil	By Equipment of Tools	1,795.11
" Grant	14,000.00	" Raw Materials	2,660.67
" Sale	1,903.76	" Pay to craft Instructor	2,782.23
" K.H.I.Centre	483.23	" Pay to Assistant	1,391.12
		" Stipend to Trainees	7,700.00
		" Contingency	57.86
	16,386.99		16,386.99

Note: Balance on Udyog Kendra craft toy Rs.14,587.33
and sale of craft toys 1,903.76 should the written
off to J.S.".

Examined and Found correct

Alley Aubeer

CHARTERED ACCOUNTANTS.

19-9-1964.
Sangali.

359

360 20/12/66

My dear Archer

Devi has already written to you in detail regarding your enquiry about her & the Ecg chits. As I know not about her fever anaemia with Abscess & accompanying troubles for last 2 months since I left for Goa & have not been able to write. I was in my room when trouble started in act & came to London hospital is not & came here today. I am much better now and on convalescent leave for 4 weeks in middle of Jan. I shall be returning to London via Bombay & should be over with you by 7th or 8th for a day or two & then proceed to Bombay.

Kusum has been with me all along since start of trouble in my throat & has had a hard time keeping a sense of proportion. She has somehow managed to do so.

Rest in order. Here is wishing you & the Hospital staff members a Happy New

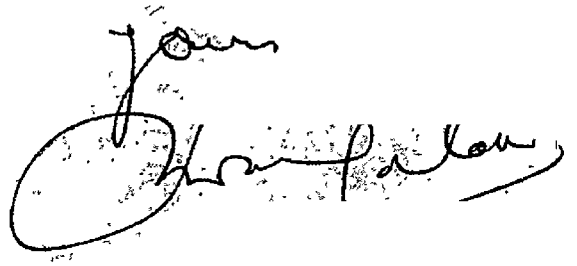

अन्तर्देशीय पत्र
INLAND LETTER

[illegible] Sarkari Mandir Phase-[illegible]

[illegible] NO ENCLOSURES [illegible]

361 At the K H I - Nanke, Simla
Dec 1966

My dear Doctor Hardiker

Here I returned last night from a long and difficult meeting on one of those blind alley problems in the public domain. I did not feel like I could eat but the fatigue gave way to the spark of your letter and I slept dreaming of so many of the K H I family. Early this morning I phoned your friend doctor Karmarkar and will hear from him early about the immediate way of getting some more things out to our K H I. He seems already acquainted with my persistent obsession for detail in small particulars and he suggested some of the details could be arranged by him even while he is here now you probably know about Dr. Vaidya's present need for an overhead projector, anatomy plates, and instructions for the visual education program for this projector unit. My humble offer was to purchase these so they might be dispatched immediately to the K H I and if possible via some one person who could guard by their influence against too many ways of accidental damages en route I am hoping fervently that, aside from the dye for the fluorescent microscopy also, this three-fold educational unit can go on early in stead of my wasting my small reserve on the transportation of myself. That can wait a while yet - if you keep yourselves in good health so I may see you again some day. I am a pretty patient waitor (? stalker) at my venerable 71 years and to now can still see the importance of lab and other teaching aids that may go to you, no matter what. Tell DN for me I shall keep my promise to come somehow, and as soon as possible. My extensive dental reconstruction is now about 2/3 done. Work (voluntary) on social situations here is much verbage in the commissions and committees and I am pretty weary of it so I intend no further support except last pledges for till the end of 1966. The affluent members can do more I am sure and have more influence therefore in getting good ideas translated into equally good actions. We have too many ambitious chiefs but far fewer effective Indians (a good old Emerson came thought) you know.

P.S. I think I will be able to secure Dr. Vaidya's [illegible] to come down to Delhi for a few days before he returns to the States. Please let me know if you have any messages for him.

It is true that I did not count on hearing from you knowing the exacting and many folded duties of your life in and outside of the K H I. Because of that I have treasured your letter before and even more so the one I received late yesterday. I have not succeeded well so far in getting various hospitals working for Dr. Atalye but those who do so better now that the post election regular cleaning up is getting under way. It will be a hard pull before March to prepare massive population pressure on our legislature to keep their pre election commitments to ameliorate social ills

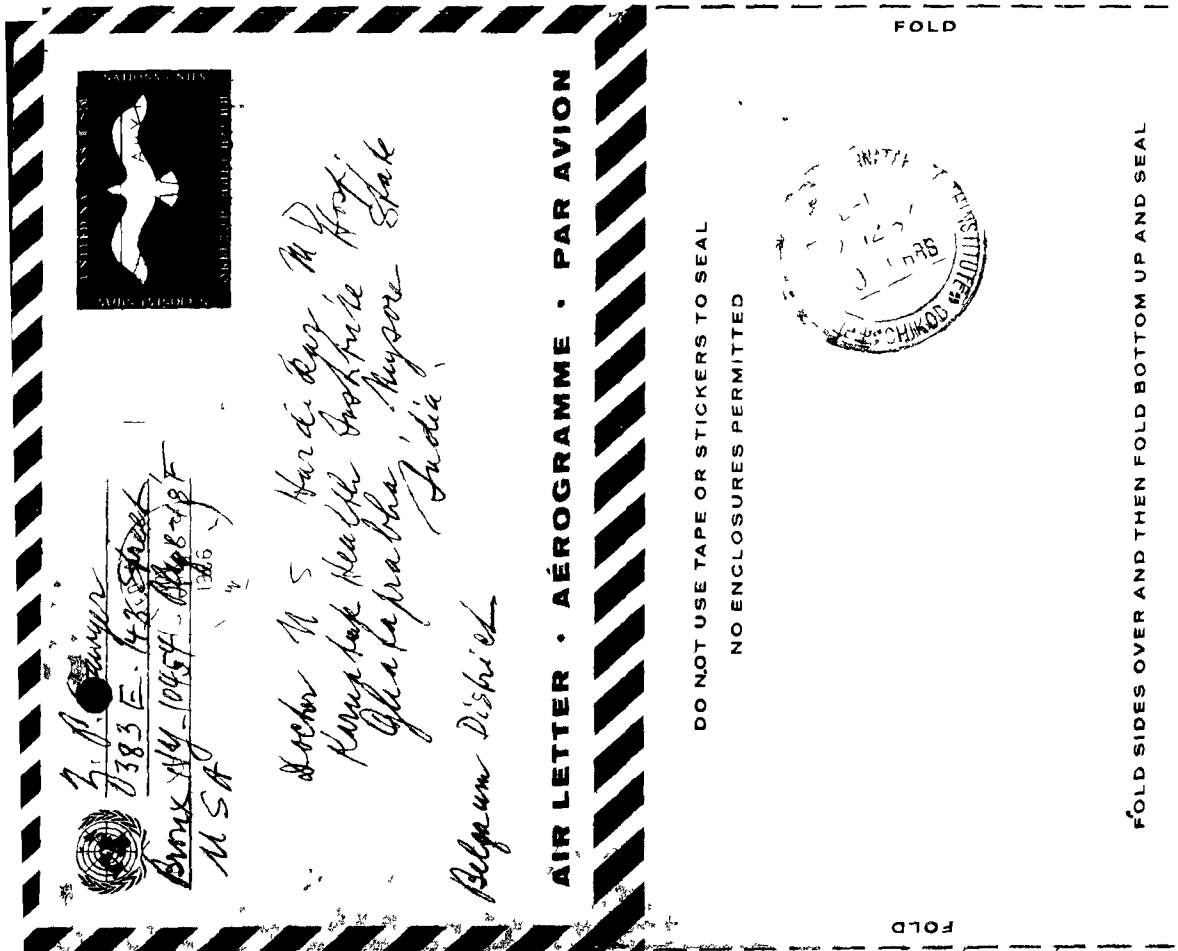

although I do not anticipate much active participation for myself, I can help a bit the younger and majority members to keep on right direction their straight thinking. They have not learned to keep on despite of frustrations and are apt to be unnerved by many phrases.

I have the pens now repaired and they should last the lifetime I am told.

I owe letters and letters! If I can say anything yet about various problems I am mulling over I shall tell Doctor Atalye if not directly to you. I shall wait a while yet before writing to Doctor Vallya as he must be awfully busy and tired out from reading his MS. must be much longer but I'm giving a new friend [illegible]

CHANDRAVADAN SAKERLAL DESAI,

Born at Broach in Gujarat.

Came to Dharwar in 1930 to work up the Dharwar Electric License taken over from Rammarayan Gopal Giri. Started giving town electric supply on 1st June 1930 and Municipal Street lighting in October 1931. First license in North Karnatak to give 24 hours electric supply. Unbroken record of uninterrupted electric supply throughout the 25 years of diesel generating station supply with comparitively cheaper rates to the consumers.

The first license on the advent of grid power supply to keep the tariff in line with the Mysore State Electricity Boa and to subsequently reduce it to lower than the Board.

Satrted a second electric supply undertaking in 1933 at Arrah in Bihar and a third at Beawar in Rajasthan in 1938 which have been since been taken over by the state electricity Boards.

Started a first Cinema theatre at Arrah followed by a chain of theatres at Hubli in 1945 and Ahmedabad in 1955 and the one coming up in Bombay. Also started a Printing press in 19' All these are flourishing concerns today.

SOCIAL : In Rotary since 18 years and served the Club thric as President; member of Governing Body of Janata Shikshana Samithi and served as Vice President Chairman for a number of years ; founder president of Dharwar Merchants Chamber; Governung Body Member of Vanita Seva Samaj. Vice Chairman of Karnatak Vidhyavardhak Sangh, Vice president of Karnatak Chamber of Commerce and Industry, serving as member of Red Cross Society and Bharat Scouts and Guides since many years, takes active part in almost all cultural and social spheres of the town.

363

28 12 66

My dear doctor,

Your kind letter to hand I too was moving about for a Congress Ticket and visited Delhi too but was not fit, for a group

I dont know whether the country is going in our hands, there are no qualms of conscience in the powers that be — no scruples

VK menon and SK Patil & such people behave like school boys but a man who is right, but on the whole, the country suffers

Who is to rectify?

Today at 12 noon, my friend & I visited Sri Gunapaley, drank coffee and talk a lot about his plans. He is very young in sport and clear about his future plans.

He will leave for Bombay by plane, meet you at Vasantdas Celebrations at Hubli and return here about 14th Jan 67 or so. He is an inspira

NO ENCLOSURE IS ALLOWED

-tion for me

Please convey my
Kind regards to all friends.
I met S.V.K. at Delhi
I too supported the idea
of his Taking your work.
as an administrator of
K.H.I

With loving Regards
Yours
T Siddalingaiah

पहला मोड़ First fold

ಕೆ.ಟಿ.ಟಿ. ● ೧೯೬೪ ಧಾರವಾಡ
26-12-66.

ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಕಾ ಅವರಿಗೆ

ನಮಸ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಬಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾದವು. ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮೆ ಇರಲಿ. ಈಗ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದೆ. ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಜ್ವರ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಜ್ವರ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಮೈಕೈ ನೋವು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಕೈ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता
ADDRESS ONLY

INDIA
6 nP भारत

D.B. N. Nardikar
At Jamkhandi
(B.K.)
Tal. Hukkeri
Dist. Belgaum

365

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ನಾರ್ದಿಕರ್
ಜಮಖಂಡಿ
(ಬಿ.ಕೆ.)
ತಾ. ಹುಕ್ಕೇರಿ
ಜಿ. ಬೆಳಗಾವಿ

365

फ़ोन: 71677 366

अखिल भारतीय देवनागरी परिषद

२३४ शांतवीरय्या लेन, चिकपेट-बेंगलोर २ 20/12/66

I had been to Hubli on Monday and met Sri R. V. Jain. He was glad to hear that under your patronage the Shri Vidyapeeth will celebrate the S. J. festival in May. He has accepted our request to be the Chairman of the Reception Committee. We are going to convene a first meeting of the R. C. Jain Sabha an hour for us on 8th Jan. I understand that you are visiting Hubli to felicitate Sri Ramesh Shivade on his birthday on the 7th Jan. I am also told that you will be coming to Hubli on the 6th instead of 8th back on the 8th eve. You please give up the meeting time accordingly to give convenience and in the

फोन : 71677 335

अखिल भारतीय देवनागरी परिषद

३३४ शांतवीरय्या लेन, चिकपेट-बेंगलोर ३

27-12-66

To Dr. S. Ananthan
K. Health Institute
Ghataprabha
Dist. Belgaum

KARNATAK HEALTH INSTITUTE CHIKODI

DELY

CHRS

To

Dr. N. S. Hanchinal
Health Institute
Ghataprabha

(Dr. Z. Bilgami

339

GRAMS { KARNATAK HUBLI / LOKTRUST BANGALORE

PHONE { 2039 & 2539 HUBLI / 24121—22 BANGALORE

SAMYUKTA KARNATAK

THE ONLY KANNADA DAILY PUBLISHED SIMULTANEOUSLY FROM HUBLI AND BANGALORE

(CONDUCTED BY THE LOKA SHIKSHANA TRUST, HUBLI)

R R DIWAKAR
EDITOR
M NAGARAJA RAO
ASSTT EDITOR

BRANCH OFFICE
2, RESIDENCY ROAD,
BANGALORE—25

HUBLI
P O BOX NO 30

27th Dec. 1966

Dear Shri Hardikarji,

We have pleasure in sending herewith the press bearing authority card valid upto 31st Jan'68 enabling you to send us press Telegrams during the year. Kindly make use of the Bearing Athority Card very sparingly.

Please acknowledge receipt and return the old press bearing authority card issued to you for the year 1966.

Thanking you,

Yours sincerely,

(M.Nagaraj Rao)
Asst. Editor.

Encl: P.B.A.C.No. 2016.

To. Dr. V.S. Hardikar,
Ekala Prabha

To, P.P. N.S. Karandikar
Arya-Mama
Ghatkopar

Sir. Prof. V.H. Deshpande
J.S.S. College
Sirsawar
28-12-1966.

Revered Sir

I beg to be pardoned for the delay in writing to you. We are on a Xmas vacation. I couldn't leave the place to spend it elsewhere for want of your invitation.

By your blessings, I am going on well with my work & health

I am stopping my 3rd salary to pay off my debts shortly I will do so early.

I beg to remain,

Revered Sir,

Yours most obediently

Prof: A. Deshpande

J.S.S. college

Dharwar

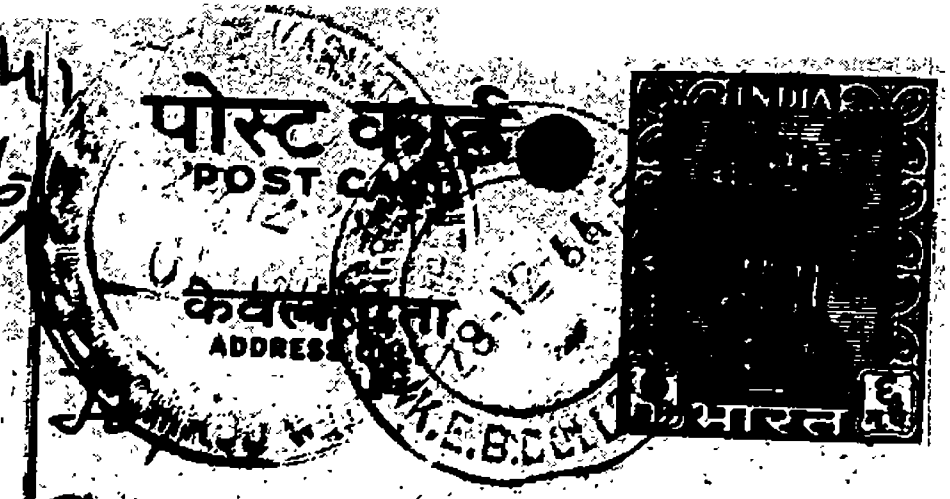

Dr. N. S. Hardikar

Karnatak Health Institute

Post: Ghataprabha

Dist: Belgaum

12/30/66

My dear Dr. Hardiker;

Received your letter of Nov. 18. Please forgive me for delay. I shall try my best to keep you inform very often.

There are not many Indians (Hindus) in Los Angeles Area, except one may be able to visit Vedant Society, Theosophical Society Self Relagation Temples etc. Most of the Americans go here for worship & the number is very small. Zubin Metha, a Parsi from Bombay is Mistak of Los Angeles Symphony Orchestra. He is dynamic and young.

re. Sri. The overall feeling about India in this country is not very receptive. Many claim that Lazyness, idleness, stagnant social structure combined with political decay, have set India 1000 years behind in progress. Starvation, Famines, unproductivity, increasing population and etc are the direct products of above mentioned psychological deration. When you talk about India, people think of India as a great lazy but & hungry giant standing for generations. This is the overall opinions. I feel hurt to see & feel this situation. And we all must do somethg. about it.

I am working as Engineer-Scientist in the NASA's Space Programs. Many times I feel very dynamic and progressive and at times I consider myself as a lonely boat unable to accomplish anything.

Gujarat Nanda's resignation & Chavan accepteance of the defense post were well publicized in the local papers. Master Tara Singh's Sikh-Separate-state scene bit laughed at. It seems to them (w) that India is up to her neck with unending internal crises which may last years & years while the advanced nations are struggling to conquer Space and inhabit on planets. What a paradox!

I wish Mrs. Indira Gandhi, our beloved Prime Minister open a new dept. of "Ministry of Advance Technology" and I like to take a charge of this dept. which ought to free of any political ramifications. Well! Let us see & wait.

I keep myself very busy almost 16 hours a day. My health is not so bad. & all is well. I think of you almost every day and I am sure to see that India does have a great man, like you. God bless you & give you a long, happy life. Let me pray for it. Please write. Convey my namaskaras to all elders & ashirwadas to others.

Yours affectionately,
Hari Parikhe

श्री 342

न्यूयॉर्क
27-12-88

प्रिय मि. वत्सलाताईस,

सप्रेम आशिर्वाद वि.

मागं मुंबईहून मी पत्र पाठवलं होतं. त्यानंतर तुम्हाला पत्र पाठवायचं म्हणून गेले वर्ष दिवस घोळतंय आहे. अनेकांच्या कारणानं ते मागंच पडत आहे. परवाच डॉ. माधवरावांनाही मी सर्व सांगितलं पत्रं पाठवीत असल्याचं ती बहुधा तुम्हाला पहायला मिळालंच असतील व गोष्टीक्रमाने समाचार कळत आलेलच म्हणूनही घोळ झाला असावा.

बाकी सर्व ठीकठाक मी इतरांच्या पत्रातून लिहिलेलंच आहे. पण इथल्या घरगुती जिवनाबद्दल तुम्हाला काही लिहावं असा होत आहे. आत्तापर्यंत मी फक्त तीन घरी गेले आहे (पी-सी तारो व पै भ्रमंद यांच्या बेळा संभाळून फारसं कुठं जाणं होत नाही आणि इथंगा वेळ असतो तोंपर्यंत Indian dish दिसली म्हणून घेतात आणि त्यांच्या सरबराईतच सर्व जातो.)

पत्र लिहायचा सुरुवात करून 8-10 दिवस झालेत. मधेच कुसच्या शेजारी उघडल्या आणि ती तसंच राहिलं आणि अधानक तुमच पत्र आलं म्हणून आनंद वाटला. आणि गंमत म्हणजे मी जो विषय लिहिण्याचं योजलं होतं नेमका विषय तुम्ही विचारला आहे. पहिल्या लिफाफ्यात जमतांगा तो आजा पत्र लिहायलाच बसले तर चारीच बसल्या सारख्या दिवस आहे. बाहेर रखुप थंडी आहे. मुसमुसके बर्फ पडत आहे मधून पाऊस येतोय. एरवी 5-6 ला होणारा अंधार आजा 3.30 ला झाला आहे. नेहमी घरी बसल्याशिवाय गत्यंतर नाही नेमका आज तीळ, पुरुतीळ पण कामातून मुक्तता पत्रं पुरे होईलसं वाटतं.

या लोकांचं सामाजिक वा घरगुती जिवन तीनेक वर्षांचे आहेसा मला वाटतं. पण समजावून आणि विचारी लोकांप

दुसरं आविचारी [illegible]
उलाढालच्या लोकांचं आणि तिसरं
उच्छृंखल आणि बेजबाबदार लोकांचं
तिसऱ्या तऱ्हेचे लोक म्हणजे तरुण
व्युत्पन्न अर्थात या लोकांच्या
वर्तणूकीला वरील दोन वर्गिकरणाचा
आहेत. ही तिसऱ्या वर्गातली मुलं
शारीरिक असलेलाच लेखू करणे
लागलेलंच मूळ होतं मिसळण्याची
व सर्व कुटुंब सांभाळण्याची कुवत
असले ते यशस्वी होतात. बाकीचे
सर्व घटस्फोट. हे घटस्फोटाचं प्रमाण
या लोकांतच जास्त आहे. बाकीचे
संसार निभतात पण आपल्यासारख्यांच्या
अपेक्षांत. सोयरा वर्ग सोडल्यास बाकी
च्या वर्गातले स्त्री पुरुष दोघेही जॉब
करतात. कोणीही कुटुंबाची काम करण्या
लेपर असतात. तिथं प्रतिष्ठा आड येते वगैरे
हा मुख्य वैण्यासारखा गुण आमच्यांत
होत नाहीत. कामाला हे लोक पुकार मुर्ख
नाहीत. पुष्का टेबलावर चार चार जणा
असतही एकमेकांशी कामाच्या चर्चा
अगदी बोलता नाहीत. जसून हे लोक
(काम जरी तेही जरीन देशाचं उत्पादन
वाढावं फायदा व्हावा ही आपली हेतू
डकर आपल्याकडे आहे) नाजूक वर
आपल्याकडे
नाही. ना वयपर्या थोडा घरी निघाले
सर्व पदार्थ आयते पॅकबंद मिळत पूर्ण
त्यांना घरी स्वयंपाक होतच नाही

PEEL AND APPLY PRESSURE TO SEAL

यांत्रिक साधनामुळं घरगुती कामंही सोपी अन् कमी वेळात होतात. घरांत रेडिओ, मोटर्नटेलेफोन आणि सौंदर्यदृष्टी असेल पहायला मिळते. पतीपेक्षित अमेरिकन बायका नोकऱ्या करत नाहीत. कॉलेजची डिग्री घेतली जाणी करतात. मुलांच्या शिक्षणाची, प्रकृतीची, त्यांच्या नोकऱ्यांची काळजी सरकारच घेत असल्यानं तेही घोर त्यांच्या माथी नाही. स्त्रिया पुरुषांच्या बरोबरीनं दारू पितात, सिगरेट ओढतात कुसलंच दुखणं बंधन नाही. सासरा सुनेला किंवा मुलगी बापाला सिगरेट ऑफर करते. नीति बायकांच्या त्यांच्या मर्यादा ठरवून दिल्या आहेत. हे वाचून कुसंस्कारी वाटतं. पुरुषी त्यांची तेजस्विता आणि स्त्रियांची आपण पाहण्यासारखी आहे. (सासर ७१ वर्षांची आहे पण तिच्या चुटचुटीतपणाला मी लहान आसूनही मुळीच पुरी पडू शकत नाही) सगळीकडे घरांतल्या यांत्रिक सुख सोयी, कमीत कमी श्रमांत जास्तीत जास्त मशीन वगैरेंची उपयुक्तता आपल्याकडे फार आहे निदान तुमच्यासारख्या घरच्या अन् बाहेरच्या कामं सांभाळणाऱ्या बाईला तर त्याचा फारच फायदा आहे. आरोग्य अन् वैद्यक दोन्ही बाबतीत इथं संबंध देशांपेक्षा पुष्कळ प्रगती आहे. आजारपण खाणं आसल्यानं आटापिटा कमी. गोड पिकला उघडकीचे अन् अघळपणी

342
c/o Dr. Tara Kanetkar
165/171 Lyons Avenue
Newark.
N. J. U.S.A.

NEWARK, N.J. PM 21 DEC 1966

AIR MAIL ZIP

ALWAYS USE

JOHN F. KENNEDY U.S.A

To Smt VATSALA M. VAIDYA.
(BN Home)
KARNATAK HEALTH INSTITUTE
GHATAPRABHA
Dist Belgaum.
Mysore state.
INDIA.

AÉROGRAMME • PAR AVION

FIRST FOLD

SECOND FOLD

आपल्याकडे प्रत्येक प्रान्ताचं वेगळं, अन् त्यांची शृंगारचेष्टा, वेषभूषा वेगळं अन् ओटापिटा पण फार. हे सर्व अडचणी आपल्याकडे नक्षत्रांचे उपयुक्त आहेत. बाजारच्या सुरक्षेसाठी - वेळ नाचवणाऱ्या आसल्या तरी आपल्याला परवडणाऱ्या नाहीत (आपल्या देशाचं स्वातंत्र्य आपली सामाजिक, सामाजिक आणि राजकीय परिस्थिती हा सर्वांपेक्षा पुष्कळ गोष्टी उपयुक्त आसूनही आपल्याला परवडणाऱ्या नाहीत. आणि संपन्न आणि बंगाल देश ह्यांची बरोबरी दोघांचं कृत्रिमतेच्या मागे लागल्या आपल्या लोकांनी आपली धार्मिक आणि नैतिक मूल्य सांभाळली तरच देशाची उन्नति होईल) आपल्याकडे आर्थिक स्वाभिमान मिळवायचं पुष्कळ तयार करून, विकून त्यांचा उपयोग करतात. हे सर्व यंत्रावर करतात. आपल्याकडे हस्तकला खूपच आहे. दिसते सर्व यंत्रावर. एक यंत्र उत्पादन पुष्कळ करतं अन् वेळही वाचतो पण तोच एक यंत्र हजारोंच्या पोटावर पाय आणतं. आपल्याकडच्या आवश्यकता आणि पुरवठा जर गेला तर उत्पादन वाढेल पण - पांच दिवस भरपूर काम अन् मग दोन दिवस मजाच मजा. असं हा लोकांचं जीवन आहे.

FILE NO 34

1967

Page No's 1 TO 370

FILE NO 34

1967

Page No's 1 TO 370

617625

H. G. GUTTAL

Tel: { Residence: [redacted]

10, Sundar Nagar
[redacted]
NEW DELHI - 3

1967

My dear Dr. Hardikar,

I have received all your post cards, full of love and affection. I do not know when I will be going there next, but it may be some time in the first half of February.

Meanwhile, my friend, Shri P.C. Malpani, was here. He has promised to call on you and give you the Pashmina shawl. Shri Malpani is a very close friend of mine, besides being a public spirited person. I am sure you will be happy to meet him.

Chandrika and children are keeping well and they all send their love to you.

With love

Yours affectionately,

Hamama

Dr. N. S. Hardikar,
Karnataka Health Institute,
GHATAPRABHA. (Karnataka State)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

जन्तर मन्तर रोड, नयी दिल्ली-१

प्रिय डॉक्टर,

मी आज सकाळी येथे आलो. ★ विरजस्टेशनवर गायकवाड भेटले नाहीत. ते कदाचित्‌ स्टेशनवर स्वतःचा खाजगी नोकर पाठवतील असे वाटले. तेथे 30-35 जण आहेत. मोकादिवस जुन्या आठवणींत व गप्पांत गेला. बरेच वर्षांनी (दहा वर्षांनी) गेल्या मुळे काहीसे अवघडल्यासारखे तेथे सेवादलाचे कार्य चालू असलेले पाहून मनास समाधान वाटले.

कदाचित्‌ शिबिरास गणवेषात जवळजवळ ४०० उपस्थिती असेल. हे मान कदाचित्‌ मोठे असावे.

तेथील काँग्रेस कार्यकर्त्यांवर यांची
जोरदार छाप पडली.

आज गोविंदाचे येथून गेले. ते
आपला पसारा घेऊन पुन्हा तयार करत
आपापल्या घरी परतीला. पुन्हा काही
काळ भेटणे होणे. तोपर्यंत वीर च्या
आठवणी आपल्या पुढे पुन्हा एक
पाऊल राखणे नाही. त्यांचे सुवर्णवीर
विचार आपले

जगातील दिवस पुन्हा आपला
पसारा जोडून परतीला.

3

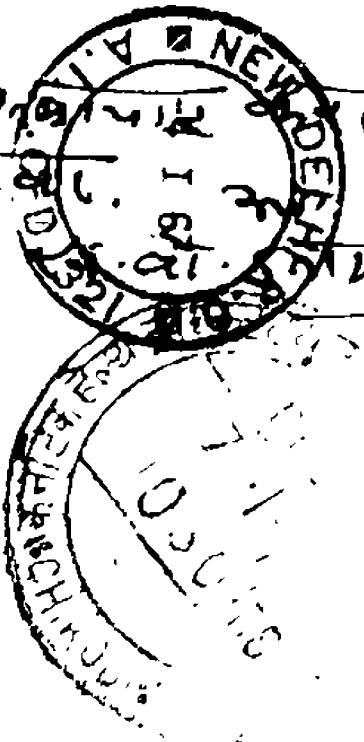

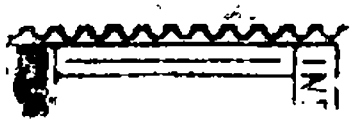

Dr. K. S. Hardikar,
L. H. I.
Khadakwasla
Dist Belgaum
(Maharashtra)

मकर संक्रमणा सणाच्या श्री [illegible] न्यूयॉर्क
शुभदायी आठवणी होवो. ७-१-८०

सप्रेम नमस्कार वि. वि.

काल तुमचं आणि सौ. वत्सलाताईंचं पत्र पोचलं. नवल वाटलं सर्वांच्या चिंता वाचून. नियमित आणि ठरावीक मुदतीनं मी आत्तापर्यंत पत्र पाठविली आहेत. घटनेला. मधलं माझं पत्र गहाळ झालेलं दिसतंय. डिसेंबरच्या ८-१० ता.च्या सुमारास - तुम्ही, डॉ. बागी व मेहूण अशी तीन पत्रं मी एका पाकिटांतून पाठविली होती. पत्ता मेहूणचा होता. आणखी सविस्तर मोठं पत्रं होती ती का मिळू नयेत नवल आहे. पत्रं नक्की पाठविली म्हणून मी निश्चिंत होते पण तुम्हाला ती न मिळाल्यानं सर्वजण भलत्याच चिंतेत पडलात त्याचं वाईट वाटलं. असो.

त्या गहाळ झालेल्या पत्रांत मी Cardiac catheterisation, Pulmonary Angiography पहायला मिळाल्याचं लिहिलं होतं. तसंच न्यूयॉर्कमधल्या एका हॉस्पिटलमध्ये Ba meal & Ba enema, X Ray रूम मधल्या T.V वर पाहिल्याचं लिहिलं होतं. Artificial Kidney बद्दल मजकूर सौ. वत्सलाताईंच्या पत्रांत लिहिला होता. तो मजकूर तुमच्याकरितां होता हे कळलंच असेल. डॉ. बागीनं विचारलेली सर्व माहिती त्यांच्या पत्रांत होती. पत्र गहाळ झाल्यानं मी त्यांच्या पत्राला उत्तरसुद्धां पाठविलं नाही असंच तो म्हणत रहाणार. तो कधी भेटल्यास तुम्ही जरूर खुलासा करावा. ९ ता. ला तो सोडून जाणार असं कळलं म्हणून तो कधी भेटल्यास असं लिहिलं.

श्रीमती सॉयरनं न्यूयॉर्कमधली दोन भलीमोठी डिपार्टमेन्टल स्टोअर्स आणि दोन म्यूझियम्स दाखविलीत. त्यानंतर म्हणजे गेल्या १५-२० दिवसांत तिची माझी भेट नाही. मी दोनदां फोन केला पण ती काही कामाच्या गडबडीत आहे म्हणाली. पहायचं आतां कधी भेट होतेय ती!

श्री. करमरकर २७ ता. ला इथून जाणार होते. जाण्याच्या ५-६ दिवस आधी मी त्यांच्याकडे गेले होते. होटेलच्या खालच्या कॉमन हॉलमध्येच त्यांची माझी भेट घेतली. दहा पंधरा मिनिटं. त्यांच्या बरोबर सॉयरनं दिलेला डोस पाठविला आहे. ३०० ग्रॅम्स आहे. ५०० ग्रॅम्सची एक अशा तीन बाटल्या आहेत. आतां तरी तो व्यवस्थित पोचेल असं वाटतं. जानेवारीच्या दुसऱ्या आठवड्यात ते घरी तुमच्याकडे जाणार म्हणाले होते. सॉयरची व त्यांची पण मुलाखत झाली म्हणे. २७ ता. ला सायंकाळपासून खूपच बर्फ पडत होतं वादळी वारे होते. त्यामुळे काही विमानं दुसऱ्या एअरपोर्टवर गेली. जाणारी काही सुटली नव्हती. ~~[illegible]~~ थंडीमुळे मी एअरपोर्टवर गेले नाही. तेव्हां श्री. करम. त्या दिवशी गेले का नाही हे ही कळलं नाही.

गेले बरेच दिवस टेंपरेचर फ्रीझिंग पॉइंटच्या खालीच आहे. मधून मधून बर्फ पडतो आहे. हवेत मनस्वी गारठा आहे. त्यामुळे ह्या १५-२० दिवसांत मी कुठेच गेले नाही. एक दिवस टेकडीवर स्कीईंग पहायला गेले. पण तो गारठा सहन झाला नाही म्हणून कां आणि कशानं पण माझ्या तब्येतीला हुरहूर लागली. एकदम अशक्तपणा वाटतो. बाहेर जाण्याचा उत्साह नाही. तसं काळजीचं मुळीच कारण नाही. मी निजून नाही. घरांत सर्व व्यवस्थित करते आहे. B com & B12 ची इन्जेक्शन्स चालू केली आहेत. थोडं बरं वाटतं आहे. केवळ निष्क्रियतेमुळेही हे होत असेल. किंवा मानसिकही असेल. हिंदुस्थानात (लवकर जावं वाटतंय) B.P. 110/60 आहे. वजन थोडं कमी झालं आहे म्हणूनही असेल. पण काळजी करण्यासारखं आहे असं मुळीच वाटत नाही. बाहेर जाऊं नयेसं वाटतं इतकंच. घरांत वाचन वगैरे चालू आहे. तरी काळजी करूं नये ही विनंती! कळून तरी — कळण्यापेक्षां मी समक्ष कळविणं जास्त चांगलं म्हणून सर्व लिहिलं आहे. सौ. वत्सलाताईंना पत्र लिहिलं तेव्हां खरोखरच तब्येत चांगली होती. आणि आताही मी बरी आहे. कोणीही चिंता करूं नये खरंच मी चांगली आहे.

कार्यक्रम आपल्या कडच्या दिवाळी सारखा वाटला मला. घरोघर उत्साह आणि १०-१५ दिवस आधीपासून तयारी. मोठी गर्दी, खरेदी खाणं पिणं. दिव्यांची रोषणाई व आरास पुण्यांतल्या गणपतीच्या आराशी सारखी वाटली. न्यूयॉर्कला जाऊन आरास पाहिली पण ख्रिसमसच्या ८-१० दिवस आधी गेले होते. आणि ते बरं झाले कारण नंतर अतोनात गर्दी व मी ही बरी नव्हते. असो.

डॉ मेहगांव सोडून गेल्याचं कळले म्हणजे तुमच्यावरचा ताण आणखीन वाढला आता मला फक्त K H I आणि तुमचा लौकीकाचे ताण येवढेच दिसतं आहे. केव्हा यायला मिळतय पाहू! कारण ते आतां माझ्या हातात नाही — ही मुलं काही सोडून देत नाहीत मला. चि सौ आशाचं मला काही पत्र नाही पण ती तिथेच रहाणार येवढे कळलेय. डॉ. दडीकर हे पत्र पहातीलच. पुन्हां केव्हांतरी त्यांना पाठवीन. चि सौ. वत्सलाताईंना पण पाठवीन. सर्व वडील मंडळींना नमस्कार लहानांना आशीर्वाद. कळावे हीच. मथुताई. आज मी छान आहे. आपण सर्वांनी जपून असावे.

SECOND FOLD

AÉROGRAMME • PAR AVION

AIR MAIL 11¢ USA

NEWARK JAN 4 PM 1967 N J

To Dr M K Vaidya M S
Karnatak Health Institute
Ghataprabha
Belgaum
Mysore state
India

c/o Dr Tara Kanetkar
165/171 Lyons Avenue
Newark
N J USA

KARNATAK HEALTH INSTITUTE GHATAPRABHA DELY 9.1.67 10 30 HRS

FIRST FOLD 2

मठ आणि गुर्जरला पत्र पाठविलेले होते पण कोणाचेच उत्तर नाही. डॉ गोरवाडी एक मानसशास्त्राच्या बोस्टनला आराधे तिन मास पगार उशीर पाठवले. रामचंद्राचे नामले मागावकर व तिच्या नवरा पडोशी जाती दिवसा भटकावं हो. नारायण आसाना तो पळीत गेलो चार वर्ष बाकीचे आहे. त्याला पत्र आलबालरोबर पत्र टाकले होते त्याचं उत्तरही आले नाही पण चार मास पत्ता नाही. तो पोस्ट तो सोडून गेला येवढेच कळले. श्री करमरकर पण पत्र फोन करायलाच वाद देईनात म्हणून रोजदी मी गेले होते.

ह्या १ ता. ला एका टूरिस्ट कंपनीची बस फ्लोरिडाला जायची होती मी जाणं म्हणून तिची तारा व पौष दामोदर आतोनात आग्रह केला रोजची थंडी पिडा झाली पण मला जाणं पटेना. ट्रिप १५ दिवसांची होती भाडं ३०० डॉलर्स. खाणं वेगळं. भारतीय पैशात ही किंमत २२५०० रु. ते अमेरिकेत पहायला येवढी किंमत देणं पटेना. माझा पिंड चैनीचा नाही (आतातु हिमालय बघायला त्याच्या निम्मा ही खर्च लागला नव्हता मला) हे मला परवडणारं नाही. जाण्याचा उत्साह तर नव्हताच पण वाटेत जास्त त्रास झाला तर सगळ्यांनाच उपसर्ग म्हणून मी गेले नाही. पण नायगाराला मात्र जाण्याचा बेत आहे उन्हाळ्यात.

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

६-१-६८

पू. डॉक्टर,

माझे काही विचार झोपेतून. रुग्णांचा बाजूला रुग्णवाहिकांचा हातोहाताच्या नोंदी करण्या करता येथे बोलावले होते पण नंतर वारंवार त्यांना माझे पण व्यत्यांतर मुंबई हून येणारी तारीखवारी तरावी. ती अजून येथे आली नाहीत. त्यांच्या प्रवेशाप्रमाणे त्यांच्या कार्डाची काम करता तयारता गरजे नुसार

नव्या वर्षाच्या सुरुवातीला सुरुवात होणार होत्या तो प्रकाशित करावयाच्या आहे. दवाखान्यात १४ तारखेला जाऊन तयार होवो. देशातील अंतर्गत काम न करता मागण्याची प्रवृत्ती, शिस्तीचा अभाव, करण्या पेक्षा बोलण्यात मोठेपणा मानण्याची वृत्ती यांना आळा घालत स्वातंत्र्यसंग्रामाचे व अनेकता डोळ्या पुढे ठेवून आवश्यकतेच्या ठिकाणी हस्तक्षेप करण्याची गांधीचा विचार तेवत ठेवता येणे. परीस्थितीचे तोड देण्याची स्वबोरता स्वयंसेवक सेवकांनी दाखवावी अशा अपेक्षा आपोआप अमलात येतात. त्यांनी "करावे" कोणी तरी "करत राहावे" स्वस्थ बसून राहू नये. व हे करताना सध्या हातच्या व्यासपीठाचा उपयोग लोकांना जोडण्यासाठी घडून संघटित व पद्धतशीर स्वरूपात कार्य करावे.

रुक्मांवती बाबत अधिकाऱ्या बजावरा पुरीत विसर्जन
न जाता आपले संगठनचे व शिस्तीचे पालन
करण्याची ही संधी आहे ती वाया घालवू नये हे
प्रत्येक दलरॅलिकाळ आग्रह पूर्वक सांगणे सरकारी
वाचो कोणा नाही

आ.

रु-वा इनामदार

दा.पा आपले तरुणांचे मार्ग कोणत्याही कार्य. तरुणांचा
पाठबळाचे प्रश्नांसंबंधीचा विचार आवश्यक. आजचा
युवकवर्ग कोणत्या दिशेने जात आहे. पुढारलेल्या अमेरिकेतील
बातम्या वाचून समजते. श्री आनुकुमार यांच्या सांगण्याप्रमाणे
वरदेशातील तरुण वर्ग Fold here हाल करत नाही. आनुकुमारने
सुंदर ठिकाणी

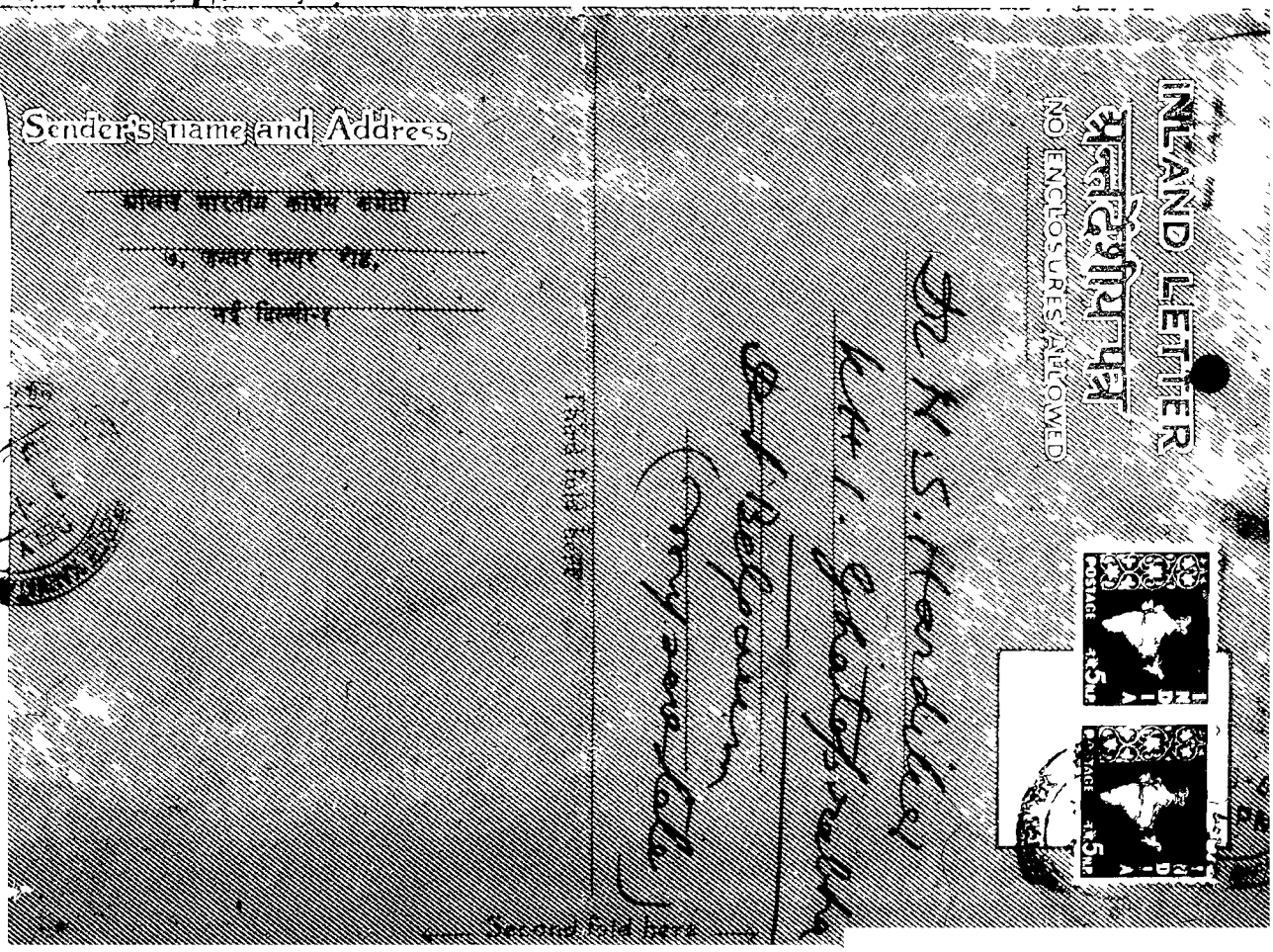

तार 'कांग्रेस'

8

फोन : ४५८५१—५५

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड, नयी दिल्ली–१

१७.१.६९

प्रिय डॉक्टर

आपली तार मिळाली. त्यांचे उत्तर पाठवले. मिदनापूर अधिवेशन फेरीज तयार केला आहे काही ठिकाणी पूर्ण पाठवत आहे. इतर अभाव १३ जणांचा पत्ता दाईत तेव्हा फेरीजामध्ये आहे ठेवावयाचे अधिवेशनाचे तारेने पण कळवावे.

सेवकराम यांचे इथले व्यक्तिगत पत्ता यादी कोणी पाठवावी संपर्क (कमल्या-माझ्या) मतली पूरक जोडपत्र कर. तारी आपण [illegible]

मराठीची पुस्तकांची आपण
यादी पाठविण्याचा प्रयत्न ~~करून~~
पण करू शकलो नाही.

तरी आपली जी पुस्तके पाठवू
शकता त्यांची यादी आम्हाला
पाठवता येईल.

बाकी विशेष नाही. आपला
कृपाभिलाषी

[illegal] [illegal]

Dr. Y. S. Parmar
Kohlan
Distt. Solan
H.P.

10

S. V. KRISHNAMOORTHY RAO,
DEPUTY SPEAKER, LOK SABHA

TELEPHONES
RESIDENCE 33513
OFFICE 31455
10, AKBAR ROAD,
NEW DELHI-11 January 1967

My dear Doctor,

I am enclosing herewith a copy of my tour programme for your kind perusal.

I shall be arriving at Ghataprabha Station at 0845 hrs on Tuesday the 17th January 1967 by 202-Dn. Poona-Bangalore Mail and I propose to stay with you for a couple of days. On the 19th morning I shall be leaving for Dharwar by Poona-Bangalore Mail. Kindly make it convenient to meet me at the station on the 17th instant.

You may perhaps be aware that the Mysore has given me a slip. Rest in person.

May I wish you a happy New Year,

Yours sincerely,

S.V. Krishnamoorthy Rao

(S.V. Krishnamoorthy Rao)

Dr. N.S. Hardikar,
Karnataka Health Institute,
Ghataprabha,
Belgaum Dist.

11

CHAIRMAN
DR B V KESKAR

GRAMS : 'NABOTRUST'
PHONE · 33957

National Book Trust, India
3, KUSHAK ROAD
NEW DELHI-11

(Personal)

January 11, 1967.

My dear Doctor,

I received your card and I was going to write but was waiting for a definite programme.

Glad to inform you that I am proposing to go to a number of places in Maharashtra in connection with the Taxation Enquiry Committee's work. In the course of that I will be in Kolhapur. I am arranging to be there for a couple of days, the idea being that you will pick me up from Kolhapur in your car and I can go to Ghatprabha to spend a day or so.

Kindly let me know if that is possible. Most probably I will be there on the 28th Saturday. I am proposing that your station wagon or car might come there in the afternoon and in that case I might come to Ghatprabha by the evening between 6 and 7. I might stay there for one or two days, 29th and 30th. 30th evening I will have to return to Kolhapur, from where I will proceed to Poona.

Please let me know immediately whether this programme suits you. In any case I would like you to adjust your programme, keeping these dates in view.

With affectionate regards,

Yours sincerely,

B V Keskar

Dr. N.S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
GHATPRABHA.
Distt : Belgaum
(Mysore State)

12.

all india congress committee
7, jantar mantar road, new delhi — phone : 45851

93-9-६५

पू : डॉक्टर :

रांवदा श्री जगजीवनरामजी
रेलवेले अंदाजी पंचवर्षी
पंचवर्षी आई मिनिस्टर
मंत्रिमंडळात आणि डिपार्टमेंट
आणलेत.

त्यामुळे त्यांच्या पगारात
एक वेळी हजार दोन
डिपार्टमेंटचा खर्चावरचा
पूर्व करून टाकू शकतील
मेरेजमध्ये खोटे होतात.

with best compliments from : The Printsman, New Delhi-5.

हे मंदतीची आकर्ष मी
[illegible] यत्ता केंडांची माहि.
लागलीची opin. वर्ग
पाठवल्याचा मीच करत
नंतरचे नंदर कंपनीचा
[illegible] मी
येथेच पाठवल्या (आपल्या)
Cutting पंचकी काढल्या
पुस्तकात पाठवल्या सांगितले
मासिकात त्याची दाद
काढीचर, पाठवावी.

संवादाव यांनी लागलीच्या
कोटांचा (वस्त्र) शूक देवलांनी
कानठोपुस्तका परत्यापाठी आकाशाच
पत्रवती [illegible]

जून
१४-१-८८

श्री. आ. नं. वि. वि.

बरेच दिवस झाले आपल्याला पत्र पाठवून पण कोणाला ना कोणाला तरी माझं नियमीत पत्र चटकन्याला जात असल्यानं खुशाली कळत होतीच. म्हणून जरा दिरंगाई झाली. मध्यंतरी माझं एक मोठं पत्र गहाव झाल्यानं आपण सर्व लोक फार चिंताग्रस्त झाल्याचं कळलं. मी पोस्टाची तीव्रता जमवल्याचा नाद असलेल्या फडून ही पत्रं गहाळ होतात असं कधीच विश्वास आहे.

मस्त लागले की [illegible] गोड लागला की मुळापासून खणणे. अशा काही म्हणी आपल्याकडे आहेत. संध्या तरी मला त्या बरोबर लागू होतात. अमेरिकेला जाण्यासाठी भारत सरकारनं मला दोन महिन्यांची परवानगी दिली. आपण मला तीन महिन्यांची चक्का दिलीत आणि त्याला आता चार महिने होत आले तरी मी आपली इथंच आहे. आपल्या सारख्या सज्जन्याचा थोडाशी चांगुलपणाचा मी नाजनी फायदा घेत आहे त्याची मला सारखी रुखरुख आहे. पण त्यांवर मी उपाय करू शकत नाही. आगदी खोलात सांपडल्यागत माझी अवस्था झाली आहे. दिकडे येणं माझ्या हातात होतं. पण पैसा जायला मी आगदीच परस्वाधीन झाले आहे. चि. सौ. तारा व चि. प्रमोद माझं काही ऐकूनच घ्यायला तयार नाहीत. चटकन्याची चक्रं येत्यात की येण्याची गडबड करू नका! पुन्हा पुन्हा येवढ्या लांब कोण जातो. सगळं पाडून या." ह्या मजकुरामुळं तारा व प्रमोदला आणखीनच चेवानं सिध्दी. "तुम्ही रहा म्हणतात तर तुझी उगीचच गडबड चालवलीय?" हे त्यांचं रोजचं पालुपद. रोज वादावादी चालते पण आगाति नाही. मला आगदी कुंटाला आलाय आता. चटकन्याच्या लोकांची तारांबळ उडण्यापुर्वी येते सारखी आन् फार अस्वस्थ वाटतं. पडून यायचं म्हटलं तरी माझ्या हातात काही नाही.

रशुपरा वगटपटी नंतर भारत सरकारनं मला दिकडे यायची परवानगी दिली पण ती रशुप उशीरा. दोन थंडीच्या बरसात. त्यामुळे नाकारले असतं तर पुन्हा परवानगी मिळेलच याची खात्री नाही म्हणून संधी साधली. पण आगदी भलत्या मोक्षनला मी आलेय असं वाटतं. ही दिसमच थंडी जरा जडच जातीय. आपल्याकडच्या थंडी इतकी थंडी इथल्या उन्हाळ्या असते. मग दोन थंडीनंतर सगळंच गोठून जातं इथं. सगळेच व्यवहार थंडावलेले असतात. लवकरच अंधार होतो. चांगला. बर्फ पडू लागतं. आन् थंड वारं सुसाटत चाबका धक्के लागतात. मग बाराबाहेर पडणं नकोसं होतं आगदी.

ह्या महिना आखेर चि. प्रमोदची परिक्षा आहे. ऑफीस आणि अभ्यास ह्यात त्याला क्षणाचीही फुरसत नाही. चि. सौ. तारा आपलेच काम आणि दोन जिनांचा भार ह्यात गुरफटली आहे. दिकामी मीच ही निष्क्रियता आतां फार जाचू लागलीय. हॉस्पीटल्सचं बरंच पाडून झालंय. प्रेक्षणीय स्थळं पालथली मी फारशी उत्सुक नाही आणि त्याचा हा सोक्षनही नाही तेव्हां मला आतां लिहिणं यायचं आहे म्हणून आपण मला एक सणासणीतसं पत्र - लवकर लिहून येण्याबद्दल लिहिलंत म्हणजे तरी ही दोघं आळशी रवानगी करतील. मला वाटते ही आगदी खरं खरं लिहितेय मी.

माझी प्रकृति पुष्कळच चांगली आहे आतां. चि. प्रमोदची परिक्षा संपली की मी नायगाराला जाईन म्हणते. ते कितपत होईलच ते पाडून दिल्याशिवाय गाठायचं असा बेत आहे. काळजी नसावी

AÉROGRAMME • PAR AVION

SECOND FOLD

To Dr. N. S. Hardikar
Karnataka Health Institute
Chataprabha
Dist Belgaum
Mysore state
INDIA.

c/o Dr Tara Kanetkar
165/171 Lyons Avenue
Newark N.J. U.S.A

NEWARK JAN 15 11 PM 1967 N.J.

AIR MAIL TB U.S.A

16

हरदेव शर्मा
(जिलाअधिनायक)

कांग्रेस सेवादल
जिला : बड़ाबाजार
१७६, महात्मा गांधी रोड, कलकत्ता-७

ता०.....१६.....१.....१९६७

श्रद्धेय डाक्टर साहब,

आपका ४ जनवरी का पत्र मिला । मेरी डायरी आपको पसन्द आई जान कर प्रसन्नता हुई । मैं इधर कुछ चिंतों से निर्वाचित कार्य अभियान पर बाहर था अतः उत्तर में विलम्ब हुआ। आशा है आप क्षमा करेंगे ।

इस बार दल दिवस से पूर्व आपको हमारी दल दिवस पर प्रकाशित होने वाली पत्रिका के लिये सन्देश भेजने का आग्रह किया था । चुनाव कार्य की व्यस्तता को ध्यान में रखते हुये इस पत्रिका का प्रकाशन विलम्ब से होगा । हमारी पूर्ण आशा है आपका आशीर्वाद का सन्देश इस पत्रिका के लिये शीघ्र प्राप्त होगा ।

यहां सेवादल कार्य आपके आशीर्वाद से अच्छा चल रहा है । गत वर्ष के सेवादल कार्य की रिपोर्ट की एक प्रति आपकी जानकारी के लिये भेज रहा हूँ ।

आशा है आपका अमूल्य मार्गदर्शन मिलता रहेगा ।

आप सपरिवार सकुशल होंगे ।

आपका सैनिक

हरदेव शर्मा

೨೨೭೫

ತ.ತಿ ಕರ್ನಾಟಕ 17 ಫೋನ್ ನಂ ೨೦೫೯

ಕರ್ಮವೀರ

ಕನ್ನಡ ಸಚಿತ್ರ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಪೋ. ಬಾ. ನಂ. ೪೦

ಸಂಪಾದಕ : ಆರ್. ಆರ್. ದಿವಾಕರ
ಸಹಸಂಪಾದಕ ಎಸ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ

17-1-61 ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ೧೭-೧-೬೧

ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ

ಸಂಪಾದಕರೆ, ನೀವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು ನೀವು
ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಿರಿ ನೀವು
ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲಿ ಬೇಡಲಾರೆವು ನಿಮಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿದ್ದಾಗ
ಬರೆದು ಕಳಿಸಿರಿ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಬರೆದರೆ
ಬರೆದು ಕಳಿಸಿರಿ
ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ
ಓದುಗ ಕಾಮಿಲ

18

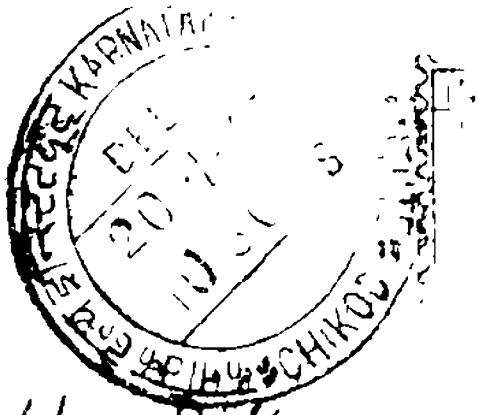

Dr. N. S. Hardikar

Karnataka Health Institute

Post Ghatprabha

[redacted]

Ref.No. 114/67

'GANDHI BHAVAN'
No.5, Kumara Park East,
Bangalore-1.

Date: 17th Jan '67.

[redacted]

To

Dr. N.S. Hardikar
Ghalapiralha

Dear Sir,

A meeting of the General Body of the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi will be held on Tuesday the 24th January 1967 at 9.00 A.M. in the Gandhi Bhavan, Kumara Park, Bangalore-1. You are, therefore, requested kindly to make it convenient to attend the meeting. **

AGENDA

1. To read and confirm the minutes of the previous meeting held on 12-12-1966;

2. Action taken on the resolutions of the previous meeting;

3. Sanctioned budget for the year 1967 (for informa ion);

4. Letter from Khadi & Village Industries Commission, Bombay-56 regarding construction of staff quarters at Vishwaneedam, for Khadi Gramodyog Vidyalaya;

5. Any other subjects with the permission of the Chair.

Yours sincerely,

T. Bheemachary

(T. BHEEMACHARYA)
Secretary

** If there is no quorum, the meeting will be adjourned for half an hour and again meet at 10.00 A.M.

Seva Dal Bulletin

Tele : { Grams : 'CONGRESS'
Phone : ~~22111~~ 353527
Congress House,
BOMBAY-4.

Bhanumati Nayak
17, Bhangwadi, Bombay

Published by : CONGRESS SEVA DAL, ALL-INDIA PUBLICITY & PROPAGANDA COMMITTEE

19th Jan 67.

પૂજ્ય કૈંકરજી આદર, (વધુ કંઈ મુખે આવતા કોઈ દિન નહીં। આપનો સ્વાસ્થ્ય તો અચ્છા હૈ ન?

ભિવાનદારની આપે જે તક તકલીફ કે બાદ મુઝે આપ તો ફિક્ર હોતી હૈ। મૈં આ અક્ષર આપકે દુર્ગા લિખનેકા સૌભાગ્ય હૈ ક્યોંકિ ન જાને કબ્બી' માઁસે ઉઁચા રહનેકી કારણ લિખ નહીં સકતા હૂઁ।

પિછલે મહિને 'સેવાદલ ઓફેડમી' કે લિએ હમને એક 'ડુયેટ્સ' પ્રકાશિત કિયા થા। અબ્બી એક પ્રતિ જાનકારીકે હેતુ આપકે પાસ ભેજ રહા હૂઁ। આશા હૈ આપ મુઝે પસંદ કરેંગે।

મૈંને કુછ રોજ પહલે આપકી યાદ કિસી લિએ થી કિ મેરી માતાજીકો પીઠકી કિસી બીમારી તકલીફ હુઈ હૈ। અબ તો ઠીક હૈ। મૈંને સોચા કિ ચલકર આઊઁ। વહાઁ જાકર હી તો સકતી હૂઁ ઔર આરામ ભી। લેકિન અબ તક વૈસે કરનેકે લિએ તૈયાર નહીં। આગે આપકા જૈસા વિચાર હોગા દેખેંગે।

યહાઁ હમારે સેવાદલ કાર્યાલયમેં આજ ડૉક્ટરોપદેશિત દવા શુરૂ કી હૈ। ડૉ. ચંદ્રકાંત દેસાઈ મુઝસે બડે હૈં। વે ભી વહીં હમારે સાથ કરીબ ૨૦ સાલસે કામ કરતે આયે હૈં। મુઝસે મૈંને આપકી તંદુરસ્તી કી બાત કી તબ વે કહને લગે કિ મુઝે ભી કોઈ ઐસે સંસ્થા-કાર્યમેં લગા જાના હૈ। તો પહલે મુઝકો વહાઁ દેખનેકે લિએ મૈં ભેજનેવાલા હૂઁ। ફિર મુઝસે ઔર આપસે જો વિચાર

देख कर देखेंगे।

आजकल जीवन बीमा मुश्किल से चल रहे मैं सलाह। चलनी चली है। प्यार तोड़ा होता जा रहा है जिम्मेदारियाँ बढ़ती जा रही हैं। फिर भी हिम्मत से खींचते जा रहे हैं कि कोई दिन जरूर नीचे आयेगा ही।

सेवादल पहले की तरह चल रहा है। कुछ पहले के सभी कुशे लोग हैं वह आते रहते हैं। नये लोग आते हैं कुछ दिन रह कर चलते पड़ते हैं। आजकल के लड़कों का सेवा काम की ओर मैं दिलचस्पी नहीं

वैसे हम सब कुशल हैं। मेरा स्वास्थ्य अभी कुछ बिगड़ा था। पेट में गांठ बढ़ गयी थी अब भी थोड़ा अतर है फिर भी काम चलाते रहते हैं।

Bhanubuman Nayak

CONGRESS SEVA DAL,
~~All-India Publicity & Propaganda Committee,~~
Congress House, V. P. Rd.,
BOMBAY 4.

To

Dr. N. S. Hasabnis,
Karnataka Health Institute
CHATPRABHA
Dist. Belgaum
MYSORE STATE

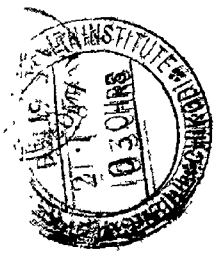

22

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7-JANTAR MANTAR ROAD
NEW DELHI

CONGRESS SEVA DAL

CIR.NO. 1 anuary 20 1967.

Dear Brother,

This is to remind you of our circular, dated the 19th December, 1966; You will send the information without delay.

Did you send your views on the points sent with this circular ?

I hope you must be busy with the election work and had asked the local units to do their best to help the Congress Committee in the General Elections. You will not forget to prepare a detailed report of the work done by Seva Dal and send it to this office as soon as elections were complete.

It is decided to send certificates of the All India Training Camps which were held up for one reason or other, during the year 1966 to the passed trainees. They have been informed that names of those who do not hold any post at District or Pradesh Level will not be in the list of the trained officers, though they were given certificates. You will please note this.

Yours sincerely,

S.V. Inamdar

(S.V. INAMDAR)
ALL INDIA ORGANISER

Encl; Some points as regards Questionnaire, 1966.

TO:

PRADESH HEADS.

****

OPG***/

23

Telegrams : "LOKSEVAK" Telephone : 74142

SERVANTS OF THE PEOPLE SOCIETY

लोक सेवक मण्डल

(Founded by Lala Lajpat Rai in 1921)

LAJPAT BHAWAN, LAJPAT NAGAR,
NEW DELHI-14.

PRESIDENT :
SHRI BISWANATH DAS

VICE-PRESIDENT :
SHRI MOHAN LAL

SECRETARY :
SHRI SEVAKRAM

Ref. No. L S M/ 445

Date 21-1-67

Dear Shri Hardikar,

Shri Inamdar informed me that you wanted books on Lalaji published by us during the Centinery period. We had published three important books, namely,

1. "Autobiographical sketches of Lala Lajpat Rai"

2. "Speeches and Writings of Lajpat Rai - Vol.I"

3. "Speeches and Writings of Lajpat Rai - Vol.II"

The University Publishers have published these books and we are only entitled to get some royalty. I am sending one copy each of these three volumes to you for your perusal. They are all priced publications and we have also paid for them. If these volumes are utilised by your Institution, which is in a position to pay, then the cost of these books may kindly be remitted. If you want them for your personal use, only then we would like to present these copies to you. I would like to have your review of the books.

Your book on Lala Lajpat Rai is ready, but the letters sent by you have been misplaced by the Press. Shri Inamdar told me that he is trying to get a copy of those letters from you. Kindly try to send us the letters, so that the book may be got published.

How is your health? I hope you are keeping quite fit. Are you not likely to visit Delhi? I extend a warm invitation to you to come and stay in our Guest House for a few days to enable us to have the pleasure of your company.

Yours sincerely,

Sevak

(Sevak Ram)
Secretary.

Encl:-3 volumes on
Lala Lajpat Rai
(by separate post)

Sh. N. S. Hardikar
Karnatak Health Institute
Ghataprabha
Dist Belgaum.

25

Shri K.H.Hebsur, B.Sc.,
Retired Assistant Commissioner,
43, Somwarpet,
Tilakwadi.
Belgaum. Dt.-25-1-1967.

My Dear Sir,

I retired from Government service in September last. I have now been working as Special Assistant to Nadoni Rani Channamma Memorial Fund Committee. This is a re-employment. However I have sent my resignation to the post as I have received a very good offer from the Indian Aluminium Company who will be having a big factory near Belgaum. In other words I am happy and fully engaged.

You might be knowing Shri K.A.Kembhavi who retired as a Senior Assistant Commissioner about three years back. He is now in Belgaum. He is eager to enter into some suitable service. Shri P.G.Savanur, Administrater, Town Municipal Council, Nippani, saw me recently and said that you will be creating two posts of Secreteries in the Co-operative Hospital at Ghataprabha. Shri Kembhavi desires to be considered for one of these posts. Shri Savanur, Shri Kembhavi and myself are to come to you. This has not been possible on account of some one of us being busy. We wish to see you some time during this week according to your convenience. I shall be grateful if you will kindly let me know when it will be convenient to see us at Ghataprabha.

PTO.

26.

Some time back I think I had written to you about my daughter. She is about 27 still un-married. She is about 27 years old and is working as a Teacher in the Thalakwadi High School. I shall be thankful to you if you will kindly recommend some suitable varas for her.

My son Chi. Raghavendra is an Assistant Professor of Politics in the South Indian Education Society, Bombay. He has also un-married. He has been awarded a scholarship from the Government of the United States of America to study Ph.D. in American Political Institutions. Probably he will be leaving for the States some time in July this year.

Kindly write about your health and other matters.

With best regards

Yours sincerely

(K.H. Hebsur.)

To

Dr. M.S.Hardikar,
Co-operative Hospital Ghataprabha.
(Karnatak Health Institute)
Ghataprabha.

27

Telephone: 71967

Mysore State Gandhi Smarak Nidhi (Regd.)

Head Office 'GANDHI BHAVAN' No 5, KUMARA PARK (East), BANGALORE 1

ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಗಾಂಧೀ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ (ರಿ.)

Ref. No. 129/67 *Date* 27-1-1967

To

Dr. N S. Hardikar
Ghataprabha
Dist. Belgaum

Dear Friend,

As desired by the Chairman, the General Body meeting of the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi, Bangalore convened to meet on the 24th January 1967 (vide this office meeting notice dated 17-1-1967) has been postponed and fixed at 9.00 A.M. on Thursday the 2nd February 1967. You are, therefore, requested kindly to attend the meeting at 9.00 A.M. on 2nd February 1967.

Yours sincerely,
T Bheemacharya
(T. BHEEMACHARYA)
Secretary

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७ जन्तर मन्तर रोड,
नयी दिल्ली-१.

कांग्रेस सेवा दल

दिनांक : 24-1----१९६७

प्रिय साथी,

आशा करता हूं कि आपके पास भिन्न-भिन्न मिनिस्ट्रियों द्वारा भेजा गया साहित्य तथा अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी का चुनाव-घोषणापत्र और अन्य साहित्य प्राप्त हो गया होगा और आपने उसका यथोचित उपयोग कर लिया होगा। और साहित्य आपको भेजा जा रहा है। आप सहकारी कार्य दिलचस्पी रखते होंगे तो आपके पत्र पर कुछ रिपोर्ट हम आपको भेज सकते हैं।

भारत के चौथे आम चुनाव इस समय हमारे सम्मुख हैं और हमें अपनी पूरी शक्ति से चुनाव-कार्य में जुट कर सर्वत्र कांग्रेस को विजयी बनाना है। चुनाव कार्य में प्रकाशन और प्रसिद्धि अपना महत्व अलग से रखती हैं या यूं समझिये कि प्रकाशन तथा पब्लिसिटी, चुनाव में बहुत बड़ा अस्त्र और साधन है। इस बार पहले से कहीं अधिक और सुचारू पब्लिसिटी की व्यवस्था की गई है। अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी तो यथासम्भव हर प्रदेश को प्रकाशन का कोटा भेजेगी है, आप भी अपनी प्रदेश कांग्रेस कमेटी से प्रकाशन सामग्री मंगाकर उसका पूरा-पूरा उपयोग करें।

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी के प्रकाशन में, जो आपके पास भेजा है, उसमें से आपको क्या-क्या और कितना और साहित्य चाहिए, वह आप अपने प्रदेश कांग्रेस कमेटी से प्राप्त कर सकेंगे। बड़ी मात्रा में यह साहित्य उनके पास है। वहां से न मिलने पर उसकी स्पष्ट सूची हमें तत्काल भेज दीजिये ताकि हम वह सब आपको भेज सकें। आपने उस साहित्य का पूरा-पूरा उपयोग करने की क्या योजना बनाई है, इसका ब्यौरा भी देने का कष्ट करें।

यह पत्र पहुंचने के एक सप्ताह बाद तक आपका कोई उत्तर आना चाहिए। एक बार फिर आग्रह है कि अब अपना अधिक से अधिक समय केवल चुनाव कार्य के प्रचार में लगा दीजिये।

आपका,

(स.वा. इनामदार)
अखिल भारतीय संगठक

समस्त सूचना अधिकारियों तथा लाइब्रेरियों के नाम।

प्रतिलिपि प्रदेश कार्यालय के नाम।

अन्ना:

30

JANUARY 26, 1967

DEAR KAKA,

I JUST TELEPHONED THE AIRPORT TO FIND OUT THE AIR FARE FROM BOMBAY TO MONTREAL, RETURN, → $1186.00 VIA ATLANTIC AND $1544.00 VIA THE PACIFIC OCEAN. WHAT A LOT OF MONEY! THAT SUM IS ALMOST THREE TIMES THE YEARLY EARNINGS OF THE AVERAGE CANADIAN! HOW I WOULD LOVE TO HAVE VIMAL AND SUMAN COME TO LIVE WITH US FOR AWHILE. THEY WOULD BE COLD RIGHT NOW BECAUSE OF OUR WINTER SNOWS AND WINDS. BUT I ~~would~~ WOULD KEEP OUR HOME WARM FOR THEM AND BESIDES, WE WOULD BE TALKING AND LAUGHING AND WOULD FORGET ALL ABOUT THE WEATHER!

WE HAVE BEEN HAVING DIFFICULTY WITH OUR LETTERS THAT LEAVE THIS PROVINCE OF QUEBEC. THEY DO NOT ALWAYS REACH THEIR DESTINATIONS. FOR EXAMPLE WE HAVE SOME FRIENDS IN MALAYSIA AND WE ARE ALMOST POSTIVE THAT OUR LETTERS DO NOT REACH THEM. I AM GOING TO START AND NUMBER MY LETTERS TO YOU (THIS IS # 1) AND ON MY CALENDAR I WILL RECORD THE DATE I MAIL THEM. AT THE MOMENT I MAILED TO SUMAN SOME PICTURES AND TO BOTH VIMAL AND SUMEN SOME PATTERNS, ON APPROXIMATELY JAN 20.

HOW IS YOUR HEALTH KAKA? AND HOW IS AUNTIE? DID I TELL YOU THAT THIS LAST SUMMER I ATTEMPTED TO MAKE THAT ROSE MIXTURE THAT AUNTIE WAS MAKING JUST BEFORE I LEFT THERE. I PUT SOME ROSE PETALS IN A BOTTLE WITH A LID AND WITHIN TWO WEEKS THEY HAD TURNED BROWN AND MOULDY!! WHAT A 'COOK' I AM!

I WAS VERY GLAD TO RECEIVE YOURS AND VIMAL LETTER WHEN MY FATHER DIED... THIS WAS MY FIRST EXPERIENCE WITH THE LOSS OF A LOVED ONE THROUGH DEATH AND EVEN YET I SOMETIMES FEEL THAT IT IS ALL A DREAM AND THAT MY FATHER IS WITH MY MOTHER IN PORT CREDIT. I ASKED SUMAN A QUESTION AND I WANT TO ASK IT OF YOU AND VIMAL AND CMO. I AM VERY CURIOUS. A CHRISTIAN BELIEVES IN LIFE AFTER DEATH. ~~AS~~ AS A CHRISTIAN, MY MOTHER FIRMLY BELIEVES THAT SHE AND MY FATHER WILL MEET AGAIN WHEN SHE DIES AND

THIS BEING GIVES HER GREAT COMFORT. BUT WHERE DO YOU FIND FIND COMFORT? PLEASE TELL ME WHAT YOU THINK

Love,
Judakka

DEAR UMAR,
I HOPE THAT YOU AND SUMAN FOUND THE KNIT PATTERN SOMEWHAT USEFUL. DID YOU EVER RECEIVE THE PAPER WITH A LIST OF BOOKS (CRAFTS OF ALL TYPES) MADE AVAILABLE BY MCCALL'S MAGAZINE? I SENT IT TO YOU IN JULY. I BELIEVE. I STILL DONOT KNOW WHAT TYPE OF SCHOOL BOOKS OR MAGAZINE YOU WOULD LIKE. THE TYPE THAT I SEE MOST OF IN THE STORES ARE BRIEF SIMPLE EXPOSITIONS OF VARIOUS SUBJECTS SUCH AS PREHISTORIC ANIMALS; METHODS OR MEANS OF TRANSPORTATION; BIRDS; ARCHAEOLO

WOULD YOU LIKE ME TO SEND YOU ONE OF THEM SO THAT YOU CAN SEE FOR YOURSELF?

OUR CATHOLIC TEACHERS OF QUEBEC ARE ON STRIKE. SOME 15,000 STUDENTS HAVE BEEN AWAY FROM SCHOOL FOR AT LEAST TWO WEEKS. THE OPPORTUNITY TO LEARN IS SUCH A PRECIOUS THING, IS IT NOT? NO TIME SHOULD BE WASTED.

PLEASE GIVE MY NAMESTE TO YOUR MOTHER AND FATHER AND ANNA AND HIS FAMILY AND YOUR OTHER BROTHER AND HIS FAMILY ALSO.

KEEP WELL, LOVE, Judakka

FIRST FOLD HERE — PLIER D'ABORD ICI

AIR MAIL
PAR AVION

CANADA
10c
POSTAGE POSTES

AEROGRAMME

DR N S HARDIKER
KARNATAK HEALTH INSTITUTE
G HATARABHA, DIST BELGAUM
MYSORE STATE
INDIA

SECOND FOLD HERE — PLIER ENSUITE ICI

(1)

SENDER'S NAME AND ADDRESS — NOM ET ADRESSE DE L'ENVOYEUR

MRS A S BARBER
151 EASTVIEW AVE
POINTE CLAIRE
QUEBEC, CANADA

TO OPEN CUT HERE — POUR OUVRIR, COUPER ICI

KARNATAK HEALTH INSTITUTE
DELY
6 2-6 7
OHRS

NO ENCLOSURE PERMITTED — NE RIEN INSÉRER
POSTES CANADA POST

12

32.

Displaycraft

ADVERTISING ART • SILK SCREEN PRINTING
DISPLAYS & EXHIBITIONS • INTERIOR DECORATION
PACKAGING MATERIALS • LETTER PRESS PRINTERS
KITAB MAHAL, 1ST FLOOR, 192, DR. DADABHOY NAOROJI ROAD, FORT, BOMBAY-1
phones Factory 472918/475147 Office 263311/264299

27-1-67
109 A Industrial Area
Sion Bombay 22.

Dear Dr. Hardikar

Received your letter, and the contents, noted. We are all keeping good health; and all of us wish you the best of health.

Re printing machine, I made enquiries with Shri M.K. Vora, and also with their printing pres 'Lipika' but they are not selling any machine A year back they wanted to dispose one machine but to day due to pressure of work, they have changed their mind. but if you guide me as to what size & capacity a cylinder machine is require then I will enquire in the market, and if a suitable machine is spoted I will report to you Immidiatly. Information required for me is as under 1) Size of the machine, 2) approximate speed. 3) Hand fed or automatic 4) whether for color work or Black & white only and approximate Budget. New or second hand then I will make definet efforts to get one.

P.T.O.

I had been to Narahari, and told him you had written me a letter and was enquiring about him his address. N. B. Handurkulkarni
Sheel mari grand Floor.
worli sea face Bombay

and office address: N. B. Handurkulkarni
N. Jeevanlal & co Pvt. Ltd
Naginder chambers
TOP Floor
Fre~~e~~ Road Bombay

My wife and my sons join me in sending our hearty pranamas to you and to Dr Vaidya

Yours affectionatly
Mahadev. K Kulkarni

टेलीफोन { ४०३२२०
४५८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

गांधी भवन
हैदराबाद-
27.1.67
७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१.

पु० डॉ. कलुबे यांना स.न.

आज पुष्कळ दिवसांनंतर आपणास पत्र लिहीत आहे. मी राजीनामा पत्रे अस्वस्थता आपणास एकदा कळवून मोठे व सोबत कुचबुक पत्र पाठवले होते; कुठपर्यंत आपणास हे आठवत असेल. त्या वेळी पुढील परिस्थिती कशी असेल याचा विचार करून त्यानुसार निरनिराळ्या शक्यता-ते पत्र लिहिले होते. आज पत्र लिहीत असता आपणास हे पत्र लिहीत आहे. आजची पुढे सेवाग्रामची एकंदर स्थिती कशी-काय आहे. तिच्या पुढे काय करावयाचे याबद्दल आपले मत काय आहे. सेवाग्रामचे वातावरण कसे आहे-कार्यकर्त्यांची

घेणारी माणसाची वागणूक आवश्यक असणाऱ्या वेळी मी रेंगाळत होतो. अशी परिस्थिती आली की, त्या मुळे कुचंबणा होऊन त्या परिस्थितीत पाहून व अनुभवून माणसांमध्ये मोठे होण्यास, काम करण्याची सुरुवात व दुसरे उदाहरण नाही. असो

आजी-आई गेल्या ३१ वर्षांमध्ये देवाने हजारो उपयोगी गोष्टींचे वाटप ३६५ आहे त्यांना विद्यार्थ्यांनी केलेल्या वेगळ्या मुळे देवाने दिलेले नेत्रांना व मोठ्या माणसांच्या आयुष्याचा सुख-दुःखी जाता-आहे याची मोठी आज ही. खोटेपणा नाहीसा असल्याने दिसतो व त्यांचे तेजाने हसून आपण जाणी ही पण पहाणाऱ्यांची देवाने दिलेल्या शिक्षण संस्थांच्या शिक्षणात सुधारणा नेमणारी होणारी. त्या सुधारणेने मुलांचा आयुष्याचा अनुभवाचे ज्ञानाने केला आहे.

टेलीफोन { ७०३२० / ४५८७० तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, अन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१.

अदयाक्षत कमेटीन पुनरना भोजनी - आई
की - देवांत प्रत्येक दाखा - ० - कुंटे गाडून
दाखीक - पुनरक देवा -
या - वेंत. ही - कांदना पुरी - रक्त नरद्द वेग -
उरचु - अगाधी. व - अय - विद्यार्थिन नरद्द
नदर्थ जाये - पांत - नमेरेत का कांदी पुरना -
वेग व - गाँ जादू दाखत नमेरेत नार वेगवा -
या - नय - येवा - वेधांत - जाधना - परवारन
अग पडा - वे. अय - उंदर्थ - नाये - शिवनु व -
अय दाखीक - देवा - उरचे अगा - पडे जादिक
आई पुरना - न - शिवनक - व - विद्यार्थी जातीत -
जाना - पुरा - ठेवेक - पतीक व - देवा - पुरे वेगरय
नीरंग परत्यपांतीक - उंबंध - पुरुषारती ने

વિદ્યાર્થીઓ માટે કોલેજ ના ધોરણો વિષયો અભ્યાસ પદ્ધતિ
અભ્યાસ કરાવવો. વિદ્યાર્થીઓ ને શિસ્ત પાળવી.
સોંપેલ કામગીરી કરવા સમયસર કાર્યક્રમ
પ્રમાણે રહેવું તથા અધ્યાપકો આદિ

ગણેશ ઉત્સવ પ્રસંગે ૪૮ કલાકની ને
બદલે પ્રસંગે ૪૮ voluntary આદિ બધા
વિદ્યાર્થીઓ વિદ્યાર્થીઓ આવકાર ૪૮
કરવા શિસ્તમાં રહેવા આજ્ઞાપાલન બધા
પરિણામ આવ્યા બાદ જે ૪૮ વર્ગીકરણ
આવેલા આદિ. ૪૮ વર્ગ ના ઉત્તરપત્રો
બધા ભણી ગુણાંક ઓછા આવે. બધા
ને સમજાવવા કરવા આપવા આઠ બોલાવવા
પ્રોત્સાહન ઉત્તેજન આપવું.

તેમના આવવા રાષ્ટ્રીય સુધરવું સેવા બંધ
કરવા પણ ઉપર બધા પ્રસંગે વિદ્યાર્થી
વર્ગ વાર્ષિક ૧૦૦ ૪. કરવી ઉપરાંત
ઉદ્દેશ્ય ભણવા ઘરેથી બધા આવી
દોડવાનું વારંવાર. ઉપરાંત તેમને બધી
તેમને પ્રસંગે

टेलीफोन { ३०२१२०
३४८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, अन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१.

3
2

ગામનો વિકાસ કયો તે કાર્યકર્તા સેવકો માટે
અમલવા આવશે, અમદાવાદ કયાંય વધુ
પાછળ હોવા નહીં.

આપે વારંવાર ખૂબજ મહત્વની બાબતો મારા
ધ્યાનમાં મૂકવા બદલ આભાર વ્યક્ત કરવાનો હોય
વે. વિ. પેટાચૂંટણીમાં ઉમેદવાર કોણ હોવો
જોઈએ. તેમાં મારો અભિપ્રાય પૂછો તો મારા
નામની ભલામણ કરવા કરતાં ઉમેદવાર
દેશભક્તિના ભાવથી ભરપૂર હોવો જોઈએ
એવું મારું માનવું છે. આ ચૂંટણી
વખતે કોમી તોફાનો ન થવા દેવાની
જવાબદારી પણ ઉમેદવારની રહેશે. દેશમાં
પ્રવર્તતી કોમવાદી પરિસ્થિતિ ધ્યાનમાં
લેતાં આ બાબત ખૂબજ મહત્વની બની
રહે છે.

તેમણે કારણ માટે કેમ કરવા તથી ત્યાં
પ્રદાન આપ્યું કેમ કરવું. તારણ પુરાવા
આપે. તેના વિરુદ્ધની દલીલ - મુદ્દાઓ
વિરોધાભાસ - ખોટી - કેમ કરવું - પુરાવા
પુરાવા - દેવાળીયું જાહેર - નિષ્ફળ થવું
આવી બનાવ કેવી - કરવામાં - વકીલ
જાણી જોઈને.
કરવા - સ્વીકારમાં આપ્યું - દલીલ
કેમ કરવી - ત્યારે કરી - તેમાં
રાખીને ત્યાં કરવા નહીં. કરવા - કેમ
જાણી કરવી - ખોટી - ખાતરી - પત્ર -
કેમ કરવા - કરવી બનાવ ત્યાં કેમ
ખોટી ખોટી - આપવા - આપે નહીં
વિરોધાભાસ - કેમ કરવા - આપવી.
વિદ્વાનોમાં - ખોટી કેમ કરવા - પરંતુ
કરવા જોઈએ - ત્યારે આપે - આપવામાં
ખોટી - કરવી - ગણાવી. આમ - દેવાળીયું
પ્રત્યેક - વિદ્વાનોની જોઈએ - ના

टेलीफोन { ३०२२० ३४८७०

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

, अन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१.

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जंतर मंतर रोड,
नई दिल्ली-१

३०-९-६७

पू. डॉक्टर,

मी काल १-२ वेळा श्री. तनीकर्‌ आणि इंजिनीयर हर्डीकर यांच्या आणि आहुत-राजस्थानच्या झालेल्या चर्चेचा तपशील येथे राहातीला. मी मागील फलात रहात असल्यामुळे त्यांची इच्छा आहे की A.I.C.C. च्या Paid staff चा त्यांना, पुढील महिन्या पासून कायमचे करावे. त्यांना यापूर्वी परस्पर काही परीस्थितीमुळे बडोदा बाहेर पडावे लागले. ते सेवादलाचे पूर्णवेळ Honorary worker म्हणून करण्यास तयार आहेत व त्यांचा महिन्याला १०,१५ दिवस पण देण्यास तयार आहेत. मर्यादित काळाचे तात्पुरते कंत्राट स्वीकारण्यास हरकत नाही पण वेतनाचे कार्यकर्त्यांचे सर्व लाभ वगैरे त्यांना मिळावे असे त्यांची इच्छा आहे. सर्व लाभ कार्यकर्ता म्हणून वेतन घेऊन मग पूर्णवेळ वृत्ती घेणे व त्यांना योग्य वाटत नाही म्हणून त्यांच्या वरील परीस्थितीत, Honorary worker म्हणून काम करण्याची त्यांची इच्छा आहे व whole time paid worker म्हणून कायम करावे असे त्यांचे मत आहे त्यांची ही इच्छा कार्यान्वित करण्यापूर्वी व सेवादलाचे बजेट तयार करण्यापूर्वी तसे करण्याची हरकत नाही असे आपले मत त्यांना दिले आहे. वरील संदर्भात आपले विचार पत्र पाठवावे. त्यांनी बडोदा अर्थव्यवस्थेचा पत्र पाठवून तयार ठेवला आहे. ही माहिती त्यांना पुढील आठवड्यात पाठवायची आहे.

बाकी ठीक आहे.

आपला स्नेहांकित

[redacted] सेवादलाची ट्रेनिंग रिव्हर व रिंगरोड च्या
दरम्यान प्रातात पेंडॉल व तात्पुर आहेत. त्यामुळे
करता येईल पेंडॉल पण त्याची तात्पुरी रेल्वे प्रांता
मध्ये पेंडॉल काढ त्याच्या सोयीसाठी ध्वज दांडा
बेडीचा रहित काही तरी व्यवस्था उपलब्ध करता
करण्याची त्याना विनंती आहे

अन्तर्देशीय पत्र
INLAND LETTER

NO ENCLOSURES ALLOWED

IND

भेजने वाले का नाम और पता : Sender's name and address:

New Delhi-1.
RAJYA SABHA
30.1.1967

My dear Doctor

enquired about the release of the grant for this year which has already been sanctioned. The present under secretary, in charge, told me that the grant has not been released, as the utilisation certificate for the grant for 1964-65, and for 1965-66 have not been received.

I remember Dr Vaidya had told that the said utilisation certificates have already been sent by you. If it is so, it may be lying in some file.

The best way, is to send the utilisation Certificates, once again (it does not harm, it can readily be done, & it will expedite the release of the grant.

45

As proposed at present, I shall be passing through Ghatapraba on the night of the ~~4th~~ 3rd (third) at about 10.30 P.M or so. If, in case I get all the earlier connections.

I know that Patient Sarla Bannayya Naik whom I left at Ghatapraba has already been examined & the needful has been done.

I hope this finds you all in the best of health & cheer

I met Shri Deogirikar at Poona & had a good talk with him He has written a splendid para about the KHI in his book (marathi) of political reminiscences

With Pranams, & with B.L. to Dr. Vaidya

Yours affly

D. P. Karmarkar

Dr N. S. Hardikar
P.O KHI

Telegrams : CONGRESS

Telephone : 45851 (5 Lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE
7, JANTAR MANTAR ROAD, NEW DELHI-1

45 A

31-9-64

C.

पू. डी. कर

आपली [illegible] आज सकाळी. आपण
फ पाहिजे त्या दोन्ही बाजी मारल्या असता
निवडली. त्याची फार शोभा वाढवत आहे.

दैनंदिनकार आणि पत्रिकेकडून अनेक
वरिष्ठ कार्यालयात आहे. ती आपल्या
वाचनात प्रसिद्ध झाली तर बहुत मदत
होणार आहे.

गेस्ट हाऊस मध्ये पुढे अनेक नवीन feature
केले आहेत [illegible]
पहाण्या सर्व आनंदात आहे. आशा-1 वर
पोचला आहे.

[illegible] [illegible] [illegible]
करण्यात - रहस्य केले की आपण कडून आहेत
आत्मचरित्र पुस्तकाच्या [illegible] [illegible] त्याची
[illegible] पुस्तक पाठवावी की.

पाण्डवों अर्थ रहा है। 45 B.

विद्युत की धारा बहने से उसके चारों ओर चुम्बकीय क्षेत्र पाण्डवों अर्थ है।

जो विद्युत धारा उत्पन्न करने के लिए आवश्यक है उसे विद्युत धारा कहते हैं। इसके लिए आवश्यक है।

उत्पन्न करने के लिए आवश्यक है।

उत्पन्न करने के लिए आवश्यक है।

उत्पन्न करने के लिए आवश्यक है।

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
७ जन्तर मन्तर रोड,
नयी दिल्ली-१.
कांग्रेस सेवा दल

कार्य-विवरण - जनवरी, ६७

परिपत्र तथा गश्ती चिट्ठियां

तारीख ५ जनवरी ६७ को प्रदेशीय प्रमुख अधिकारियों के नाम व्यक्तिगत पत्र भेजा गया। जिसमें संस्था, कार्यक्रम और संगठन के बारे में विचार व्यक्त किए गए व सुझाव मांगे गये।

तारीख ११ जनवरी ६७ को प्रशिक्षण प्राप्त व्यक्तियों की सूची से जिन लोगों के नाम हटा दिए गये थे, ऐसे व्यक्तियों के नाम तत्सम्बन्धी जानकारी देने वाला पत्र भेजा गया।

तारीख २० जनवरी ६७ को प्रदेशीय मुख्याधिकारियों के नाम तारीख १६ दिसम्बर को भेजे गये परिपत्र का उत्तर भेजने के लिए स्मरण-पत्र भेजा गया।

तारीख २१ जनवरी ६७ को चालू और प्रशिक्षित कार्यकर्ताओं के नाम पर मार्गदर्शन पर कुछ बातें गश्ती चिट्ठी के द्वारा भेजी गईं।

तारीख २५ जनवरी, ६७ को जनरल सेक्रेटरी प्रदेश सेवादल बोर्ड के नाम पर ~~मध्य~~ आम चुनावों के सिलसिले में सेवादल का विकास सम्बन्धी निवेदन गश्ती चिट्ठी द्वारा भेजा गया।

समस्त सूचना अधिकारियों तथा लायब्रेरियों के नाम चुनावों के सिलसिले में प्रचार कार्य ~~[illegible]~~ सम्बन्धी बातें मार्गदर्शन पर तारीख २५ जनवरी को गश्ती चिट्ठी द्वारा भेजी गईं।

निरीक्षण तथा प्रवास

श्री नवीनभाई शाह सहायक अखिल भारतीय संगठक तारीख २२ जनवरी ६७ को बड़ोदा से रवाना होकर २३ को कोटा पहुंचे। एकाउंसी के लिए स्थान देखने हेतु चन्द्रगढ़की तरफ रवाना हुए। रात को वापिस आने के बाद सवाई माधोपुर होते हुए ता० २४ की प्रातः जयपुर पहुंचे। २५ को चालू में चल रहे सेवादल कार्य का निरीक्षण किया और २६ को श्रीगंगानगर पहुंचे वहां से हिन्दुमल कोट होते हुए २७ जनवरी की प्रातः दिल्ली पहुंचे।

श्री श्रीराम सुरवासे सहायक अखिल भारतीय संगठक कांग्रेस सेवादल हैदराबाद में रहकर दल कार्यकर्ताओं का मार्गदर्शन करते रहे।

श्री मदनमार्ई कमान्डेन्ट आल इन्डिया यूथिट कांग्रेस सेवादल ने फारसगुडा,सुन्दरगढ़ और म्यूरभेज आदि में चुनाव कार्य का निरीक्षण दौरा किया ।

कार्य-विवरण - दिसम्बर ६६६६

उत्तर प्रदेश : सीतापुर, बरियार्व-फतेहपुर और कोटिया-सुलतानपुर में सैनिक एवं चुनाव प्रशिक्षण वर्ग चलाये गये जिनमें ६६ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया । सूखाग्रस्त जिलों में १६६ कच्चे कुवों की खुदाई की गई ।

मणिपुर : १८ दिसम्बर से २८ दिसम्बर ६६ तक काकचिंग-खुनोऊ में ब्लाक अधिकारी पाठ्यक्रम का शिविर चलाया गया जिसमें ४५ पुरुष और ६ महिलाओं ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

केरल : कोट्टयम और एरनाकुलम में सैनिक तथा विशेष प्रशिक्षण शिविर चलाए गए जिनमें ३० पुरुष और २५ महिलाओं ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

उत्कल : ५-१-६७ से १२-१-६७ तक चौद्वार में चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ३४ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया । श्री मदनजी ने शिविर का संचालन किया और सर्वश्री शरदकुमार जेना, अतसचन्द्र मंडेगी और पूरण चन्द्र साहू ने शिविर संचालन में मदद की ।

मध्य प्रदेश, आसाम, आन्ध्र, आदि से कार्य-विवरण प्राप्त हुआ ।

सूरत शहर : १ दिसम्बर ६६ से ६ दिसम्बर ६६ तक कांग्रेस भवन में राष्ट्रपति व ध्वजवन्दन प्रशिक्षण० प्रशिक्षण वर्ग चलाया गया जिसमें १५ भाई व ३० बहनों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

वाराणसी जिला : ज्ञानपुर, भदोही, सुरियना आदि में सैनिक प्रशिक्षण वर्ग चलाये गये जिनमें सैनिक प्रशिक्षण वर्ग चलाए गए जिसमें २२० व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

पंचमहाल जिला - लागर टांडा और वेवडिया में सैनिक वर्ग चलाए गए जिनमें ६४ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

के वाई बम्बई : १८ दिसम्बर ६६ को २० सेवक और १५ सेविकाओं ने लेरवाडी में रास्ता सुधारा । चुनाव कार्य के सम्बन्ध में पद यात्रा की ।

बारडोली : १५ दिसम्बर से २१ दिसम्बर,६६ तक बरोली में चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ५५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

बलिया : १० दिसम्बर,६६ से २४ दिसम्बर तक सैनिक प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ४५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

बम वाई बरेली : बापटेनगर मैदान में ५ जनवरी से २२ जनवरी ६७ तक सैनिक

प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें ३५ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

धौरपुर - श्री गौ० मा० विद्यालय धरहिया में २१ जनवरी से २५ जनवरी ६७ तक चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें १२१ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

धौरलाट : पक्षापामाक में ६७-१ से १८-१-६७ तक शैक्षिक प्रशिक्षण शिविर सम्पन्न हुआ जिसमें ३२ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

शिवसागर : तारीख २३ से २५ जनवरी ६७ तक उजिया बस्ती एम.बी.स्कूल तुपधार जोरा में चुनाव प्रशिक्षण शिविर सम्पन्न हुआ । जिसमें २७ लड़के व २० लड़कियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया ।

निम्नलिखि पिता कार्यालयों से दिसम्बर ६६ का कार्य विवरण प्राप्त हुआ :

१- गोपाल २. अमरीकी ३.सूरत जिला ४.ग्वालियर शहर ५.अजमेर शहर ६.सवाई माधोपुर शहर ७.अलीगढ़ ८.फरीदाबाद ९.मथुरा शहर १०.फैजाबाद ११.मिरजापुर जिला १२.वाराणसी १३.उन्नाव १४.आगरा १५.गोरखपुर १६.मेरठजिला १७.मिरजापुर शहर १८.बाराबंकी १९.कानपुर २०.इटावा २१.मथुरा जिला २२.गोंडा २३.बाराबंकी जिला २४.झांसी २५.एर्नाकुलम २६.पुरी जिला २७.बिजनौर २८.फरीदाबाद २९.फतेहपुर ३०.अलवर ३१.कुन्डा-प्रतापगढ़ ३२.झांसी जिला ३३.श्री नगर ३४.बाराबंकी ३५.लुधियाना ३६.रामाकोना ३७.कटक ३८.उज्जैन जिला ३९.पूरी ४०.उज्जैन शहर ४१.एर्नाकुलम ४२.मैनपुरी ४३.कानपुर शहर ४४.बहराइच ४५.सीतापुर ४६.साबरकांठा ४७.एर्नाकुलम ४८.अलवर धौरलाट ४९.अमरोहा ५०.भीलवाड़ा ५१.अहमद नगर ५२.गोलाघाट ५३.दिल्ली नगर ५४.बनासकांठा ५५.सीरी ।

साहित्य प्राप्ति तथा प्रकाशन:

१. विनोबायण - धौली का जनवरी अंक
२. भूदान विश्व का जनवरी अंक
३. सत्यवान - जीकर का साप्ताहिक अंक
४. चन्द्रपुर दर्शन का दिसम्बर ६६ का अंक
५. कांग्रेस पत्रिका गुजरात साप्ताहिक अंक
६. जय जगत का जनवरी अंक
७. उत्तर यू एस का दिसम्बर ६७ का अंक
८. नया भारत उत्तर प्रदेश कांग्रेस का साप्ताहिक अंक म्यूल ।
९. विश्वभूषण जाहिरमामा, भावनगर, पुरोगामी धोरणाचा पुरस्कार, कांग्रेस आदि

चिरोंजी पदा, अपने शिवाय कमला, चौथी पंचवार्षिक योजना, नव बौद्ध हरिजन चिरिजन आणि कांग्रेस, अकूक करा मतदान, नियोजनातून समृद्धि कडे, विकासा ची वाट चाल, और ताशकंद करार आदि चुनाव प्रचार की पुस्तिकाएं महाराष्ट्र कांग्रेस कमेटी से प्राप्त हुई ।

१०. कृति का अक्तूबर-नवम्बर ६६ का अंक

११. गौरव गीत पुस्तिका की बालकवि बेरागी

१२. कांग्रेस सेवादल पत्रिका दिसम्बर ६६ का अंक

१३. अमेरिकन रिपोर्टर पाक्षिक ।

१४. सेवादल का व कसें कांग्रेस सेवादल अहमदनगर द्वारा प्रकाशित पुस्तिका

१५. कांग्रेस पत्रिका महाराष्ट्र का "आव्हान" साप्ताहिक मिला ।

१६. वालेंटरी एक्शन - नवम्बर दिसम्बर ६६ का अंक ।

विशेष

आमतौर पर कार्यकर्ता तथा स्वयंसेवक अपने अपने विस्तार में चुनाव प्रचार कर रहे हैं । गत दो चुनावों में अखिल भारतीय कार्यालय द्वारा प्रदेशों को कुछ सहायता दी गई थी । उसी तरह इस बार भी सहायता चाहते थे । कांग्रेस का जो विरोध हो रहा है उसको देखते हुए सहायता की अपेक्षा भी पहले से ज्यादह बढ़ गई । लेकिन अपनी अपनी कांग्रेस कमेटी की सहायता पर ही चलना है तथा यहां से कुछ सहायता नहीं दी जायगी । इसकी स्पष्टता सबको कर दी गई है । इससे कुछ निराशा तो हो गई है लेकिन तो भी अपनी शक्ति के अनुसार चुनाव कार्य चल रहा है । २-३ प्रदेशों को चुनाव कार्यकर्ता शिविर चलाने के लिए ४०-५०० रु. दिए गए हैं । अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी द्वारा तैयार किया गया साहित्य सेवादल लायब्रेरी तथा सूचना केन्द्रों को भेजा गया है । साथ-साथ सरकार द्वारा प्रकाशित की गई कुछ पत्रकायें भी भेजी गई हैं । जैसे भी ती रहेंगे भेजने की कोशिश की जायगी । अब तक महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, मणिपुर, उत्कल, आसाम, जम्मू, मध्य प्रदेश, गुजरात, और बम्बई में चुनाव शिविर हुए हैं ।

- सु वा. एनामलार
अखिल भारतीय संगठक

१ फरवरी, १९६७.

सप्रेम नमस्कार वि. वि.

पत्र पोचले. पत्रकर दलेदवाले समजले. तुमचे पत्र आले त्याचे दिवशी मि. रॉ. आयार्क पण पत्र आले. मजकूर जवळ जवळ तसाच पण छुटे, Psychology नव्हती. राजकीय मी काही लिहिले नाही. जे काय सांगायचे होते ते त्या दोघांना. त्यांना आधीच आणी नंतरही समजावून सांगीतले होते. चरचा. लोकांनादेखील कल्पना दिली होती. आणी म्हणून लेखनच पुरे पडे. लोकांनाही असे मी म्हणत होते. आता लिहिण्यात काही अर्थ नाही. कुलकर्णीनारी डॉक्टरचे म्हणणे आमच्या लाडक्या मालन आमच्या काही समाधान होणार नाही. पण ते खरे असे त्या दोघांनाही वाटते त्याच ठाले आहे ठीक आहे. त्यांचे ते समाधान आम्ही काही लिहून आता विघडवण्याचा उपयोग नाही म्हणून उगी रहाचे ठरवले आहे

माझे, मालनचे पत्र पोचले असेल पुढचा. प्रकृती आता पुष्कळच चांगली आहे. काल रविवार रविवारी कॉन्फरन्सला जाऊन आल्यो फार छान वाटले. निघाले पुढे आठवडा. होस्पिटल तर फार आवडले मला डेंटरेचर इत्यादी बनवली होती. तीन वारा फार होता त्यामानाने आता बोलायाचे झाले. गेले ... दिवस आपण परिषदेच्या धावपळीत होतो. १८ तारीख त्यापासी परिषदा संपली आणी तारीखेच दुपारी आम्ही कॉन्फरन्सला गेलो. १८ फेब्रुवारीला दुपारी दुसिस्ट बसने नायगारालो जायचा आहे. मी एकटीच चार दिवसांनी परतणार आणी १० ला पर्यंत दिंडोरयाला निघाले मुलगे. पण आपण काय करीले ते खरे. हिकडे येताना माझे काय होते पण आता मी दुसऱ्याच्या हाताला सवलेली आहे. पुढे मी दमल्या. जायला पैसेच दिले नाहीत. तर तू तिकडे जाशील? आता पाचपा म्हणतो आणखी ६ परावलंबन महाभयंकर आहे. आता सरकारला फक्त आठ डॉलर्स (दर). आठवड्याची परवानगी दिली होती येताना. आणून ठेवून ब्युफेलोच्या एअरपोर्टपर्यंत जायलाच १५-१६ डॉलर्स लागतात. माझ्याची अहो सोपा जाही आणि मला फेऱ्या यायला सिकेल ते फक्त नाही म्हणून मी असा झाले आहे

दहिंडलो जायलो मला आवडले दादरा झाले तर मी जाईन तेथे निघाले पत्ते लवकर टपालो फळवा

सॉयर राघवा माझ्यावर नाराजला रागावली आहे ब्युफेलो मध्यल्या फुल्ल हॉसपीटलच्यो नावं तीन मला फळवली होती त्याचे फीन नंबर न तीये फेऱ्या आणी फोणाला भेटायचं होते तिनं फळवले होते आणी आवश्य जा म्हणाली होती माझ्या नव्येतिमुळे मी जाऊ शकले नाही आणी तसं लिहा फळवले. ती आजही खाल होऊनच आली आणी आग्रहाने मला फडा फडा बोलली. येनदयाचा दुरुपयोग झाला आहे? ती तुटण्यातून महाभारी आहे माझे पण मोठे दुरुपयोग. म्हणून कोणी मी तुटण्यासारखी धरात नाही असून रहात होती आहेच आहे तर मी कोणी मरणार नाहीस दिंडोरीस तर आणू आजारी पडलीस तर! हे तिचे दर्शन मला आवडले आहे. त्यामुळे माझे

[illegible] तिसऱ्या [illegible] लिहिले. यांचे आता फार फार वाटायचे पण माझ्या हातात नाही ते.

मेट्रन मुंबईला जाणार होत्या त्यांना आता काय्काय आस-वलीला धरत?

डॉ मीरा पाटेकर – मी त्यांची तारीफ केली – ते कौतुक आपल्याला येऊन डायरेक्ट असं दुसं पण पत्र आले होते. चांगले होईल. तुम्हा लोकांचा नेतृत्वाचा गुण.

आम्ही सर्व ठीक. आपण स्वतःची काळजी घेऊन असावी.

"हजार मरोत पण हजारांचा पोशिंदा जगो" असे आपल्याकडे म्हण आहे. ती तुमच्या बाबतीत खरी पडते म्हणून सर्वांनी तुम्हाला सांभाळायलाच हवं

डॉ दर्डीकर, डॉ दवके, डॉ नागवेकर, डॉ वी आर सिंदी-वडालकर, डॉ मुळेकर, डॉ [illegible] डॉ [illegible] डॉ [illegible] डॉ [illegible] आदींना.

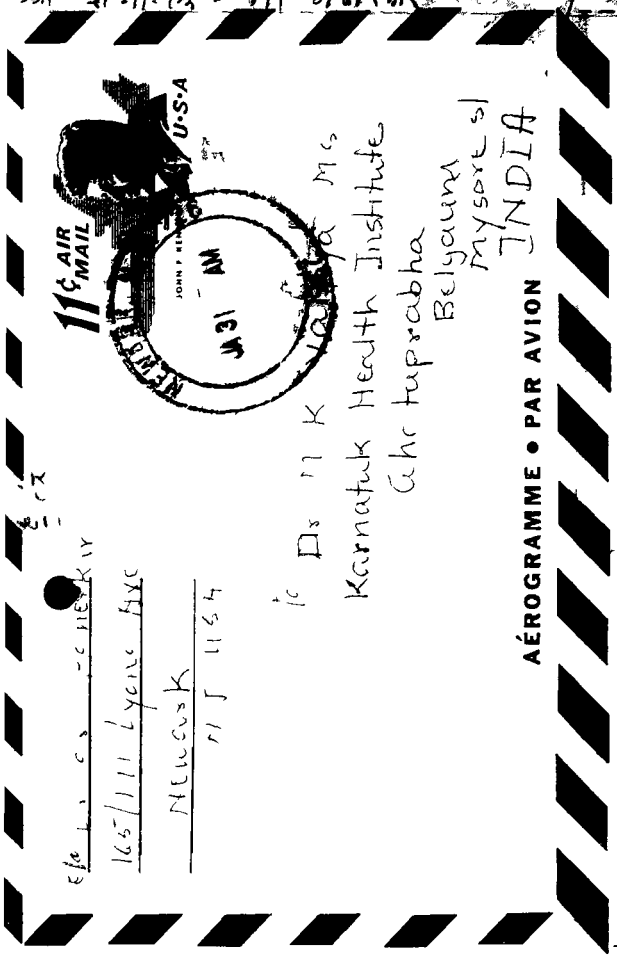

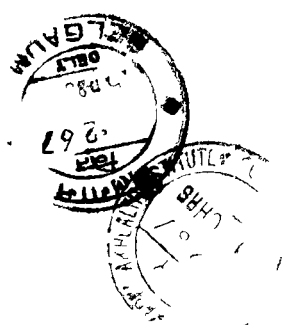

प्रथम आणीबाणीच्या भेटीपासून. मी तिला इथला यायच्यापूर्वी पत्र लिहिले. तर आणीबाणीच खिडकी सध्या तरी मला भेटू शकेल असे नाही - मी तर मोमुदे झाले आहे.

एक आजारी पडले की रोगाच्या उपसर्ग होऊ नये म्हणून हॉस्पिटलमध्येच जास्त लोकांना तिथले दर ~~असतात~~ इतके आवाक्यात असतात की माझ्या कल्पनेच्या पलीकडचे लोकांना तिथे जाता ती दोघ बजावत असतानु की "मावशी काय लाईफ लोक्स पण दुसं आजारी पडू नका" असे माझ्या डोक्यावर मला जोर ही करता येत नाही. उगीच जास्त कोणी व्हायला नको आणि दुसऱ्याच्या डोक्याला ताप नको म्हणून मी गप्प असते (तरी येवढ्या दुरवण्याला मी नक्कीच दाद दिली नसती) आणि ही पोस्टकार्ड पिटून असलीच. काय करणार!

केन्द्रीय समाज कल्याण बोर्ड
CENTRAL SOCIAL WELFARE BOARD

Telegram :-
"SANGHASEVA" New Delhi.

Jeevan Deep Building,
1st Floor, Parliament Street,
NEW DELHI-1.

No. CB/IU/HTP/Mys(1)/62

Dated
12 Magh 1888
1 FEB 1967

The Administrator,
Karnataka Health Institute,
P.O. Chataprabha,
Dist. Belgaum (Mysore State)

Subject: Handicrafts procurement unit, under the socio-economic programme

Sir,

I am directed to refer to this office letters of even number dated December 27, 1966 and January 6, 1967 on the subject indicated above, and to request you kindly to favour us with the necessary information and particulars at an early date.

Yours faithfully,

(G.N. GAGROO)
Inspecting Officer

तार "कांग्रेस"

टेलीफोन : ४५८५१ (५ लाइन)

54

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड, नई दिल्ली-१

2-2-67

Respected Dr Sahib,

I am writing this letter after a very long time I am always in close touch with Shri Imamdarji so through him I think, you might be getting all my information

I am working in AICC since 1961. I know that I must stay in Delhi permanently with family and work from here. I repeatedly tried to get accomodation in AICC but unfortunately I could not get it upto now and I see that there is no hope in the near future also

I can get some accomodation in the city or away from city but with a view to see my family condition, if

is not convinient for me. I am not in a position to stay with family here away from AICC or Gramdevji's residence

I had thought of coming and seeing you personally but as there was no programme in South for me I could not come to you But after discussion with Shri Gramdevji I have come to the conclusion to leave the AICC as paid worker, as I am not in a position to continue further this state of thing

I will go to Baroda and settle permanently there I am leaving as a paid worker but I will try my best to work with the same zeal and spirit as it was before Though I will not be on the staff of AICC officially, I am confident that I will perform the same duties I am doing at present

तार "काग्रेस"

टेलीफोन : ४५८५१ (५ लाइन)

56

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड, नई दिल्ली-१

I will send my resignation to you tomorrow or day after ~~tomorrow~~ explicit now I have worked sincerely and devoted my the best part of my life for an organisation which I love The same spirit will be continued further also

Expecting your blessings.

Yours very sincerely

Navinchandra Shah

67

10, Akbar Road,
New Delhi-11
February 3, 1967

My dear Doctor,

Shri Guttal was operated upon this morning and the operation was successful. It was an abscess in the liver. The abscess was punctured and two pints of pus was taken out. He has recovered consciousness. His pulse, breathing and other things are all normal. He is fast recovering. There is no anxiety.

As I received a trunk call message at Shimoga on the 1st evening that Shri Guttal was being operated upon today, I left Shimoga immediately for Bangalore and reached there yesterday. Then I came here by plane last night.

Hope you are keeping fit. Karmarkar is leaving for Dharwar tomorrow or tomorrow & he may meet him at the station

With high regards,

Yours sincerely,

(S.V.Krishnamoorthy Rao)

Dr. N.S. Hardikar,
Ghataprabha.

59

tele.: 20924
bhanukumar nayak,
17, bhangwadi,
bombay-2, br.

"જનશક્તિ" નો બાળ-વિભાગ
ચાંદામામા
२१, દલાલ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ-१.

ता० ६।२।६७

पूज्य डाक्टर साहब,

आपको कुछ रोज पहले मैंने अेक पत्र लिखा था। अेक सैवाद्दल अैकेडमी सुवेनीर भी भेजा था।

आपकी ओरसे कोअी जवाब नहीं। क्या पत्र और सुवेनीर नहीं मिले

जिस वक्त मेरे सामने आपका 'नव वर्ष का सन्देश' पड़ा है, जो जिस ~~साप्ताहिक~~ जनपदी का 'दलसमाचार' के अंतिम पृष्ठ पर छपा है।

आज कल मैं मानसिक चिकित्साकी स्थितिमें हूँ। मेरे अख़बार के तंत्री के साथ कुछ दिनों पहले कुछ झगड़ा हुआ। हमें प्रोत्साहन नहीं दिलवानेके लिअे हमारे बीच कुछ कहासुनी हो गअी। जनरल-मैनेजरके पास जाने पर उन्होंने भी तंत्रीका ही पक्ष लिया। अब मेरा दिल काम परसे अुठ गया है। (कृ०प०अु०)

60

(२)

फिर भी जहाँ तक दूसरा कोअी काम न मिले वहाँ तक निर्वाहके लिअे भी इस नौकरी को चालू रखना ही पड़ेगा।

आप अगर कहीं किसीको सूचन कर सके तो करना। अैसा मैंने मेरे मित्रोंको कहना शुरू किया है।

आपके सन्देशमें आपने लिखा है कि हमें निरुत्साहित, निराश व पराजित न होना चाहिअे। मैं मानता हूँ कि अेक आदर्श के तौर पर यह बात ठीक है लेकिन व्यवहारमें मैं इसे कठिन मानता हूँ। आज केवल अेक श्रद्धाके ज़ोर पर ही मैं जी रहा हूँ। चारों ओर सिवा निराशा दूसरा कुछ दीखता नहीं।

शरीर और मनसे, दोनोंसे आजकल अस्वस्थ हूँ।

आप कैसे हैं? अस्तु,

मोहनदास

61

TELEPHONE : 272524

INDIAN ADULT EDUCATION ASSOCIATION

SHAPIO MEMORIAL
17-B, INDRAPRASTHA MARG,
NEW DELHI.

In reply please quote
No, ...

PRESIDENT
DR. MOHAN SINHA MEHTA

GENERAL SECRETARY
SHRI S. C. DUTTA

TREASURER
PROF. M. MUJEEB

VICE-PRESIDENTS
SHRI R. R. DIWAKAR
SMT. DURGABAI DESHMUKH
SMT. SULOCHANA MODI
SHRI R. M. CHETSINGH
SHRI J. P. NAIK
SHRI A. R. DESHPANDE

ASSOCIATE SECRETARIES
DR. T. A. KOSHY
SHRI N. R. GUPTA
SHRI K. S. MUNISWAMY
SHRI V. B. KARNIK
SHRI SATYEN MAITRA

C/o R R Diwakar
2 Residency Road
Banglore
8/2

Dear Dr. Hardikar,

Your must have received a letter of mine in connection of Rural Adult Education P J am here 4-10 th. I am in mysore with the Council of Mysore state Adult Education. I am in Dharwar on 13th and shall be starting for 'Belgaon' by the 1st bus — reaching Shalaprabha State by 12 noon Please arrange conveyance at the station and

(2) get a berth in III rd sleeper or 2 tier (or I st or II nd) in the train going to "Poona" on the night of 14 th : I shall to reach Bombay 16 th morning. Please.

Yours truly
211/53 R R Diwakar

ता[redacted] कांग्रेस'

67

फोन : ४५८५१—५५

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड, नयी दिल्ली–१

9-2-66

प्रिय डॉक्टर

आपको तो ५५ व्या निवडणुका.

जी-नवीन भारत राष्ट्रीय काँग्रेस स्वीकारल्या शिवाय काही ते नेवर्ध्याचे तयार आहेत. त्यांच्याशी कोणास द्वेषत्व हा प्रश्न आहे.

इको प्रेसपोर्ट आवश्यक यादी-हो ठिकाणी दुबार नावे डायरेक्टोरी अपडेटेड. निवडणूक तारीख ठीक करा.

निवडणूक [illegible] वर अकरा पंधरा प्रमुख नेत्यांची संख्या कोणत्याचा विचार आहे का?

बोडावाडी, दिंडी, अलिबाग येथून शाळा
सर्वेक्षण चालू असून शाळा
सिंधुदुर्ग येथे परतणार.
श्री. संपतगिरीजी सर्व चालू काम
सर्वसाधारणपणे समाधानकारक आहे
असे.

प. पू. [illegible]

श्री रमेशजी बाबू [illegible] यांनी
भेटीला.

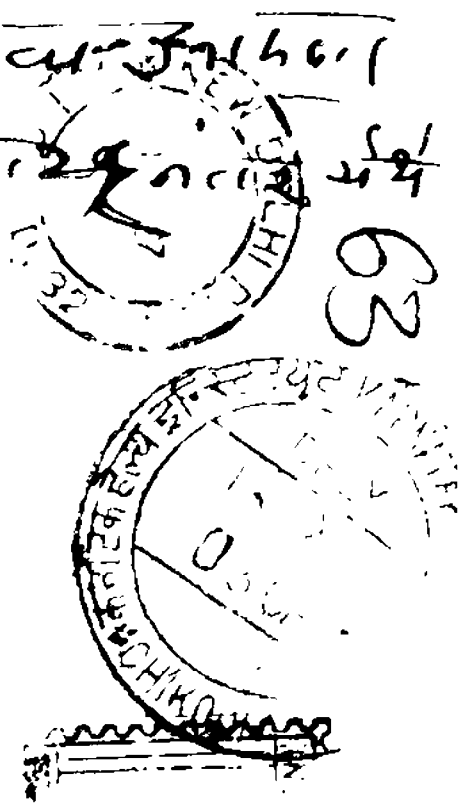

Dr. H. S. Hadulkar
Asst. Collector
Dist. Belgaum
(Maharashtra)

પુણે
૧૦-૨-૯૦

સસ્નેહ નમસ્કાર વિ. વિ.

માફ માગતે પત્ર પોચલે આરિલ્યાવર ત્યા પ્રમાણે
ચલ્યા હતા ના પર્યંત મી દૂધુન નિશ્ચયાચે ઠરવલે આહે માઝ્યા પત્રાલા ત્યા
૧૦ ના તા મી નાયગારાલા જાણાર મ્હણુન લિહિલે હોતે પણ પરવા ત્યા
ટ્રિપવર પૂર્ણવિરામ તાર કાલી કી ટ્યોજી ટ્રિપ કરદૂ કેલી આહે આતિ અડી
મુંબ.

વર્તમાન પત્રાત કડાક્યાચ્યા થંડીચ્યા બાબતીત આલે કી સધ્યા દિલ્હી જોરદાર
હિમવાદળે સુરુ આહેત. ગેલે ૬-૭ દિવસા પૂર્વીચે ટેમ્પરેચર ફ્રીઝિંગ-ચ્યા ખાલચ્ય
રહાયચે હોતે પણ ચાર દિવસાંપૂર્વી ચુનાલ્યાચ્યા બરફ્ય વાર્યાને પ-૧૦ ડિગ્રીપર્યંત ગેલે
હોતે. સ્નો તર ફારચ પડતો આહે કી ૩૬-૭૦ ફૂટાંચે બર્ફ પડલેલે આહેત.
૭૦ મૈલાંચ્યા વેગાને વારે આહેત. દોન દિવસ તર કાર્સ રાખ્યા, કૉલેજેસ્સુ ઑફીસેસ
બંદ હોતી. સર્વ દૂધવાલે વગૈરે ઘેઊન ગેલે હોતે. આજ આતા જરા કમ પડલે આહે
ટેમ્પરેચર ૬૦ પર્યંત આહે. બ્રૂનહાત તર ફૂથલ્યા પેક્ષાં ગારવી જાસ્ત
થંડી મ્હણુન જી જાવં વાં નાહીં નિશ્ચયચ કરીત હોતે. પૈસે ભરુન ઠેવલે હોતે
મ્હણુન ગેલો. પણ બૂકિંગચી તાર આલ્યાનં પૈસે તરી પરતચે આસં વાટલં.

નાયગારા પાહિલ્યા શિવાય જાવચં નાહી આસં બાપા સારખ મ્હણતો આહેચ
૭૭ તે ૭૮ ના પર્યંત ઉભાર ફોડિયાંચ્યા ક્રેનમધ્યે જાગા નાહીં ફોડિયાલા કોણ્ય
જાવં મ્હટલં તરી નક્કી તારીખ સધ્યા તરી મી દેઊ શકત નાહીં ફેબ્રુવારીત
ઠરવીચમચ યેઈન. સર્વજણ તિથે વાટ પહાત આસતીલ ત્યાચી મલા ખાત્રી
આહે.

તાકાઓકા ટ્રેસાયરેટર સંબંધી પત્ર પોચલં. બર્ફીમુળં આન ગડીમુળં બાહેર
જાતા યેત નાહી પણ ફોનવરુન ખૂપ તપાસ કેલા. તારાચ્યા હોસ્પીટલચ્યા
નર્સપણ ચૌકશી કેલી કોણીહી દે નાંવ ઠેવલેલા આસં સાંગીતલં આણિ
કોણીહી દે નાંવચા ઠેવલં નાહી આસં સાંગીતલં. ઠેવંદરીત દૂધ કુણાલા
ત્યાચી માહિતી અદ્યાપ તરી નાહીં. તેવ્હા વાઈટલા આહે.

સોયરવાડ અદ્યાપ રાગાલ્યચ આહે. તિચ્યા કુચ્ચે વિરુદ્ધ માઝા સાક્ષાત્કાર
તિચ્યાવર લાદાવા આસં મલાહી વાટલં નાહીં. મલા વાટલં તિને હોસ્પીટલ્સનાં
રોજ્દે દિલા આસાવા આન્ તી માઝ્યાકડુન ન પાચ્વંતા ગેલ્યાનં તિચ્યા
અહંકાર દુખાવલેલા આસાવા. દુસરે કોણીચ કારણ મલા સાંપડત નાહી.
મી ફોન કેલ્યાવર માઝ્યાચી તી ચૌકશી ટાકતે—મી ફાર જ્યામાત આહે
મલા આતા ચૌકશાયલા વેળ નાહી આસં સાંગતે) પણ મી સૌ. તારાચી
ચૌકશી ચૌકશી—ઉપહાસાત્મક આસં. જાણ્યાચી તારીખ ઠરલ્યાવર મિલા ફોન
કરતીન. આસો.

સાંધેદુખી મેરીજ ઝાલ્યાતી જરી આહે. ત્યા નિમિત્તાનં બેડ
પાઠાચ્યા બેઠક આલીચ પણ ત્યા લોકાંના કોણી દયા યેત નાહીં માઝી.

માझं तिकडे येणं कधी घडेल ते खरं। आगदीच परस्वाधीन झालेय सर्व. फार दिवस मी साहित्ये म्हणून बेचैनी आलीच आगदी तिथ सर्वांना किती दिवस आणि किती ताण पडतो आहे त्यामुळ तर आणखीच धडपड वाटते पण काय करणार!---

इलेक्ट्रोनच्या आधी दिंडुरचाबात कांही नाही आत म्हणून सॉयर म्हणते माझा मत घ्याया जाणार म्हणून तिला पैसा. साध्यो तरी मला स्वतःचा खिसा कापून नाही आणा

सर्व वडीलधाऱ्या मंडळीना यथायोग्य नमस्कार. श्री पोतदार कसे आहेत? त्यांना पण नमस्कार मुलांना आशा कळवावी. ई वि

मधूताई

SECOND FOLD

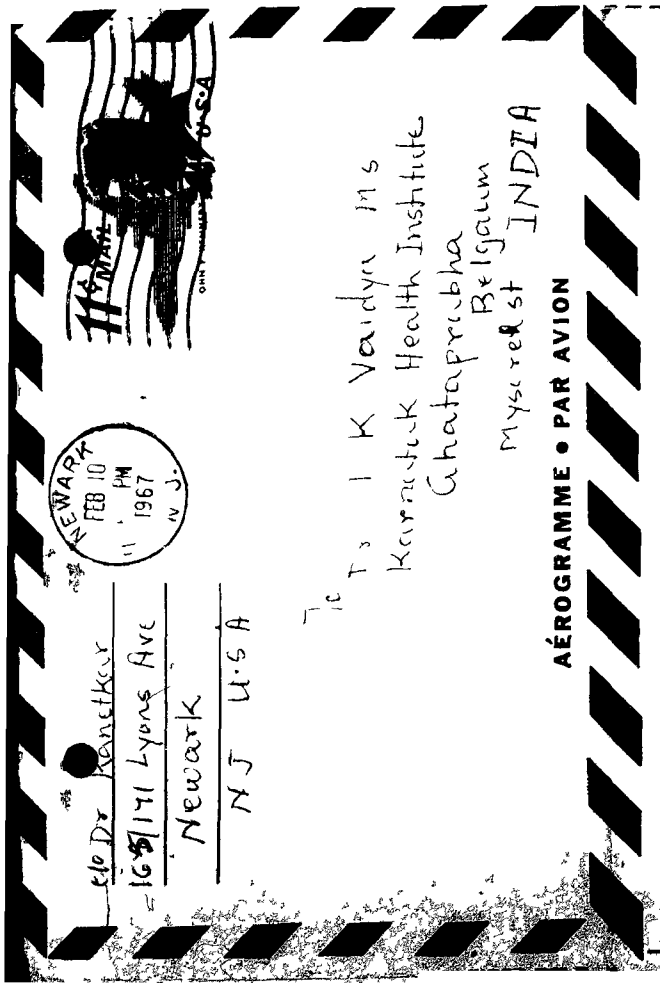

प्रिय रमा बलसेकाकूस,

तुम्हाला पुष्कळ पत्रं पाठवायचं म्हटलं होतं मी पण त्या निश्चितसं मुळं झालं. पेंडापेंडायचं झालेय मला ही आणी पत्र लिहायचंच राहिलं. मूड कांही येत नाही मला. तरी दोघांना

तुम्ही तुमच्या दिराच्या लेप्रसीच्या आजारात खूपच धावपळ करीतच आहे असं तुम्ही लिहिलंत होतं म्हणून म्हणते. गेले दिवस माझा पडलेली गोष्ट, चुकलो होतो म्हणून आजार म्हणून घर वाटले. माझ्या वतीने नमस्कार दादांना आशिर्वचन आणि सुनेच्या शुभेच्छा सांगणे.

तुमची

66

Telegrams · "LOKSEVAK" *Telephone :* 74142

SERVANTS OF THE PEOPLE SOCIETY

लोक सेवक मण्डल

(Founded by Lala Lajpat Rai in 1921)

LAJPAT BHAWAN, LAJPAT NAGAR,
NEW DELHI-14.

PRESIDENT
SHRI BISWANATH DAS
VICE-PRESIDENT
SHRI MOHAN LAL
SECRETARY
SHRI SEVAKRAM

Ref. No. L S M/445

Date 11.2.67
14

Dear Shri N.S.Hardikar,

Thank you for your post card dated 7.2.67. I note that you want Lalaji's books for yourself. But you have so much identified yourself with your Institution that you are naturally a part and parcel of your Institution. We are, therefore, very happy in presenting these 3 books to you.

Kindly send us copies of all letters of Lalaji which you have. Yours book on Lalaji is held up on that account.

I hope you are maintaining good health.

With regards,

Yours sincerely,

Sevak
(Sevakram)
Secretary

Sh. N.S.Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.District Belgam,
Mysore State.

ksp/

Dr. A. G. Padaki.
Bijapur.

68

14 FEB 1967

ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಲಯ. ನನ್ನ ಶ.ನಾ.ನಮಸ್ಕಾ

ನಾನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಕೆಮ್ಮಿನಿಂದ
ಬಳಲುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಯವೆಂಬೋರಂತೆ ಇನಾಗಲೆ ನಾನು ನನ್ನ ಶ್ವಾಸಾಶ್ವ ವೈದ್ಯರುಗಳನ್ನು
ಔಷಧೋಪಚಾರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಂದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬಂದಿದ್ದಾ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ಔಷಧಿ ಪಥ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೆ ಆದರೆ ತಾಪ್ಯ
ಆಮ್ಲ ಕಾಯುವ ಹಾಗೂ ಬಲ್ಲಿದ ಬಹುಳ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಕೆಮ್ಮು
ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಪಥ್ಯ ಬಳಿಸಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಅರಿಕೆ
ಸ್ಥಾಮದಲ್ಲಿದ್ದು ರೋಚಂದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾದರೂ ಪಥ್ಯ ಕೆಲಸಿಸಬಹುದು ಎಂಬ
ಕೆಲವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ಅನುಭವದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅರಣಾವಧಿ ಕೊರಂಗ
ಉಳ್ಳದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಶಾರೀರದಲ್ಲಿ ಅಲಾರಸ್ಟ್ರೈಂಥಾಗಾಂಡ್ರದ್ದೂ ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ
ಉಬ್ಬಿಂಧ ಬಂದಂತರ ಕಿಸಿಬಾರದ ಅಳತಿಯ ದಾ। ವೆಚ್ಚ ಇವರ ಔಷಧಿಯ
ಮೆ ಡೋರಳು ಇಷ್ಟಾಪ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದಲ್ಲ ಕಿಸಿಬಾರ ಬಹುದಿನಂತ ಕೆಮ್ಮಿನಿಂದ
ದಿಂದ ನಾನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಾಮವ್ವ ವೈದ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿ ಬಹುಮಾನ
ಲಭ್ಯವಿದು ಮೊಟಾ ಕ ಆ. ಸ್ಥಾಮಂದ ಹೊರಟ್ಟಿದೆವಿಂ ನಾನು ಮಾಡಿದಂಥ
ಉಪಕಾರಕಾರಿಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಕೆಲಸಿಸುವುದಲ್ಲಿ

69

ಇಂತಿ- ಇಷ್ಟಕಿಂತಿ ಮನೆಯವರ ಹಿಂದೆ
ಇದೆ ಕಾರಣ ಅಮಾನತಿ ಮಿಲ್ಲಬರೆದಿದ್ದಾನೆ -

ಹಿಂದುಮಾಡಲಾಗುವ ಬಾಗಾಯಿಸಬೇಕು

ಇಂತಿ ಅಮ್ಮ ಬಿಜ್ಜಾಸ
ಡಾ|| ಮಿಲ್ಲಾ

Dr. A.G. Padaki
Post } Bhuyer.
at }
Taluk } Indi
Dist Bijapur

70

THE INDIAN DRUGS RESEARCH ASSOCIATION, POONA.

Dr. G. S. Pendse,
Hon. Director,
955, Sadashiv,
Laxmi Road, Poona 2.
Phone : **55119**

Drug Research Laboratory
680, Shivaji-Nagar,
Behind Congress
House, Poona-5.
Phone : **55018**

Date..16/.2/.67.....

Dear Dr.Hardikar,

I am enclosing herewith a draft of an appeal for funds on behalf of the I.D.R.A. Poona. I have to request you to permit me to put your name as one of the signatories of the appeal. Please return the draft with your saggestions, if any.

With kind regards.

Yours sincerely,

G S Pendse

71

The Indian Drugs Research Association, Poona.

AN APPEAL FOR FUNDS

The Indian Drugs Research Association, Poona was started in the year 1943 with the object to carry out research in indigenous drugs as well as in medicinal science. The help of different persons interested in this type of work in official and non-official institutions could be made available. Principal B.V. Bhide of the S.P.College, Prin. L.S.S.Kumar of the Agriculture College; Dr. A.S.Paranjape and Dr. R.G.Modak of the G.S.Medical College have rendered valuable help during the early period.

With a view to make further progress, it was found necessary to start an independent laboratory of the Association. This venture was undertaken in rented premises on Laxmi Road, Poona in the year 1947. The publication of the initial work on some indigenous drugs, particularly the haemopoetic action of Loha-Bhasma, attracted the attention of the Govt. Dr. Gilder, the then Minister of Health, of the old Bombay State, issued a G.R. to permit all the Government offices to co-operate in this work. Principal B.B.Dikshit of the B.J.Medical College, Poona gave his co-operation during this early stage of work. Shri Morarjibhai Desai, the then Chief Minister of the old Bombay State was kind enough to give a plot of land to the Association, A small building was constructed on this plot with the initial donations of many eminent medical men, such as Dr.R.V.Sathe, Dr.K.C.Gharpure, Dr. N.A.Purandare and Dr. A.J.Kohiyar, Dr.D. G. Kane of Nandurbar donated Rs.8,000/- during this stage to start the building work. Dr.R.V.Sathe took a very keen interest in the progress of this institution. The foundation stone of the building was laid by Dr. V.R.Khanolkar, an eminent medical scientist, on the 15th of April 1951 and the first part of the building was completed within a year. Many eminent persons, including Late Prof. Mc-Bain, F.R.S. and Late Sir R.P.Paranjape were present on the occasion. This part of the building was inaugurated by Shri Shantilal Shah, the then Minister of Health, Bombay State. The financial assistance for the research work done here, was received during this period, mainly from the Govt. of Bombay, the Indian Council of Medical Research and also from the Council of Scientific and Industrial Research.

An extension of the building was planned and carried out in the year 1956-57 to meet the needs of increased activities. Owing to the peculiar circumstances which again obstructed. To keep the progress of the institution a representation was made to the Government of India, Ministry of Health, through the many welknown men like Shri T.R.Deogirikar, Dr. N.S.Hardikar, Mrs. Indirabai Maydeo and Dr. R.V.Sathe. Shri D.P.Karmarkar the then Minister of Health, Govt. of India, was kind enough to see the actual work. He was much interested in the progress of the work and helped the institution in all possible ways. The Union Ministry of Health gave a substantial grant of about Rs.40,000/- per year including some additional equipment, during the IIIrd - Five Year Plan period. The institution was very active during the IIIrd Plan period and at present has made an effort to develop the following five sections:-

(1) Pharmacognosy Unit :-

Pharmacognosy Unit undertakes the investigation of plant drugs. The work covers the entire field of pharmacognostic investigation of medicinal plants including the bioassay to some extent. This unit is being financed at present by the I.C.M.R. as a part of their Composite Drug Research Scheme.

(2) Testing of Pharmacopoeal Drugs & Cosmetics :-

The institution is recognised by the Drug Control Administration of the Maharashtra State, as a testing laboratory for the purposes of the Drugs Act. Testing work is being carried out for the benefit of the small scale pharmaceutical manufacturers in the State.

(3) Standardisation of Drugs used in the Ayurvedic Practice :-

This laboratory has been engaged since 1946 in the scientific study of the drugs used in Ayurveda. The initial work carried out on Loha-Bhasma has revealed a number of possibilities in this direction. It was demonstrated that a well-prepared sample of Loha-Bhasma produced a rise of haemoglobin in cases of nutritional anemia, comparable to that by the use of Citrated Ferrous Chloride (B.D.H.) without any side effects. Clinicial work on Jasad-Bhasma in diabetes prepared in this laboratory, was carried out by Dr. R.V.Sathe. It showed the usefulness of the preparation within certain limits in the middle-aged diabetics. The work on Bhasmas naturally required standardisation of the samples used for the study and it could be shown that some important physical and chemical criteria could be developed to distinguish between the wel-prepared samples and others. This aspect subsequently led to the study of standardisation of other types of drugs and preparations used in Ayurveda, including Asavas and Arishtas. Thus, the research in standardisation of drugs has been taken up in this laboratory for more than 15 years. The Government ultimately accepted the view point that the drugs used in Ayurveda, could be standardised, in order to avoid the use of substandard and spurious drugs. The committees appointed by the Government of India, such as Udupa Committee and the Health survey and planning Committee have been made acquainted with this subject and favourable reports have been made by those responsible for shaping the policies in this matter. It is now proposed that this laboratory should form one centre for this type of work in the country as the Drugs-Act nas already been amended to a certain extent for this purpose and the Ayurvedic Pharmacopoeia Committee has come into existence with a view to compile an Ayurvedic Pharmacopoeia. The institution is represented on the various committees connected with this work, by Dr. G.S.Pendse, Hon. Director of the laboratory.

(4) The literary research :-

A publication of critical editions of the ancient Nighantus as well as valuable reference work from the ancient texts, are works being carried out in this section. Two important publications from this section are, 'Laghu-Nighantu' by Vyasa Keshavaram and a 'Glossary of Vegetable Drugs in Vagbhata'.

(5) Experimental Cultivation of Medicinal Plants:-

It is a welknown fact that some plant materials of medicinal value are being exported from this country and this

export trade amounts to several crores per year. It was found necessary to introduce scientific methods in the cultivation of such medicinal plants, so that the quality and quantity of exported drugs could be improved. A couple of plants of high export value, were therefore, selected and the work of experimental cultivation is being planned at present, mainly in the Pandit Jawaharlal Nehru Ayurvedic Medicinal Plants Garden and Herbarium at Kothrud, near Poona, maintained by the Ministry of Health, Govt. of India.

Post Graduate Research Centre of Poona University :-

The institution is also recognised as a post-Graduate Research centre by the Poona University and a few students have taken their post-graduate degrees, from this institution. Shri S.H.Godbole has taken his M.Sc. from here and he is now working in an important position in the Public Health Laboratory in an important position under the C.S.I.R. at Poona. Shri P.Y.Dighe, who was working for his M.Sc. in this laboratory has afterwards taken D.Sc. of Paris from the Pasture Institute and is working as Chief of the Standardisation Laboratory of the Biological Evans Ltd. Dr. M.A.Iyengar has taken his Ph.D. in Pharmacognosy from this institution and was selected for Post-Doctorate research in West Germany. Thus the institution has trained some students in the different important branches connected with drug research. It is intended to extend the post-graduate research work in this institution.

Some problems of immediate application were also tackled by this laboratory through the kind support of Shri. A.V.Mody, Director of the Unichem Laboratories, Bombay.

In view of the extending fields of activities mentioned above, it has now become necessary to extend the space available for work. The City Engineer, Mr. Bode has kindly given his permission to extend the building upto 3rd floor. The total expenditure for the extension under the present conditions of the cost is estimated to be about Rs.75,000/-.

The institution is also completing 25 years of its existence in the year 1968-69. It may not be an exaggeration to state that this is the only non-official institution existing for such a long period in the field of medical and drug-research. The entire library of the institution was destroyed in the floods of 1962 as the ground floor of the building was under water. It is now necessary to replace the caluable books in the library and also to create a reserve fund. These are the main needs of this institution.

The existence and progress of the institution depend upon the support of the public as well as of the Government. The lines of work mentioned above will show that this institution can serve an useful purpose amongst the huge establishments of research, under official control. In fact, this institution is being shaped to develop only such lines, which are not yet being adequately attended to by the Govt. Establishments. Research necessarily must be free from political influences and we have tried our best to keep it as such.

The outlook of the Government on many activities of national importance needs some new orientation. But it may be mentioned that the voluntary and selfless efforts, which have been responsible in developing many fields of national reconstruction as a labour of love, deserve support from the Government. It is our plea that the Govt. should sufficiently encourage and fully utilise the good work - wherever it exists without any discrimination between the Govt. and non-Govt. sectors in the interest of the country.

We, therefore, have to request every one to whom this appeal reaches, to help us to maintain our activity in this field by donating generously towards the building and other needs of this institution. It is contemplated to celebrate the silver jubillee of the institution and we intend to present to our sympathisers and donors a review of our work and our viewpoint on that occasion.

75

TELEPHONE 71967

Mysore State Gandhi Smarak Nidhi (Regd)

Head Office : 'GANDHI BHAVAN', KUMARA PARK (East), BANGALORE-1

ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಗಾಂಧೀ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ (ರಿ.)

Ref No. 343/67 Date 17-2-1967

To

Dr. N. S. Hardikar
Shalāprabha

Dear Friend,

Please find herewith enclosed the proceedings of the General Body meeting of the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi held on 2-2-67 at Gandhi Bhavan, Kumara Park, Bangalore-1. Kindly acknowledge.

Yours sincerely,

T Bheemacharya

(T. BHEEMACHARYA)
Secretary

Encl: As abbve.

16

Proceedings of the General Body meeting of the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi held on 2-2-1967 at 9.00 A.M. at the Gandhi Bhavan, Kumara Park, Bangalore-1.

MEMBERS PRESENT:

1. Sri T. Subrahmanyam, Chairman
2. Sri B.N. Indudar,
3. Sri Wallikariyappa Gowda,
4. Smt. Yashodara Dasappa,
5. Sri T. Bheemacharya, Secretary.

As there was no quorum the meeting was adjourned for half an hour and met again at 10.00 A.M.

BUSINESS TRANSACTED:

1. The minutes of the previous meeting held on 12-12-66 were read and confirmed.

2. Actions taken on the resolutions of the previous meeting were explained by the Secretary.

3. The members were apprised of the budget sanctioned by the Gandhi Smarak Nidhi, Rajghat, New Delhi for the year 1967.

4. The letter No.26/TV/MYS/DTRC/66-67 dated 10-1-67 received from the Director of Training, Khadi and Village Industries Commission, Bombay regarding the construction of staff quarters from the funds of the Nidhi at Vishwaneedam for the staff of the Khadi Gramodyog Vidyalaya was read. It was resolved that the Secretary of the Central Gandhi Smarak Nidhi, New Delhi be requested to inform this office of the response received from Sri Jamalanayan Bajaj to the request made by the Executive Committee of the Central Gandhi Smarak Nidhi as per their Resolution No.1/(a) dt.15-12-66 page 2 taken in the meeting of 15-12-66 to donate the land at Vishwaneedam to the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi. It was also resolved that if any land is available nearby the Gandhi Smarak Nidhi Training Centre at Vishwaneedam, it may be purchased and staff quarters may be constructed thereon.

Regarding the appointment of new auditors for auditing the accounts of the Gandhi Smarak Nidhi for the year 1966-67 it was resolved that the present auditors may be requested to take up the audit work, giving them an idea of the accounts to be audited and the remuneration available for the same, and that in case they do not agree to take up the work, the Chairman is authorised to appoint new auditors.

It was resolved that Sri D.D. Joshi, Principal, Khadi Gramodyog Vidyalaya may be authorised to have a general supervision over the activities at Vishwaneedam and in particular to be in charge of the Village Industries activities there.

Smt. Yashodara Dasappa's request for a sum of Rs.5,000/- for purchase of a chevrolet car for carrying on Prohibition work was discussed. It was resolved that a sum of Rs.5,000/- may be paid to her for the purchase of a car for prohibition work as well as for carrying on the Gandhi Centenary Programme for the welfare of women and children. As regards the expenses for the maintenance of the car, running charges etc., Smt. Yashodara Dasappa has agreed to meet these expenses from other sources. If for some reason the above work is not carried on the car must be restored to the Mysore State Gandhi Smarak Nidhi.

9. The members were informed about the letter No.[illegible]-EDT(67) dated 10-3-67 received from the Central Office to the effect that Provident Fund is to be introduced for the workers in the States from 1-4-67 instead of gratuity. Accordingly it was resolved that the Secretary should take necessary action in the matter.

9. Applications for loan received from Sri K.S. Narayanaswamy and Sri K. Maniyal were rejected.

10. Regarding the books missing from the library it was resolved that the loss must be made good by the persons responsible for the loss.

11. As regards the office cycle lost by Rangaswamy, it was resolved that the price of the cycle be recovered from him.

T. Bhimacharya

SECRETARY

78

A. S. E. Iyer
CHAIRMAN
COFFEE BOARD

Phone { Office : 22717
Residence : 28872

"Sesha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

20th February 1967.

My dear Doctor,

I wrote to you on the 11th of February 1967.

Herewith I am sending the next batch of the manuscript of your biography - pages 135 - 192. Kindly go through the pages, correct them where need be and return the same as early as possible.

With regards,

Yours affectionately,

Dr. N.S. Hardiker,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.
(Dt. Belgaum)

Encl: As above.

79

Phone : Res : 3006, Office 71501

B. N. Gupta

No.19, JC Road,
Bangalore 2.

February 20, 1967.

Dear Doctor,

I am very happy to receive your card of 18th. I am also thankful to you for agreeing to write your remisences for Janapragati. After all it is your paper. I am also happy to learn that Mr. Sampatgiri Rao is writing your biography. I will certainly gave my atmost co-operation. I will write down the full story of the formation of the congress party in Mysore state and the pivotal part that has been played by your goodself. That story must go on record. You can request Mr. Sampatgiri Rao to be in touch with me.

As you know I am ageing fast. Certainly I will give as many books as I can. Please let me know whether I should send the same by Rail or whether you will ask somebody to collect them.

With great regard,

Yours sincerely,

B.N.Gupta

(B N GUPTA)

Dr. N S Hardikar,
Ghataprabha.

rm/-

welcome! Please do
not misunderstand
me. Long ago Mahadev
Desai wrote to me
'Every Labour is worthy
of his hire'.
But some one in
your committee must
raise this question. Some
remuneration must be
made for his house
where I am no
longer welcome in.
I shall try to go
via Kolhapur. Love

तार: GANDHINIDI
गांधीनिधि
फोन: ४०१३३
गांधी स्मारक निधि
केन्द्रीय कार्यालय
राजघाट
नई दिल्ली

पोस्ट-कार्ड

केवल पता

प्रति,

श्री Dr. N. S. Hardikar

पता At Hardikar Institute

डाकखाना CHATAPRABHA

(S. Rly)

ज़िला

From, Siddiramkoppa Bangalore

21. 2. 66

My Dear Dada

Jaya (17. 2. 66) Shri Kamaraj, SVK are here we spent last evening at Whitefield. This morning we spent ~~The~~ morning in our house with Hanumanthaiyya & Mahomed Ali & President N. P.C.C. & others.

I have understood Jaya's difficulty which is not unexpected & one which you can easily

पोस्ट-कार्ड

केवल पता

प्रति,

श्री Sri. N. S. Hardikar

पता K Haalk Institute

डाकखाना GHATAPRABHA

ज़िला (S. Kly)

तार: GANDHINIDI
गांधीनिधि

फोन: ४०१३६

गांधी स्मारक निधि
केन्द्रीय कार्यालय
राजघाट
नई दिल्ली

income! Please do not misunderstand me. Long ago Mahadev Desai wrote to me 'Every Labourer is worthy of his hire'. But some one in your committee must raise this question. Some norm must be made for in House wherein no one feels in. I really to go via Ghatprabha. But

શ્રી. ઇનામદાર [illegible] શ્રી. નાકિ [illegible] અને
બોલ્યું: કાકા કાલ્યા મારે
મારા આવીશ કુક કેમ પડ-
શે બોલ્યા મેકળ આપવા જો બોલ્યું.
બોલ્યું મારા આગંદ દોડ્યા.
બાકી છે.

[illegible]

पोस्ट कार्ड
POST CARD

जवाबी
REPLY

केवल पता
ADDRESS ONLY

INDIA

To
Shri. Y. S. Hardikar
Khatarbhuha
Dist. Belgaum.

84.

353522
PHONE: ~~78111~~
CONGRESS SEVA DAL
~~CONGRESS HOUSE, V.P. RD.~~
~~BOMBAY-4~~
17/BHANGWADI, BOMBAY-2
Date ~~22/2/67~~

My dear Dr. Saheb, Your two P.C's at hand. Thanks.

I had written to you (and many other friends) about my mental-condition. I have not yet thought of leaving the job. But if and when I will get any job where I can change over with honour I may change. Now I am clear in my mind

disturbances have subsided for the time being. Authorities have accepted my claim. But it is yet to be decided when I am getting the promotion.

My increment day is your birth day i.e. 5th May. Let us hope that I shall be able to celebrate your birthday with double joy.

Thanking you,

Yours

To

Dr. N. S. Hardikar,

Karnataka Health Institute,

GHATPRABHA

(Dist. Belgaum)

(MYSORE STATE)

86

Gram : CONGRESS

Phone : 45851 (five lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, Jantar Mantar Road, New Delhi-1

12.2.64

प्र. साकरे

नेवडपूर्वी संपर्क. परिषदेच्या कार्यालयीन आहेत.

गेली १० दिवस सर्वांना प्रचारासाठी दिल्लीच्या बाहेर जावयास सांगितले होते. मी आजच

परत आलो.

आम्ही सर्वांनी तरुण राजीनामा एक पत्रकाची प्रसिद्धी

संदर्भात चर्चा केली परंतु

परिस्थिती आणखी आहे.

आ.

सा. वा. इनामदार

2085 88

KASTURI
A KANNADA MONTHLY DIGEST

PHONE 3039 GRAMS: KARNATAK
P. O. BOX [redacted]30
HUBLI

22. 2. 67

Dear Doctor,

Thank you for your letter. I am eagerly looking forward for your article.

You mention about the story by your doctor friend. Is it by any chance an experience of the doctor? We are hunting for personal experiences with some inspiring message

87

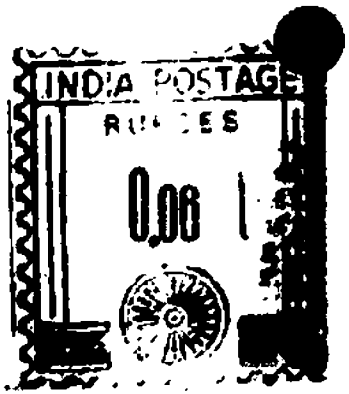

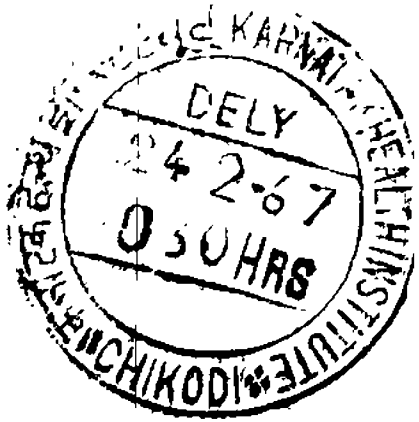

Dr N. S. Hardikar
K.L.E. Hospital
Dist Belgaum
(Mysore State)

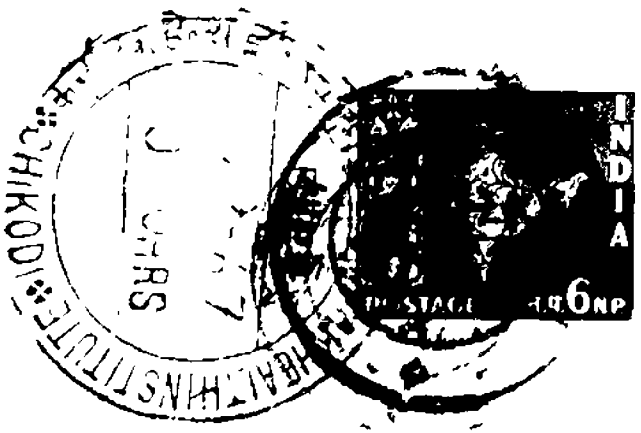

Dr. V. S. Hardikar,

Ghataprabha

68

Phone : 42497 Grams : SOVINFORM

INFORMATION BRANCH
of the USSR Consulate General in Madras

44, Theagaraya Road,
T' Nagar, Madras - 17.

23 FEB 1967

Dear Reader,

We are regularly sending our publication ... Magazines ..... to your address. We hope that you like it and find it useful.

However, we wish to make sure about your interest in this publication and request you to fill in the enclosed reply paid card and post it immediately. Your reply will facilitate us to continue the supply of our materials.

Please also inform us whether we have got your address correctly (as shown in the card) and indicate changes, if any.

With best wishes,

Yours faithfully,

For Information Branch of the USSR
Consulate General in Madras

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ 786 ಧಾರವಾಡ
24-2-64

924

Shreeman ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ
ಶ್ರೀಕರಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಕೃಪೆಮಾಡಿ
ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಅತೀವ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು
(ನಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ
ವಿಚಾರವು. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬಳಸಿ 13 13
ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು
ತಿಳಿಸಿದೆ ಆಯಿತು ಧಾರವಾಡ
ಮಾಡಿ ಮಹಾಶಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು ಆಶೀರ್ವಾದ
ಮಾಡಿದರು ಆಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ಇಂದಾ ಆಶೀರ್ವಾದ
ಬಿಡಿ 14. m. c. Hubli ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಎಂದಿನಂತೆ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಇರುವಿಕೆ
ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಕರಾಚಾರ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಇಂದಾ ಆಶೀರ್ವಾದ

First fold ಪಹಲಾ ಮಡಿ

9 పెండ్లిలో ఆకలి చేయరాదని
వచ్చేటివాడు
వీడ ఎవ్వడు Shreemali అబ్బయితో
మాంసం ముట్టి తిన్నడు అందుకో
తిరగాలేదు

95

Gram : CONGRESS

Phone : 45851 (five lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, Jantar Mantar Road, New Delhi 1

२७.२.६७

पूज्य डॉक्टर

आपले ता २७ चे पोस्ट-ए कार्ड, पत्र व तंबाखू संशोधनाचा निबंध नवीन कोणाकडे द्यावे हा प्रश्न आहे. आपल्या सारख्या तज्ज्ञाचे योग्य मार्गदर्शन व्हावे.

आपणाकडून निबंधाची एक प्रत मात्र व्यक्तिशः शेतकी खात्याच्या कोणत्याच्या पाठवावी.

नोंद:- मुख्यमंत्र्यांकडून आपल्याला पत्र आले. त्यांनी तंबाखू संशोधनाच्या खर्चाची मागणी केली

96

R. S. Handiqui

K H I.

Gyatabrabha

Dist Belgaum

(Mysore)

97

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

तार : कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

28-2-67

Respected Dr. sahib,

Received your p.c. dated 24th but I could not reply you earlier as I was busy with the election work. whenever I get your letter I become feel that I am happy and fortunate. Really speaking, you are our 'Bhishmapitamah' we require your blessing for further progress

About my going, I have not to say anything except what I have written you personally. My faith and loyalty towards the organisation are the same as they were before I have never quarrelled for the post upto now I never believed in quarrelling for the made things. Fight should be for principles. ~~and not for small for~~

To morrow I am leaving for Baroda and work will work from there I will try my best to fulfil my duties which I am doing for present.

I will try to come and see you at Ghaziabad if the programme for me would be arranged in saith.

Expecting your blessings

Yours faithfully
Narsimha Rao

My Dear Doctor. 99.

You will be pleased to hear that I reached safely at 1.30. P.m on 25: 2.67 (i.e Saturday).

I really enjoyed my stay with you in that beautiful rural Campus. You have been so generous and affectionate to me and I do not know how to repay it. Anyway I shall try to do whatever little I can to help your institution.

Kindly convey my sincere regards to Dr & Mrs. Vaidya and to Vimala Bai who also took so much trouble to make me comfortable.

Mrs. Vaz. 100 Yours Sincerely,

E. E. Vaz.

101

Sundari Mohan Iyer

Jamshedpur.
26th Feb

My dear Dr Uncle,

Very happy to hear from you. Thanks a lot for the same. I have been writing to you ever since I came back with Anand but you have not acknowledged to far. But I guess my letters have wrongly addressed. This time I shall ask Mohan to write it.

We will be very happy to come to you and spend a few days with you. I don't know if Appa has already written to you about Mohan's getting a job in Nico in Bangalore. At present Anand is with them in Bangalore and is doing fine. We are leaving this place by the middle of March. We are very happy that everything has turned out well.

I do hope you are keeping good health. I will write to you again after we settle down in Bangalore. I close with kindest regards to you.

Yours affectionately
Sundari

Dr. N.S. Hardiker, Administrator, 102

THE KARNATAK HEALTH INSTITUTE
HOSPITAL AND SANATORIUM
(DIST. BELGAUM)

P.O. TELE. } K. H. INSTITUTE
TELEPHONE: GHATAPRABHA NO. 31
RAILWAY : GHATAPRABHA(S.RLY)

Date 26-2-1967

My Dear Mohanrao,

I am sending herewith a copy of the enlarged photograph of the small Memorial of your father, the Founder of the Karnatak Health Institute. This memorial was inaugurated by Shri Bhimarao Potdar, Chairman of the Governing Council of the Institute on the Republic Day, the 26th of January 1967.

The small cottage, the very first one in the campus of the Institute, where at the beginning the Founder used to take some rest and then, in the later years, after making some additions to the original structure, he began to live with his family, was named after him as Kokatnur Cottage.

In place of the green foliage compound in front, there emerges now an iron railing compound with "Kokatnur's K.H.I." inscription at a distance of every five feet. On a white wall as its background the blue coloured railing with deep red letters on it look fine and attract the attention of visitors and passers bye. On the North East corner of this railing in the compound itself, there stands a small structure in rose petal colour. The lower portion of ~~this~~ circular structure is of brick and mortar, 14 inches high with thirty inches diameter. On it is built a 28 inches high and 14 inches wide pillar on which lifts a cement concrete box of 30x17x14 ~~which~~ holds a beautifully framed life size bust photo of the Founder. On both sides of this photo-image are kept electric bulbs for making visible at night. The entire set-up is very very attractive. I am sure you will like this photograph and keep it with you.

Besides the enlarged photo I am sending:

(2) Two photoes - scenes of road and the flag staff

(3) One photo - Opening of the Stock Room building near the engine room in the main building of the General Hospital

(4) Three photoes - The memorial from different angles

(5) One Photo - The friends who attended the function (In this you will see the members of your family).

I want you to write to me as soon as you get these.

I am sure you are hale and hearty and keeping good health. God bless you.

Be writing about yourself and keep in touch with us.

Yours affectionately,

N.S. Hardiker

(N.S. Hardiker)

Dr. Mohan Kokatnur,
U.S. America.

103. वर्तमान निवास हाथरस.
दिनांक 26/2/67.

सेवा आदरणीय डा० सा०.
सादर प्रणाम

मैं इस बार शहर कांग्रेस कमेटी के कार्यकर्ताओं के विरुद्ध और असहयोग के कारण 90 वोटों से हार गया। इस समय परिस्थितियां मेरे अनुकूल थीं। अतः सीधा एवं सम्पर्क-साधित वोटों से वंचित भी रह गया था।

आपका-नन्द
दि० 27 फ. 67

104

Shri Dr N. Sivaraja
Director Founder
Congress Seva Dal,
Ghataprabha Semilō-
rium
Ghataprabha
Dist: Belgaum
South India

105

Mr. M R Mahind
Block Development officer
Raichur dated 26-2-1967

My Respected Sir,

I paid my respects to Shri G.V.K. Rao ji at Bangalore on 7-2-1967. He was quite pleased to see me again. I casually requested him to allot me to Belgaum Division. He desired that I should work in Tungabhadra Project. I just paused. Then he himself said that I may go to any Block. I do not know whether he said in an angry mood. Any way the Secretary to Govt in Development & Panchyati Raj posted me to Raichur. Accordingly I went to Gulbarga & received detailed posting order from the Divisional Commissioner Gulbarga – Shri M.S. Shankar Rao I.A.S & reported for duty as B.D.O Raichur on 24-2-1967. I have not yet secured the house & I am at it Probably I may shift my family by middle of June 1967 The climate in Raichur is very hot. The nights are cooler. I met few cultivators from Manvi when I was previously working. They felt happy to see me at Raichur Sir tomorrow I am going to Manvi. I would meet all my friends. I am keeping good health Hotels in Raichur are not good. Immediately after securing a house I shall cook my food. I am unable

to tolerate the pungency in the food.
What more I should write Sir.
I had the greatest intention to work under the
County Agents for practical training of the job
of a B.D.O & accordingly I had requested for
leave of 1½ years without pay. Govt. refused my
leave, whereas it has sanctioned the leave of
one official who had also come to U.S.A under
similar programme. I learnt it 3 days back.
O.K My "Pranama" to you Sir

Yours lovingly

26/2

First fold

★ Virtue is its own reward ★
THE HIND EDUCATION SOCIETY, MIRAJ.
R. M. High School
Miraj (Sangli)

No. Date - 26-2-1960

माननीय डॉ. हुडीकर साहेब यांसी
स.न.वि.वि.

आमच्या शाळेतील छोट्या मुलांची सहल आपला सेटर पहाण्यासाठी आली होती. त्यानेही आपण व आपले सर्व सहकारी यांनी आमच्या शिक्षकांनी जे अगोदर साहाय्य दिले गेले ते अगत्य असेच होते. अपेक्षेपेक्षा फारच चांगली अशी व्यवस्था आपल्याकडे झाली या बद्दल आमची आपली सदैव ऋणी राहील. आपले पूर्वी आमच्या शिक्षकांनी जे पाहिले ते अपूर्व व अभिनंदनीय असे आहे, हे तेव्हांच लक्षात आले. अशा शाळांच्या सहवासे सहवासे थोडावेळ- का होईना आपणांस लाभल्याबद्दल- आमचे शिक्षक व विद्यार्थी स्वतः स ऋणवान राहतील. तथा आपण सर्वांच्या सहवासात राहणारी ही आपली नाही त्यामुळे दिलगिरी वाटते. शाळेचा परिचय झाल्याने होईल इच्छा. आमच्या छोट्याशा संस्थेवर असाच लोभ असावा. आपला-

107

दाखला-पोलीस आणण्याचे प्रयोजन स्पष्ट करावे
कथावे.

मा. वि.

Head Master,
R. M. HIGH SCHOOL.
MIRAJ. (SANGLI)

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी
कांग्रेस सेवादल
अकबर भवन रोड, नई दिल्ली

कार्यालय-आदेश

नियुक्तियां

श्री नवीन भार्गव को १ मार्च,१९९७ से चीफ ट्रेनिंग आफिसर (कानपुर) नियुक्त किया गया।

परिपत्र तथा गश्ती चिट्ठियां

चौदह मार्च १९९७ को परिपत्र संख्या १ भेजा गया जिसमें महामंत्री द्वारा भेजी गयी कांग्रेस सदस्यता भर्ती सम्बन्धी निर्देश का उल्लेख करते हुए लिखा गया कि सेवादल सैनिक ज्यादा से ज्यादा कांग्रेस के सदस्य बनाने का अपनी शक्ति-भर प्रयास करें।

श्री नवीन भार्गव द्वारा वैतनिक कार्यकर्ता के रूप में दिये गये इस्तीफे का जिक्र करते हुए जानकारी दी गयी कि उन्हें चीफ ट्रेनिंग अफसर के तौर पर नियुक्त किया गया है।

साइप्रस में ६ जुलाई से ६ अगस्त,९७ तक साइप्रस नेशनल यूथ काउन्सिल द्वारा आयोजित श्रम शिविर की जानकारी देते हुए बताया गया है कि अपने खर्चे पर जाने के लिए तैयार व्यक्तियों के नामों की सिफारिश की जाय।

अधिकारियों की अखिल भारतीय मीटिंग अप्रैल के मध्य तक होने की सम्भावना सम्बन्धी जानकारी भी दी गयी है।

तारीख १७ मार्च ९७ को प्रदेशीय तथा जिला कार्यालयों के पास मासिक कार्य विवरण सम्बन्धी जानकारी भेजी गयी।

गिरफ्तारियां तथा प्रवास

श्री नवीन भार्गव चीफ ट्रेनिंग अफसर कांग्रेस सेवादल २ मार्च ९७ को दिल्ली से रवाना होकर ३ मार्च ९७ को बड़ोदा पहुंचे।

श्री वीराम सुरवाले सहायक अखिल भारतीय संगठक कांग्रेस सेवादल हैदराबाद में रहकर कार्यकर्ताओं का मार्गदर्शन करते रहे।

श्री पवनजी कमाण्डेन्ट, बाल बंडिया यूनिट कमीज सेवाग्राम ता० ६ मार्च को पुरी पहुंचे। वहां पर चल रहे शिविर केम्प का निरीक्षण किया। १२ मार्च को कटक वापिस पहुंचे। १४ मार्च को भुवनेश्वर होते हुए इलाहाबाद के लिए रवाना हुए। २० मार्च को उप-चुनाव के कार्य में इलाहाबाद में व्यस्त रहने के बाद २१ मार्च को जौनपुर रोड के लिए रवाना हुए और २५ मार्च को वापस पहुंचे।

कार्य-विवरण— फरवरी,१९६७

त्रिपुरा, मध्यप्रदेश, राजस्थान, मणिपुर, पंजाब, उत्कल, राजस्थान, आसाम से कोई कार्य - विवरण मिला।

गुजरात - बलेठा तहसील विरमगांव में ता० १।२ से १५।२ तक राष्ट्र-गान वर्ग चलाया गया जिसमें ३२ व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया।

उत्तर प्रदेश - रामनगर, पन्ना और बरौंहवा में चुनाव प्रशिक्षण वर्ग चलाये गये जिनमें ५०, ७०+१० और ५० + ८० कार्यकर्ताओं ने प्रशिक्षण प्राप्त किया।

सोलापुर- माथी यात्रा के अवसर पर पंढरपुर में सेवाकार्य ६० स्वयंसेवकों ने किया। केन्द्रीय गृह मंत्री श्री चव्हाण के यहां पर आगमन पर स्वयंसेवकों ने गार्ड आफ आनर दिया और सभा स्थान पर व्यवस्था का कार्य सम्पन्न किया।

जौनपुर— रामनगर में १।२ से १५।२ तक बौद्धिक वर्ग चलाया गया जिसमें ५० व्यक्तियों ने प्रशिक्षण प्राप्त किया।

औरंगाबाद - जालना, औरंगाबाद तथा गंगापुर में क्रमश: ६०,४५ और १०० स्वयंसेवकों ने ८ दिन तक चुनाव कार्य में लगाया।

जोरहाट - १७।२ से १६।२ तक जोरहाट में चुनाव प्रशिक्षण शिविर चलाया गया जिसमें २७ सेवक तथा ५ सेविकाओं ने प्रशिक्षण किया।

निम्नलिखित जिला कार्यालयों से फरवरी १९६७ का कार्य विवरण मिला :-

(१) वाराणसी शहर (२) करनाल (३) मथुरा जिला (४) बाराबंकी (५) जोधपुर (६) बलिया (७) कलवाद (८) कुल्लू, प्रयागराज (९) देवरिया

(१७) सतना नगर (१९) अहमदाबाद शहर (२२) सुपियाणा (२३) अमृतसर शहर (२४) मुजफ्फरनगर (२५) कुर्ग (२६) कोरेली (२७) अहमदाबाद जिला (२८) फतेहपुर (२९) पेलूल (३०) बरेली (३१) गोंडा (३२) कोटा (३३) बीकानेर (३४) गौर सपुर (३५) व्यावर (३६) मेरठ जिला (३७) सवाई माधोपुर (३८) सूरत जिला (३९) पिलली नगर (४०) गुलबर्गा (४१) सहारनपुर (४२) फरुखाबाद (४३) सूरत शहर (४४) उज्जैन शहर ,
(४५) हैदराबाद (४६) कानपुर जिला (४७) मांधीपुर (४८) कानपुर शहर, (४९) अजमेर शहर (५०) बाजमद (५१) हिंमतनगर (५२) अहमदाबाद अलबता, (५३) जालंधर (५४) पीलीभीत (५५) डीवाई बम्बई (५६) सुलतानपुर (५७) उन्नाव (५८) भोपाल (५९) एरनाकुलम (६०) नार्थ अर्काट जिला (६१) मेनपुरी (६२) इलाहाबाद जिला (६३) बहराइच (६४) मथुरा नगर (६५) गौहाटी (६६) पूना शहर (६७) जयपुर शहर ।

साहित्य प्राप्ति तथा प्रकाशन

विनोबा पथ ' का मार्च ६७ का अंक मिला।
कांग्रेस पत्रिका ' गुजरात कांग्रेस की साप्ताहिक पत्रिका मिली।
आवाहन ' महाराष्ट्र कांग्रेस की साप्ताहिक पत्रिका मिली।
नया भारत ' उत्तर प्रदेश कांग्रेस की साप्ताहिक पत्रिका मिली।
डब्लू यू एस इन एक्शन ' का मार्च ६७ का अंक मिला।
यूथ रिव्यू ' यू०एस०एस०आर० एम्बेसी का साप्ताहिक पत्र मिला।
करल यूथ ' का जनवरी, फरवरी, मार्च का संयुक्त अंक मिला।
चन्द्रपुर दर्शन ' साप्ताहिक मिला।
राष्ट्र सेवादल पत्रिका का मार्च ६७ का अंक मिला।

विशेष :

आम चुनावों में सेवादल द्वारा किये कार्य की संक्षिप्त रिपोर्ट तारीख २३ मार्च ६७ को महामंत्री के सम्मुख प्रस्तुत की गयी।

सेवादल कार्य तथा संगठन के बारे में ता० ६ मार्च ६७ को एक नोट जनरल सेक्रेटरी को पेश किया गया।

श्री गोपालजी मेहरोत्रा को इंडियन कौंसिल यूथ का प्रतिनिधि के तौर पर वर्ल्ड कौंसिल आफ यूथ द्वारा ६ अगस्त को होने वाले सेमिनार के लिए चुना गया है।

स०वा० इनामदार
अखिल भारतीय संगठक

३१ मार्च, १९६७

112

10 Akbar Road
New Delhi
2 3 67

My dear Doctor,

I reached here this morning things are moving fast in Delhi Lame duck Session is cancelled Ghazette Extraordinary will be issued today or tomorrow dissolving the old Parliament fresh election today or tomorrow or I learn so. I have to pack my things and pack off from Delhi Perhaps I will be leaving Delhi On the 17th or 18th of March I have decided to come to Ghatkoparbha I hope K H I will welcome me and feel I am one of them Give me Dr Bhalerao's Bungalow for this time being I have had no reply from Nanjundappa from Bangalore I will come hold all

113

hop and baggage I shall try to adjust my self and do my best to serve the K H I. I had no time to meet any one Leader will be elected on the 12th Morarji n definitely Contesting along with Indiraji Nan does not seem to be any unanimity I will write to you again

All well
yours affly
Anna

To Shri V. L. HARDIKAR,
Asst. Accounts Officer,
At & Post Ambajogai, Dist Bhir

2-3-67

My dear Namukaka,

For a long time I have heard nothing from you. Ofcourse you must be busy with your own undertakings.

I am trying to settle the terms of marriage of my daughter and my sister's second. The tricky sooms demand list of amount in cash and any further that expenditure on both sides should be met by me.

However I'll am trying my best to settle the matter within my short resources. It is proposed to perform the marriages in May 1967. How is your health? I wish very much that I should see you. With my regards, Yours affly, Vishwas

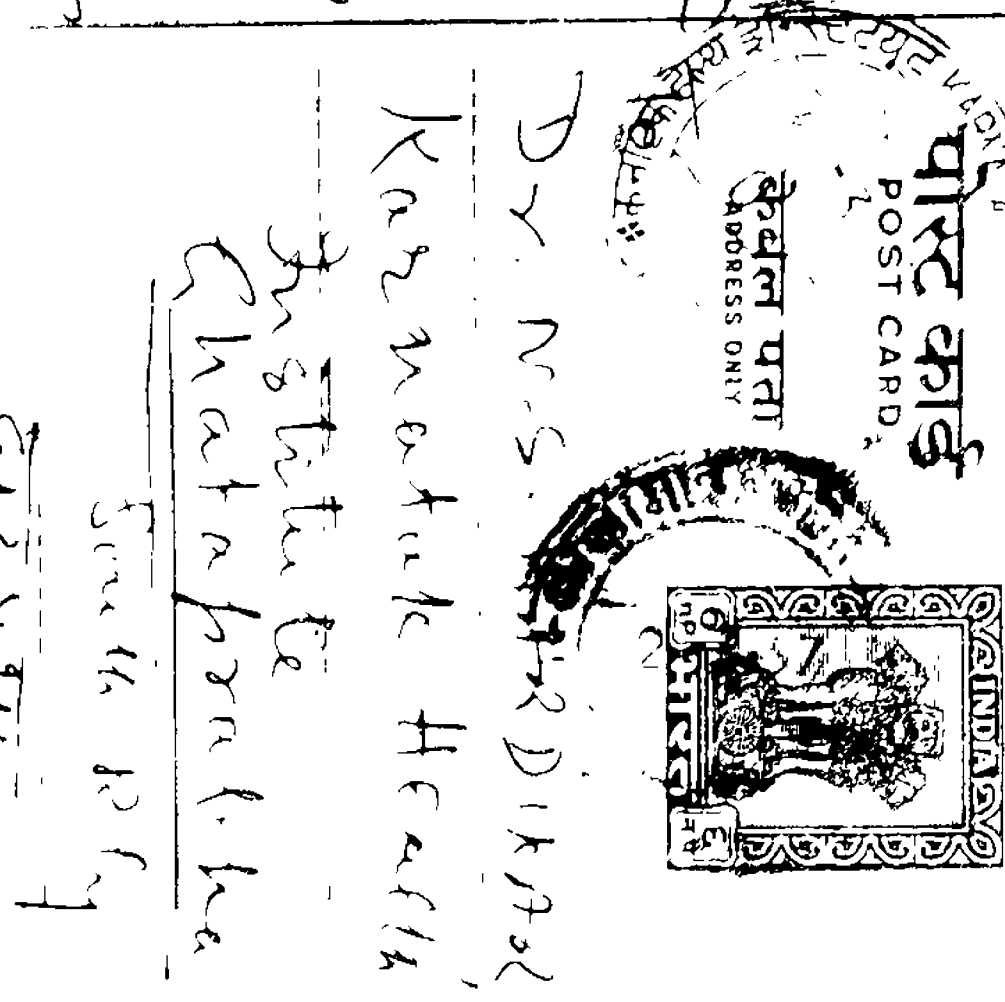

106

S. V. KRISHNAMOORTHY RAO,
DEPUTY SPEAKER, LOK SABHA

TELEPHONES :
RESIDENCE 33513
OFFICE 31455

10, AKBAR ROAD,
NEW DELHI-11 3rd March 1967

My dear Doctor,

As you must have seen in the newspapers, the Lok Sabha has been dissolved from today. I am planning to leave Delhi on Sunday the 19th March for Ghataprabha via. Bombay. I shall let you know my detailed programme in due course.

I want to know what are the banking facilities there. If there is no bank (either State Bank of Mysore or State Bank of India in Ghataprabha) there, which is the nearest bank from Ghataprabha? Is there any bank in Gokak? Or is Belgaum only the nearest place for any bank? If so what are the banks there? I want to open a Bank Account soon in a nearest bank. Kindly let me know.

I propose packing up soon. I shall send by Goods train some cases of books to Ghataprabha and send you the respective RRs to receive them there. I shall give you details shortly.

Guttal is progressing all right.

With kind regards,

Yours sincerely,

-V Krishnamoorthy Rao

(S.V.Krishnamoorthy Rao)

Dr. N. S. Hardikar,
Karnataka Health Institute,
GHATAPRABHA (Belgaum Dist)

117

BELLARY
Dated 3-3-1967

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಡೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ

ಅನೇಕ ವಂದನೆಗಳು. ನಾನು ದಿವಂಗತ ಆರ್. ರಘುವೀರ ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಹಳ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ದಿನಾಂಕ 7.2.1967 "INDIAN EXPRESS" ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ = FREEDOM FIGHTERS TO GET PENSION" ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವವರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದ್ದು ದಿನಾಂಕ 31-3-1967 ರೊಳಗಾಗಿ ಈ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕಳುಹಿಸಲು CHIEF SECRETARY TO GOVT. VIDHAN SOUDHA, BANGALORE, ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸ್ಪೆಷಿಮನ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವೆನು.

ನನ್ನ ಯಜಮಾನರು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಮಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ರಘುವೀರ ಗೋವಿಂದ ಯಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನ್ನು ಕೊಡದಿರಲು ದಿ. 6-2-1967 ರಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೆಂದರೆ ನನ್ನ ಯಜಮಾನರಾದ ದಿ. ಆರ್. ರಘುವೀರ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ

P.T.O.

118

ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಬಲ, ಧೈರ್ಯಗಳಿಂದ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಅಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರೆ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ನಾನು ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆತ್ಮಶ್ಲಾಘನೆ

ಕ್ಷಮಿಸಿ ನೀತಾಯಿ

ಇದಕ್ಕೆ ಕೀಳಾಗಿ ಬಾಯಿ
ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಲು ದಿಕ್ಕೆಡಿಸಿ
ಕಾಯ್ದು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆನಿಸಿದೆ.

ನನ್ನ ವಿಳಾಸ.

Kalapa Site Bai
C/o Mr D A KADLOOR
114(3) IInd Cross Road
Sataguvanapalya
BANGALORE

APPLICATION FORM FOR GRANT OF PENSION TO FREEDOM FIGHTERS

1. Name in full (Block letters) ...

2. Full present Postal Address ...

3. Age and date of birth ...

4. Had you participated in the Freedom Movement? If not, what is your relationship with the person who participated in the Freedom Movement? ...

5. Details of the part played by you Or the person who participated in the Freedom Movement.

   (a) Nature of the part played ...

   (b) Loss incurred, if any. ...

   (c) Conviction & sentence ... if any.

   (d) Actual period/periods spent... in JAIL (Please enclose certificates from Jail authorities).

6. Your financial conditions:

   (a) Your present occupation ...

   (b) Your income from (a) above ...

   (c) Your income from landed property, if any. ...

   (d) Your income from other sources, if any. ...

   (e) Are there any other earning... members in the family? If so, what is their occupation and income?

7. Nature of concessions/assistance.. received previously, if any? (Please give full details).

   (a) Financial assistance ...

   (b) Land for cultivation: Extent, Survey Number & Village:

   (c) Educational Concessions ...

   (d) Other concessions, if any. ...

8. Number of dependents and their particulars:

Name.	Age.	Sex.	Relationship with applicant.
i.			
ii.			
iii.			
iv.			
v.			
vi.			

9. Remarks. ...

DECLARATION.

I, hereby, declare that the information given above is true to the best of my knowledge and belief. I, hereby, further declare that if the information furnished by me above is subsequently found to be false or incorrect, I shall on demand in writing forthwith repay the amount of pension paid to me till then and in the event of my failing to do so it may be recovered from as arrears of land revenue.

Signature of the Applicant.
Date.

"Signed before me"

Signature & Designation of
Gazetted Officer.

121

TRACTORS AND IMPLEMENTS

DISTRIBUTORS:
MESSRS. VOLTAS LIMITED
FOR
UNIVERSAL OTTO FRAMES,
AGRICULTURAL IMPLIMENTS

HALDA TYPEWRITERS,
FACIT CALCULATORS AND
ADDING MACHINES

FEDDERS-LLOYD
AIR CONDITIONERS

JAYKAY
PORTABLE TYPEWRITERS AND
DUPLICATORS

TELEGRAMS: FAIRDEAL

TELEPHONE { OFFICE 2174
RES. 2785

HANGAL AUTOMOBILES

SUB-DEALERS FOR FARGO TRUCKS

IN YOUR REPLY PLEASE QUOTE
REF NO.

HUBLI 3rd March 1967

My dear Doctor:

I am celebrating the wedding of my third daughter Chi. Leela on Sunday the 5th March 1967 at my residence in Hubli with Shri. Sheshagirirao Govindarao Datar of Hospet. The negotiations and other formalities were completed only a couple of days back and I had to hurry up with the celebrations since Shri. Sheshagirirao is returning to U.S.A., immediately after the wedding with my daughter.

Shri. Sheshagirirao is working in Seatle, Washington as an Aeronuatical Engineer, on Supersonic Jet Project for the last few years. He is the son of late Dr. Govindarao Datar of Hospet.

I would request you to kindly grace the occasion and bless the couple in person. It will be an honour for me and my family to have you with us.

With kind personal regards,

Yours sincerely,
Shamacharya Hangal
Shama charya Hangal.

PRICES AND QUOTATIONS SUBJECT TO CHANGE WITHOUT NOTICE

124

Poona,
March 4, 1967.

My dear Doctor,

Trust this finds you in the best of health.

My return journey was quite O.K. We will be going to Hubli some time - end of April or first week of May next. I shall write to you in advance.

As regards my nephew, he is weak and not fit for Turner's job. So, I am trying for change of work from Turner's to Clerical.

As soon as Sri Shenoy returns to India, kindly let me know, so that I may ask my nephew to apply; or if I come to know that he has come back to India, I shall just remind you in the matter.

Boys are O.K. Their exam. will commence from 26th inst.

I hope Dwarpalak and other are O.K.

Any service to you from here may please be intimated.

With respects,

Yours affly.,

H R Sangam

125

Dr. Modi Touring Free Eye Hospital,
DAVANGERE.

Belgaum
6-3-67

My Dear Kavadikar,

Thank you very much for your hospitality extended to me during my visit to K.H.I.
you are an institution. you have done immortal work. you lived, you are living & you will live.

With warm greetings,

Yours sincerely,

128

6-5-47
Teen Murti Marg
New Delhi.

My dear Doctor,

Affie Col. Iyer saw Gulbai day before yesterday, same night at 9 P.M. They crushed one of the nerves leading from the diaphram to the brain. Since then hiccough has stopped. There is no temperature or any other complication. He is on the road to recovery. So, I am leaving Delhi on Monday to-day and spend 2 days in Baroda and reach Bombay Friday morning. Probably I will reach Ghatkopar Saturday or Sunday depending on the reservation I get. I will write to you from Bombay. Probably Shantha and her two Children will also come with me. She is going to Mysore to her father-in-law. Perhaps on account of the strain I suffered from very bad Cold and Cough. I am better now. There is no anxiety about Gulbai now. Rest in person. Everything else is Okay.

Yours affly
Amrit

Mr. Justice T. K. TUKO

D. O. No. MPC 6 ADM 67

PAY COMMISSION
BANGALORE-1

Dated 6th March 1967

129.

My Dear Dr Hardikar,

You might be aware that the Government of Mysore have constituted a One-man Pay Commission and have appointed me as the Commission. A copy of the order constituting the Commission and a copy of the Questionnaire issued by the Commission are enclosed herein.

I shall be thankful if you could kindly give me the benefit of your advice in respect of the various points contained in the Questionnaire. If on account of your pre-occupations, you are not able to find time to furnish your remarks on all the points raised by the Questionnaire, even your comments on the subjects covered by those questions generally will be welcome to the Commission

Your remarks may please be sent so as to reach me by the 15th April 1967 at the latest

Yours sincerely

(T K TUKOL)

Dr. N.S. Hardikar,
Karnatak Health Institute,
Ghateprabha, (Belgaum Dist.)

130

GOVERNMENT OF MYSORE

FINANCE DEPARTMENT.

G. O. No. FD 43 SRP (1) 66 dated the 17th November 1966.

Constitution of Pay Commission

Issues orders *re.*—

READ—

Government Order No. Fl (B) 14034-14133 Bud. 119-56 3, dated 25th January 1957, sanctioning uniform scales of pay with weightage benefits

2 Government Order No. FD 17 SRP (1) 61, dated 27th February 1961 sanctioning merger of dearness allowance with pay evolving new scales as in other States.

3 Government Order No FD 26 SRP (1) 63, dated 2nd July 1963 sanctioning Rs. 5 increase in Dearness Allowance up to Rs 400 pay.

4. Government Order No. FD 26 SRP (1) 64 dated 15th June 1964 sanctioning further increase of Rs 5 in D A. to officials drawing pay up to Rs. 400.

5 Government Order No. FD 61 SRP (1) 64, dated 2nd January 1965 sanctioning increase of Rs. 5 in D A to officials drawing pay up to Rs 400 and *Ad-hoc* increase in Compensatory Allowance.

6 Government Order No. FD 36 SRP (1) 65, dated 3rd May 1965 sanctioning the revised rates of D. A and Compensatory Allowance in case of all officials including the officials drawing a pay of Re 1 000 p m

7 Government Order No. FD 76 SRP (1) 65, dated 22nd July 1965 sanctioning increase of D A *from Rs. 5 to Rs. 15.*

8 Government Order No. FD 20 SRP (1) 66, dated 12th April 1966 sanctioning further increase of D A. of Rs 5 to officials drawing pay up to Rs. 210

9 Government Order No FD 21 SRP (1) 66, dated 12th April 1966 sanctioning revision of pay scales of Technical graduates.

PREAMBLE—

Government have always given sympathetic consideration to the welfare of the Government servants and employees of the Local Bodies and Aided Educational Institutions consistent with its resources. Uniform scales of pay were sanctioned with liberal weightage increments with effect from 1st January 1957 Scales were again revised merging a portion of dearness allowance with new rates of Dearness and other Allowances with effect from 1st January 1961 From 1963 dearness allowance and compensatory allowances have been revised from time to time. This has cost the State Exchequer a *considerable amount. During the Third Plan itself*, the expenditure on account of increase in emoluments was estimated at Rs. 30 crores and this had to be met from State's own resources The Fourth Finance Commission sympathetically considered the State's case and a major portion of commitment made during the Third Plan was taken into account in giving its award, but no provision was made for any further increases during the Fourth Plan period.

The Government of India has further increased the dearness allowance of its employees and there is again a gap between the Central and State's rates of dearness allowance and other Compensatory allowances. The Non-Gazetted Officers' Association and other Associations and Subordinate Gazetted Staff have been making representations for revison of scales of pay and allowances The Non-Gazetted Officers' Association have been urging for constitution of a Pay Commission. After examining the request of Government servants, the Government have decided that a One-man Commission be constituted to go into this question.

ORDER No. FD 43 SRP (1) 66, DATED BANGALORE, THE 17TH NOVEMBER 1966 (KARTHIKA 26, SAKA ERA 1888).

Government are pleased to constitute a One-man Pay Commission. Justice T K. Tukol, Judge of the High Court of Mysore, is appointed as the One-man Pay Commission with the following terms of reference:

(1) To review the existing pay structure of all categories of employees of the State Government, Local Bodies and Aided Institutions and recommend

131

suitable scales of pay taking into account the duties and responsibilities, qualifications and the existing economic conditions in the State. In making its recommendations, the Commission will keep in view the need for providing avenues of promotion to all categories of staff so as to maintain a high standard of efficiency;

(2) To examine the present service conditions of State Government employees and employees of Local Bodies and Aided Institutions and suggest any modifications in the Service Rules and Cadre and Recruitment Rules;

(3) To suggest the criteria for fixation of pay, if new scales of pay are evolved;

(4) To study the existing structure of Dearness Allowance and Compensatory Allowances and recommend the adequacy or otherwise of the existing rates with reference to the scales of pay recommended by the Commission;

(5) To review the existing orders relating to grant of Special Pay, Deputation Allowance, Project Allowance and Foreign Service Allowance and recommend suitable changes or abolition of these allowances;

(6) To suggest measures for providing amenities to Government servants such as, Consumers' Co-operative Stores, Canteens, Games and Sports, etc., and also by way of providing incentives for good work,

(7) To examine the question of improving efficiency in the Government Departments and suggest suitable measures in this behalf, and

(8) To examine the work-load of the several categories of staff and recommend suitable reduction of strength, wherever possible, in a phased manner.

2. In making its recommendations, the Commission should take into account their impact on the State's resources and the economic and social objectives of the State.

3. The Commission will lay down its own procedure for receiving representations, examining witnesses, etc, and may also visit important places in the State and arrange for sample surveys with the assistance of the State statistical Department.

4. The Commission will submit its report as early as practicable. Pending its final report, it may make recommendations of an interim nature.

By Order and in the name of the Governor of Mysore

M. VEERARAJ URS,
Secretary to Government,
Finance Department.

To—The Accountant General, Mysore, Bangalore.
The Secretaries to Government.
The Heads of Departments.
Press Table.

Exd —B. R. V.

WD 7944—GPB—2,000—25-2-67

132

QUESTIONNAIRE

ISSUED BY

THE MYSORE PAY COMMISSION

QUESTIONNAIRE ISSUED BY THE MYSORE PAY COMMISSION, 1966.

PART I.

PAY STRUCTURE.

1. (*a*) Do you consider the prevailing pay-scales prescribed for different categories of posts in the various departments of Government reasonable ?

(*b*) What are your views in regard to the demand for revision of pay scales ? If you consider the demand to be justifiable, what, according to you should be the basis and the broad lines on which the pay-scales for any category or categories of posts in any department should be revised ?

1. (ಎ) ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ತರಗತಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈಗಿನ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನೀವು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಾ ?

(ಬಿ) ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಏನು ? ಈ ಕೋರಿಕೆಯು ಸಕಾರಣವೆಂದು ನೀವು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾದರೆ, ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳ ಯಾವುದೇ ತರಗತಿಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ತರಗತಿಗಳ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ [illegible] ಯಾವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವಿರಿ ?

2. What factors do you consider to be relevant to the rationalization of the existing pay structure ? Discuss the relative importance of the following factors in the scheme of revision :—

(*a*) Pay-scales prescribed for corresponding or comparable posts by (i) other State Governments, (ii) the Central Government and (iii) the private employers ;

(*b*) Adequacy of payment to attract suitable and brilliant men and women ;

(*c*) The desirability of maintaining some kind of parity between the emoluments admissible under the Government and outside it, after accounting for the amenities and concessions such as leave entitlements, pensionary benefits, security of tenure, social status, etc , which generally go with Government service ,

(*d*) Resources of the State ;

(*e*) Urgency of national development plans and their needs.

135

2. ಈಗಿನ ವೇತನ ರಚನೆಯನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿಯುವಿರಿ ? ವೇತನ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ :—

(ಎ) ಸರಿಜೋಡಿಯಾದ ಅಥವಾ ಸಮಾನವಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ (1) ಇತರ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರಗಳು (2) ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು (3) ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ;

(ಬಿ) ಸಮರ್ಥರಾದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವೇತನವಿಷ್ಟೆಂಬುದು

(ಸಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಜಾ ಹಕ್ಕುಗಳು, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು, ಹುದ್ದೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸಂಭಾವನೆಗಳ ನಡುವಣ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯತೆ ;

(ಡಿ) ರಾಜ್ಯದ ಸಾದನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು

(ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಿಪ್ಪಡ್ಡಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜರೂರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರೈಸ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯಗಳು

3 Do you think that the State as an employer should be a model employer and should be distinguished from private employers in matters of mutual rights and obligations of the employers and the employees ?

3 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಧಣಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಆದರ್ಶ ಧಣಿಯಾಗಿರ ಬೇಕಾದೂ ಧಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಖಾಸಗಿ ಧಣಿಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಿರಾ ?

4 Do you consider that it is feasible or practicable to relate the pay scales to fluctuations in the economic conditions particularly for services at the lower level of pay scales ? If yes, kindly indicate

(*a*) the extent to which the rise in prices over the 1961 level (when pay scales were last revised) is attributable to (i) increase in public expenditure, (ii) enhanced taxation, and (iii) other policy-induced causes ;

(*b*) whether the prices are likely to get stabilised and if so, at what level compared with the base-year 1961 ;

(*c*) if the prices are not likely to get stabilised in the near future, the likely trend of rise in prices during the next 5 years ; and

(*d*) the vulnerable sections among the Government employees which require the greatest assistance at the hands of Government.

4 ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಳಹಂತದ ನೌಕರರ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವ ಏರುಪೇರುಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಶಕ್ಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯತಃ ಸಾಧ್ಯ, ಎಂದು ನೀವು ತಿಳಿಯುವಿರಾ ? ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಾದರೆ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ—

(ಎ) 1961ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಧಾರಣೆಗಳಿಗಿಂತ (ಅದೇ 1961ರಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು) (1) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ, (2) ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ,

(3) ಕಾರ್ಯಸೇತರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಇತರ ಕಾರಣಗಳು ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿವೆ ;

(ಬಿ) ಬೆಲೆಗಳು ಸ್ಥಿಮಿತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಆಧಾರಭೂತ ವರ್ಷವಾದ 1961ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಂತೆ, ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿಮಿತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ?

(ಸಿ) ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಸ್ಥಿಮಿತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರುವ ಸಂಭವವಿದೆ ; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಪೈಕಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೌಕರ ವರ್ಗಗಳು ಯಾವುವು ;

5. **What method or methods would you suggest for relating pay scales to future changes in cost of living ?**

5. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೂ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೂ, ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ನೀವು ಯಾವ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿರಿ ?

6. **How far and with what limitation, if any, should the concept of ' minimum wage ' prevail in determination of the lowest level of pay scales ?**

6. ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ 'ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ' ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಪರಿಮಿತಿಯವರೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ?

7. **What should be considered a ' minimum wage ' and how should it be determined in the context of prevailing socio-economic conditions in the State ?**

7 "ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ" ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು ?

8. **In fixing the lowest level of pay-scale of Government servants, would it not be justifiable to take into consideration amenities, concessions and benefits available to them ?**

8 ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲವೆ ?

9 **Do you consider the fixation of maximum remuneration of employees of the State desirable or necessary , if so, why ?**

9 ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ , ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಏಕೆ ?

10 **What in your view should be the ' maximum remuneration ' in any scale of pay to be paid by the State considering socio-economic conditions and financial resources of the State ?**

10 ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಧನಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ರಾಜ್ಯವು ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣದ 'ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಭಾವನೆ' ಎಷ್ಟರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

11. Should the maximum remuneration be a predetermined multiple of the minimum and if so, what multiple ? Or, should the maximum and the intermediate rates of remuneration be so designed as to ensure recruitment, at different levels of the service, of persons with requisite qualifications and abilities ?

11 ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಭಾವನೆಯು ಕನಿಷ್ಠವೇತನದ ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುಣಾಂಕವಾಗಿರಬೇಕೆ (ಫ್ರೀ ಡಿಟರ್‌ಮಿಂಡ್ ಮಲ್ಟಿಪಲ್) ; ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಗುಣಾಂಕವೆಷ್ಟು ? ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ನಾನಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಂಭಾವನೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ದರಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆ ?

12. Are you of the opinion that there should be difference between the emoluments of the employees in industrial and commercial departments of Government and in non-commercial and non-industrial departments ? Indicate the extent of the difference and the principle, if any, for working out this difference ?

12 ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೇತನಗಳಿಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯೇತರ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮೇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ? ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ತತ್ವವಿದ್ದರೆ, ಆ ತತ್ವವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ.

13 Do you hold the view that scales of pay for technical services like Agriculture and Animal Husbandry and non-technical services like the Department of General Administration should, by and large, be uniform ? If not, what principle would you suggest for determining the pay structure for suitably qualified and trained personnel to man the technical services and how should they differ from the principles on which pay scales for non-technical services should be determined ?

13 ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಇಲಾಖೆಗಳಂಥ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳೂ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯಂಥ ತಾಂತ್ರಿಕವಲ್ಲದ ಸೇವೆಗಳ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ? ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಪಡೆದ ನೌಕರರ ವೇತನ ರಚನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಯಾವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿರಿ ? ಮತ್ತು ಆ ತತ್ವಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಸೇವೆಗಳ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕು ?

14 How do you propose to regulate the salaries payable to Scientists and Technologists to attract a larger proportion of talented young persons to scientific and technological careers ?

14 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಯುವಜನರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕರ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞರ ವೇತನಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಸೂಚಿಸುವಿರಿ ?

15. Do you consider that there should be equality in the pay scales to be prescribed for Medical and Engineering graduates? What incentives do you propose to offer to Government servants in the technical services to encourage acquisition of higher qualifications in their respective specialised lines?

15. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಂತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜಕ ಪ್ರಲೋಭನಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಿರಿ ?

16. Do you consider that the existing system of appointing Honorary Medical Practitioners in the Medical Department should continue? If so, on what terms?

16 ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವ ವೈದ್ಯಚಿಕಿತ್ಸಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೇ ? ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ?

17. Do you favour the idea of appointment of Technical personnel on a contract basis? If so, what should be the criteria for fixation of their emoluments?

17. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ನೌಕರರನ್ನು 'ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್' (ಗೊತ್ತುಪಾಡು) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಅನುಮೋದಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವರ ವೇತನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಆಧಾರ ಯಾವುದು ?

18. Do you hold the view that the scales of pay should be uniform where the nature of work is the same, or would you like variations to be made on account of one or more of the following factors:—

(a) Qualifications prescribed for recruitment to a post and the amount of time and money required for obtaining those qualifications;

(b) Quantum of responsibility;

(c) Level or class of office in which, and the status of the officer with whom, an employee may be working;

(d) Unpleasantness and/or arduousness of the job;

(e) The utility of the job for the community.

18. ಕೆಲಸದ ಸ್ವಭಾವ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವ ಕಡೆ, ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳೂ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಿರಾ. ಅಥವಾ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಅಥವಾ] ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಾ .—

(ಎ) ಒಂದು ಹುದ್ದೆಗೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾಯಕವಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಹಣ ,

(ಬಿ) ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ;

(ಸಿ) ಒಬ್ಬ ನೌಕರನು ದುಡಿಯುವ ಕಚೇರಿಯ ದರ್ಜೆ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅವನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ;

(ಡಿ) ಕೆಲಸದ ಅಸೌಖ್ಯ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯತೆ ,

(ಇ) ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನ.

19. Can you suggest any practicable method of evaluation and scientific grading of duties and responsibilities for purposes of absorption or merger of any pay scales in order to reduce multiplicity of pay scales ?

19. ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಸ್ವರೂಪ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಅವುಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿರಾ ?

20. Do you consider that the existing time-scale or time-scales generally secure adequate reward for merit and provide ample incentive for efficiency ? What should in your opinion be the length of a time-scale ?

20. ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣ ಅಥವಾ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳು (ಟೈಂಸ್ಕೇಲ್) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೆ ? ಮತ್ತು ಅವು ದಕ್ಷತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುವಾಗಿವೆಯೆ ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣದ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ?

21. It has been suggested in some quarters that the length of a time-scale may be divided into two parts, each comprising a period of 15 years, and the later part treated as a selection grade time-scale Have you any concrete suggestions to make on this matter ?

21. ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಲವನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವೂ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವ ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು " ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡಿನ " ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೇನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಯುಂಟೆ ?

22. Do you consider that it is necessary to introduce efficiency bars in a time-scale and if so, what conditions would you impose for crossing such efficiency bars ? Should there be rules framed for the purpose ?

22. ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ತಡೆಹಾಕುವ (ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿಬಾರ್) ಹಂತವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ತಡೆಹಾಕುವ ಅಂತಹ ಹಂತವನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ನೀವು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವಿರಿ ? ಇದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ರಚಿಸಬೇಕೆ ?

23. Do the prevailing time-scales adequately provide for promotions for officials of marked ability or merit between grades, or from lower cadre of service to higher cadre ? If not, what are your suggestions for providing reasonable avenues of promotion in different cadres of the State services ?

23 ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ರಮಿಕ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳು (ಟೈಂಸ್ಕೇಲುಗಳು) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರ್ಜೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಾರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ನೌಕರರಿಗೂ, ಅಥವಾ ನೌಕರಿಯ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯಿಂದ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಗೆ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿವೆಯೆ ? ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರಿಗಳ ನಾನಾ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಲು ನ್ಯಾಯವಾದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯೇನು ?

140

PART II.

SPECIAL PAY, ETC.

Sub-rule 12 of Rule 8 of the Mysore Civil Services Rules reads :—

"Special Pay" means an addition, of the nature of pay to the emoluments of a post or of a Government servant, granted in consideration of :—

(*a*) the specially arduous nature of the duties; or

(*b*) a specific addition to the work or responsibility; or

(*c*) the unhealthiness of the locality in which the work is performed.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ ಪೈಕಿ 8ನೆಯ ನಿಯಮದ 42ನೆಯ ಉಪ ನಿಯಮವು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ—

'ವಿಶೇಷ ವೇತನ' (ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ), ಎಂದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರುವ ವೇತನ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೇತನ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ—

(ಎ) ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುವುದು ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಕೆಲಸಗಳ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವುದು.

24. What is your view about granting of such Special Pay? Do you favour the continuance of Special Pay at the existing rates or at modified rates? Please give reasons for your views.

24 ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ವೇತನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮತವೇನು ? ವಿಶೇಷ ವೇತನವನ್ನು ಈಗಿನ ದರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದೆ ? ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

25. What are your views on the continuance or otherwise of the practice of sanctioning Special Locality or Bad Climate allowance? What should be the principles governing the fixation or revision of the rates of such pay and inclusion or exclusion of places or areas posting to which requires payment of such pay?

25 ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಳೀಯ ಭತ್ಯ (ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೊಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್) ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಹವಾಮಾನದ ಸ್ಥಳದ ಸಂಭಾವನೆ (ಬ್ಯಾಡ್ ಕ್ಲೈಮೆಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್) ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು ? ಅಂತಹ ವೇತನ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದೋ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳೇನು ?

121

PART III.

Dearness Allowance—Compensatory Allowance and Amenities.

26. What are the relevant considerations which you desire the Commission to take into account in dealing with the problem of Dearness Allowance ?

26. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದವರು **ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು** ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಿ ?

27. If the rise in the cost of living as a result of the rise in prices has to be neutralised, to what extent should it be neutralised ? Should the degree of neutralisation depend upon the level of the employees' emoluments ? Do you think that at a certain level of emoluments there need be no neutralisation ? If so, what should be this level ?

27. ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲೂ ತಲೆದೋರುವ ಹೆಚ್ಚಳವನು ಸಮತೂಕಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮತೂಕ ಗೊಳಿಸಬೇಕು ? ಸಮತೂಕದ (ನ್ಯೂಟ್ರೆಲೈಸೇಷನ್) ಪ್ರಮಾಣವು ನೌಕರರ ಸಂಬಳಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕೆ ? ಸಂಬಳಗಳ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾತದಲ್ಲಿ ಸಮತೂಕದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ, ಈ ಪಾತವಾವುದು ?

28. At what intervals and for what duration and magnitude of fluctuation in the price index should the dearness allowance be revised ?

28. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಸೂಚಿಕಾಂಕದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಏರಿಳಿತವು ಯಾವ ಕಾಲಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಏರಿಳಿತಗಳ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದವರೆಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು ?

29. How far do you agree with the view that any increase in the Dearness Allowance of Government servants as a result of increase in the cost of living or otherwise, leads to an inflation in prices ?

29. ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏರಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿಮಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ ?

30. Do you consider that relief which Government give to its employees by way of increased Dearness Allowance entails a burden on the rest of the community including sections with fixed incomes ? If so, should Government give preferential treatment to that section of the community which is directly under its employ ? If not, please indicate your reasons.

30. ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರವು, ಕ್ಷುಲ್ಲಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಜನವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಾಜದ ಇತರರಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ನೌಕರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆ ? ಅಂತಹ ಧೋರಣೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ?

31. Should the capacity of Government, and therefore, of the community, to pay, be the determining factor for granting Dearness Allowance to Government employees ?

31. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹೊರೆ ಹೊರಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ನಿರ್ಣಾಯಕಾಂಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆ ?

32. At what scales should Dearness Allowance be paid, in your opinion, to Government servants of different grades taking into consideration the existing scales of pay, the present cost of living and compensation in the form of amenities ?

32. ಈಗಿನ ವೇತನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೂ, ಈಗಿನ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ರೂಪದ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನಾನಾ ದರ್ಜೆಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

33. Besides pay what other amenities should in your opinion be given to various categories of Government servants to ensure a comfortable living conducive for efficiency ?

33. ದಕ್ಷತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಾನಾ ದರ್ಜೆಗಳಿಗೆ ವೇತನದ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ?

34. Do you consider that Government servants posted in comparatively more expensive localities should be paid compensatory allowance ?

34. ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನೇಮಕವಾಗುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಭತ್ಯವನ್ನು (ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಟರಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್) ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ?

35. What is your opinion about the adequacy of medical aid at present available to the State Government employees ? Have you any suggestions for improvement of the same ?

35. ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಈಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆಯೆ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ? ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೇನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆಯೆ ?

36. Do you think that the Government should provide any special facilities for education of the children of their employees, and if so, what ?

36. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿಯುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳೇನು ?

37. Do you consider that there should be a system of awarding incentives for good and efficient work like advance increments, out-of-turn promotions and so on? If so, what are your suggestions regarding the method to be adopted for determination of such merit so as to eliminate charges of arbitrariness, favouritism and nepotism, etc.?

37. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಸಂಬಳ, ಬಡತಿ, ಸರದಿ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಡತಿ ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರಿಪಾಟ ಬೇಕೆನ್ನುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮುಂತಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಾರದಂತೆ ನೌಕರರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳೇನು ?

38. In what circumstances and to what extent canteen and/or lunch room facilities should be provided by Government for its employees ?

38. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ, ಉಪಾಹಾರದ (ಕ್ಯಾಂಟೀನ್) ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಫಲಾಹಾರ (ಲಂಚ್) ಕೊಠಡಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ?

39. Do you consider it necessary or desirable for Government to create an Amenities Fund on a contributory basis with the object of providing reading room facilities, games and sports as well as canteen facilities to their employees ?

39. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಉಪಾಹಾರ ಸ್ಥಳಾನುಕೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ವಾಚನಾಲಯದ ಹಾಗೂ ಆಟಪಾಟಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚಂದಾದಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು 'ಸೌಲಭ್ಯ ನಿಧಿ'ಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅಥವಾ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಾ ?

40. Do you consider it necessary or desirable for Government to create a Welfare Fund on a contributory basis with the object of providing assistance to the families of the Government employees in times of need: particularly for the advance of education, performance of marriages and obsequies in the case of members of the families of officials who die in harness ?

40. ಆಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ (ಮೃತರಾದ) ನೌಕರರ ಕುಟುಂಬದವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಚಂದಾದಾನದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಆಗತ್ಯವೆಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತವೆಂದಾಗಲೀ ಭಾವಿಸುವಿರಾ ?

41. Would you, in view of housing difficulties, suggest that Government ought to provide accommodation to its employees? If so, on what conditions and terms ? Or, in the alternative would you suggest the payment of House Rent Allowance and if so, at what rate and for what places ?

1.424.

41. ಮನೆಗಳ ಅಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಸರ್ಕಾರವವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ? ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಭತ್ಯ ಕೊಡಬಹುದೆ ? ಕೊಡಬಹುದಾದರೆ, ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ?

42. Have you any recommendations to make for modifying the terms and procedure for grant of advances for construction/ purchase of houses (including sites) to Government servants from (i) their provident funds, and (ii) Government funds ?

42. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ (i) ಅವರ ಕೂಡು ನಿಧಿಯಿಂದ (ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್) ಮತ್ತು (ii) ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು (ನಿವೇಶನಗಳನ್ನೂ ಸಹ) ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂಗಡಗಳನ್ನು (ಅಡ್ವಾನ್ಸ್) ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರಮಾಡಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಿರಾ ?

43. Have you any suggestions to make regarding the setting up of Co-operative Consumer Stores or Co-operative Societies for the benefit of the Government employees where they do not now exist ?

43. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ, ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ (ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್) ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಅವು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಪೇನಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆಯೆ ?

PART IV

Local Bodies and Aided Institutions.

44. (*a*) Do you think that changes in the pay structure of Government servants should be extended automatically to employees of Local Bodies and Aided Institutions or that their cases should be considered separately ? Should such Institutions be free to prescribe their own scales of salary and conditions of service ?

(*b*) Do you likewise consider that changes in respect of the quantum and nature of allowance payable to employees of the State Government should be extended automatically to the employees of the Local Bodies and Aided Institutions or that their cases should be considered separately ?

(*c*) If you are of the former view, what percentage of the total expenditure on this account should be contributed annually as grant-in-aid by Government to such Institutions ? Or do you consider that it would be reasonable to ask the Local Bodies and Aided Institutions to raise their resources correspondingly to meet the extra expenditure ?

44. (ಎ) ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯ ಸ್ವೀಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕೆಂದು

ನೀವು ಬಯಸುವಿರಾ? ಅಥವಾ ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯಬೇಕೆ? ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಸಂಬಳ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆ?

(ಬ) ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಭತ್ತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪವೂ ಕೂಡಾ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವಿರಾ? ಅಥವಾ ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯಬೇಕೆ?

(ಸ) ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇವು ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಬಯಸುವಿರಾದರೆ, ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಹಿಸುವ ವೆಚ್ಚದ ಎಷ್ಟು ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು? ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಬಹುದೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ?

45. Do you think that (*a*) rules relating to the conditions of service applicable to Government servants should apply *mutatis mutandis* to the employees of Local Bodies and Aided Institutions; or

(*b*) they should be free to determine their own rules suitable to their Local conditions?

45. (ಎ) ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸೇವಾ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಆವಶ್ಯಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕೇ? ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವೆನಿಸುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆ?

46. Have you any suggestions to offer regarding the Cadre and Recruitment Rules and Service Conditions of the employees of Local Bodies and Aided Institutions?

46. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹಾಯಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರ ದರ್ಜೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾವ ಭರ್ತಿ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಕೊಡಬಯಸುವಿರಾ?

PART V

Impact on Financial Resources of the State.

47. (*a*) Do you consider that any increase in the remuneration of Government employees can be only on imposition of additional taxes or at the cost of development resulting in reduction of employment opportunities?

(*b*) Is it possible to meet the cost of enhanced pay-scales without curtailment of the Five-Year Plan, or spreading its execution over a longer period?

47. (ಎ) ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ? ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ? ಹಾಗಾದರೆ, ಇದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

(ಬಿ) ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಬಳದ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆ ? ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ?

48. Indicate the scope, if any, for curtailment of non-plan expenditure in different sectors without substantially affecting the efficiency and the scope of the schemes.

48. ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಗೂ ಭಂಗವುಂಟಾಗದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ ? ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ.

49. Is there scope for economy in Government expenditure through which the cost of higher remuneration to Government employees could be met ? If yes, please indicate the areas or sectors in which the existing levels of expenditure are high and the extent to which they could be scaled down without materially affecting their output or utility ?

49. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ವೆಚ್ಚ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆ ? ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ಮಟ್ಟವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೂ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಭಂಗಬಾರದ ಹಾಗೆ, ಅಂಥ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ.

50. (*a*) It has been suggested that funds required to meet the cost of increase in remuneration of Government employees can be found by additional taxation and/or by improving the levy and collection of public dues. If you agree with the suggestion, kindly indicate (i) the extent to which the existing taxes could be enhanced and (ii) additional sources of taxation could be tapped.

(*b*) If you consider that the public dues are not levied and collected properly, indicate the particular taxes which you have in view and the measures to be adopted for improving the system of their levy and collection.

50. (ಎ) ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕೀ ಹಣದ ವಸೂಲಿಯನ್ನೂ "ಲೆವಿ" ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನೀವು ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರಾದರೆ, (1) ಈಗಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು (2) ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಯಾವ ಹೊಸ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

(ದಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎತ್ತುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳು ಯಾವುವು ? ಅವುಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಹಾಗೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲೋಸುಗ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

51. What should be the proportion between the expenditure over emoluments to its employees and the total public expenditure of its revenues incurred by the State ?

51. ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ವರಮಾನದಿಂದ ನೌಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ವಹಿಸುವ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರೀ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ?

52. There is a common criticism that considerable expenditure is being incurred without any financial discipline in several departments of Government. Do you agree with this view and if so, could you indicate the areas in which financial discipline is lacking and the measures that might be taken for securing such discipline ?

52. ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ನಿಯಮವು ಇಲ್ಲದೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾದಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿನಿಯಮದ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನೀತಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲಿರಾ ?

PART VI

Service Conditions.

53. Do you think any distinction should be made in the matter of conditions of service between one class and another amongst the four classes of Government employees ? And if so, what and why ?

53. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದರ್ಜೆಗಳಿವೆಯಷ್ಟೆ ; ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ದರ್ಜೆಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬೇಕು ? ಮತ್ತು ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ?

54. Would you suggest any change in the age of retirement of the Government employees generally or of any section of them ? If so, what are your suggestions ?

54. ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಿವೃತ್ತಿಯವ ಯೋಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ? ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಭಾಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೇ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳೇನು ?

55. Do you consider any changes necessary in the existing scheme of pensionary benefits, including the rate of pension, gratuity and "qualifying service"? If so, what are your suggestions?

55. ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದರ, ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ಮತ್ತು 'ಅರ್ಹತಾ ಸೇವಾವಧಿ' ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಸದ್ಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಆಗತ್ಯವೆ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳೇನು ?

56. (*a*) Do you consider the present leave terms adequate? If not, what changes would you suggest?

(*b*) The common criticism against grant of 'holidays' by the State Government is that they are too many. What are your views about it?

56. (ಎ) ಈಗಿರುವ ರಜಾ ನಿಯಮಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆಯೇ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಸೂಚಿಸುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೇನು ?

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ರಜಾದಿನಗಳು ಮಿತಿಮೀರಿವೆಯೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

57. Have you any suggestions to make regarding working hours, weekly off-day, overtime duty and compensation for such duty?

57. ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ, ವಾರದ ಬಿಡುವಿನ ದಿನ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ—ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಯಸುವಿರಾ ?

58. What is your opinion about (*a*) the existing provisions governing disciplinary matters and (*b*) the degree of protection guaranteed to an employee?

58. (ಎ) ಶಿಷ್ಟಿ (ಶಿಸ್ತು) ಪಾಲನ ಸಂಬಂಧವಾದ ನಿಯಮಗಳು, ಮತ್ತು

(ಬಿ) ನೌಕರರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ರಕ್ಷಣೆಯ ಇತಿ ಮಿತಿ— ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

59. Do you think it is desirable or appropriate to provide for a judicial determination of the correctness of disciplinary orders, say, by Administrative Tribunals? If so, what are your suggestions?

59. ಶಿಷ್ಟಿ (ಶಿಸ್ತು) ಪಾಲನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ [ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಆಡಳಿತಾಧಿಕರಣದ (ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮೂಲಕ)] ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆ ಅಥವಾ ಉಚಿತವೆ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳೇನು ?

60. What should be the limits on the State Government's employees' right to form Unions and Associations?

60. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ನಿರ್ಬಂಧವಿರಬೇಕು ?

61. Do you consider that it would be in the interest of both Government and the employees that Government should have the right to require an employee to retire from service and the employee should have the right to retire from service at the end of 15, 20 or 25 years of service and if so, what do you consider to be a reasonable pension (as a proportion of the full pension) payable in such cases ?

61. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು 15, 20 ಅಥವಾ 25 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತಾನಾಗಿಯೇ ನಿವೃತ್ತನಾಗಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಹಾಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುವುದು—ಈ ಅವಕಾಶಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನೌಕರನಿಗೂ ವಿಹಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ (ಪೂರ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಭಾಗವಾಗಿ) ಎಷ್ಟು ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವುದು ?

62. In particular, would you recommend any change in the existing rules in regard to the following :

(*a*) basis on which average emoluments are to be calculated ;

(*b*) condonation of interruptions and deficiency in " qualifying service " ;

(*c*) counting of periods of leave towards " qualifying service "?

62. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವಿರಾ ?

(ಎ) ಸರಾಸರಿ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ವಿಚಾರ ;

(ಬಿ) 'ಅರ್ಹತಾ ಸೇವಾವಧಿ'ಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ನಡುನಡುವೆ ಭಂಗ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದು.

(ಸಿ) ಅರ್ಹತಾ ಸೇವಾವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ರಜೆಯ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

63. What in your opinion will be the best method to secure reasonable social security for the family of a Government servant in the event of his death either during service or after retirement ?

63. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತನಾದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಮೃತನಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ರಮವಾವುದು ?

64. Do you consider that any satisfactory scheme for providing such social security can only be on a contributory basis, Government servants' contribution being taken either in the form of regular monthly payments during the period of service or by their surrendering a portion of death-*cum*-retirement gratuity ? What are your suggestions in this behalf ?

64. ಈ ತೆರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ತಪ್ಪದೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದಾಯಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ಮರಣ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ಉಪದಾನದ (ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿಯ) ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಅಂಶದಾನ ಪದ್ಧತಿ—ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳೇನು ?

65. Should specialists who enter Government service late in life, have the benefit of Contributory Provident Fund in lieu of pension even though they are appointed against pensionable posts, or should the benefit of certain added number of years of qualifying service be allowed? What categories of posts according to you should make up the category of specialists?

65 ಒಮ್ಮೆ ವಿಲಂಬವಾಗಿ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ತಜ್ಞರು ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಉಳ್ಳ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತರಾದರೂ. ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರಿ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೇ ? ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಹತಾ ಸೇವಾವಧಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರ ಹುದ್ದೆಗಳೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು ?

66. Are the objects for which a commutation of pension is permitted, adequate, or would you suggest further liberalisation? Give reasons

66 (ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಾಗಿ ಸಗದು ಹಣ ಪಡೆಯುವ) ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಈಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳು. ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿವೆಯೆ ? ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉದಾರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿರಾ ? ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಕಾರಣಗಳೇನು ?

67. What changes, if any, would you suggest in the rules for the sanction of pension, commutation of pension and payment of Provident Fund balance, in order to eliminate delays?

67. ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಮಂಜೂರಾತಿ. ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡಿನ ಹಣದ ಸಂದಾಯ—ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಂಬವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಯಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುವಿರಾ ?

68. Do you consider any change necessary in the Provident Fund Rules, and if so, what changes would you suggest?

68 ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡೇನಾದರೂ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ. ಯಾವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿರಿ ?

69. In particular, would you recommend any changes in the rules in regard to the purpose and limits of temporary advances and "final withdrawals" for specified purposes from these "funds"?

69. ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ಈ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಮಿತಿಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಈಗಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವಿರಾ ?

70. It has been suggested that as the provision of family pension may not prove adequate in the event of premature death of a Government servant, it should be obligatory on the part of every Government servant to take insurance policies of adequate value and that a certain percentage of his subscription to the Provident Fund

should be utilised towards the payment of premia. Have you any comments to make on this suggestion ?

70 ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಈಗಿನ ಕುಂಟುಬ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯದ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಅವನು ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂತಿಗೆಯ ಶೇಕಡ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ವಿಮಾ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಈ ಸಲಹೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

71. Do you consider that any change is necessary in the existing classification of Government servants for purposes of travelling allowance in general, and (i) class of railway accommodation (ii) air-conditioned travel and (iii) journeys by air, in particular ?

71 ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ (1) ರೈಲೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯದ ತರಗತಿ (2) ಏರ್ ಕಂಡೀಷನ್ಡ್ ಪ್ರಯಾಣ, ಹಾಗೂ (3) ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣ— ಇವುಗಳ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಈಗಿರುವ ದರ್ಜೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ?

72. Would you suggest any changes in the existing rates of mileage allowance, daily allowance and rates of incidentals ? Please give concrete suggestions with reasons.

72 ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೈಲೇಜು ಭತ್ತೆ, ದಿನಭತ್ತೆ ಮತ್ತು ಆನುಷಂಗಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕೆನ್ನುವಿರಾ ? ಯಾವುದಿದ್ದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ

73. What are your views regarding the provision of Government vehicles to touring officers of certain departments in the context of the developed public transport system ?

73 ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯಷ್ಟೆ ಆದರೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಾನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

PART VII

Efficiency and Work-load.

74. In some departments of Government, like the Public Works Department, the administrative units are constituted not so much with reference to the territorial divisions but with reference to the quantum of work. Do you consider that the principle followed in such cases is rational and if not, what alternative principles could be adopted ?

74. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಹತ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆಡಳಿತ

ಘಟಕಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಸುವುದೇ ? ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬಲ್ಲಿರಾ ?

75 Do you consider that the powers vested in the authorities of Government at the various levels in different departments are adequate for ensuring efficiency and speedy disposal of business ? If not, please suggest what principles should be followed in the delegation of such powers.

75 ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರವು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆಯೇ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ

76 It is often complained that even where powers have been delegated to lower levels, the authorities at the higher levels still interfere in the day-to-day work of the subordinate authorities and that this leads to delay in the disposal of business Do you subscribe to this view and if so, what measures do you suggest to remedy the situation ?

76 ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಕೂಡ ಮೇಲಿನ ಕಾಂಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿತ್ಯವ್ಯವಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯದ ವೇಗಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ದೂರಲಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ಹಾಗಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ನೀವು ಸೂಚಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳೇನು ?

77 It is stated that business in Government offices cannot in the very nature of its functions be as efficient and prompt as in business houses and that rules and precedents come largely in the way of expeditious disposal of business Do you subscribe to this view ? And if so, kindly offer your suggestions on how to tone up the efficiency without violating the rules and procedures

77 ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ವಭಾವತಃ ಇತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆಯಲಾರದೆಂದೂ, ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ನಿಯಮಗಳೂ ಪೂರ್ವ ನಿದರ್ಶನ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳೂ) ಕಾರ್ಯದ ತ್ವರಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರಾ ? ಒಪ್ಪುವಿರಾದರೆ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೂ ಬಾಧಬಾರದಂತೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

78 Do you consider that offices at several levels are over-staffed and that it should be possible to reduce the number of officials in such offices ? If so, what would you suggest should be the norms of work to be prescribed for officials and officers at various

levels ? Indicate the measures to be adopted for effecting retrenchment.

78. ಕೆಲವೊಂದು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಭಾವಿಸುವಿರಾದರೆ. ನಾನಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವೇನಿರಬೇಕು ? ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿತಾ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

79. It is stated that particularly in the higher offices the papers pass through far too many levels before a decision could be taken on them and that expeditious disposal could be secured if the authority competent to pass an order were to do so on the basis of the records which are processed at the lowest possible level and are put up to him directly — Do you agree that such a system would lead to expeditious disposal of business without at the same time affecting the quality of disposal ?

79. ಮುಖ್ಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಹತ್ತಾರು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬರಬೇಕಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಧಾರ ಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ. ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯು ತ್ವರಿತಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ಒಂದು ವಾದವಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ. ಕೆಲಸದ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಗುಣಕೋತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗದ ವಿಲೇವಾರಿಯು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗುವುದೆಂದು ಒಪ್ಪುವಿರಾ ?

80 Are there any overlapping functions or schemes in some departments of Government, the removal of which will result in sizeable savings in time and effort on the part of officers of the departments concerned ?

80 ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಗೆ ಎಡೆಗೊಡುವಂಥ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಯಾ ಜನಗಳನ್ನೂ ತಗೆದುಹಾಕಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಯವೂ ಶ್ರಮವೂ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಮಾದರಿಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ ?

81. Is any rationalisation of service rules or simplification of Financial and Account Codes and procedures called for in order to prevent avoidable loss of public time and to create a proper climate for " participation in decision making " in Government offices ?

81. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾಲಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕುದುರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಈಗಿನ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿ ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದಾಗಲೀ ಅಗತ್ಯವೆ ?

164

82. Complaints are often voiced that information in respect of several matters on which Government are normally expected to collect and keep available the latest information is not readily forthcoming and that on each occasion on which such information is required, as for example, when interpellations are put in the Houses of Legislature, information is collected *de novo*. Do you subscribe to this view and if so what are your suggestions on the extent to which information might be collected on certain standard subjects and maintained up-to-date by the concerned officers ?

82. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತೀರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಮಾಹಿತಿಯು ಕೂಡಲೇ ದೊರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಹಿತಿಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆದಿರುವಾಗ, ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆರಂಭವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಲೋಚಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟಿರಲು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಕೊಡಬಲ್ಲಿರಾ ?

83. There are differences of views on whether promotions should be based on seniority-*cum*-merit or solely on merit and on whether specialists (or generalists) should hold key posts at the policy making level. What are your views in respect of these matters ?

83. 'ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ' ಮತ್ತು 'ಯೋಗ್ಯತೆ'—ಇವೆರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಬಡತಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯತೆಯೊಂದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಡತಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ? ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕೇ ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

84. The work of individual officers is now being evaluated and confidential reports on their work are being written in certain prescribed forms periodically. Do you consider that this system is sufficiently objective, realistic and reliable ? If not, what are your suggestions for improving the system of evaluating the work of an officer ?

84. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತುಪಟ್ಟ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ರಹಸ್ಯ ಪರದಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವೂ, ವಾಸ್ತವಿಕವೂ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದೂ ನೀವು ಭಾವಿಸುವಿರಾ ? ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳೇನು ?

85. Do you think that conferences and meetings between officers at the highest level are necessary for expeditious decisions and disposal of important matters or that such conferences and meetings entail wastage of time without producing concrete results ?

Please suggest what methods should be followed for taking decisions in matters in which two or more departments are concerned.

85. ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ ಸಭೆಸೇರಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ? ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಯಾವ ಫಲವೂ ದೊರೆಯದೆ ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣವಾಗುವುದೇ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

86. (*a*) Do you consider that the existing system of initial recruitment to the lowest cadre of Government employment satisfactory ? Do you consider the qualifications prescribed adequate and satisfactory ? If not, what changes do you recommend ?

(*b*) Do you consider that the existing system, under which some specific proportion of the posts in the higher cadres are earmarked for promotion from the lower cadres and the rest are kept available for direct recruitment, satisfactory ? If not, what changes do you propose ?

(*c*) What are your views regarding the need for institutional training, and in-service training for candidates on their first appointment to Government service and periodical refresher courses for those already in service ?

86 (ಎ) ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಹುದ್ದೆಗೆ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೇ ? ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಅರ್ಹತೆಗಳು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿವೆಯೇ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರಿ ?

(ಬಿ) ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೆಳದರ್ಜೆಗಳಿಂದ ಬಡತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರಿಯೆ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಸೂಚಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಯೇನು ?

(ಸಿ) ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗೆ ಪ್ರಥಮತಃ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಆಗಾಗ ಪುನರ್ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

87. **Have you any suggestions in respect of matters other than those specified in this part of the questionnaire which are conducive to increasing the efficiency and rationalising the work-load in the different departments of Government ?**

87 ಈ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿರದ, ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ನೀವು ಕೊಡಬಯಸುವಿರಾ ?

WD 7988—GPB—2,000—27-2-67

TO-PAY INVOICE 167 ORIGINAL

THE PUBLICATIONS DIVISION

Ministry of Information & Broadcasting
Government of India
Post Box No. 2011,
Old Secretariat, Delhi-8.

66152

To Dr. N S Hardikar, The Karnatak Math Institute, Ujj. Station Ghataprabha, Dist. BELGAUM.

No. T.P./ Date 6/3/67

Your order No. Date 22/2/67

Per

Particulars	No. of Copies	Rate per Copy	Gross Rs.	Gross nP.	Net Rs.	Net nP.
	Each one	15 00			45	
	1	2 50			2	
					47	50

E. & O. E.

Invoice Clerk

for *Business Manager*

H139—I&B.—1,000—17-5-60—GIPF.

169

7-3-67
10 Akbar Rd
New Delhi

My dear Doctor,

I am just returning after seeing Sri. Nijalingappa who arrived here from B'lore just this evening.

From the talk I had with him he is likely to spare the services of Sri. Selly the thoracic Surgeon at Mysore. He told me that had asked the health department why his services should not be spared to the K.H.I. I told him it will be a great help to K.H.I. He is favourably inclined. I will meet him again and write to you.

I am packing up to pack off. I saw the President yesterday. In all probability he may Continue. Wrangling is going for P.M's place. They want to bring about some sort of unity in the Congress. Only one day - tomorrow - is left. I have not seen anybody except the President and the Vice President. I intend leaving Delhi on 20-3-67 by Punjab Mail and reach Ghatkoparbhe on the 22nd morning by Poona-Bhore Mail. Gopalan is coming with me to help me in Books. I am sending by Goods train. Still I will have heavy luggage. I hope you will be able to give me Dr. Shelukar's Bungalow or the ward where Mr. Gunjar was staying. Rest in person. I was expecting your reply which has not yet reached. I trust this finds you in excellent health.

Yours affly,
Anna

171

Telegram : "EXINFOR"

सत्यमेव जयते

प्रकाशन विभाग
सूचना और प्रसारण मन्त्रालय
भारत सरकार
पुराना सचिवालय, दिल्ली-६
PUBLICATIONS DIVISION
Ministry of Information & Broadcasting
Government of India
Old Secretariat, Delhi-6

No. B-2(Adhoc)/PP/67 March 9th, 1967

Shri [illegible] Kardikar
Administrator
Karnatak Health Institute
Chata Prabha
Dist. Belgaum (Mysore)

Dear Sir,

Please refer to your letter dated 22nd February 1967. We are arranging to despatch the books mentioned in your letter under reply, vide our To-pay Bill No. 66152 dated 6.3.1967 for Rs. 47.50. After this supply the balance of Rs. 10.50 remains to your credit.

Assuring you of our best attention,

Yours faithfully

(TISWAR CHANDRA)
Asstt Business Manager

173

he had come along with his son, who is an asst. manager in one of the Textile mills at Gokak. He is a nephew of mine and Mr. Subaya & myself belong to the same family.

Now please pay some attention to what I write here.

You may not have forgotten that I was employed in the Coffee Board after quitting from Bihar in 1943 & put in 22 years service in the Coffee Board. At the end of my services, I was insulted in some humble form a betrayal of my immediate Officer, who consequently committed

174.

Thanjavur Vilas
Near Cauvery Camp
9-3-67.

My dear doctor,

long time since I have not heard from you, and am sure you are too busy with your hospital work. Some time back one of my Cousins Mr. N.C. Subaya told me that he had the occasion to visit your hospital at Gokak and had a long chat with you and gave me a vivid description of all that you are doing there. Mr. Subaya's son, Shri Nagaraja was from you at a distance of 1 mile from your place & I learnt from Mr. Subaya that

succeede. But as a result of all this trouble I stand to loose a good portion of my earned money. This could be brought home only by you, if you would so kindly write to Shri A. S. Aiyar, who is the present Chairman of the Coffee Board. Shri A. S. Aiyar you know was one of your lieutenants in the Hindustan Seva Dal in 1925 along with Nariman. Will you please write to Aiyar help me get my money. I am really looking for your letter.

With Regards.

Yours Sincerely

M. Veeraraghavan

Nariman's address

Shri. Nathanda Nandapa.

Telugu Street

Vizagapatam. S. Coast

पहला मोड़ First fold

टेलीफोन ४५८५१ (५ लाईन)

176

तार: कांग्रेस

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

जन्तर मन्तर रोड,
नई दिल्ली-१

१९-३-६१

पू. डॉक्टर

आपले तात्त्विक काही कडाडले

Prime Minister ने व्यापाऱ्यांचा नीतीचे व धरतात होत आहे त्यावरून व त्या संबंधी आपले काही अभिप्राय मागितला वाटते. आपण काही अभिप्राय दिला आहे. कोठ्या कोठ्या व्यापारी पक्षांनी याचीही पाहून आश्चर्य वाटते. पण मला वाटते की आपण आपला स्वार्थ वाटतो तोही कारण आपण पर्यंत याचा काही निःस्वार्थ पणा आपण पदरचा केला व त्या प्रमाणे आपण पदरची केले. पण मला वाटते प्रत्येक माणसाला त्या प्रमाणात गुणदोष असतात त्या प्रमाणात तरी वाईट पक्ष कोठ्या कायद्याने झाकले जातात. माणसाचा स्वभाव व आवना पण पण बदलत नाही तोपर्यंत होत राहणार. संघी तरी ती पर्यंत त्या पडल्या. असतात व संघीपणाची त्या कुठल्या चांगल्या व्यापारी प्रामाणिक असू शकतात. पुर्वीच्या मनोवृत्ती प्रमाणे आहे, काँग्रेस बद्दल चांगले विचार व मान्यता होत नाही वाटते. विचार व मान्यता या दोन्ही individual आणि group interest यांचा पण परिणाम होऊन विकृतावस्थेची उभारणी. पण कोठ्या बद्दल हे सर्व कमीपणा योग्य आहे की मला वाटते यांत कोठा भाग त्या लोकांचा असतो की ज्यांनी ती कोणी व्यापारी धरली गेली असते व हे लोकांचा सारखे चढवत असतात!

अन्तर्देशीय पत्र
INLAND LETTER
NO ENCLOSURES ALLOWED
भेजने वाले का नाम और पता : Sender's name and address :

1177

178

S. V. KRISHNAMOORTHY RAO,
Ex- DEPUTY SPEAKER, LOK SABHA

TELEPHONES :
Office 31455
Residence 33513
10, Akbar Road,
NEW DELHI-11, March 11, 1967

My dear Doctor,

I am enclosing herewith a copy of a letter I have written to Dr. Sushila Nayar, Minister of Health, for your information. I hope she will do the needful in the matter before the close of the financial year.

I propose to leave Delhi on the 20th instant.

Hope you are keeping fit.

With kind regards,

Yours sincerely,

S.V. Krishnamoorthy

(S.V.Krishnamoorthy Rao)

Dr. N.S. Hardikar,
Mahataka Health Institute,
Ghataprabha
Belgaum Dist.

Encl:

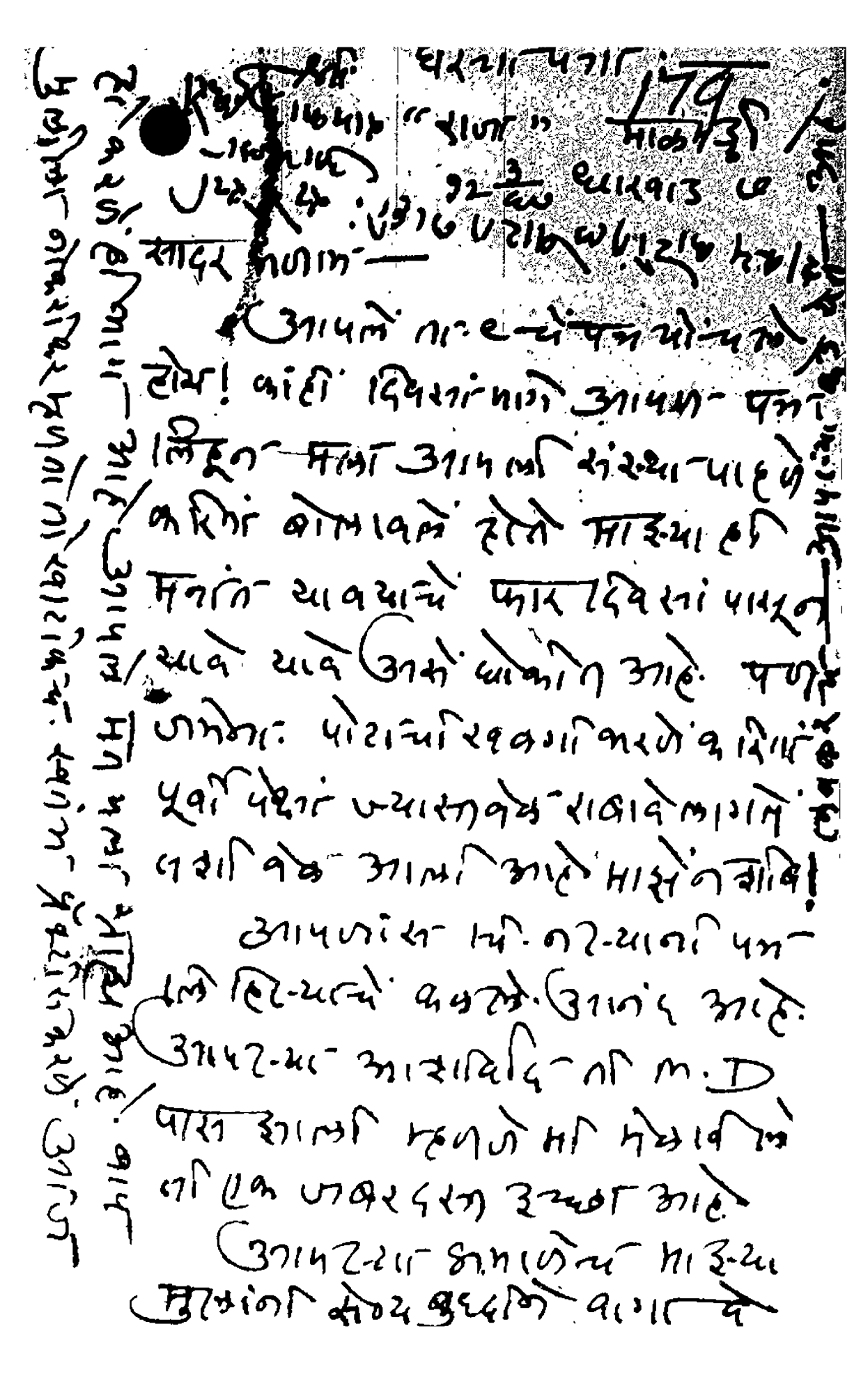

181

353527
PHONE: ~~73111~~
CONGRESS SEVA DAL
CONGRESS HOUSE, V.P. RD,
BOMBAY-4.

Date 13/3/62

My dear Dr. Sahab, received your letter of 10th. Thanks.

I wonder how you did not receive my earlier letter? I replied your letter almost immediately.

I had written to you and some other friends in the moments of great despair. The second day I came to senses and had settlement with my editor. Now everything is smooth. They have also

Sunday Late Fee Paid

पोस्ट कार्ड

INDIA

भारत

Dr. N. S. Hardikar

Karnatak Health Home

Ghataprabha

(Southern Railway)

चांगल्या संस्थेत राहून जनसेवा करावी
अशी दिनकरची [illegible] सर्व [illegible]
सेवेत [illegible] हीच माझी इच्छा आहे.

मला मेळाव्यास आले नाही. मेळाव्याचे
त्यांचे निमंत्रणपत्रकही आले नाही. तरी पण
आणि दिनकरची [illegible] शुभेच्छा [illegible] माझ्या
मुलांना शिष्यवृत्ती मिळाली. त्यावेळी
[illegible] माझ्याबरोबर व माझ्या
[illegible] आहेत. [illegible]
करणे भाग आहे. शिवाय [illegible]
[illegible] मेळाव्याची [illegible]

recognised my claim
for promotion. Now
question is of time.
I hope to get the
promotion very soon.

Seva Dal work
is going on as usual.
Workers work with
the old spirit. Even
gone. Even this
is just show-busi-
ness. Election too
were fought by the
workers engaged on
daily wages. Seva Dal
workers did not get the
share. - Ramakumar

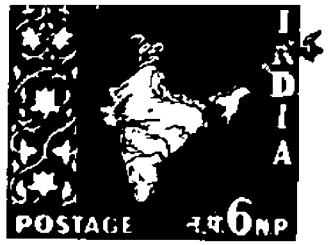

To

Dr. N.S. Hardikar,
Karnatak Health
Institute,
GHATPRABHA.
(Dist. Belgaum)
Mysore State.

183

304/D/ECM

EXECUTIVE COUNCILLOR
Delhi Administration
Delhi.

March 13, 1967.

My dear Hardikar,

Your post-card dated 9-3-1967 is to hand. It is true that I was busy in my election and have unfortunately lost my contest. This time it was a strang phenomena that people voted against the Congress, particularly, in Delhi. This, however, should not worry any one of us. If the change is for the better, one should not mind it but if it is for the worse, let the voters know it. We have yesterday elected Shrimati Indira Gandhi as our Prime Minister. Here was a unanimous election this time and Shri Morar Ji Bhai Desai ultimately agreed to accept her as the Prime Minister and to work under her as Deputy Prime Minister, in the interests of the country. I hope this will help us to revive peoples' confidence in the Congress.

I am keeping quite well and hope this will find you so. You can always write me as and when you deem fit for it.

With kind regards

Yours sincerely,

Radha Raman

(RADHA RAMAN)

Shri N.S. Hardikar
GHATAPRABHA.

A. S. E. Iyer 184

CHAIRMAN
COFFEE BOARD

Phone { Office : 2276
Residence : 2887

"Sesha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

14th March 1967

My dear Doctor,

Your registered letter dated the 7th, enclosing the corrected manuscript of your biography (pages 135 to 192 - both inclusive) reached me only yesterday and I am passing on the same to Mr. Sampathgiri Rao along with your letter to him as also the reprints of photographs 2 to 7. I do not know if any of them deserve to go into the biography. I will leave it to Mr. Sampathgiri Rao and Mr. Venkataramaiah to decide. I am trying to get into touch with Mr. Venkataramiah. He is becoming very illusive these days.

Yes. Mohan and Sundari are reaching Bangalore on Friday evening. Mohan has resigned from the Telco and will be joining the Motor Industries Co. Ltd. (MICO) in Bangalore. We will all be together now. I have actually been building a bed room, bath room, etc. in the first floor to accommodate Mohan, Sundari and Anand. That leaves the guest room free. You should come here somehow and stay for a few days. We can finalise the final draft of the biography.

With love from all of us,

Yours affectionately,

A. S. E. Iyer

Dr. N.S. Hardiker,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.
(Dt. Belgaum)

Grams: JANPRAGATI
Phone: 71501
75701

185

Janapragati

Prop: Pragati Printers, 10 First Main Road, Gandhinagar, Bangalore-9

In reply quote:

March 14, 1967.

1133/6

Dear Doctor,

Your kind letter of the 10th to hand. Yes. We should have given the meaning of D M K. Dravida Munnetra Kazagam means Dravida is Tamil, Munnetra is Progressive and Kazagam is Group. This an off shoot of Dravida Kazagam which was founded by E V Ramaswamy Naikar. Mr. Annadurai was an admiror of Naikar and was with him as his lieutenant. Mr. Naikar when he married an young girl Mr. Annadurai left him and added Munnetra to Dravida Kazagam.

The life sketches of Mr. Annadurai and Mr. Ajoy Mukarji was given in our issue dated 12.3.67 under the heading "Mumbelakinalli". I am still waiting for a reply from you as to when you are coming to Bangalore?

With regards,

Yours sincerely,

(B N GUPTA)

187

ESTD. 1952

Registered under the Bombay Public Trust Act of 1950
(Vidyapeeth No. E—86, Dharwar)

धारवाड हिन्दी विद्यापीठ

DHARWAR HINDI VIDYAPEETH

Central Office : Line Bazar, DHARWAR

OFFICE—BEARERS :
President & Treasurer
Shri A. S. Patil
B. A., LL. B., M. L. A.
Chairman
Shri K. M. Dasankop
General Secretary
Shri Kalmeshwar Joshi
Sahitya Ratna (Allahabad)
Joint Secretary
Shri G. Z. Khan

Ref No 314/66-67

Date 14.3.1967.

To

Dr. N.S.Harikar,
Ghataprabha.

Respected Sir,

You may be aware of the activities of our Vidyapeeth. I am glad to say that Pandit Sidhanath Pantji also is intimately connected with our Institution. He has kindly consented to direct our Seminar to be held at Chikkodi on 19th instant in the R.D.Higher Secondary School. I shall feel obliged if you are pleased to attend the function. In case, it does not suit your convenience, you will kindly send a message to the following address:

After the Seminar, Shri Pantji will be visiting Ghataprabha before returning to Dharwar. I am also very much inclined to visit the Health Institute. Hoe I will be able to do so. Thanking you in anticipation for your kind message,

Address: "Kalmeshvar V.Joshi,
General Secretary,
Dharwar Hindi Vidyapeeth,
Care R.D.Higher Secondary
School Chikkodi, Dt.Belgaum.

Yours sincerely,

K. V. Joshi

188

हिन्दी प्रचारक-शिक्षक संगोष्टी शिबिर

आर. डी. हायर सेकंडरी स्कूल, चिकोडी, बेळगांव जिला,

वर्देमातरम्,

सेवामें निवेदन है कि उपर्युक्त संगोष्टी-शिबिर का उद्घाटन
दि. १९ मार्च १९६७ आदित्यवार प्रातःकाल ९ बजे संपन्न होगा।
मैसूर राज्य के विद्याधिकारी (डी.पी.आय्)
मान्य श्री. एस. वी. जेवूर, बी.ए.(आनर्स)एम.एड्.
मुख्य अतिथि रहेंगे।

अध्यक्ष : **श्री. एम्. वाय्. मिर्जी**
चेरमन, तालूका अभिवृद्धि मंडल, चिक्कोडी

शिबिराधिपति : **पंडित सिद्धनाथ पंत**
प्रवर्तक, अखिल भारतीय देवनागरी परिषद्

आपसे प्रार्थना है कि समयपर पधारकर समारंभ की शोभा बढावें।

स्वागताभिलाषी

श्री. ए. एम. पाटील, बी.ए.एल.एल.बी.
(अध्यक्ष : मैसूरराज्य सहकार मंडल)
अध्यक्ष : धारवाड हिन्दी विद्यापीठ

श्री एफ. एच. मोहसीन, बी.ए. एल्एल.बी.
सदस्य लोकसभा-दिल्ली
उपाध्यक्ष

श्री एल्. डी. मधाळे, बी.ए.बी.टी.
स्वागताध्यक्ष

श्री. के. एम. दामनकोप्प साहब
सदस्य : मैसूर राज्य विधान सभा
कार्याध्यक्ष

डी. एम्.कुलकर्णी, एम्.ए.बी.टी.
उप-स्वागताध्यक्ष

श्री. कलमेश्वर जोशी
प्रधानमंत्री

श्री. जी. झड्. खान
संयुक्त मंत्री

— कार्यक्रम —

— पूर्वान्ह —

९ बजे, प्रधानमंत्रीका निवेदन : संदेश वाचन, स्वागत भाषण
उद्घाटन भाषण : मान्यश्री एस. वी. जेवूर साहब

१० बजे विषयवार उपसमितियोंकी नियुक्ति
चर्चा विषयोंका निरूपण

— अपरान्ह —

२—३० बजे, अभिभाषण : "दक्षिणभारतमें हिन्दी का भूत-वर्तमान-भविष्य"
वक्ता : पंडित सिद्धनाथ पंत

४ बजे, संगोष्ठी के प्रस्ताव
विभागीय प्रतिवेदन

९ बजे रात, हिन्दी नाटक मनोरंजन आदि

॥ जनगणमन ॥

HINDI PRACHAR SEMINAR

(Teachers, Workers & Organisers)

Conducted by

DHARWAR HINDI VIDYAPEETH, DHARWAR

Shri S. V. JEVOOR, *B.A.(Hons.)M.Ed.*

(Director of Public Instruction, Mysore State)

has kindly consented to inaugurate the Seminar

on *Sunday, 19th March, 1967 at 9—00 a. m.*

Shri S. Y. MIRJI

Chairman, T. D Board, Chikodi

will Preside over the Opening Ceremony

Seminar Director · **Pandit Sidhanath Pant**

Hon. Secretary, Akhil Bharatiya Devanagari Parishad

Place **R. D. HIGHER SECONDARY SCHOOL, CHIKODI (Dist. Belgaum)**

All Hindi lovers are cordially invited

To,

BOOK-POST

हिन्दी प्रचारक-शिक्षक संगोष्टी शिबिर

—आर. डी. हायर सेकंडरी स्कूल, चिकोडी, बेळगांव जिला

निमंत्रण

687

190

Nana Dixit Wada
Line Bazar
Dharwar - 1
15-3-1967

Revered brother,

I am pleased to write that my two books – ಪ್ರೌಢ-ಪಾಠ and ಪ್ರೌಢ-ವಾಚನ – got publication grants Rs.400/- each, from the D. P. I. Bangalore. Bills have been prepared and sent to the Asst. Director of public Instruction (Hindi) for counter signature and return for encashment at Dharwar Treasury before 31-3-67. I have paid the printing bill for ಪ್ರೌಢ-ವಾಚನ to the manager, Adarsha Printery, Hubli, but only Rs 20/- are yet to be paid, which I hope to pay by the end of this month or in the first week of next month.

ಪ್ರೌಢ-ಪಾಠ & ಪ್ರೌಢ-ವಾಚನ have been sent to you seperately by Book-Post. I request you to kindly go through

them and give your opinion. Here I wish to express my desire that I would like to continue my publication business. My articles are scattered in various Hindi periodicles. They will be collected and published. when they are all published, Hindi world will know what amount of work and service I have rendered to the cause of National language and emotional integrity of India with the blessings and encouragement of persons like yourself about whom Hindi world knows very little in this respect.

my revered brother, I have today completed my 59 years of age. I have slepped into the 60th year of my age. On this happy day I bow my head at your feet for blessings and encouragement. I earnestly hope that you will kindly send your blessings at your earliest and oblige.

Shri Bhaurao Shevade has talked to you about some publications on behalf of Hinda Seva Trust. He will write to you about this again. I am at your service in this respect.

With regards, yours brotherly
Gurunath Joshi

RESIDENCE : DESHPANDE NAGAR, HUBLI — PHONE 668

DR. A. V. HUILGOL
M. B. B. S. (BOM.), D. O, M. S. (BOM.)
PHYSICIAN & EYE SPECIALIST
HON. OPHTHALMIC SURGEON
CO-OPERATIVE HOSPITAL, HUBLI
& K. M. C HOSPITAL

CLINIC : KUBSAD GALLI
HOURS :
9-30 A. M. TO 1 P. M. AND 6-30 TO 8-30 P. M.
CLOSED ON SUNDAYS

192

HUBLI 16-3-67

Revered Dr. Hardikar ji

I have written a detailed letter giving you all the points regarding the plan which we discussed at Hubli.

I had gone to Bombay for a fortnight. In addition I was busy with some other urgent affairs. Hence I could not reply your Post Card which was only an acknowledgement of my letter.

Plan. send me a reply regarding the points raised in my

last letter. I can then place the
matter before the Executive Committee
of our Society & start the work
after their approval.

Please convey my good
wishes for a long happy life to
Dr. Vaidya. With warm regards to yourself

Yours affly
Bhai

194.

CENTRAL SOCIAL WELFARE BOARD

Jeewan Deep Building,
10, Parliament Street,
New Delhi
17 MAR 1967

No: CB/IV/HTP/Mys(1)/62

To

The Administrator
Karnatak Health Institute,
P.O. Ghataprabha, Dist. Belgaum (Mysore)

Sub: Submission of audited statements of accounts of the units set up under the socio-economic programme

.....

Sir/Madam,

I am directed to inform you that in many cases the institutions which have set up units under the socio-economic programme have not been furnishing the audited statements of accounts of the units in time. Even in cases where the statement of accounts have been received, the trading and profit and loss account and balance-sheet in respect of the units have not been received in a complete shape.

2. I am, therefore, to request you kindly to ensure that the accounts of the units are got audited soon after the close of financial year, and the accounts duly audited, along with the utilisation certificate by the Chartered Accountants, furnished to this office without much delay, in the following form:-

(a) income and expenditure statement;

(b) trading and profit and loss account;

and (c) balance-sheet (i.e. assets & liabilities).

The utilisation certificate should clearly indicate the period of utilisation and that the grant amount has been properly utilised for the purpose for which it was sanctioned.

Yours faithfully,

T. V. R. Chari

(T.V.R.CHARI)
TECHNICAL OFFICER

Copy to: Chairman,.....State Social Welfare Advisory Board,

TECHNICAL OFFICER

195

Dr. Modi Touring Free Eye Hospital
DAVANGERE

18-3-69

My Dear Dr Hardikar,

Received your post card of
15th inst & thanks.
I will be at Bangalore the
1st April & see our both
Smt Sitalingappa a
fine gentleman who is
not in this bad Society
I will do the needful
With warm greetings

Yours in service
V. Modi

197

ESTD.
1952

Registered under the Bombay Public Trust Act of 1950
(Vidyapeeth No. E—86, Dharwar)

धारवाड हिन्दी विद्यापीठ

DHARWAR HINDI VIDYAPEETH

Central Office : **Line Bazar, DHARWAR**

OFFICE—BEARERS :
President & Treasurer
Shri A. S. Patil
B. A., LL. B., M. L. A.
Chairman
Shri K. M. Dasankop
General Secretary
Shri Kalmeshwar Joshi
Sahitya Ratna, (Allahabad)
Joint Secretary
Shri G. Z. Khan

Ref. No.

Date ____

धारवाड 18/3/67

आदरणीय डाक्टर साहब,

हरि ॐ सप्रेम जयश्री कृष्ण

आपका मेरे दायित्व के बारे में सुझाव पढ़ा। मैं यह पत्र आपको सूचित करने के लिए लिख रहा हूँ कि मैं अपने दायित्व से मुक्त होना चाहता हूँ। संभवतः इस वर्ष दीपावली के पूर्व यह पत्र लिखा है। इस संबंध में मैं मंत्रीगण से भी मिलकर अपने दायित्व से मुक्त होने की इच्छा व्यक्त कर चुका हूँ। शेष सप्रेम लिखेंगे।

विनीत

198

D.O.No. CB/IU/HTP/Mys(1)/62

केन्द्रीय समाज कल्याण बोर्ड
CENTRAL
SOCIAL WELFARE BOARD
NEW DELHI

Shri M.A.Soundararajan,
Secretary

18 MAR 1967

Dear Dr.Hardikar,

Kindly refer to this office letter of even number dated December 27, 1966 and subsequent reminders dated February 1, 1967 and March 1, 1967, regarding the handicrafts unit for soft toys attached to Karnatak Health Institute, Ghataprabha.

2. I shall be grateful if you could kindly furnish the audited statement of accounts for the training period, and the required particulars.

Yours sincerely,

(M.A.SOUNDARARAJAN)

Dr. M.S.Hardikar,
Administrator,
Karnatak Health Institute,
Ghataprabha(PO)
Dist. Belgaum(Mysore)

199

Gandhi Peace Foundation
223 Rouse Avenue New Delhi 1

21 March 1967

My dear Dr Hardiker,

Yesterday morning Anna left in the morning by Punjab Mail at 0725 for Ghataprabha for your 'haven of freedom' and hard work!

A whole panorama passed before my eyes - Karmarker, S.V.K. and yourself - all coming here, playing your parts and going back to their respective 'havens' - I am told Karmarker is contemplating to do that!

Someone said, I am like a boat, taking people across - I added, and myself 'sinking' in the bargain, because no boat has itself the capacity to cross and go up the bank.

All these are poetic images reflecting partial truths. The real truth of the matter is that everything is so fleeting and yet it has the unvanquished potency of making us feel that everything is permanent. The mind, while it is a powerful instrument of grasping and clinging to static things, it is rarely capable of understanding and realizing the dynamics on which everything seems to rest but temporarily.

I had some casual talk with S.V.K. I am anxious that his full talents and capacity should be utilized by the Government failing which he should try to give his best to the people either through organizing services to the people and/or through writing, whether it is journalistic or of authorship.

Now both of you being together will have opportunity to cogitate and summon enough dynamism even in the midst of what may be called "encircling gloom".

With best regards to you, S.V.K. and other friends,

Yours sincerely

(R.R.Diwakar)

Dr N.S.Hardiker
Ghataprabha
S.Rly.

201

Telegrams : "MYTOOLS"

Telephone No. 36 & 41 HARIHAR

THE MYSORE KIRLOSKAR LTD.

MANUFACTURERS OF PRECISION MACHINE TOOLS

Regd. Office :
YANTRAPUR P.O.
HARIHAR

YANTRAPUR P.O.
HARIHAR
(Mysore State - India)

SJF/I.

Dt: 22/3/1967.

Dr.N.S.Hardikar,
C/o Karnatak Health Institute,
Ghataprabha Post.
Dist:Belgaum.

Dear Sir,

SUB: SILVER JUBILEE.

We have pleasure to inform you that the Silver jubilee function will be celebrated at 4-00 P.M. on the 15th April 1967. Sri Gaganvihari L.Mehta has kindly consented to inaugurate the function.

We therefore request you to please make it convenient to attend the function and grace the occassion.

Thanking you,

Yours faithfully,
for THE MYSORE KIRLOSKAR LTD.,

P/hr.

202

Dr.K.Shama Iyengar.

Bangalore

24th May '67.

Dear Dr.Hardikar,

Thanks for your letter dated the 20th instant.

I am retiring from service on 15-12-67 and prior to that I would like to avail of some leave. It is very kind of you to have invited me to your place for a personal study of the Institution. I hope I will be able to fit in a visit somewhere during June '67 when I will write to you in advance about the definite programme.

I hope you will recapitulate that as R.M.O. of P.K.Sanatorium I accompanied you on your rounds when you were at Mysore last year.

Sri.S.V.Krishnamurthy Rao has also written tome in the matter and I am replying him seperately.

With kindest regards,

Yours sincerely,

K. Shamashyengar

Dr.N.S.Hardikar,
Ghataprabha.

कि आप कुशल और स्वस्थ
होंगे।

मेरे योग्य कोई कार्य हो
तो लिखने का कष्ट करें। मैं
इधर देहली की ओर नहीं आ
सका। हमारा कार्यक्रम आगा
आगे बिगड़ गया। सभी को मेरा
सादर नमस्कार कहिएगा।

आपका अनुजवत् सेवक
गो० देवराज सिंह

225

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता.
ADDRESS ONLY

Shri Dr. N. S. Hardikar,
Founder & Director of Seva
Ghatapraba Sanitorium
Ghatapraba
Post: Belgaum
South India

204. वशिष्ठ निवास, हापुड़ रो.
दि० २५-३-६७

माननीय डा० गो०,

सादर नमस्कार, बहुत दिनों से आपके कुशल समाचार नहीं मिले। अपने स्वास्थ्य के भी समाचार दीजियेगा।

आज हिन्दी दिवस के शुभ अवसर पर आप मेरी ओर से शुभ कामना और बधाई स्वीकार की जिये।

जिस चुनाव में मैं हापुड़ा आदि लिये खड़ी हुई जनता और तभी हाथी भिन्न आदि Political के लिये अधिक जोर दे रहे हैं। अभी तक कोई निर्णय नहीं लिया है। अपना

कि आप कुशल और स्वस्थ
होंगे।

मेरे योग्य कोई कार्य हो
तो लिखने का कष्ट करें। मैं
इधर देहली की ओर नहीं आ
सका। इसका कारण आप
था। विमल सरन जी को मेरा
सादर नमस्कार कहिएगा।

आपका अनुजा की सेवक
ओ० देवकी देवी

225

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता.
ADDRESS ONLY

INDIA
भारत
6 np

Shri Dr. N. S. Harchekar,
Founder & Director of Sarvodaya
Ghatapraba Sevikashram
Ghatapraba
Distt. Belgaum
South India

206

Raghupati Acharya B. A.

TELEPHONE NO. 2445
TELEGRAM: VIHAR

VASANT VIHAR
HUBLI (MYSORE STATE)

DATE 25th March, 67

My dear Doctor

How are you? How is your health? We are all fine by your grace. Mr. Rama Rao told me that 28th is Dr. Vaidya's 51st Birth Day. It is a great pleasure to compliment him on this occasion. May this day come again and again and god give him more and more energy and power to him to serve more and more. Rama Rao told me to come to Ghatprabha. But as there are very much shortage of workers I may be excused for having not come.

When do you want come here? Is it in near future?

207

closing with best wishes and

Namaskars.

yours sincerely

209

A/4 Saraswat Bldgs,
Gamdevi Grant Rd
Bombay 27 3 61

Dear Doctor Sahib.

Myself & my mother reached this place on Thursday morning. The journey by the Deccan Express was very smooth, the train being sparsely crowded & each one of us had a seat for ourselves. The train was however late more than 1½ hrs when we reached Poona & we missed the connecting train. We could only get the Passenger train at 9 40p.m on Calls us H.V.T. on Thursday at 4.30 a.m. Bhagwan was last so often humble.

Immediately on my arrival, I dropped two post-cards to Shri M B Kher & Shri V. Nimbkar respectively. I also sent the note to Smt Khadabai through her niece Kalpanika. On this morning I telephoned to both these persons; the calls were attended by Mrs Kher & Smt Nimbkar. Smt Kher informed about arrangements to send her brother-in-law to take delivery of the packets of books & the motor parts. But to the time of writing this, I do not see the Nimbkars have sent anybody to collect the packets although I telephoned to them again. I have however sent the letter given by you, intended to be delivered by hand, by post & Express delivery, as it contains your reference to the Vaidya's Shatabdi Celebrations. In fact I delayed writing to you until both the packets were delivered to proper channels. I shall be sending a telegram early tomorrow morning to Dr Vaidya.

Both you & mother in particular carry very happy memories of the few days we spent at K-11 & it was so very pleasant there that it was with a very heavy heart that we left the place. Apart from the importance of the medical relief offered & the efficiency with which it was effected, everyone

210

211

We [illegible] came across from the Secretary-Administrator down to the humblest sub staff, close of kindness unforgettable courtesy & kindness. Every moment we felt that the little mite we could [illegible] was indeed spent in a noble cause.

Praying for a long life to the noble institution & its workers,

Yours
R. L. Kashyap.

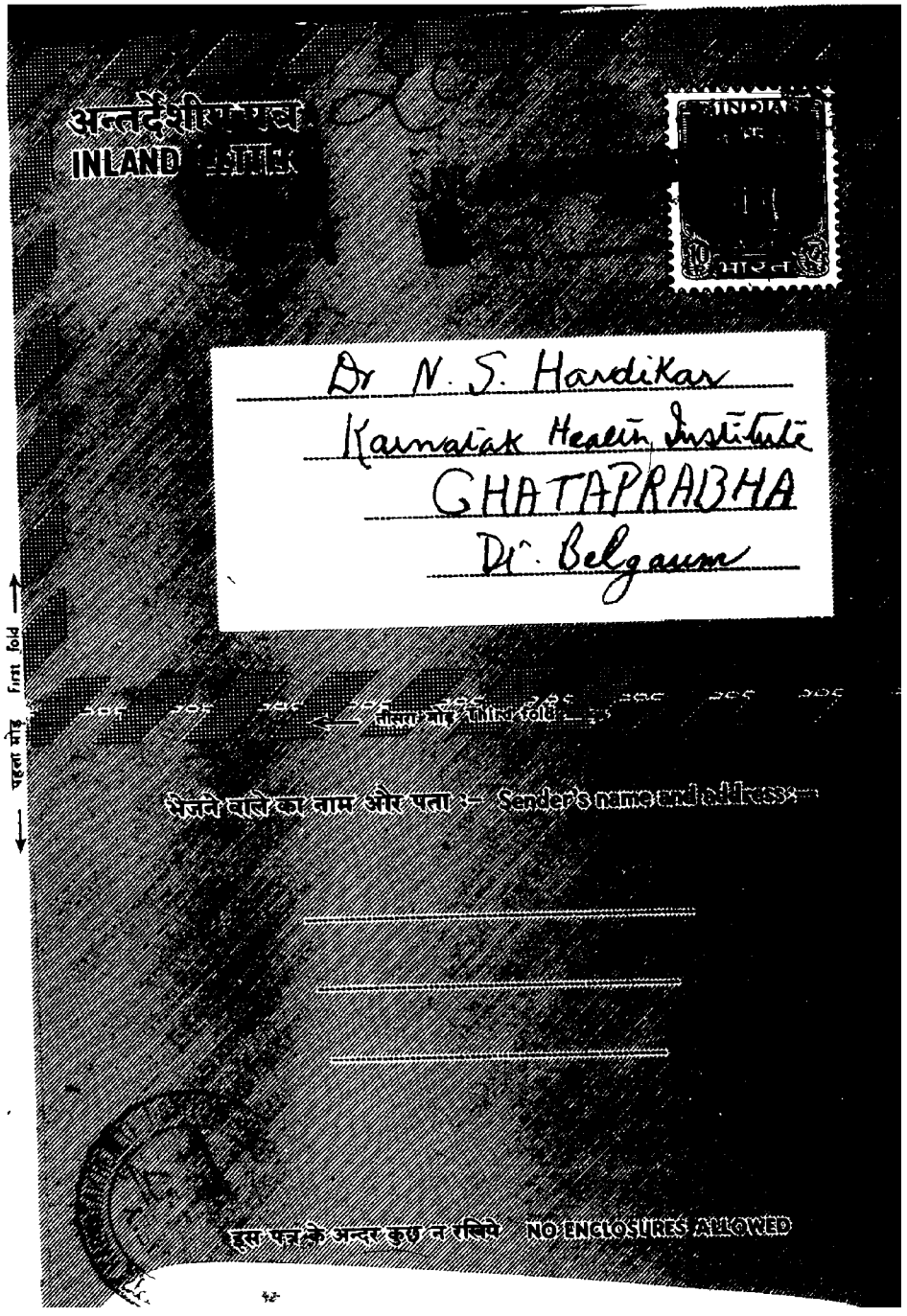

212

A. S. E. Iyer
CHAIRMAN
OFFEE BOARD

Phone { Office : 22717
Residence : 28872

"Sesha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

28th March 1967

My dear Doctor,

I am in receipt of your post card dated the 25th. I am sorry the invitation to attend the Coffee Party was received by you on the 24th. The card was meant for your information.

You want me to send you Peaberry coffee. I can arrange to send you coffee. Do you want coffee powder or do you want roasted beans or you want me to send you raw coffee? If I send raw coffee you will have to get it roasted and ground. Are there arrangements for that? If I send roasted seeds, they will last for a fortnightly only and the aroma would be lost thereafter. Please let me know.

Mohan and Sundari are here. Mohan, after resigning his job in the Telco, reached Bangalore on the 18th. He will be joining his new duties in the Motor Industries Co. Ltd. on the 1st of April 1967.

I was able to get into touch with K.A.V. Actually we (Shri Sampath giri Rao, K.A.V. and myself) had a long session in my house last Sunday. We have decided upon the line of action. Venkataramiah is to write something about your activities from the Nandi Hills in 1937 when the Praja Paksha leaders like Sris. Nijalingappa, Reddy, Dasappa and others were brought into the Congress by you. I am supposed to write a few paragraphs regarding the Women's Wing of the Seva Dal, origin of the Red Shirts as a result of training camps in Peshawar and Rawalpindi during 1929 and about the flood relief work in Gujarat. I have not been able to find time to dictate these paragraphs. We are supposed to meet on 2nd April - Sunday - to go through the whole thing again. Will let you know the progress.

With love,

Yours affectionately,

A. S. E. Iyer

Dr. N.S.Hardiker,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.

213

MYSORE STATE GANDHI SMARAK NIDHI

Ref.No. 620/67

'GANDHI BHAVAN'
No.5, Kumara Park East,
Bangalore-1

Date: 31st March 1967.

MEETING NOTICE

To Dr. N.S. Hardikar
Ghataprabha

Dear friend,

A mee-ting of the General Body of the Mysore State Ga-ndhi Smarak Nidhi will be held on Wednesday the 12th April, 1967 at 9.00 a.m. at Gandhi Bhavan, Kumara Park East, Bangalore-1. You are, therefore, requested kindly to make it convenient to attend the meeting. In case there is no quorum the meeting will be adjourned for half an hour and again meet at 9.30 a.m. on the same day.

A G E N D A.

1. To read and confirm the minutes of the last meeting;
2. Action taken on the resolutions of the previous meeting;
3. Change of the year to April to March;
4. Supplementary Budget Proposals for the year 1967 and the first three months of 1968. A copy of the supplementary budget proposals will follow;
5. Construction of staff quarters at Vishwaneedam;
6. Letters from the following persons:
   i) The Principal, Panchayati Raj Training Centre, Vishwaneedam, Bangalore regarding D.A.
   ii) Sri Sharabhalingappa regarding cycle loan;
7. Any other subject with the permission of the Chair.

Yours sincerely,

T. Bheemacharya

(T. BHEEMACHARYA)

૨૫૫ નિમંત્રણપત્રો

પુણે. 29/3/40

૨૫. ગે. વિ. વિ.

આપણા મરણ બદ્દલ આપણા
બધાને પાઠવેલી સોબતપર પત્ર
પોહોંચ્યો. આનાથી આપ. જીવન
પરથી રસ ઊડી જાય છે. આ ન
બનવા કરતાં હમ યહાં ન

आदरणीय पेठकर साहेब,

सप्रेम नमस्कार.

आपला सहवास आम्हाला
सदैव मार्गदर्शक ठरेल.
आपले
आभारी आहोत.

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता
ADDRESS ONLY

डॉ. ना. रु. देवाचे
वसीम देवेंद्र कुलकर्णी
पटकथा.
(बेलगाव)

216

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड

नयी दिल्ली-१

संख्या:३५ (कांग्रेस सेवा दल) १ अप्रैल, १९६७

अ ध्य य न - प त्रि का

हमारे राष्ट्रपति

देश की मौजूदा राजनीतिक स्थिति में राष्ट्रपति के चुनाव की और विरोधी दलों का इतना अधिक विव्हल हो जाना बिल्कुल स्वाभाविक है। अन्य लोकतंत्रों की भांति धीरे-धीरे यहां भी इस सर्वोच्च पद के लिए अधिकाधिक आकर्षण होगा, इसमें संदेह नहीं। हालांकि राष्ट्रपति अब तक राजनीति से दूर रहे पर भविष्य में शायद ही उस प्रांजलता से बचा जा सके। इसके लिए विरोधी-पक्ष केवल एक ही दलील देता है, और वह यह कि उसे सर्वमान्य, सर्वप्रिय व संकटमोचन होना चाहिए।

राष्ट्रपति-पद के लिए कोई भी ३५ वर्षीय भारतीय नागरिक उम्मीदवार बन सकता है। परन्तु उस समय उसे न तो लाभवाले किसी ओहदे पर ही होना चाहिए और न लोकसभा अथवा राज्यसभा का सदस्य। हां, उसमें इनका सदस्य बनने की योग्यता ज़रूर हो।

चुनाव में संसद के दोनों सदनों व राज्य विधान सभा के चुने हुए सदस्य गुप्त मतदान द्वारा राय ज़ाहिर करते हैं। हां, संविधान की व्यवस्था के अनुसार, इसका ज़रूर प्रयत्न किया जाता है कि सभी राज्यों को चुनाव के समय समान प्रतिनिधित्व मिले। इसलिए, एक राज्य की आबादी में राज्य विधान सभा-सदस्यों की कुल संख्या से भाग देना पड़ेगा। परिणाम एक व्यक्ति का अधिकार होगा। समानता लाने के लिए इसे पुनः १०००से भाग देना पड़ेगा। बाकी अगर आधे से ज्यादा हो तो आखिरी अंक में १ जोड़ दिया जायगा अन्यथा छोड़ दिया जायगा। अब हर संसद सदस्य का मत उतना ही होगा जितना कि लोकसभा की सदस्य-संख्या से विधान सभा की सदस्य मत में भाग देने पर परिणाम आये। मिसाल के तौर पर प० बंगाल की आबादी ३४६२६२७६ है और विधान सभा सदस्य २८०। भाग देने पर परिणाम १२४७३६ को १००० से भाग देने पर १२४ परिणाम और बाकी ७३६ रहेगा। बाद की संख्या आधे से अधिक है इसलिए १मानकर परिणाम १२४ की जगह १२५ हो जायगा। अर्थात् प० बंगाल के हर एक एम०एल०ए० का मत-अधिकार १२५ हुआ। दूसरे राज्यों में यह अलग-अलग हो सकता है। इस तरह १७ राज्यों के जोड़ (४३०८५१) को अगर संसद् के दोनों सदनों की सदस्य

संख्या(७४८)से भाग दिया जाय तो प्रति सदस्य-मत ५७६ आते हैं। सिर्फ़ एक उम्मीदवार होने पर कोई मतदान नहीं होगा। पर दो की स्थिति में वह मतदान अथवा वोट बांटकर नहीं दे सकता। ज़ोर वह एक उम्मीदवार पर देगा अर्थात् क्रमानुसार अधिक प्रियता व्यक्त करेगा।

राष्ट्रपति का कार्यकाल प्रथमत:, शपथ लेने के दिन से ५ वर्ष तक होता है। दूसरी या तीसरी बार भी उसके दुबारा चुने जाने पर हालांकि कोई संवैधानिक रोक नहीं, लेकिन ऐसा आज तक यहां नहीं हुआ है। भविष्य में उस की संभावना भी नहीं की जा सकती।

निर्वाचित राष्ट्रपति का मासिक वेतन सभी सरकारी कर्मचारियों से अधिक अर्थात् १० हज़ार रुपये होता है। इसमें नि:शुल्क आवास और विदेशी मेहमानों के लिए कार, यात्रा भत्ता, आदि शामिल नहीं है।

निश्चित समय से पहले राष्ट्रपति का ओहदा खाली होने पर ६ महीने के अन्दर या उसके पूर्ण होने के पहले ही चुनाव कर लिया जायगा।

राष्ट्रपति की स्वीकृति बिना कोई भी विधेयक अधिनियम नहीं बन सकता। वह किसी भी सज़ा को पूरी तरह रद्द या घटा सकता है। सेना के अपराधी या कोर्ट मार्शल हुए व्यक्ति के बारे में यह लागू नहीं है। वह सेनाओं के सर्वोच्च सेनापति हैं किन्तु किसी देश के खिलाफ़ युद्ध का एलान नहीं कर सकते। वैसे, उनके अधिकार बहुत व्यापक हैं।

जहां तक मौजूदा राष्ट्रपति-चुनाव का संबंध है, राष्ट्रपति और उप-राष्ट्रपति) के चुनाव संबंधी नामज़दगी पत्र भरने की आखिरी तारीख १३ अप्रैल है। एक से अधिक उम्मीदवार होने पर ६ मई को चुनाव होंगे। वर्तमान राष्ट्रपति के पद की मियाद १२ मई को समाप्त हो रही है।

पिछली लोकसभा

वैसे पुरानी लोकसभा ३१ मार्च, १९६७ को राष्ट्रपति के अध्यादेश द्वारा भंग होती। परन्तु प्रधान मंत्री का चुनाव आम निर्वाचन के सारे परिणाम आने हो करने के निश्चय-स्वरूप वह १४ मार्च को कर देना पड़ा। फलत:, केन्द्र में नये मंत्रिमण्डल ने १५ मार्च को शपथ ले ली। हालांकि लोकसभा में बहुत से नये सदस्य आये लेकिन नया सदन पिछली परम्पराओं से अपने को अलग नहीं कर सकेगा। तत्सम्बन्धी कुछ तथ्य इस प्रकार थे :

बातचीत के लिये नुक्ते

प्रश्न: आज तक कांग्रेस ने देश को क्या दिया ?

उत्तर: १. महात्मा गांधी के प्रेरणाप्रद नेतृत्व में सत्याग्रह और अहिंसा के सिद्धांतों पर चलते हुए देश की आज़ादी की लड़ाई लड़ी और देश को स्वाधीन बनाया।

२. स्वतंत्रता के बाद उसने देश को स्थाई सरकार, आंतरिक शांति, विदेशों के साथ अच्छे संबंध, देश के विकास तथा सुरक्षा प्रदान की।

३. जनतंत्रीय व्यवस्था, निरपेक्ष परम्पराएं, समाजवादी दृष्टिकोण, और सुनियोजित लौकिक अर्थतन्त्र दिया।

प्रश्न: कांग्रेस की सरकार होने पर भी लोगों की मांग क्यों पूरी नहीं की जाती है ?

उत्तर: १. हालांकि कांग्रेस की सरकार है, पर देश में वही एक पार्टी नहीं है। अन्य राजनैतिक पार्टियां भी देश में मौजूद हैं, [illegible], और वे कांग्रेस का विरोध भी करती हैं।

२. देश बहुत बड़ा है, दलों, गुटों व व्यक्तियों के विभिन्न हितों के बहुत से स्थानों, जगहों व मामलात पर संघर्ष होता है।

३. मुक्त जनतंत्र प्रशासन तथा जनता के लिए नया है। इसलिए, जनतंत्रीय समाजवादी निरपेक्ष व्यवस्था तथा सुनियोजित ढांचे, आदि के प्रभाव व आचरण समझने व सीखने में कुछ समय लगेगा।

प्रश्न: कांग्रेस की सरकार कांग्रेस की मांग पूरी क्यों नहीं करती ?

उत्तर: १. हालांकि केन्द्र में तथा कुछ राज्यों को छोड़कर कांग्रेस की सरकार है, फिर भी उसे पूरे देश तथा उसके प्रत्येक नागरिक की उन्नति एवं विकास के लिए ख्याल रखना होता है। इसलिए, वह कांग्रेस या कांग्रेसजन के साथ पक्षपात नहीं कर सकती है।

२. शासक दल कोई भी हो, प्रशासन को निरपेक्ष रूप से देश के कायदे-कानूनों के अनुसार काम करना होता है।

३. कांग्रेस को जनता के बहुमत का विश्वास लेकर सरकार चलानी पड़ती है। लोकतंत्रीय सरकार की यही नीति होती है। अन्य राजनैतिक दल भी होते है, जो कांग्रेस जो कुछ करना चाहती है उससे सहमत न होने के कारण रास्ते में अवरोध भी पैदा कर देते हैं। क्षेत्रीय, सामाजिक, आर्थिक, आदि बातों पर कांग्रेसजन भी कभी कभी एक दूसरे से भिन्न मत रखते हैं।

अपने लगभग पांच वर्षों के कार्यकाल में लोकसभा ने २६६ सरकारी बिल पास किये और उसकी कुल ५७८ बैठकें हुईं। बैठकों का कुल समय ३७३६ घंटे और ४० मिनट था। भंग होने के समय ३७ सरकारी बिल विचाराधीन थे। सदस्यों के निजी बिलों की संख्या १७७ थी, परन्तु इनमें से केवल ७७ पर ही चर्चा हो सकी। भंग होने के वक्त १०६ निजी बिलों पर विचार होना था। मंत्रियों ने सदन में ४६१ वक्तव्य दिये और सदस्यों ने १४६५० प्रश्न पूछे, जिनके मौखिक उत्तर दिये गये थे। लिखित उत्तर वाले प्रश्नों की संख्या ४३१६० थी।

सदन में १३५ स्थगन-प्रस्ताव रखे गये जिनमें से सात पर विचार की अनुमति मिली। सदन की बैठक देखने के लिए इन पांच बरसों में ४,५५,६३० व्यक्ति आए। एक दिन की सबसे अधिक दर्शक-संख्या २१७६ थी और किसी एक अधिवेशन में सबसे अधिक संख्या ४२,३७५। लोकसभा में कुल ४६७ सदस्य थे।

आणविक शस्त्र संधि

एक विस्फोट और सारी दुनिया स्तब्ध, चिन्तामग्न हो जाती है। महामारी, प्लेग, आदि नामक दैवी प्रकोपों से जैसे कई हजार गुना विनाशक अणु शस्त्र हैं। जहां इनके निर्माणक देशों की संख्या हर दूसरे साल तो अवश्य बढ़ती रही इनका फैलाव रोकने की तरफ भी कोशिशें जारी रहीं।

इसी विषय को लेकर पश्चिम में अभी अभी एक संधि का मसविदा तैयार हुआ है। उसके अनुसार उन सभी मुल्कों को अणु शक्ति वाला देश मान लिया जायगा जिन्होंने १ जनवरी सन् १९६७ से पहले अणु बम बनाने शुरू कर दिये थे।

संधि के मसविदे का सारांश, जिसे सं०रा० अमरिका, सोवियत संघ और बृटेन का समर्थन बताया गया, जिनेवा के सभी (१८) राष्ट्रों को भेज दिया गया है जो कि निस्त्रीकरण समिति के सदस्य हैं। अगस्त ५, १९६३, को मास्को की आंशिक अणु परीक्षण प्रतिबन्ध संधि से पहले व बाद के अणु देशों में कोई अन्तर नहीं रखा गया है। स्मरणीय है कि जहां राष्ट्रपति के चुनाव के समय कम्युनिस्ट विरोधी फ्रांस ने अल्जीरिआई सहारा में १३ फरवरी, १९६० को पहला अणु-विस्फोट किया था, उसकी दृष्टि में उसका साथी चीन द्वारा लोप नोर में १६ अक्तूबर १९६४ को पहली बार अणु-विस्फोट हुआ।

भारत हमेशा रूस व अमेरिका से इस पर ज़ोर देता रहा है कि ऐसे कदम उठाये जायं जिनसे सिर्फ शुरू के ३ ही बड़े देशों तक अणु शक्ति [illegible] या फिर अणु शस्त्रीय देशों का उन्हें न दर्जा दिया जाय जो मास्को संधि के बाद ज़बर्दस्ती आये। भारत चाहता है कि अणु शस्त्रों का बढ़ाव रोकने के प्रश्न पर संयुक्त राष्ट्र संघ से बाहर एक विश्व सम्मेलन में विचार किया जाय। उसमें लाल चीन सहित

सभी मुल्क मौजूद रहें।

अणु निरस्त्रीकरण भारत की प्रधान इच्छा है। इसलिये, भारत व जिनेवा समिति के ७ दूसरे तटस्थ तथा किसी गुट में न शामिल देशों का कहना था कि अणु व गैर-अणु देशों के बीच समुचित उत्तरदायित्व स्वीकार किया जाय।

विदेश सचिव श्री फा पश्चिम एशिया व यूरोप के दौरे पर अप्रैल के दौरान जायंगे ताकि अणु शस्त्रों का फैलाव रोकने के प्रश्न पर समान विचारधारा वाले मुल्कों की राय जान सकें। हमारा देश अणु शक्ति के केवल शान्तिपूर्ण कार्यों में इस्तेमाल के लिए वचनबद्ध है। उक्त संधि के शीघ्र लागू होने में भारत की उत्सुकता असीमित है।

केन्द्रीय बजट

पिछले पांच वर्षों तक के सभी केन्द्रीय बजट घाटे के बजट रहे हैं। राज्यों की अधिक से अधिक केन्द्र पर निर्भरता, दैवी प्रकोप, विकास खर्च, आदि के कारण निर्यात व निर्माण को प्रोत्साहन के बावजूद मुद्रास्फीतिक प्रभावों से न बचा जा सका। फलस्वरूप इस बार जहां ३२ करोड़ रूपये के घाटे का अन्दाज़ा था, घाटा ३५० करोड़ रुपये का दिखाया गया है। इस में से एक सौ तेरह करोड़ रूपये तो रिज़र्व बैंक से राज्यों द्वारा अपनी जमा रकम से अधिक निकालना शामिल है। संतुलित प्राप्ति और खर्च इस प्रकार होगा :

प्राप्ति	(करोड़ रुपये में)
० राजस्व अधिशेष	२३२.८४
० सार्वजनिक ऋण (पी०एल-४८० ऋण को छोड़कर) (भारत में व विदेश से)	११८६.३०
० पी०एल-४८० प्राप्तियां	२८५.००
० अस्थायी - ऋण	२.४६
० ऋणों की पुन: अदायगी (राज्य तथा अन्य)	४३०.००
० छोटी बचत	१३०.००
० अन्य कर्ज़	११३.६४
कुल प्राप्तियां	२३८०.२७

(करोड़ रुपये में)

पूंजीगत व्यय : नागरिक, रेलवे, डाक व तार तथा रक्षा	८०८.३६
ऋण और अग्रिम (राज्य तथा अन्य)	११२८.४०
कर्ज़ की पुन: अदायगी (भारत में या विदेश से)	४५३.४८
	२३८०.२७

इस प्रकार तो बजट का संतुलन किया गया है, जबकि वास्तविक प्राप्तियां २४६४.८४ करोड़ रु० होंगी और खर्च २८४४.५४ करोड़ रुपये। अर्थात ३५० करोड़ रुपये का घाटा।

ये आंकड़े अस्थायी हैं, फिर भी इसी इन्कार नहीं किया जा सकता कि अवमूल्यन के कारण जहां हमारी विदेशी सहायता ४३५ करोड़ ज़्यादा दिखाई पड़ेगी अर्थात् कुल सहायता अनुमान से कम होगी। यही कमी खाद्य-उत्पादन में भी रही। सर्वोपरि होने की वजह से देश-रक्षा, अनाज की मद बुनियादी और योजना आर्थिक विकास का आधार होने के कारण चालू वर्ष में इन पर ज्यादा धनराशि की व्यवस्था रखी गयी है। ये क्रमश: होंगे : ६६६, ४०५ और ६७१२ करोड़ रु०।

घाटे के बजट अगर जितना खर्च किया जा सका असम्भव था। मगर इससे मुद्रास्फीतिक तत्वों को बल मिला। जहां चीज़ें मंहगी हुईं, निर्यात की सुविधाएं ज्यादा देने पर भी विदेशी विनिमय की स्थिति में कतई सुधार न हुआ। इसलिए, ज्यादा खपत और रुपये के अनुचित कम मूल्यपर काबू पाने की सफल कोशिशें होने पर घाटे की अर्थव्यवस्था का सहारा नहीं लेना पड़ेगा। इसके लिए, ज़रूरी होगा कि राज्य जमा से ज्यादा न निकालें, वे अपनी अतिरिक्त आवश्यकता अपने ही राज्यों से पूरी करें, औद्योगिक विकास की रफ्तार तेज़ हो, प्रशासनिक खर्च कम हो, कम समय में निश्चानुसार काम हो, आदि - आदि ।

गोपालजी मेहरोत्रा

My dear Dr. Hardikar, 222 3-4-62.
Bombay 1.

(i) Recd. the bill & its receipt by Mr. Thakker is handed over to Mr. Yellurkar. Mr. Narkari (he is also my old friend from M/s S.K. Kabbur & Bro.) is coming on Wednesday & will telephone him on the Thursday & will let you know the result.

(ii) Myers Pump is purchased & bill & receipt and the the cost is sent herewith. The dealer was kind enough to sell it within the amount sent by you. All details & information regarding installation has been given & explained by the dealer to Mr. Yellurkar. If was time he came here personally. The details / literature the price & other submersible pump has been given to Mr. Yellurkar

(iii) More details & information has been sent to Dr. Vaidya by yesterday's letter.

iv) Rec. draft of Rs. 51/- Thanks.

Yours

Jaykar

223

Tele (Phone : 74142 SERVANTS OF THE PEOPLE SOCIETY LAJPAT BHAWAN,
(Gram : Lokevak (लोक सेवक मंडल) LAJPAT NAGAR,
NEW DELHI-14.

No. LSM/430

Dated 3-4- 1967

Dear Shri L.S.Hardikar

Thank you for your post card dated 11th March 1967.

I hope you would have corrected the copies of Lalaji's letters by now. If so kindly send thes letters to us.

Yours sincerely

for Secretary

224

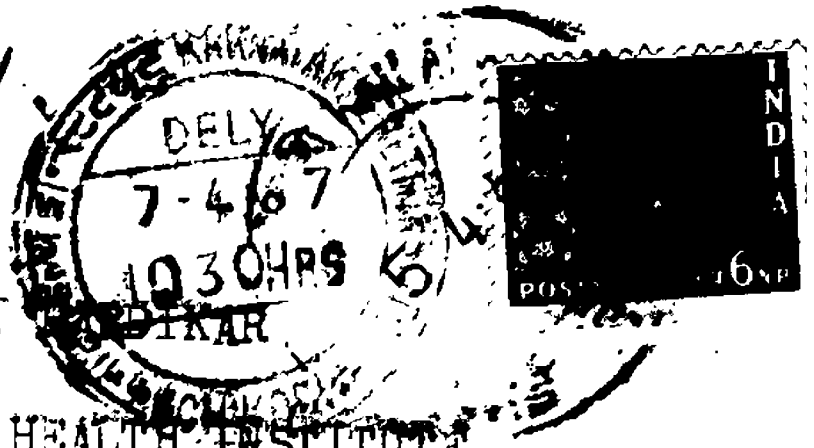

SHRI N.S. [illegible]DIKAR

KARNATAK HEALTH INSTITUTE

GHATAPRABHA, District Belgaum

Mysore State.

225 April 5, 1967

Dear Doctor Hardikar:

The enclosed pages from the current issue of the Saturday Review of Literature will interest you and Dr. Vaidya, I think. I am using them in the letter to enclose the needed item for your anesthesia apparatus and so please pass them on to Dr. Vaidya with my warmest wishes that all the machinery keeps on clicking just at the right tempo and without occasional breaks.

I have not answered your last letter as one half of your assignment, strange to experience, was not clear and I made no positive headway. It must be

because my switchboard is off and I do not always make right moves. I shall try, as I had to do here this time, to avoid getting involved when I sense that I do not comprehend the elusive qualities of another personality facing me. I am no longer very patient and apparently not resourceful enough to untangle inertia I met with this winter.

I am grateful however to have met Shri Karmarkar even briefly and enjoyed his free objective communication. I know fully well the terrific schedule and pressures of the assignment and I avoided, until the last week, any personal visit - the phone messages seemed sufficient.

Our world - yours and ours particularly now - seems to walk head down on some crazy sticks and I wonder if the distinguished dreamer, Buckminster Fuller, has been quietly making converts to his particular philosophy far more effectively than the public

verbage we are told constantly can never approach. all the involved language that appears at first as I read his article, came clear on re-reading slowly and going back to separate section again and again. I wonder what the engineering genii of India might do with Fuller's thinking and feelings. I believe they could and should get ahead even of him. Do not take me however for being emotionally enslaved to our Judica — I can and do see fairly straight even with my own somewhat impaired old age faculties, as to starting on myself with any problem that crosses me. It is such a laborious trek...

It is time for me to stop talking and catch the next mail at the post office. I hope very much this gets through the mail at your end safely. Monsoons have played much mischief with communications lately. It took 7 days for Bombay letter and 9 days for Ahmedabad letters to get through last week, to me here.

With my best wishes for the successful new programs you are dreaming up

I remain as always —

Frederick Soddy

चित्रशाला प्रेस,
पुणें २.

टेलिफोन नं ५६५१५
पो. बॉक्स ६०२

संदर्भ क्र. A/ 228 दिनांक ८.१.५७

२८.१.५७

आपली पोहोचले. परांजपे
यांनी मराठी इंग्रजी दोन
पुस्तकें पाठवली आहेत.
Discovery of India चे
आणखीतर पाठवणें आहे का?
पहात आहें. बरोबर दोन
पुस्तकें रजिस्टर्ड करून
आजच पाठवितो आहे.
सोबत बिल आहे. आपल्या

230

B.V. Madhavarao
Chairman. Brahmanar
Panchayat Board
Brahmanar
S. K. Dt.
Dt 7-4-1967

Dear Sri. Hardikar ji,

I am very sorry that due to transport difficulties your umbrellas could not be transported to Hubli as desired by you. One consignment of six umbrellas was transported to Hubli nearly two months ago & it is lying in the premises of Anand a Bhavan Boarding & lodging of Sri. Padmanabha Bhat at Station Road Hubli. Intimation to their people there had been given but the umbrellas were not lifted yet. So

टाइप, लिथो व टाइप फौण्डर्स, डिझाइनर्स,
ब्लॉकमेकर्स, प्रकाशक, मुद्रण साहित्य विक्रेते.

231

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता,
ADDRESS ONLY

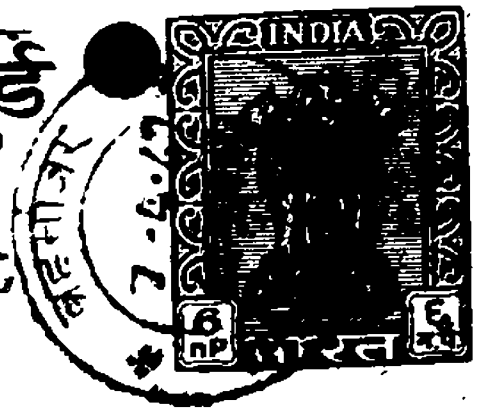

To,

Sri. N.S. Hardikar

Founder of Rashtriya Swayamsevak Sangh

Arogya Bharati

Lucknow

Kindly see that the enclosures are taken away from there to your place. The second consignment will be sent shortly when we get a proper lorry for transporting the same. Since there are very big & unwieldy but delicate items - post difficulty arose I trust that this will find you in sound health. With regards & best wishes

Yours sincerely

Ta Narayana Rao

237

A S E Iyer
CHAIRMAN
COFFEE BOARD

Phone { Office : 20717
Residence : 23872

"Sesha Kutir"
Eighth Block, Jayanagar
BANGALORE 11

7th April 1967

My dear Doctor,

I am in receipt of your post card dated the 2nd April 1967. I am leaving for Delhi for a couple of days and will be back on the 13th. I will be leaving for Chikmagalur on the 15th morning and returning on the 18th. I will attend to your requests regarding coffee and tea after I return to H.Q.

With love,

Yours affectionately

A S E Iyer

Dr. N.S. Hardiker,
The Karnatak Health Institute,
Ghataprabha.
(Dt. Belgaum)

233

chitrashala press
DESIGNING ■ BLOCK MAKING ■ TYPE FOUNDING
TYPE LITHO PRINTING ■ KNIFE SHARPENING
MAP RRINTING ■ GLAZING ■ VARNISHING
562 SADASHIV PETH POONA 2
ESTD ■ 1878
TEL ■ 56515

श्री. नारायणराव साईकर
पत्र पुणे
योगा सो.ग-वि-वि

ना. वा. गाडगीळ

काल राजिपूर बुक पोस्टाने आपण
मागवलेली 2 पुस्तके पाठवली आहेत —
(या पुस्तकांचे बील सोबत पाठवले आहे —
दुसरे पुस्तक आपण लिहावे असे —
ते लिहून पाठवू. (पैसे आपण आमच्या कडून
बील रु. 20-00
वजा जाता
रु. 8-00 = 04
चिमणराव गोपाळराव

कळावे
लोभी सो-वे

234

Annapurna
61, III Main Road,
Kasturbanagar
Madras 20

8th April 1967.

Revered Doctor Sahab,

Pranams and Heartiest Greetings for a Happy Ugadi.

I beg your pardon for not replying to your letter immediately after its receipt on the 6th June. I was away and then fell sick. Though junior to your good self by over quarter of a century, I do not possess millionth of your method, energy and youthfullness.

I am happy that some good soul is doing what we failed to do. Who is the fortunate friend, who will have the privilege of writing yo r biography? Though I have a very vivid recollections of the wonderful time we had at yo r feet, Ramiah is the man for the minutest details. I have written to him to give me all the details and we will try not to miss any worthwhile I will write to you again DoctorSab at a very early date.

I have written in detail to Dr.Vaidya about the ambulance. I await now his requirements and your command.

With renewed respects,

Yours Bother

Ramiah

236

Belgaum
8-4-47

My dear Namalkar

It seems that you have not received my letter about 10 days back. I have written to you that the local manufacturer showed his inability to produce the white chaddars. So Dada had gone at Bombay to get the chaddars. But the mills have also stopped producing the same.

Now we have contacted another manufacturer. He will supply us Grey (cotton) chaddars which will have to be bleached. He will supply us in 60 x 95 so that after

237

bleaching they will be
at our required size.
~~Can you get them~~ can get them bleached
at your place with your
laundry man or no. By this
month end we will get about
25 pairs. The cost with be
approximately same. As
soon as we get the cheques
of to you
Kind all along
Yours sincerely
W Hutton

Y.Parthanarayana Pandit. 238
B●glore.18. 10[illegible] Ap.67.

Daer Dr Sahéb,

I and My family members wish you a ha●lthy and service to Humanity year which has been born to -day.This is for the members of your Institute and also to Dear Gunda. I have not heard from Gunda or from Chandru re Dear Guttal's health.I hope you have sent him to Delhi. Pl do write to me if you have any news from that end.Just letter from U.S.A.All well there. Bhanu has passed his Exm.A.class.Aparna had her Dr.ate.I donot know wheather she is returning to India early as she proposes to get one of her brothers there to Michy.Aswini is employed at Mysore and is hawking to go to States in Sept.I am continuing my journey with my Institute and

Y.Parthanarayana Pandit. 238
B[redacted]glore.18. 10 Ap.67.

Daer Dr Sahéb,

I and My family members wish you a healthy and aervice to Humanity year which has been born to -day.This is for the members of your Institute and also to Dear Gunda. I have not heard from Gunda or from Chandru re Dear Guttalé health.I hope you have sent him to Delhi. Pl do write to me if you have any news from that end.Just letter from U.S.A.All well there. Bhanu has passed his Exm.A.class.Aparna had her Dr.ate. I donot know wheather she is returning to India early as she proposes to get one of her brothers there to Michy.Aswini is employed at Mysore and is hawking to go to states in Sept.67 I am continuing my journey with my Institute and

तार 'कांग्रेस'

240

फोन : ४५८५१—५५

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी

७, जन्तर मन्तर रोड, नयी दिल्ली–१ 12.7.66

प्रिय डाक्टर

बरेच दिवसांत आपला पत्र नाही.

१) ती "Rethinking" on Ambedkar वर अंक गोटपांच्ची होती. आपण ती वाचली की काय वाटते?

२) संवादाची दिशा? बैंक या आपण पुतोडा पाहिल्यांत बोडावव्याचा विचार आहे: आपण यांचे राजकीय अधिकार आपल्या शिक्षणी जाणीवा व तात्त्विक कल्पना यांचा कोणते संबंध होते. त्यांचे सोडवले.

and clinic as usual. I had to
tell for attendence. I am glad
dear Gunda is with you.
My regards to Dr Vaidya.
I close this with once again
wishing you happy andhealthy
new year and years to come.
with love affly

G. P. Kulkarni

DR. N.S.Hardikar

Karnatka Health Institute

GHTA PRABHA

(Belgaum Dist)

३) वाचकांनी चुका correct
करून घ्याव्या.
४) डॉक्टर यांनी आपला फोटो
मागवला होता पण तो नसल्याने
अंक इतर कोणते तरी फोटो
वापरले असल्याचा खुलासा
५) श्री. नवीनकुमार चे नवीन
उद्योगात इतर लोक. त्यांना आर्थिक
- स्थैर्य वाटते असे त्यांनी (कौटुंबिक)
संकटसमयी केले. अ.प.वारेकर

Dr V. S. Hardikar
Lec. I. Ghatkopar
Dear Sir/Madam
Enclosure Article
(Manuscript)

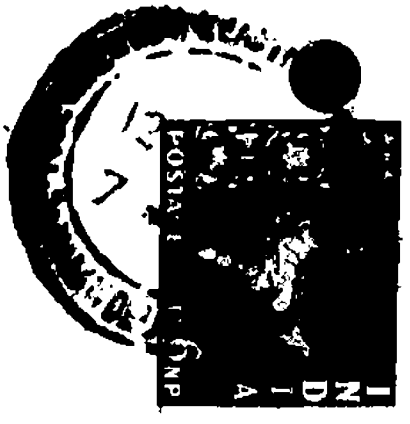

242

13-4-67

श्रीमान् पूज्य डा० जी० स[illegible] प्रणाम

सुदेव, डाक्टर साहब, बहुत दिनों से आपका
कोई पत्र नहीं मिला। आपके स्वास्थ्य के
बारे में जानने की बड़ी उत्कण्ठा रहती है
आप का इधर गर्मियों के दिनों में दौरा
भारत की ओर आईयगा
आपका दर्शन मिलने की बड़ी प्रतीक्षा
है। आशा है कि आप अच्छे प्रकार
सपरिवार स्वास्थ्य इधर आईये गा।
आप मेरे और अपनी कुशल बताये

243

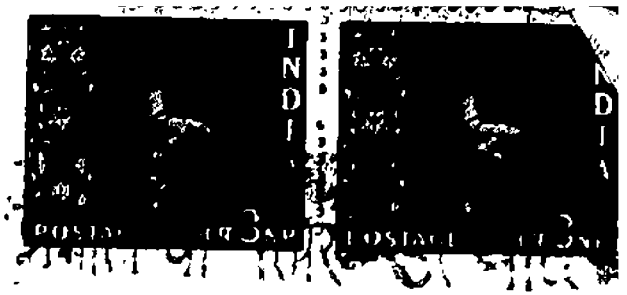

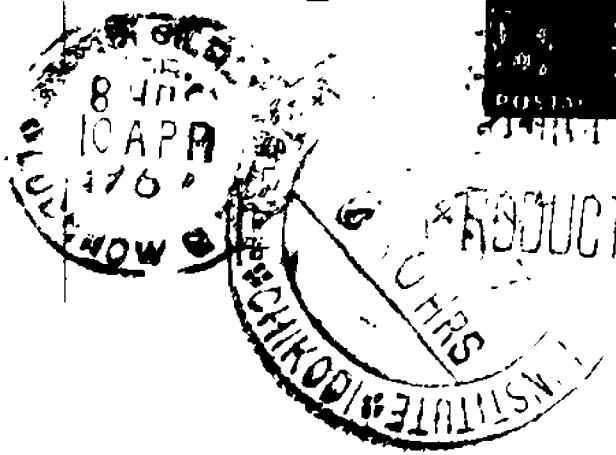

N. S. Hardikar
Founder and secretary
Congress Seva Dal,
Gitapravaha
Semi Convent
GITAPRABHA
Dist Mysores

सरियप्प। पू० मैं तो सरकार कॉंग्रस से निकले विरोधियों के पास चली गई थे न कह सकता है कि ये कितने दिन चलेगी स्थिति बड़ी डावांडोल है। लगता है कि अब सिर्फ चंद्रशेखर की ही रह गई। ये ए आर्थिक मंत्रालय सँभालेंगे आपका- एस.

ता० ५ अप्रैल ७८

244. 3

PADMASRI SARDAR
VEERANGOWDA PATIL SANMANA SAMITI
GANDHI BHAVAN, BANGALORE-1.

MYSORE STATE GANDHI SMARAK NIDHI
GANDHI BHAVAN, 5, KUMARA PARK EAST
BANGALORE-1 Tel. No. 71967.

Dear sri/~~smt~~ N.S. Hardikar,

Please find herein enclosed the PADMASRI SARDAR VEERANGOWDA PATIL SANMANA PUSTIKE in which your article has appeared.

I am thankful to you for your kind contribution in making the volume interesting and useful.

Thanking you,

Yours sincerely,
K.a. Venkataramaiya
(K.A. VENKATRAMAIYA.)
Secretary.

Date: 13-4-1972.

245 Chicago
14/4/67

Dear Dr. Hardikar,

Your letter of 6th rec'd

Sorry for the delay in the materials reaching you in torn conditions. But no one could help it. Please do not bother about their costs.

Convey my best regards to all our brothers & sisters of the K.H.J.

With Best regards,

Yours affly,

K. Chinnambara Shetty

248

14-4-67

249

3B. Divyasmiet
Plot 2. East West Rd No-2
Juhu, Bombay-56.

My dear Doctor,

I came here this morning from Baroda. I left Delhi on the 10th afternoon by De Luxe train. Gulzari has now no hiccoughs after the nerve was jammed. In fact he came home for Ugadi with the permission of the doctor. However he has to be very careful. He should avoid fat and chillies. I hope he will strictly observe the diet I spent three days in Baroda. My seats are booked for the 18th Tuesday. So, I will be reaching Ghatāprabha on the 19th morning by Poona-Bangalore Mail. Shantha will be coming with me with her two Children Rahul aged 5 years and Ajit aged 3 months. I hope by now they have given Gāp Connection to the kitchen. Let them give one or two electric heating plugs also. I have two electric stoves which can be used for heating water and milk to the Child. Shanta may stay for a few days. I have written to Innamma also to come with mother on the 19th night by Mail. If she comes she can take care of all these people. Otherwise till she comes Canteen will have to supply us food. We will somehow manage for a few days till Innamma comes, or we get a good cook. I thought of having my molars extracted. Perhaps by that time the Optician will have left Ghatāprabha. If by any chance he is there that can be finished.

In Delhi I had seen Nijalingappa. Neither he nor I talked to each other about my future. I tried to see the President and P.M. but they were very busy with the Chief Ministers and Food Ministers' Conference. So I had to leave without seeing them. Divakarji told me that he had talked to both P.M. and President about me. Today papers already announce that the President has left for Madras. So no indication anywhere about anything. Let me settle down quietly at Ghatāprabha. Shantha may leave for Mysore after 3 or 4 days. I trust you are keeping good health. So we meet 19th morning at 9.30 A.M.

Yours affly
Govind

चित्रमयजगत

टेलिफोन नं. ५६५१५
चित्रशाळा प्रेस, पुणे २.

250

१५।७।८७

प्रति सा. न. वि. वि.

अध्यक्षांकडून श्री. माधवराव देव गरीकर यांचेकडे "डॉ. माधवराव बेडेकर गौरवग्रंथ" आज सुपूर्द ते आपले आभारी आहेत. त्यांचे हस्तलेखन व अक्षरांचा हे एक ठळकपणा आहे. चित्रमय जगत' चे येत्या अंकासाठी आम्ही डॉ. बेडेकर यांचा सचित्र परिचय ~~हवा~~ हवा आहे. तरी आपण डॉ. बेडेकर यांचे एकत्र व अपण स्वतः आपले अलीकडचा एक फोटो, लहानपणचा शाळेचा एक फोटो आपले एकत्र तिसरा फोटो असे तीनतीन फोटो पाठविण्याची कृपा करावी. कळावे वि आ

रघुनाथ माटेगांवकर
संपादक

GRAM. T. F : 26156

PHONE : 26156

Vaidya. Y. Parthanarayana Pandit

CONSULTING PHYSICIAN

CONSULTING HOURS :
10 a m to 1 p m. and 3 p m to 6 p m.

MONDAYS 9 a.m to 4 p m Ayurveda Anusandhana Kendra, 'Arunodaya' KENGERI.

261, III MAIN, CHAMARAJPET
BANGALORE-18

Date 16th April, 67.

Dear Dr. Sahib,

Thank you for the fifty first birthday good wishes book-let of Dr.Vaidya. It is really a befitting contribution to the noble services of Dr.Vaidya to your Institute particularly and to the profession in general. Please permit me to add my quota to pray God to bestow on him the long years of service to the humanity through your Institute. He reminds me of great savants of Medicine who have dedicated their life to the progress of science. Please convey my regards to Dr. Vaidya.

How are you? When are you coming here. I hope Dear Gunda returned from Delhi. I need some rest and I feel for a stay with you, which may help me. Where is Rama Rao Shevde? Is Smt.Gangu Bai with you? We find sun very hot here and must be

p.t.o.

253

hotter there. We are so-so,

Affectionately Yours,

Rukmini Devi

To

Dr. N.S.Hardikar,
Karnataka Health Institute,
Ghataprabha,
Belgaum District.

यहां काट कर खोलिये To open cut here →

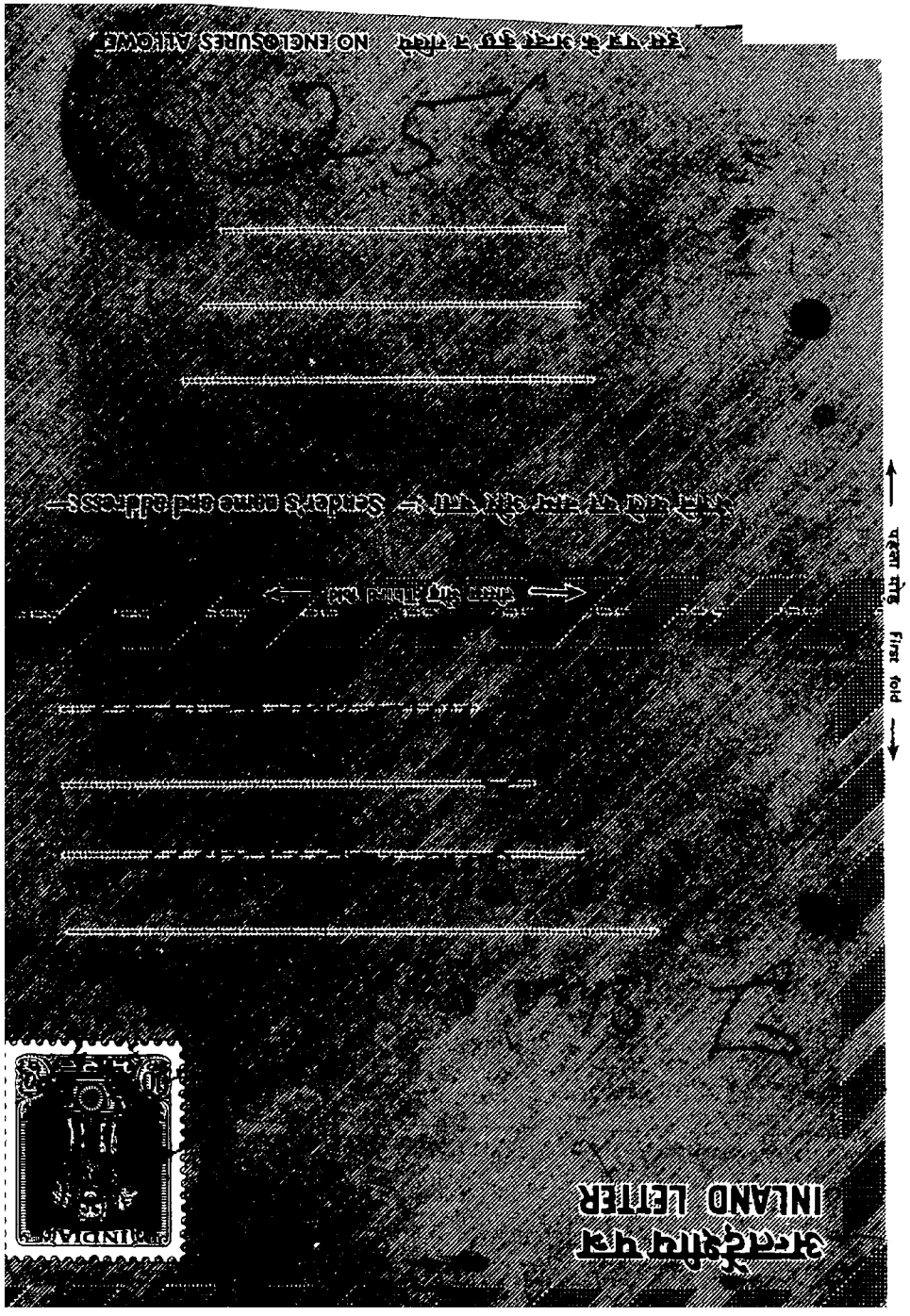

786/92. ಧಾರವಾಡ
ಪೂಜ್ಯ ತಂದೆ, 2524 17-4-67

Sreeramani ನಿ. ಅಲಹಾಬಾದ್

ಕೇಂದ್ರಾಲಯ ಶಾಖೆ ಕಲಿಯಿತ್ತಿರುವ ಮುಂಬಯಿ

ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಚಾರಕರು ಶ್ರೀ ಬಾಳಾಸಾಹೇಬ ದೇವರಸ

ರಿಂದ, ಮುಂಬಯಿಯ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ

ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ

ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ

ಬರಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು.

ಅಲ್ಲಿಯ B. B. ಜೈನ ಎಂಬ ಕಲಿಯಿತ್ತಿರುವ ಅಧಿ

ಕಾರಿಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

ದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆವು.

ಅವು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಜನೆಗಳು

ಪ್ರಸಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೋಗಿ ಬರಲು

ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು.

252

N. N. Chandur

257

BHADRAVATI

Date 17.4.1965

My dear Doctor,

I am enclosing herewith "some of my recollections" about our work in Bihar. I am extremely sorry for the delay. I could not help it. The oppressive heat for the past over a month incapacitated me from doing any work. Neither days or nights were anywhere near tolerable. I was also worried about my personal affairs. So much so I could not write something even to earn for my grub. It took me two days to recollect the name of Dr. (miss) Mahajan. Her figure used to stand very clearly before my eyes but not the name. Ultimately, some recollection of one of my friends, H. R. Mahajani, editor of 'Lokasatta', gave me the clue to her name.

I am sending a copy to Sri Sampathgiri Rao. I have also written to him that I shall send him further recollections as and when I have. A few months ago I remembered the incident in the kitchen one night at the Belgaum Congress. I mean Gopalarao Deshmukh affair. I wrote down and sent it to 'Prajavani'. It has not yet been published. The Editor has promised to publish. That has a bearing on the development of Congress or rather Parliamentary Congress politics in Karnataka in the sense of being a link. Some such ideas occur to me once in a way and I write down. For the past four or five months I have not written anything since my daughter's marriage. I am very much worried. It may take some time before things improve.

Hope you are keeping well. I had heard that Shri Ramdas Shevade was not keeping well. How is he? and how are others. I am alright except for passing worry.

Affly Yours,
N. N. Chandur

Gram : CONGRESS

258

Phone : 45851 (five lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, Jantar Mantar Road, New Delhi-1 १७.३.६७

पू. डॉक्टर

डॉ. आंबेडकर यांच्या जन्मदिवसाचे निमित्त प्रकाशनाने केलेला गौरव पुरस्कृत केलेला. पुस्तक डॉ. आंबेडकर यांच्या स्वभाव वैशिष्ट्य या प्रेरणा सर्व सुंदर व आटोपशीर आहे.

येथे पोलीस आंदोलनाची गडबड आहे. पंजाबातील वातावरण शांत आहे. सर्वपक्षी परिस्थितीचा फायदा घेण्याचा प्रयत्न करतील काय.

घरी सर्व ठीक आहेत. स-वा. इनामदार

260

Poona.
21-4-68.

My Dear Doctor,

I duly received your kind P.C. of 11/3/67 and am thankful to you for your kind advices conveyed therein.

Now we all mean leaving here by Janata on 29-4-67 and get down at Shahapeth. I would, therefore, request you to please let me know per return whether you would be in station thereafter we mean halting for a couple of days at Belgaum and then proceed to Hubli.

चित्रमयजगत्

टेलिफोन नं. ५६५१५
चित्रशाळा प्रेस, पुणे २.

267

29. ७. ६७

श्री. ग. वि. वि.

आज श्री. देवगिरीकर यांच्या-कडे अभ्यंगासाठी चार फोटो व इंग्रजी मजकूर आला तो मिळाला. श्री. माधा-रावांची अनुमति असल्यास ते आजच पाठवीन. ते आज कोल्हापूरला जात आहेत. चित्रशाळेच्या व्यवस्थापकांनी अभ्यंगाचे जी पुस्तके पसंत केली त्यांचे किंवा परस्पर त्यांच्या नावे पाठ-विण्याची इथे व्यवस्था करावी. पं. जवाहरलालांच्या 'Discovery of India' या पुस्तकाचे मराठी भाषांतर झालेले नाही.

क. लो. वि

आ
रघुवीर सरदेसाई
संपादक.

259

Dr. N. S. Hardikar
Kh. 1. Ghatapraba
Dist Belgaum
(Mysore State)

If I don't see you on 29/4 [redacted] Jamkha, we will be leaving on 30/4 by Deccan Express at 8 [illegible] & reach Ghataprabha at 4-30 P.M. on that day. Pl. let me hear from you if you will be in Khanapur between 30th & 2nd May.

We are ok here & hope you are keeping good health.

Yours
K Sangam.

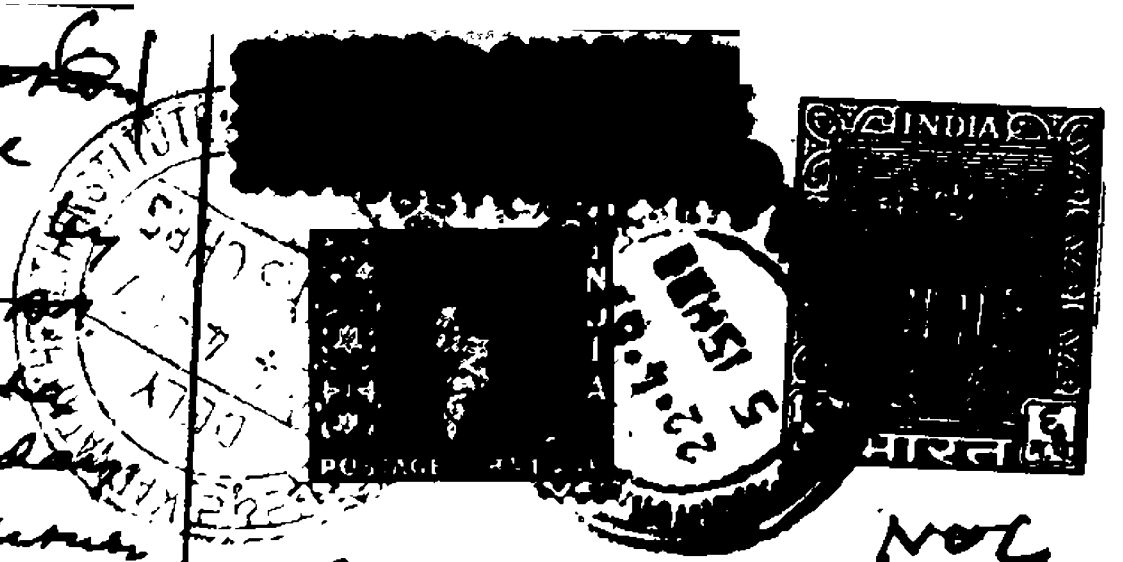

Dr. N. S. Hardiker.
Karnatak Health Institute
At & P.O Ghataprabha.
Dt. Belgaum.

263

ANYO

D.M.S

ಶ್ರೀಮತಿ

ಸಾಹೇಬರು

ಅವರಿಗೆ

ಗೌರವ

ಪೂರ್ವಕ

Telegrams CONGRESS 264

Telephone : 45851 (5 Lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD, NEW DELHI-1

29.7.66

प्रिय डॉक्टर

दि. ७ ते १२ पर्यंत ~~अकोला~~ कार्यकर्ता काँग्रेस बद्दल चर्चा करण्या सेमिनार आहे. आपण वर्तमान परिस्थिति बद्दल मार्गदर्शन. या सेमिनार नंतर काँग्रेसच्या नेतृत्वा बद्दल विचार करता आहे तर आपण काँग्रेसच्या स्वरूप बद्दल हा सेमिनार घेऊन मार्गदर्शन करणे योग्य होईल. तसेच दि. १३ ते १६ पर्यंत दिल्ली येथे देशातल्या ~~२५~~ प्रमुख प्रांतिय काँग्रेस कार्यकर्त्यांची बैठक बोलावली आहे. या बैठकीत प्रांतिय काँग्रेसच्या कार्यक्रमा बद्दल विचार करावा असे वाटते. या बैठकीत प्रांतिय काँग्रेसच्या ~~कार्यक्रमा~~ कार्यक्रमाचे स्वरूप ठरविण्याचे ~~काँग्रेस~~ काँग्रेसच्या संघटने बद्दल ही चर्चा व्हावी असे वाटते. आपण येथे यावे असे वाटते. त्याचप्रमाणे ही बैठक घेण्या बद्दल आपला मतप्रवाह काय आहे, ते कळवावे. मला ही दोन notes पाठविल्या होत्या 1) Rethinking (2) Reorganisation Seva Dal. त्यावर आपण विचार केला आहे

उद्योगाविषयी इतकी तिच्या वाटचालीत
याहून अधिक Academy बद्दलची तांत्रिक
तांत्रिक कल्पनांपेक्षा art & Craft हातभार
याहून जागतिक आहे. तिच्या या प्रेरणादायी
-क्या जॉकर ही Handicraft Research
Foundation यांनावर ट्रस्ट-ची स्थापना
मध्यावर्ती त्यांची कल्पना (दुहेरा) सोबत
पाठवत आहे. त्याबद्दलची आपली विचार
लवकरात लवकर पुढील अधिकाऱ्यांच्या
संमेत होईपर्यंत पुढे विचारात घेता
येईल. ट्रस्टीची नावे कळवा आपण
लवकरात लवकर करू.

बाकी सर्व ठीक.

स. वा. [illegible]

Telegrams CONGRESS

266

अखिल भारतीय कांग्रेस कमेटी · नई देहली ·

Telephone : 45851 (5 Lines)

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE

7, JANTAR MANTAR ROAD, NEW DELHI-1

29.3.90

पू. डॉ. [illegible],

श्री [illegible] राव [illegible] यांचे [illegible]. त्यांच्या [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] स्वरूपात कार्यक्रम ठेवला आहे.

सोबत संस्थेच्या संबंधी [illegible] पाठवत आहे. [illegible] रचना व [illegible] [illegible] पाठवीत. तरी आपण वाचून आपले विचार कळवावेत. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] आपणाला [illegible] विचार आहे. All India meeting officers [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] पाहिजे.

इतर आणि [illegible] Academy Fund [illegible] आहे [illegible] उपयोग आपण [illegible] [illegible] [illegible] प्रमाणे ~~[illegible]~~ Servants of India Society प्रमाणे [illegible] [illegible] [illegible] Foundation [illegible] [illegible] [illegible] आहे [illegible]. ~~[illegible]~~ आपला विचार कळवावा [illegible] [illegible] [illegible] आहे.

Congress revolutionize करण्या करता काय करणार आहेत त्या बद्दल अधिक काही बोलत नाही. पण काँग्रेस हा एक जुने पक्ष आहे. त्यांना [illegible] दिसत आहे.

All India meeting of Pradesh officers बोर्ड व कोर्ट, बांधकाम यांच्या संबंधी अधिक काही बोलले नाही. आपण ज्यासाठी मार्गदर्शन घेतले नाही पण - एकूण सर्व, राज्यात अनेक ठिकाणी आपल्या सोई प्रमाणे सभा व मार्गदर्शन करतात असे दिसते.

पत्रोत्तर नाही, आहेत.

[illegible]

Telegrams "NEWSPAPER"
Incorporating
The Afghan
The Frontier Advocate
The Khudai Khidmatgar

The Frontier Mail

(Formerly of Peshawar)
Founded 1935
Hindi & English

Telephone : 429
Frontier Mail Press
36, Ajmal Khan Road
Post Box No. 123
Dehra Dun U. P (India)

168

21 April, 1967.

Dear Doctor Hardikar,

I have the pleasure of enclosing herewith a copy of our Special Pakhtoonistan edition of The Frontier Mail for your kind perusal. We endeavoured, in this issue, to throw some light on the heroic part played by the Frontier Gandhi, Khan Abdul Ghaffar Khan and his valiant Pakhtoons in India's fight for freedom. It also espouses the cause of the Pakhtoons for their homeland of Pakhtoonistan.

I hope it will open to your entire satisfaction from every point of view and, therefore, request you to please favour us with your valuable opinion about it and oblige.

Thanking You,

Yours sincerely

P.S. Our next special issue will be ''Badshah Khan Number''.

(Amir Chand Bombwal)
Editor

Dr. N.S. Hardikar,
(Founder Hindustani Sewa Dal)
Karnatik Health Institute,
Ghataprabha,
Distt. Belgaum
(Mysore State)

269

Poona,
24-4-67.

My dear [redacted],

Further to my PC 7 20th inst. I have to inform you that we shall be leaving for Ghatkoparbha on 29-4-67 (Saturday) by early Vasco-express & reaching Ghatkoparbha on 30-4-67 morning

I hope you have already read my above referred PC. and shall thank you if you will be in station on 30-4-67.

A line in reply 270
per return mail
oblige.

Yours
R Langam

पोस्ट कार्ड
POST CARD

केवल पता
ADDRESS ONLY

INDIA
6 nP
भारत

Dr. N. S. Hardiker,
Karnatak Health
Institute,
P & P.O: Ghataprabha
Dt. Belgaum.

ROLL No 5

DR N. S. HARDIKER

PAPER'S

CONTD. FROM FILE NO 32
TO
FILE NO 34 PAGE NO 270

S.P.A
19.12.83

CONTD. IN NEXT ROLL No 6

MICROFILMED BY

NEHRU MEMORIAL MUSEUM

AND LIBRARY

TEEN MURTI HOUSE

NEW DELHI

DR N. S. HARDIKER'S

PAPERS

MICROFILMED AT

GHATPRABHA